Dumitru MAZILU

ROMÂNIA
SĂRACA ŢARĂ BOGATĂ

„Așezarea relațiilor contractuale
pe temelia trainică a principiilor
și normelor de drept consacrate –
o prioritate națională"

IRRD

Prof. univ. dr. Dumitru MAZILU
Președintele Comisiei Națiunilor Unite pentru
Drept Comercial Internațional (1998-1999)
Doctor Honoris Causa al Universității Internaționale
„Albert Schweitzer" din Geneva

ROMÂNIA

Săraca țară bogată

„Așezarea relațiilor contractuale pe temelia trainică a principiilor și normelor de drept consacrate – o prioritate națională"

Ediția a III-a, revăzută și adăugită

Prof. univ. dr. Dumitru MAZILU
Președintele Comisiei Națiunilor Unite pentru
Drept Comercial Internațional (1998-1999)
Doctor Honoris Causa al Universității Internaționale
„Albert Schweitzer" din Geneva

ROMÂNIA

Săraca țară bogată

„Așezarea relațiilor contractuale pe temelia trainică a principiilor și normelor de drept consacrate – o prioritate națională"

Ediția a III-a, revăzută și adăugită

Editura IRRD
București, 2016

Redactor: Elena Diaconu
Copertă şi tehnoredactare: Alina Vlăsceanu

© 2016, Editura IRRD, Bucureşti
Toate drepturile asupra acestei ediţii sunt rezervate
IRRD

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
MAZILU, DUMITRU

România săraca ţară bogată / prof. univ. dr. Dumitru Mazilu. - Ed. a 3-a, rev. şi adăug. - Bucureşti : Editura Institutului Revoluţiei Române din Decembrie 1989, 2016

ISBN 978-606-8684-12-3

94(498) "1990/..."

MOTTO:

Cea mai sigură cale să subordonezi o țară este să o sărăceşti...

Un stat este ca şi omul... are atâta libertate şi egalitate câtă avere are. Iar cel sărac este totdeauna sclav şi inegal cu cel care stă deasupra lui.

Cel ce n-are nimic... dă-i toate libertățile posibile, tot rob este, robul nevoilor lui, robul celui dintâi, care ține o bucată de pâine în mână. Căci e cu totul indiferent dacă închizi o pasăre în colivie sau dacă ai strâns de pretutindeni grăunțele din care ea se hrăneşte!

MIHAI EMINESCU

Cuvânt înainte

În 1989, românii au făcut o Revoluție. Ei au cerut schimbarea regimului opresiv existent și s-au pronunțat – pe baza unui Program coerent – pentru edificarea unui nou Regim politic. După Jean-Jacques Rousseau, mai mulți analiști remarcabili ai revoltelor populare, au apreciat că atunci când salariații dintr-o întreprindere sau dintr-o ramură economică încetează lucrul, cerând salarii mai bune, fac o *grevă;* când salariații din toate ramurile economice încetează lucrul, cerând condiții mai bune de muncă și un statut decent în activitatea lor, fac o *grevă generală,* iar când un popor se ridică împotriva regimului politic existent, cerând schimbarea acelui regim politic, fac o *Revoluție.*

Deci, o Revoluție este generată de cauze grave: un regim opresiv, condiții economice insuportabile; încălcări permanente ale drepturilor și libertăților fundamentale ale Omului.

Pentru a elimina aceste cauze, românii s-au ridicat în 1989, cu speranța că își vor recuceri „Democrația, Libertatea și Demnitatea".

Fără îndoială, cea mai importantă cucerire a Revoluției a fost *Libertatea;* oamenii țării au simțit că au recâștigat dreptul de a gândi liber și de a-și valorifica libera inițiativă în activitățile economice în care sunt angajați sau urmează să se angajeze.

Evident că libera inițiativă în domeniul economic, în toate domeniile, nu înseamnă: *a*. libertatea de a jefui averea țării; *b*. libertatea de a munci cât vrei și când vrei; *c*. libertatea de a încălca legile țării; d. libertatea de a te pune în slujba celor care încearcă – prin tot felul de mijloace, mai ales incorecte, – să preia controlul asupra economiei și finanțelor României,

aducând această țară în starea de dependență de capitalul străin, implicat în sărăcirea deliberată a poporului român.

În lucrarea de față încercăm să explicăm cum o țară cu resurse naturale importante, cu valori materiale și spirituale acumulate pe parcursul timpului, a devenit în perioada post-revoluționară cea mai săracă țară, alături de Bulgaria, din Uniunea Europeană.

*
* *

Lucrarea cuprinde – în cea mai mare parte – studii publicate în anii 2011-2013 în Revista „Caietele Revoluției", dar și în Revista de Drept Comercial, precum și studii elaborate spre publicare pentru prima dată în cercetarea de față. Includerea în această analiză a mai multor studii publicate în revistele menționate explică repetarea – de la un studiu la altul a unor argumente – cum ar fi cele privind riscurile înstrăinării „aurului galben" și argintului de la Roșia Montană sau a clauzelor contractului prin care s-a înstrăinat „aurul negru" al României. În opinia noastră reluarea acestor argumente în această lucrare mai amplă ar trebui să se constituie într-un *semnal de alarmă* pentru liderii vremelnici ai țării să oprească înstrăinarea bogățiilor care, încă, aparțin poporului român pentru că *sărăcirea deliberată a unui popor dezonorează orice lider politic, implicat într-un asemenea proces incalificabil pentru statutul cu care l-a investit acel popor.*

Institutul Revoluției Române din Decembrie 1989 ne-a oferit nu numai șansa de a publica – pe parcursul ultimilor ani – mai multe studii în prestigioasa sa Revistă, dar și posibilitatea de a le include în acest volum, împreună cu alte studii. Dacă opțiunea de a da publicității aceste studii într-o Carte a fost benefică veți aprecia Dumneavoastră, respectați cititori ai cercetărilor efectuate de Institut. Suntem pregătiți să primim, cu recunoștință, propunerile și sugestiile pe care le veți face pentru cercetările pe care ar trebui să le efectuăm în viitor.

*
* *

Poate o Carte să influențeze gândirea și acțiunea personalităților abilitate prin lege să oprească sărăcirea, în continuare, a poporului român?

Ar fi de dorit; rămâne o speranță!

Spunem că ***ar fi de dorit*** pentru că de câțiva ani am publicat cele mai multe din studiile cuprinse în această Carte. Cei mai mulți cititori și-au exprimat îngrijorarea, iar nu puțini au fost cei care s-au revoltat, constantând ușurința cu care vremelnicii lideri ai țării au acceptat înstrăinarea bogățiilor României, sărăcirea poporului român.

Spunem că ***rămâne o speranță*** pentru că – după fiecare studiu publicat în revistele citate – am așteptat reacția personalităților abilitate prin lege să oprească sărăcirea poporului român. Singurele reacții au fost din partea unor persoane care au încetat să mai dețină pârghiii ale puterii: „În studiile publicate se spune adevărul: bogățiile țării au fost înstrăinate!". Dar, n-am putut să ne opunem. „Presiunea externă a fost insuportabilă!" – ne-au adus aceste persoane la cunoștință...

N-am avut nici o reacție – repetăm: nici o reacție – din partea celor care dețineau Puterea.

Iată de ce am hotărât să republicăm aceste studii într-o Carte. Argumentele sunt aceleași; aparatul științific este același; apelul la rezilierea contractelor – sau cel puțin renegocierea clauzelor dezastruoase pe care le conțin – este același.

Dacă apelul nostru din ultimii ani ca bogățiile la care ne-am referit ar fi fost ascultat, nu s-ar mai fi justificat republicarea acestor studii.

Am hotărât să le republicăm, reluând în multe din ele ***cauzele*** și ***efectele*** catastrofale ale sărăcirii deliberate a poporului român, cu speranța mărturisită că cei care dețin acum puterea vor opri sărăcirea, în continuare, a poporului acestei țări!

Sperăm că unii dintre cei care dețin acum puterea nu pun la cale ***alte înțelegeri*** cu cei care vor să pună mâna pe toate bogățiile pe care le mai deține România!

Sperăm că nu este adevărat – ceea ce susțin unii comentatori – că în laboratoarele puterii se pregătește o nouă

lege a minelor, prin care multinaționalele care exploatează aceste bogății să devină ***proprietarii lor***.

Sperăm ca cei care dețin acum puterea să nu aprobe exploatarea unor resurse prin mijloace care pun în pericol sănătatea și viața a sute de mii de români, cum sunt cele folosite la exploatarea aurului și argintului sau a gazelor de șist!

Sperăm ca secătuirea perimetrelor de petrol și gaze – prin exploatarea barbară a acestor bogății – să fie oprită printr-o renegociere a contractului catastrofal încheiat în 2004, iar redevența să fie impusă la nivelul corespunzător!

Și dacă în urma publicării periodice a acestor studii în revistele menționate – n-am avut nici o reacție din partea celor aflați la putere – prin reluarea lor în această Carte, repetând integral argumentele de care nu s-a ținut cont atunci când au fost publicate, sperăm ca personalitățile propulsate la putere în decembrie 2016 să aibă curajul necesar, inteligența și priceperea care implică oprirea sărăcirii, în continuare, a poporului român.

Deciziile lor privesc nu numai prezentul, ci și viitorul acestui popor, în anii ce vin. Aceste personalități au datoria să mediteze la confesiunea marelui Mihai Eminescu cu privire la poporul român.

„Iubesc acest popor bun, blând, omenesc – mărturisea acest genial gânditor – pe spatele căruia diplomații croiesc hărți și războaie, zugrăvesc împărății despre care lui nici prin gând nu-i trece. Calitățile morale ale unui popor atârnă – abstrăgând de clasă și de rasă – ***de starea sa economică***... Deci ***condiția civilizației statului este civilizația economică***".

Autorul

ROMÂNIA – DE LA O ȚARĂ BOGATĂ ÎN RESURSE NATURALE, CU VALORI MATERIALE ȘI SPIRITUALE ACUMULATE PE PARCURSUL TIMPULUI, LA CEA MAI SĂRACĂ ȚARĂ, ALĂTURI DE BULGARIA, DIN UNIUNEA EUROPEANĂ[1]

După două decenii de la Revoluția Română din 1989 este nu numai posibil, dar și necesar să încercăm o analiză a *cauzelor* transformării României dintr-o țară bogată în resurse naturale[2], cu valori materiale și spirituale acumulate pe parcursul timpului, în cea mai săracă țară, alături de Bulgaria, din Uniunea Europeană[3]. Se constată că sărăcirea României a fost – și continuă să fie – un proces deliberat, orchestrat de noile imperii coloniale[4]. Acest proces a cuprins mai multe etape – unele dintre ele s-au suprapus și continuă să se suprapună și astăzi – dezvăluindu-ne, cel puțin 10 operațiuni complexe[5]: ***1.*** Lichidarea industriei naționale prin ***a.*** înapoierea părților sociale, care – în cazul în care s-ar fi menținut[6] – ar fi făcut

[1] În baza evaluărilor Oficiului European de Statistică – EUROSTAT, 2009-2012.

[2] Anuarul Statistic al României pe anii 1980-1989.

[3] Eurostat, 2012.

[4] Care în anii ce au trecut de la Revoluție au preluat cele mai importante pârghii ale economiei și finanțelor românești, cu concursul susținut al vremelnicilor lideri ai țării.

[5] Numite de către analiști avizați: „inginerii economice"; „inginerii financiare"; „inginerii juridice".

[6] Deoarece le confereau celor care le dețineau drepturi asupra activelor industriale respective.

imposibilă vânzarea activelor industriale[7]; ***b.*** decapitalizarea societăților comerciale[8]; ***c.*** înstrăinarea fabricilor și uzinelor la prețuri modice; ***2.*** Destructurarea marilor unități de producție din agricultură și reducerea producției agricole la un statut de subzistență prin ***a.*** desființarea cooperativelor agricole, în loc să se recurgă la transformarea lor în ferme agricole, cum s-a procedat, de pildă, în Ungaria; ***b.*** preluarea întreprinderilor agricole de stat de persoane interesate nu în dezvoltarea producției agricole; ***c.*** fărâmițarea suprafețelor agricole prin înapoierea lor vechilor proprietari, care nu aveau mijloace necesare pentru valorificarea rentabilă a bogățiilor pământului, posibilă numai în unități agricole mari; ***3.*** Falimentarea băncilor naționale și subordonarea sistemului bancar capitalului internațional, printr-o „inginerie financiară" în trei timpi: ***a.*** publicarea într-un cotidian local a știrii că banca are dificultăți în restituirea economiilor deponenților; ***b.*** reluarea, a doua zi, a știrii într-un cotidian central; ***c.*** transmiterea știrii, în seara aceleiași zile, la posturile de radio și televiziune. În următoarele zile, deponenții își retrag economiile[9], iar băncile – atacate prin „ingineria financiară" respectivă – dau faliment[10];

4. Acapararea resurselor naturale de către multinaționale prin contracte care conțin clauze înrobitoare pentru România, în cazul preluării „aurului negru", „aurului galben" și argintului, „aurului verde", cuprului, gazelor de șist[11]; ***5.*** Impunerea

---

[7] Colegii mei de la Comisia Națiunilor Unite pentru Drept Comercial Internațional au calificat operațiunea respectivă drept „prima inginerie economică, care a facilitat vânzarea fabricilor și uzinelor României unor companii străine".

[8] Una din cele mai eficiente „inginerii financiare".

[9] Charles Gide – profesor la Collège de France, profesor onorific la Facultatea de Drept din Paris – precizează că „băncile sunt ca și magazinele, în care marfa sunt banii; unii îi cumpără, alții îi vând", iar prețul banilor este dobânda (Charles Gide, *Băncile,* în „Principii de economie politică" de George Alexianu, București, Editura Socec & Co. S.A., 1928, pp. 381 și urm.).

[10] Charles Gide atrage atenția că „bancherii sunt negustori ca și ceilalți" și se supun regulilor pieței. Retragerea mărfii din magazin, care sunt banii, determină „căderea afacerii", adică falimentul băncii *(Ibidem,* pp. 377 și urm.).

[11] În toate cazurile cu sprijinul și implicarea, de regulă interesată, a multor oficiali români.

obligației de a accepta înstrăinarea pământului[12]; ***6.*** Deschiderea pieței pentru produsele străinătății și impunerea unor restricții, greu de depășit, pentru accesul produselor românești pe pieţele externe[13]; ***7.*** Descurajarea muncii prin acordarea unor salarii compensatorii pe perioade relativ îndelungate[14] și prin alte măsuri care stimulează absența efortului productiv al unor categorii de oameni[15];

8. Încercarea de a transforma sănătatea dintr-o „prioritate națională", într-o „afacere privată", chiar într-o „marfă" a corporațiilor care au reușit performanța de a prelua controlul asupra producerii medicamentului în sistemul sanitar european și american[16]; ***9.*** Reducerea speranței de viață a persoanelor vârstei a III-a prin impunerea obligației de a transfera o importantă parte din contribuția la pensie, din anii angajați în muncă, unor bănci private[17], care dau, frecvent, faliment[18] până în momentul în care urmează ca persoanele respective să-și poată valorifica drepturile la pensie[19];

---

[12] Prin texte constituționale, în mai multe țări, înstrăinarea pământului este interzisă, deoarece pământul este considerat „o valoare sacră", aparținând acelui popor.

[13] S-a realizat obiectivul ca „România să fie transformată într-o piață de desfacere pentru produsele străinătății".

[14] De 24 sau chiar 36 de luni de zile, adică de 2 sau 3 ani de zile.

[15] Prin formule precum: „te uiți și câștigi"; „te odihnești și ești răsplătit de stat"...

[16] În România „ingineria sanitară" în acest domeniu a parcurs 3 etape: *a.* distrugerea producției naționale a medicamentelor; *b.* o ofensivă mediatică agresivă pentru susținerea medicamentului corporațiilor farmaceutice; *c.* șantajarea statului să plătească prețul foarte ridicat al medicamentelor străine, prin provocarea unei crize a unor medicamente, care pune în pericol viața bolnavilor.

[17] Impunerea unei asemenea obligații prin lege „Pilonul II" încalcă una din condițiile fundamentale ale validității oricărui contract: „liberul consimțământ", iar consecința o reprezintă „nulitatea de drept a contractului" impus în 2004 românilor.

[18] Numai în anul 2009 au dat faliment 82.000 de bănci. Vă imaginați câte din băncile care „aspiră acum 4 la sută din contribuțiile românilor la pensiile private" vor da faliment în cei 30-35 de ani până când ei vor ajunge să beneficieze de drepturile la pensie.

[19] Asupra acestui Capitol am stăruit în capitolele următoare ale actualei lucrări.

10. Impunerea – la conducerea țării – a unor lideri obedienți în relațiile cu acei funcționari din instituțiile internaționale, care acționează la dispoziția imperiilor transnaționale. Pentru acești lideri interesele, viața și bunăstarea popoarelor pe care vremelnic le reprezintă nu contează. În România, de pildă, unii dintre liderii vremelnici ai țării au acceptat sau chiar au facilitat acapararea resurselor naturale ale țării, cum s-a constatat în cazul președintelui suspendat de Parlament și demis de popor în anul 2012, care a devenit „avocatul" multinaționalelor implicate în preluarea aurului și argintului Apusenilor, cuprului sau gazelor de șist[20].

I. „AURUL NEGRU" – O COMPONENTĂ MAJORĂ A BOGĂȚIEI ROMÂNIEI, AVÂND, TOTODATĂ, O VALOARE STRATEGICĂ

Nu considerăm necesar să mai reamintim că „aurul negru" – petrolul și gazele naturale reprezintă o componentă majoră a bogăției oricărei țări, iar în unele cazuri, cum este și cazul României, au, totodată, o valoare strategică[21].

§1. Producția de țiței a României

În baza unor cercetări statistice[22], dar și a unor analize aprofundate – efectuate de oameni de știință de excepție, precum profesorul Gheorghe Buzatu, acad. N. N. Constantinescu, profesorii Gheorghe Preda, Mihai Marinescu, Gabriel Năstase și alții – putem să cunoaștem de ce bogății a dispus România în domeniul petrolului și gazelor naturale[23], până la înstrăinarea lor în anul 2004[24].

---

[20] În exploatarea cărora este interesat Chevron, una din cele mai mari multinaționale din lume.

[21] Cum s-a dovedit în al II-lea Război Mondial.

[22] În primul rând, în baza *Anuarelor statistice pe anii 1959-2012*.

[23] Gheorghe Buzatu, *O istorie a petrolului românesc,* Editura Enciclopedică, București, 1998; N.N. Constantinescu, *Istoria economică a României,* Editura Economică, vol. 2, 1939-1989, București, 2000; Gheorghe Preda, Mihai Marinescu, Gabriel Năstase, *Valorificarea resurselor naturale,* vol. I, Bazele resurselor naturale, International University Press, București, 2000.

[24] Printr-o „privatizare" în favoarea OMV, o Companie aproape necunoscută

Cercetarea științifică monumentală – pe care a efectuat-o omul de știință, profesorul Gheorghe Buzatu[25] – pune în evidență că „producția totală de țiței a României pe ultimii 140 de ani[26] a fost de 677 milioane tone”[27]. În aceeași cercetare este amintită evaluarea făcută de inginerul A. Robischon în baza datelor obținute de la Institutul Geologic al României. A. Robischon precizează că resursele potențiale de țiței ale României erau de 1.530.000 tone[28]. Profesorul Gheorghe Buzatu – pe baza cercetărilor efectuate de un cunoscut specialist în domeniu, Cristian Bădescu – notează că rezerva inițială de țiței a României în 1857 a fost de 2,7 miliarde tone, din care s-au extras 677 milioane tone[29]. Se precizează că – în vreme ce în subsol ar rămâne două miliarde tone de țiței nerecuperabile – rezervele recuperabile asigură[30] peste 6,5 milioane tone anual, ceea ce reprezintă necesarul de combustibil lichid al României „pe cel mult 30-31 de ani”[31].

În cercetarea științifică efectuată de profesorii Benone Zotta și Mihai Marinescu se subliniază că „România, prima țară a lumii care a înregistrat o producție de petrol, realizează în prezent 5-6 milioane tone producție”[32]. Ei atrag atenția că poziția cea mai importantă în topul producătorilor mondiali de petrol „a înregistrat-o în anul 1938 (8,9 milioane tone), atunci România situându-se pe locul cinci în lume”[33].

---

din Austria.

[25] Pe parcursul celor 571 de pagini.

[26] Cercetarea a fost dată publicității în anul 1998.

[27] Gheorghe Buzatu, *op. cit.,* p. 416.

[28] A. Robischon, *Rezervele petrolifere ale României,* în „Monitorul Petrolului Român” (Moniteur du Pétrole Roumain) nr. 19, 1925, p. 1592.

[29] În ultimii 140 de ani, până în 1998.

[30] La nivelul producției medii a ultimului deceniu (1988-1998).

[31] Cristian Bădescu, *România mai are petrol doar pentru 30 de ani,* în „Capital. Săptămânal economic și financiar”, București, nr. 11 (273) din 19 martie 1998, pp. 1,11 (După Gh. Buzatu, *op. cit.,* p. 418).

[32] Benone Zotta, Mihai Marinescu, *Petrolul,* în „Valorificarea resurselor naturale”, *loc. cit.*, p. 112.

[33] *Ibidem.* Cei doi distinși oameni de știință precizează că „cea mai mare producție de petrol este obținută în anul 1976 (14,7 milioane tone)”.

Profesorii Benone Zotta și Mihai Marinescu își continuă cercetările, aducând la cunoștință că în prezent, producția de petrol a României – „coordonată de Compania Petrom, acum privatizată" – este alcătuită din 30 de schele de producție cu 11.500 sonde, care operează „aparținând tuturor formelor de relief"[34].

§2. Producția de gaze naturale

Este cunoscut că – în cazul în care se ia în considerare și Rusia[35] – producătorul principal de gaze naturale este Europa, totalizând 35,09 la sută din întreaga producție mondială de gaze naturale[36].

În România, gazele naturale dețin circa 35 la sută din balanța energetică a țării, fiind utilizate ca materie primă în industria chimică[37] și combustibil în termocentrale[38].

O estimare efectuată pe baza cercetărilor științifice[39] a dus la concluzia că rezervele de gaze naturale ale României se ridică la 100 miliarde m^3. Se constată că producția a scăzut de la 24,8 miliarde m^3 în 1991, la 19 miliarde m^3 în 1995, la 18,1 miliarde m^3 în 1996 și la 10,8 miliarde m^3 în anul 2002[40]. Producția acestor gaze naturale se realizează prin 3.700 de sonde, din care 3.300 sunt în Depresiunea Transilvaniei, situate pe 150 de structuri gazeifere, având adâncimi de până la 2.000-3.000 m[41].

---

[34] *Ibidem,* p. 113.

[35] Incluzând partea sa asiatică.

[36] Care se ridică la 2.527 miliarde Nm^3 *(Ibidem,* p. 136).

[37] După cum se știe la Borzești, Brazi, Victoria, Făgăraș, Târnăveni *(Ibidem,* p. 139).

[38] Profesorii Benone Zotta și Mihai Marinescu – în baza cercetărilor efectuate – au ajuns la concluzia că în țara noastră „gazul metan este de o mare puritate și cu un conținut de metan de 98-99 la sută, ca și gazele asociate sau gazele de sondă din structurile petrolifere" *(Ibidem).*

[39] N. Pușcoiu, *Extracția gazelor naturale,* Editura Tehnică, București, 1986; Benone Zotta, Mihai Marinescu, *Producția și consumul de gaze naturale,* în *op. cit*., pp. 136 și urm.

[40] S-a constatat că producția este ineficientă, ceea ce a determinat autoritățile române să recurgă la importuri prin conducte din Ucraina și Rusia (Benone Zotta, Mihai Marinescu, *op. cit.,* p. 140).

[41] *Ibidem.* În prezent, teritoriul României este tranzitat de 400 de km de

§3. În cursul pregătirii acțiunilor militare pentru declanșarea confruntărilor armate în cel de-al doilea Război mondial s-a recunoscut valoarea strategică a petrolului românesc

Într-o cercetare științifică de referință, academicianul Florin Constantiniu a precizat importanța strategică a petrolului României în opțiunile militare ale Germaniei și Uniunii Sovietice[42].

Pe baza documentelor studiate[43], acad. Florin Constantiniu a constatat că „Hitler se temea de o acțiune sovietică împotriva României, în urma căreia Reichul ar fi fost privat de livrările de petrol din România, esențiale pentru buna funcționare a economiei de război germane”[44].

Pentru a înțelege importanța deosebită pe care o acorda Hitler petrolului românesc[45], amintim că la 28 august 1940 a ordonat începerea pregătirilor în scopul „ocupării imediate a întregii regiuni petrolifere românești în cazul eșecului medierii diplomatice” de la Viena între România și Ungaria[46].

Hitler personal s-a implicat în promovarea unor măsuri sigure pentru apărarea regiunii petrolifere din România. Academicianul Florin Constantiniu prezintă această implicare a lui Hitler și în instrucțiunile date Misiunii militare germane, condusă de generalul Erik Hansen. În aceste instrucțiuni, Hitler cerea imperativ „apărarea regiunii petrolifere de atacul unei terțe puteri și de distrugere”[47].

---

conducte de gaze naturale, iar pentru înmagazinarea gazelor naturale au fost amenajate 4 depozite subterane *(Ibidem).*

[42] Florin Constantiniu, *1941. Hitler, Stalin și România,* Editura Univers Enciclopedic, București, 2002, pp. 120 și urm.

[43] Ceea ce a fost posibil după Revoluțiile din Centrul și Estul Continentului din anii 1989-1991.

[44] Florin Constantiniu, *Întâii nori,* în *op. cit*., p. 120.

[45] Fără de care mașina de război germană ar fi fost în impas.

[46] Este vorba despre *Dictatul de la Viena.* Vezi și Miha Manoilescu, *Dictatul de la Viena. Memorii iulie-august 1940,* Editura Valeriu Dinu, București, 1991, pp. 152-163.

[47] Se avea în vedere perspectiva unei confruntări armate cu URSS. Apărarea regiunii petrolifere viza prevenirea actelor de sabotaj ale agenților străini sau ale românilor care ar fi colaborat cu puterile ostile Reichului (Florin

Încercând o concluzie, rezultă că „aurul negru" s-a dovedit a fi nu numai o componentă majoră a economiei României, dar și o bogăție având o valoare strategică indiscutabilă. Profesorul Gheorghe Buzatu atrage atenția asupra consecințelor suportate de români după încheierea celui de-al II-lea Război Mondial. „Nu numai petrolul nostru – notează marele istoric – ci România însăși și tot ce avea ea mai bun, oameni, bogății, natură, se aflau în pragul transformării lor într-o colonie a U.R.S.S."[48]... Și, astfel, după sute de ani de „minerit" în condiții primitive și după alți 90 de ani de exploatare modernă – nota reputatul om de știință – „petrolul înceta să mai aparțină României"[49].

La întrebarea privind dacă consecințele posesiunii râvnitelor rezerve de *aur negru* ar putea fi însoțite „de urgiile vreunui blestem?", răspunsul este dat astăzi de cei care recurg la tot felul de mijloace – de regulă imorale[50] – pentru a intra în posesia *aurului negru* pe care românii îl dețin, iar ei și-l doresc cu orice preț[51]. Exemplul cel mai îngrijorător îl constituie operațiunea derulată în anul 2004 de unii dintre liderii vremelnici ai României care au înstrăinat această bogăție inestimabilă unei companii din Austria. Înstrăinarea aurului negru – numită în limba de lemn post-revoluționară „privatizare" – reprezintă pentru România pierderi de câteva miliarde de euro. Analiști străini de marcă notează că „la încheierea acestui contract, negociatorii români au procedat fie *cu rea credință,* fie *cu un diletantism* greu de egalat"[52].

Constantiniu, *op. cit.,* p. 134.)

[48] Gheorghe Buzatu, *op. cit.,* p. 418.

[49] Profesorul Gheorghe Buzatu abordează și viitorul „statutului aurului negru aparținând românilor" sub forma unei întrebări: „Pentru cât *timp* și mai ales, *cu ce* consecințe?" petrolul va înceta să mai aparțină României. Răspunsul omului de știință este de o sinceritate dezarmantă: „Astăzi încă, observă profesorul, după o jumătate de veac, lucrurile nu par să-și fi revenit. Să se adeverească oare povestea stranie potrivit căreia, cel mai adesea avantajele imense ce rezultă pentru orice țară din posesiunea râvnitelor rezerve de *aur negru* sunt însoțite în chip obligatoriu de urgiile vreunui blestem?" *(Ibidem).*

[50] Dar, în cele mai multe cazuri au caracter penal.

[51] Inclusiv prin fraudă.

[52] *Wilfried Lang,* Afacerea Petrom-OMV, pierderi de câteva miliarde euro

Pentru a se înțelege modul cum a fost și este jefuit poporul român prin acest contract[53] amintim că „pe când alte societăți petroliere plătesc statului cu pricina redevențe de 45-65 la sută, în mod excepțional chiar și 80 la sută[54], România nu va primi decât între 3,5 și 13 la sută din valoarea producției, deci, în medie circa 8 la sută și asta pentru cel mult 10 ani, clauză fermă în contractul încheiat"[55]. Prin achiziția a 51 la sută din Petrom firma austriacă OMV a ajuns dintr-o companie relativ mică – cu rezerve de 0,4 miliarde barili în 2003[56] la nivelul unei societăți puternice cu rezerve de 1,4 miliarde barili boe/d (echivalență petrol-gaz metan). Cifra de afaceri a OMV a crescut într-un singur an 2003-2004 cu 2 miliarde Euro[57]. Prin contractul încheiat cu OMV, Partea Română s-a angajat să suporte „cheltuielile istorice de mediu", care cu dobânda aferentă va obliga statul român să plătească companiei austriece o sumă mai mare decât valoarea contractului[58].

Speranța românilor era că – în anii 2013-2014 – când clauzele contractului vor fi renegociate, noua Putere aleasă la 9 decembrie 2012, va avea curajul și priceperea să determine eliminarea din contract a acelor prevederi inacceptabile într-un contract care trebuie să reflecte și să apere interesele ambelor părți. Se constată, însă, că – în perspectiva renegocierii contractului – o ofensivă fără precedent a fost declanșată pentru menținerea clauzelor potrivnice intereselor României, acceptate de unii lideri vremelnici ai țării în 2004[59]. Mai întâi, importanți oficiali din Austria ne vizitează pentru a sublinia „cât de rodnice sunt relațiile bilaterale", notând că există „o

pentru statul român, în „Adevărul" din 26 aprilie 2006.

[53] Catastrofal prin consecințele asupra economiei României.

[54] Wilfried Lang, *op. cit., loc. cit.* Este amintit cazul Libiei.

[55] *Ibidem.*

[56] *Ibidem.*

[57] *Ibidem.*

[58] Ceea ce ridică mari semne de întrebare: „este fără precedent ca un stat să plătească unei companii pentru că a achiziționat petrolul care îi aparținea".

[59] După cum se susține – în mai multe analize efectuate – se pare că această acceptare a fost determinată de anumite avantaje materiale, care nu au fost neglijabile, dar se dovedesc greu de demonstrat.

bună colaborare în domeniul petrolier", ceea ce trimite la menținerea clauzelor contractului din 2004. Pe de altă parte, OMV a recurs la o ofensivă mediatică extrem de agresivă prin care se încearcă convingerea poporului român că „acapararea aurului negru reprezintă un bine nesperat pentru economia țării". Suntem informați că noi românii vom progresa „prin bun simț și responsabilitate" și că „performanța inspiră", dar nu se suflă o vorbă că această performanță este cea care „inspiră OMV să recurgă la cele mai avansate tehnologii pentru a grăbi extragerea aurului negru din subsolurile României"[60], sărăcind poporul român de o bogăție naturală, dăruită de Bunul Dumnezeu, dar la care râvnesc cei care știu să încheie contracte prin care devin proprietari ai acestei bogății[61].

Am fost surprinși, însă, să auzim – într-o emisiune televizată[62] – o declarație a unui ministru în funcțiune că „redevența nu va putea fi modificată"[63]. Întrebarea care se pune este: „Oare toți liderii vremelnici ai României sunt hotărâți să mențină țara în sărăcie, acceptând ca străinii să ne acapareze bogățiile?"[64].

II. „AURUL GALBEN" ȘI ARGINTUL – BOGĂȚII TRANZACȚIONATE DE LIDERII CORUPȚI AI ȚĂRII

Cercetările științifice efectuate pe parcursul timpului au pus în evidență interesul străinilor pentru aurul aflat pe teritoriile Daciei. *Auri sacra fames* – Foamea sfântă pentru aur a reprezentat unul din motivele „ocupării Daciei de către

---

[60] Pentru că nu este stipulată nici o limită privind cantitatea de petrol pe care noii stăpâni pot să o extragă.

[61] Cei 10 ani care s-au scurs de la încheierea contractului catastrofal pentru România au consemnat „*secătuirea* mai multor câmpuri petroliere, pe care OMV le-a scos la vânzare în 2012", deoarece fără petrolul din subsolul lor nu mai prezintă interes pentru compania austriacă.

[62] La Antena 3, în ianuarie 2013, înaintea aprobării bugetului pe 2013.

[63] Ministrul respectiv trebuia să informeze populația că „avocații OMV recurg la tot felul de tertipuri pentru a demonstra că redevența din 2004 trebuie menținută".

[64] Desigur, modificarea clauzelor contractului nu este facilă. Trebuie *a.* curaj; *b.* inteligență; *c.* efort. Or, mai ușor este să nu le modifici...

romani”[65]. Interesul pentru extracția aurului este vechi, dar acest interes nu a fost abandonat nici în zilele noastre[66].

§1. Aurul și argintul – bogății râvnite și de multinaționalele din zilele noastre

Studiile specialiștilor au pus în evidență că mineritul aurului a fost cunoscut de peste 2.500 de ani, aurul produs depășind 2.000.000 kg. Cele mai importante regiuni sunt: în munții Apuseni și în zona auriferă Maramureș[67]. Exploatările cunosc o perioadă de peste două milenii, iar zăcămintele filoniene sunt de origine hidrotermală. Unele filoane ajung la suprafață, iar altele rămân în adânc[68].

În anii de după Revoluția Română din 1989 un interes deosebit au suscitat resursele de aur și argint de la Roșia Montană. Guvernanții vremelnici din România au acceptat ca o firmă canadiană „Gold Corporation” să exploateze unul din cele mai mari zăcăminte de aur și argint (10,6 milioane uncii de aur și 52,3 milioane uncii de argint) din Europa[69]. Prin „inginerii economice” și „inginerii juridice”, guvernanții din 1998-2000 au promovat o nouă lege a minelor, în baza căreia a fost posibilă încredințarea directă a exploatării aurifere de la Roșia Montană Companiei Naționale a Cuprului[70], Aurului și

---

[65] Benone Zotta, *Aurul,* în „Bazele resurselor naturale”, *op. cit.,* p. 306.

[66] Exemplul cel mai cunoscut este încercarea de a prelua aurul și argintul de la Roșia Montană.

[67] Între Mureș, Crișul Alb și Arieș, iar grupurile aurifere sunt la Brad, Săcărâmb, Zlatna, Buciumi, Roșia Montană și Baia de Arieș. De asemenea, este regiunea auriferă Maramureș, cu mai multe câmpuri aurifere în Munții Oaș și Gutâi (Benone Zotta, *op. cit.,* p. 308).

[68] Pentru o analiză mai amplă, a se vedea cercetarea profesorului Benone Zotta, *op. cit.,* pp. 304 și urm.

[69] Acad. Ionel Haiduc, *Nu-i totul de vânzare,* în „Palatul de Justiție”, nr. 10, 2011, p. 9.

[70] La început încredințarea directă a fost către Compania Națională a Cuprului, Aurului și Fierului „Minvest”. La 9 octombrie 2000 a avut loc transferul licenței de la Minvest către Roșia Montană Gold Corporation. Ordinul de transfer a fost semnat de Președintele ANMR, iar în aceeași zi ministrul a aprobat transferul printr-o simplă scrisoare cu nr. 193247 din 9 octombrie 2000.

Fierului „Minvest" prin Hotărârea de Guvern nr. 47 din 1999. După câteva „inginerii juridice" (vezi nota 70) transferul licenței a fost aprobat de Ministrul Industriei și Comerțului, Radu Berceanu printr-o simplă scrisoare nr. 193247 din 9 octombrie 2000 către Compania Gold Corporation, care intra în posesia unui zăcământ de peste 800 tone aur și 2000 tone de argint[71].

Deși Compania Roșia Montană Gold Corporation nu a primit aviz de mediu, iar numeroase organisme naționale și internaționale s-au opus exploatării prin cianuri, această companie și astăzi face presiuni „prin toate mijloacele" ca să preia aurul și argintul din Apuseni folosind cianurile[72].

§2. Wesley Clark – „Roșia Montană poate fi exploatată fără riscuri"

La 21 noiembrie 2012, generalul Wesley Clark – consilier al Primului-Ministru al României – a dat un interviu în care declară că „Roșia Montană poate fi exploatată fără riscuri"[73].

Nu cunoaștem dacă generalul Wesley Clark este specialist în domeniul mediului, dar am constatat că – după interviul său – Compania Roșia Montană Gold Corporation a declanșat o acțiune mediatică de o agresivitate greu de descris, prin care încearcă să-i convingă pe români că „preluarea aurului și argintului Apusenilor nu va avea decât consecințe benefice pentru România"[74].

Dacă nu avem confirmarea specialității domnului Clark în domeniul mediului, avem *Rezoluția Parlamentului European*

---

[71] Mihai Mican, *Roșia Montană o controversă de 11 ani,* în „Adevărul" din 24 august 2011.

[72] Este vorba de 240.000 tone cianură.

[73] Wesley Clark, *Interviu cu privire la exploatarea minieră de la Roșia Montană*, în „Adevărul" din 21 noiembrie 2012.

[74] Susținerea dată Companiei Roșia Montană Gold Corporation a reprezentat speranța că Guvernul României va da curs recomandărilor generalului Wesley Clark, iar Compania va trece – fără nici o opreliște – la preluarea aurului și argintului din Apuseni. Minute în șir la radio și televiziune, Compania susține că revărsarea celor 240.000 tone cianură în Apuseni „nu va reprezenta nici un risc pentru sănătatea și viața oamenilor, animalelor și plantelor".

din 5 mai 2010 prin care se interzice cianura în minerit[75]. Totodată, beneficiem de expertiza academicianului Ionel Haiduc, Președintele Academiei Române, care atrage atenția asupra consecințelor grave pentru mediu a cianurizării[76].

§3. Morții de la Roșia Montană sunt scoși din morminte

Febra aurului nu cunoaște limite umane sau reguli divine[77]. „Morții nu mai au liniște la Roșia Montană" – atrage atenția domnul Claudiu Iordache, unul dintre liderii respectați și apreciați ai Revoluției de la Timișoara. La Roșia Montană, morții au început să fie dezgropați înainte de cei 7 ani. „Deabia apucă mortul să se răcească nițel, că vin rudele «înarmate» cu sape, colaci și colivă, să-l planteze în altă comună. Toată treaba se face legal, la lumină, sub patrafirul popii. Ruda primește bani frumoși pentru groapa eliberată: câteva zeci de milioane de lei, de la Roșia Montană Gold Corporation"[78].

După cum se știe sunt nouă biserici în Roșia și opt culte religioase. Până la venirea Companiei care acționează – prin toate mijloacele, fără să-i stea în cale nici o regulă omenească sau divină – pentru acapararea celui mai mare zăcământ de aur și argint din Europa[79] – clopotele băteau la 10, la 12, la 16, de sărbători și atunci când cineva înceta din viață. „Acum oamenii s-au zăpăcit, nu mai știu de ce bat clopotele, pentru cei dezgropați sau pentru morții" din ultimul moment"[80].

Analiza efectuată de domnul Claudiu Iordache dezvăluie mecanismul îngrijorător la care recurge Compania Roșia Montană Gold Corporation pentru „a cumpăra oamenii din

---

[75] Rezoluția precizează că „cianura este un produs chimic extrem de toxic" cu impact catastrofal „asupra sănătății și mediului".

[76] Ionel Haiduc, *op. cit*. A se vedea și expertizele sale din anii 2000-2004.

[77] Familii întregi din Roșia Montană își scot morții din cavouri. Primesc pentru groapa liberă zeci de milioane de lei de la Compania Gold Corporation (Claudiu Iordache, *România la asfințit,* Editura Irini, 2013, p. 86).

[78] *Ibidem,* p. 87.

[79] După estimările făcute de mai mulți specialiști avizați în domeniu.

[80] Claudiu Iordache, *op. cit.,* p. 87.

zonă" și „a-i determina să facă loc operațiunilor de exploatare a bogățiilor imense aflate în subsolul localității"[81].

Se constată, însă, că Gold Corporation a întâlnit în zonă și oameni care nu se lasă cumpărați[82]. În anii în care Compania s-a instalat a reușit să determine strămutarea a circa 1.000 de familii, dar în jur de 250 de familii nici nu vor să audă de plecare. Oamenii declară că „vor să moară în Roșia"[83]. Acești oameni au tăria să se opună unei acțiuni multinaționale care a pus la grea încercare o întreagă comunitate umană[84]. Reprezentantul Asociației „Alburnus Maior", Eugen David atrage atenția asupra consecințelor operațiunii de acaparare a aurului și argintului din zonă de către Gold Corporation[85].

În concluzie, o altă bogăție dăruită de Bunul Dumnezeu – aurul și argintul din Apusenii României – este tranzacționată de liderii corupți ai țării[86]. Abandonarea Roșiei Montană „pentru un pumn de dolari" – constată Directorul General al Institutului Revoluției Române din Decembrie 1989 – este o afacere la care participă partide, Guvernul, academicieni venali,

---

[81] Cine nu are morți, ia banii de la Companie în alt mod. „Mai întâi își trage în curte o baracă numai din lemn, fără fundație, cocoțată pe bușteni, fără utilități". Arată cam ca o casă de jucărie. Nu costă mai mult decât 5000 de euro. După aceea o scoate la vânzare, iar Compania este în poziția de a o cumpăra, dar în urma unei negocieri soldată cu cel puțin 40.000 de euro, la care se adaugă prețul pentru grădină, pentru animalele din curte etc.

[82] Vreo 420 de familii au căzut pradă Companiei Roșia Montană Gold Corporation.

[83] Oamenii care nu vor să plece sunt la fel de săraci ca cei care au fost strămutați „dar nu-s lacomi" *(Ibidem,* p. 8).

[84] Ei atrag atenția că o Companie multinațională a demolat un sat întreg, a distrus viața a numeroase familii. „Ne-au împărțit, ne-au depopulat. Au început cu preoții. Ei au fost primii din sat care i-au susținut pe investitori. Au lăsat să le măsoare biserica în lung și-n lat, apoi ne-au dublat nouă taxele" (Alina Bădălan, „Formula AS", 30 martie 2007).

[85] Este vorba nu numai de consecințe economice, ci și de consecințe sociale, dar nu contează pentru niște guvernanți pentru care oamenii țării nu mai au nici o valoare", numai stăpânii din afara României trebuie serviți „cu supra de măsură".

[86] Sunt multe discuții cu privire la prețul plătit acestor lideri de către Gold Corporation pentru a-i determina să susțină un asemenea Proiect catastrofal.

parlamentari, ziariști, președintele suspendat de Parlament și demis de popor în anul 2012. Abandonarea Roșiei Montana pentru un pumn de dolari „devine un pandant al felului în care românii sunt dispuși *să-și vândă țara* – alături de prunci, fecioare, rinichi, icoane și podoabe de patrimoniu”[87].

Două întrebări stăruie, după votul românilor din 9 decembrie 2012. *1.* Vor avea noii guvernanți curajul să apere aurul și argintul Apusenilor, una din cele mai importante bogății ale poporului român?; *2.* Vor rezista acești guvernanți presiunilor inimaginabile ale multinaționalelor?[88].

Și, poate, în stimularea curajului pe care ar trebui să-l aibă guvernanții să apere bogățiile dăruite de Bunul Dumnezeu românilor, gândurile exprimate – cu durere – de acel mare poet național care a fost George Coșbuc, ar merita să fie rememorate:

„De-avem un cimitir în sat
Ni-l faceți lan, noi boi în jug,
Și-n urma lacomului plug
Ies oase, și-i păcat!
Sunt oase dintr-al nostru os:
Dar ce vă pasă!
Voi ne-ați scos
Din case goi, în ger și-n vânt,
Ne-ați scos și morții din mormânt;
O, pentru morți și-al lor prinos
Noi vrem pământ!”[89]

[87] Claudiu Iordache, *op. cit.,* p. 89 (subl.ns.).

[88] Care au recurs chiar și la generali americani care să ne convingă să „acceptăm jaful pus la cale de o Companie transnațională care este nerăbdătoare să devină stăpână pe această importantă bogăție a românilor”.

[89] George Coșbuc, *Noi vrem pământ,* în „Fire de tort”, Editura pentru literatură, 1968, pp. 171 și urm.

III. PĂMÂNTUL – O VALOARE SACRĂ, ASUPRA CĂREIA SUNT CONCENTRATE INTERESE ECONOMICE MAJORE

Toți specialiștii consacrați au subliniat valoarea pământului, definit în constituțiile unor țări ca având „o valoare sacră", a cărei înstrăinare este interzisă[90]. Charles Gide – profesor la Collège de France, profesor onorific la Facultatea de Drept din Paris – nota că pământul este indispensabil omului, punându-i la dispoziție: *a.* locul necesar pentru a păși, a-și construi locuința, pentru a cultiva produse; *b.* iar în subsol conține minerale[91]. În existența lor milenară, oamenii au înțeles „ce loc ocupă pământul în viața lor de toate zilele", motiv pentru care „s-au legat de pământ, l-au prețuit, au luptat pentru pământ"[92].

În toate țările – inclusiv în România – pământul ocupă un loc primordial, între bogățiile naturale pe care le dețin[93]. La sfârșitul anului 1989, fondul funciar al României era de 23.830.000 hectare, din care suprafața agricolă era de 14.759.000 hectare, din care 9.458.300 hectare pământ arabil[94].

Înzestrarea tehnico-materială a lucrării pământului, la sfârșitul anului 1989 era constituită din peste 150.000 tractoare, peste 43.600 semănători mecanice, circa 62.000 combine

---

[90] Componentă a statului, alături de populație și de forța publică, teritoriul, pământul definește existența oricărui stat (G.W.F. Hegel).

[91] „Pământul este principalul mijloc de producție în agricultură" (Mihai Marinescu, Gabriel Năstase, *Bazele resurselor naturale,* în „Valorificarea resurselor naturale", *loc. cit.*, pp. 386 și urm.).

[92] Traian Lazăr, *Dezvoltarea agriculturii și silviculturii,* în „Istoria economiei României", coordonator academician N. N. Constantinescu, Editura Economică, București, 2000, p. 187.

[93] Din totalul populației active, care se ridică la 10.945.700 persoane, 27,5 la sută erau ocupate în agricultură, adică 3.012.300 persoane, dintre care 65.577 erau specialiști agricoli, iar dintre ei 33.629 aveau studii superioare (*Ibidem*).

[94] În baza *Anuarelor Statistice ale României* din anii 1960-1989, suprafața agricolă în 1960 era de 14.546,6, iar în 1989 era de 14.759,0. Suprafața arabilă era în 1960 de 9.820,7, iar în 1989 de 9.458. (A se vedea și analiza efectuată de acad. Traian Lazăr, *op. cit.,* p. 188)

autopropulsate pentru recoltat cereale și alte mașini și utilaje agricole[95].

Este de notat că până în 1989 suprafața agricolă și suprafața arabilă au cunoscut o creștere și îmbunătățire a utilizării, ca urmare a valorificării unor suprafețe neutilizabile[96].

Având în vedere că pământul reprezintă „averea cea mai de preț a națiunii", prin norme constituționale „înstrăinarea pământului este interzisă"[97]. Preocuparea țărilor în curs de dezvoltare este că pământul din țările lor ar putea fi acaparat de „grupuri de interese străine", punând proprii cetățeni în postura ingrată de „a nu mai fi stăpâni în propria lor țară".

Se constată că, chiar în țări dezvoltate, circulația pământului a fost reglementată în mod diferit, stipulându-se prin normele juridice elaborate numeroase restricții și condiționări. Aceste restricții și condiționări urmăresc „menținerea controlului statului asupra teritoriului statului" – unul din cele 3 atribute fundamentale ale entității statale: *1.* teritoriu propriu; *2.* populația, legată de stat prin cetățenie; *3.* forța publică, puterea de stat[98].

După Revoluția din 1989, o campanie interesată, dar susținută intens, s-a declanșat pentru a se consacra „libera circulație a pământului", insistându-se ca să fie stipulate reglementări care să permită înstrăinarea pământului. În anul 2013 se constată deja că multe terenuri nu mai aparțin românilor. *1.* Vânzarea pământului se face și ca urmare a încercării fermierilor săraci de a obține un venit necesar supraviețuirii; *2.* străinii care cumpără pământul, adesea, nu se

---

[95] În condițiile în care teritoriul le-ar fi înstrăinat și bogățiile, roadele acelor pământuri ar deveni proprietatea străinilor.

[96] Dumitru Mazilu, *Ce probleme se pun în legătură cu circulația pământului în perspectiva integrării în Uniunea Europeană,* în „Integrarea Europeană. Drept comunitar și Instituții Europene", Ediția a V-a, Editura Lumina Lex, București, 2007, pp. 13-14.

[97] În condițiile în care teritoriul le-ar fi înstrăinat și bogățiile, roadele acelor pământuri ar deveni proprietatea străinilor.

[98] Dumitru Mazilu, *op. cit., loc. cit.*

angajează să-l lucreze[99]; *3.* noii proprietari sunt preocupați să obțină subvențiile de la Uniunea Europeană, subvenții care nu sunt condiționate de lucrarea pământului[100].

Consecința cea mai dramatică a vânzării pământului o constituie *sărăcirea României,* deoarece: ***1.*** românii sunt obligați, datorită sărăciei în care au fost aruncați, să-și înstrăineze „palma de pământ" care le mai îngăduia să supraviețuiască[101]; ***2.*** acceptarea minciunii că „în circulația liberă a pământului se aplică principiul reciprocității"[102]; *3.* și că preluarea pământului de către străini va duce – în anii ce vor veni – la modernizarea României[103].

IV. „AURUL VERDE" – LEMNUL PĂDURILOR, A CĂRUI PRĂDUIRE ESTE INTERZISĂ ÎN ȚĂRILE COMPANIILOR CARE OPEREAZĂ ÎN ROMÂNIA, CU APROBAREA UNOR GUVERNANȚI ROMÂNI, CARE, SE PARE, CĂ NU SUNT LIPSIȚI DE IMPORTANTE FOLOASE MATERIALE

Nu credem că mai este necesar să amintim că „aurul verde", mediul forestier – prin tot ceea ce ține de ansamblul pădurii – reprezintă „o condiție primară pentru existența și dezvoltarea umană"[104].

„Pădurile României – nota academicianul Victor Giurgiu – sunt cel mai grandios rezervor de biodiversitate, unic

[99] În unele cazuri, străinii – după cumpărarea pământului de la români – recurg la munca acestora pentru a-l cultiva. Din stăpâni ai pământului românii se transformă în sclavi pe acele pământuri care au intrat în stăpânirea străinilor.

[100] Se impune ca subvențiile să fie acordate numai celor care își lucrează pământul.

[101] Sumele modice – în euro – pe care românii le primesc la înstrăinarea pământului ce le aparținea, le oferă iluzia că au în mână niște bani de care pot să dispună cum vor, dar când s-au terminat se văd „lipiți pământului", de sărăcia în care au fost aruncați prin lăcomia de a obține câțiva euro.

[102] Greu de crezut că românii ar putea să cumpere pământ în țări occidentale, unde prețurile se ridică la mii de euro pentru un hectar.

[103] Singura certitudine va fi „adâncirea sărăciei" acestui popor, iar modernizarea se va reduce la „sclavia modernă" în care vor fi aruncați românii, cărora li s-a luat și pământul.

[104] Traian Lazăr, *Silvicultura României*, în *op. cit*., p. 204.

în Europa pentru că: dețin aproximativ două treimi din totalul pădurilor virgine ale Europei (cu excepția Rusiei); găzduiesc mamifere sălbatice dispărute în alte zone ale continentului nostru; dețin circa două treimi din numărul total al tipurilor de habitate din zona de climă temperată din Europa"[105].

„Aurul verde", pădurile – în perioada 1950-1989 – au ocupat o suprafață stabilă „chiar cu o oarecare creștere"[106]. În anul 1989 suprafața pădurilor a fost cu peste 500 mii hectare mai mare decât în 1950, înregistrându-se o creștere importantă, cu 460 hectare la rășinoase[107].

Se constată că România dispunea în perioada 1950-1989 de un potențial forestier caracterizat prin valoarea ridicată a indicatorilor care evidențiază „mărimea și structura resurselor forestiere"[108].

După 1989, „aurul verde" al României a fost agresat de un proces demolator dramatic. Acest proces a fost încurajat „de factorul politic care a adoptat legi de tristă amintire"[109]. S-a ajuns la fărâmițarea proprietății forestiere prin aceste legi, moștenitorii primind suprafețe chiar și sub un hectar „ceea ce contribuie la brăcuirea și tăierea pădurilor astfel divizate"[110]. La aceasta se adaugă aprobările date de guvernanți români pentru constituirea și funcționarea unor companii străine, având dreptul să valorifice „aurul verde" din România, în condițiile în care în țările lor tăierea pădurilor este „interzisă prin lege"[111].

---

[105] Victor Giurgiu, *Comunicare științifică* la Academia Română cu prilejul zilelor internaționale ale biodiversității și mediului. Acad. Victor Giurgiu atrage atenția, totodată, asupra faptului că țara noastră posedă unicul peisaj forestier intact din zona de climă temperată a continentului (Perimetrul Retezat-Țarcu-Godeanu).

[106] Traian Lazăr, *op. cit.,* p. 205.

[107] *Ibidem.*

[108] Potențialul forestier se caracterizează și prin capacitatea industriei proprii de a valorifica în mod superior și complex masa lemnoasă *(Ibidem).*

[109] Acad. Victor Giurgiu preciza că aceste legi se refereau la reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor, iar „legile silvice nu au reușit nici acum să pună pădurea și, implicit, mediul în drepturile lor firești" *(Ibidem).*

[110] Victor Giurgiu, *op. cit., loc. cit.*

[111] Mai multe investigații efectuate în ultimii ani, aduc la cunoștința publică faptul că unii dintre guvernanții care au dat asemenea aprobări, n-au făcut-o

Pentru a înțelege dimensiunile prăduirii „aurului verde" în acest moment, amintim că un studiu efectuat de Greenpeace a dezvăluit că *„în România se taie trei hectare de pădure pe oră"*[112]. Dimensiunile dezastrului, ale distrugerii acestei bogății a românilor este lesne de înțeles[113].

V. MUNCA – PRODUCĂTOARE DE VALORI, DE BOGĂȚIE ÎN ORICE ȚARĂ DIN LUME

Experiența de milenii a omenirii pune în evidență că „munca este producătoare de valori, de bogăție în orice Comunitate umană, în orice țară din lume"[114]. Profesorul Charles Gide demonstrează locul important al muncii în viața omului, iar Hans Christian Andersen precizează că „omul nu trebuie să ceară fericirea decât de la munca lui". „Pentru a-și ajunge scopurile și în primul rând pentru a-și împlini nevoile existenței sale – notează Charles Gide – orice ființă vie este silită să îndeplinească o anumită muncă"[115].

Munca produce bogăție – subliniază omul de știință francez – și nu sunt bogății „pe care omul să le poată procura fără muncă", este vorba despre bogățiile „pe care natura i le dăruiește din belșug"[116].Dar și obținerea acestor bogății implică munca omului[117].

„O țară este mai bogată prin munca oamenilor ei" – observa Mihai Eminescu, iar Nicolae Iorga făcea un apel insistent la munca românilor „care este în măsură să asigure acestui popor progres și dezvoltare".

Este indiscutabil că „o țară este mai bogată dacă munca este prețuită, dacă cei care fac eforturi pentru producerea de

---

fără obținerea unor foloase materiale.

[112] A se vedea analiza efectuată în „Curentul" din 15 mai 2012: *Greenpeace: România taie trei hectare de pământ pe oră.*

[113] Scopul este, în continuare, îmbogățirea unor indivizi versați în prăduirea „aurului verde". Ei au devenit în cei 26 de ani care au trecut de la Revoluția Română din 1989, miliardari în dolari și euro.

[114] *Enciclopedia Concisă Britanică,* Editura Litera, București, 2009, p. 1548.

[115] Charles Gide, *op. cit.,* p. 106.

[116] *Ibidem.*

[117] *Ibidem.*

valori sunt recompensați cum se cuvine" – sublinia Charles Louis de Secondat Montesquieu în monumentala sa capodoperă „Spiritul legilor".

Să nu fi înțeles guvernanții României că „munca este producătoare de valori, de bogăție" atunci când au adoptat toate măsurile posibile pentru descurajarea muncii și încurajarea unor surse de venit fără muncă? Salarii compensatorii pe 2 sau chiar 3 ani; retribuții celor fără nici o ocupație; interzicerea unor activități persoanelor care pot și doresc să lucreze, invocându-se criterii de vârstă[118].

O țară în care guvernanții nu înțeleg că au datoria să stimuleze munca creatoare a oamenilor ei, este o țară „condamnată sărăciei, care se adâncește pe măsură ce descurajarea muncii ia proporții prin managementul iresponsabil al celor care o guvernează"[119].

*
* *

În concluzie, constantăm că – după ce „ingineriile economice", „ingineriile financiare" și „ingineriile juridice", orchestrate de noile imperii coloniale și aplicate de unii guvernanți obedienți din România post-revoluționară, s-au reflectat în opera de acaparare a „aurului negru"; în opera în curs de preluare a „aurului galben" și argintului; în operațiunea de prăduire a „aurului verde" și de înstrăinare a pământului românilor pe sume modice, precum și în acțiunile de descurajare a muncii – România a fost transformată dintr-o țară cu bogății naturale recunoscute, în cea mai săracă țară, alături de Bulgaria, din Uniunea Europeană.

[118] Guvernanții României din anii 2009-2011 au declarat că „este nevoie de sânge proaspăt" și trebuie să renunțăm la implicarea în activitățile economice, sociale și științifice a „persoanelor expirate", deoarece au împlinit o anumită vârstă.

[119] Este și aceasta o cale a aducerii României în stare de dependență în relațiile cu noile imperii coloniale, care vor ști să impună măsuri prin care să oblige pe români să muncească zi și noapte „în interesul prosperității lor".

Constatăm, încă o dată, în zilele noastre, că Peter Drucker – părintele științei managementului – avea dreptate când ajunsese la concluzia că:

„În lume nu sunt țări bogate și țări sărace, ci numai țări conduse bine și țări conduse prost".

„ÎN LUME NU SUNT ȚĂRI BOGATE SI ȚĂRI SĂRACE, CI NUMAI ȚĂRI CONDUSE BINE ȘI ȚĂRI CONDUSE PROST”

Peter Drucker – fondatorul științei managementului – a ajuns la concluzia că existența în lume a unor țări bogate și a unor țări sărace își află cauza, în mare măsură, în managementul defectuos practicat de lideri incompetenți și iresponsabili.

În lucrarea pe care avem onoarea să v-o supunem atenției, încercăm să vă înfățișăm unele din cauzele care au determinat definirea României de către EUROSTAT drept cea mai săracă țară din Uniunea Europeană, alături de Bulgaria. Așadar, vom evoca câteva din opțiunile managementului din ultimii ani, care au dus la sărăcirea acestei țări, ajungându-se în situația ca mulți analiști să se refere în cercetările lor la ***„România – săraca țară bogată***”.

Unul dintre postulatele Revoluției Române din 1989 a fost – după cum se știe – abandonarea sistemului clientelar și promovarea competenței și responsabilității în conducerea tuturor sectoarelor de activitate. În Proclamația Revoluției Române se stipula – în mod expres – necesitatea restructurării „întregii economii naționale pe baza criteriilor rentabilității și eficienței. Eliminarea metodelor administrativ-birocratice de conducere economică centralizată și promovarea liberei inițiative și a *competenței în conducerea tuturor sectoarelor economice*”[1]. Toate mesajele lansate de forțele revoluționare vizau reinstaurarea „democrației, libertății și demnității tuturor locuitorilor țării”[2]. Prin aceste mesaje, forțele revoluționare *își*

[1] Punctul 4, *Proclamația Revoluției Române,* 22 decembrie 1989, publicată în Monitorul Oficial al României, Anul I, nr. 1, din 22 decembrie 1989).

[2] În Proclamația Revoluției Române se statuează hotărârea fermă a Noii Puteri de a face toate eforturile „pentru a reinstaura societatea civilă în

asumau responsabilitatea instituirii unui „nou management în sistemul economic și în viața țării" din care să fie eliminate vechile metode și practici clientelare[3].

În acele momente de entuziasm revoluționar, mulți români au sperat că fenomenele negative din trecut vor fi eliminate, iar țara va fi condusă cu competență și responsabilitate[4], ceea ce nu s-a confirmat în anii care au urmat[5].

I. INCOMPETENȚA ȘI IRESPONSABILITATEA AU LUAT PROPORȚII ÎNGRIJORĂTOARE IN ANII POST-REVOLUȚIONARI

Evoluțiile înregistrate în conducerea economiei și vieții sociale după Revoluția Română din 1989 – pe lângă rezultatele pozitive în anumite sectoare de activitate – au fost marcate, adesea, de incompetența și iresponsabilitatea multora din cei chemați să contribuie la progresul și dezvoltarea României[6], ceea ce a provocat nemulțumirea și chiar protestul unora dintre membrii Comunității naționale[7].

La 23 decembrie 2010 – în Parlamentul României – un angajat al Televiziunii naționale, Adrian Sobaru, s-a aruncat de la unul din balcoane (peste 8 m înălțime) riscându-și viața, în semn de protest pentru modul în care cei care conduc țara pun în grav pericol sănătatea și viața întregii populații.

Era un protest al disperării Comunității naționale, care ajunsese să nu mai suporte managementul incompetent și iresponsabil al guvernanților, sintetizat în cuvintele

România, garantând triumful democrației, libertății și demnității tuturor locuitorilor țării".

[3] *Ibidem.* Se preciza că va fi promovată o politică internă și externă „subordonată nevoilor și intereselor dezvoltării ființei umane", respectării depline a drepturilor și libertăților omului.

[4] Premise indispensabile ale dezvoltării țării.

[5] Dimpotrivă, în anii care au urmat, impostura și-a făcut loc, eliminând – nu de puține ori – oameni pregătiți profesional din mai multe domenii de activitate.

[6] O parte dintre noii veniți au dovedit, însă, „competență" în jefuirea averii naționale.

[7] Mai ales în ultimii ani, actele de protest s-au multiplicat.

inscripționate pe puloverul de pe piept de către Adrian Sobaru: „Ne-ați ciuruit; Ne-ați vândut și ne-ați trădat; Ne-ați ucis viitorul copiilor; Ne puteți lua viața și banii, dar nu și LIBERTATEA!”[8].

§1. Sărăcirea poporului român – un management incompetent și, nu de puține ori, iresponsabil

Concluzia fondatorului științei managementului, Peter Drucker, privind sărăcia unor țări este confirmată de analiza cauzelor stării economiei României din anii 2009-2011[9].

Într-un studiu anterior am sintetizat principalele consecințe ale unui management incompetent și, nu de puține ori, iresponsabil: ***a.*** risipirea resurselor existente – opțiune contrară gestiunii eficiente a economiei naționale; ***b.*** în loc să se acționeze pentru retehnologizarea industriilor cu un potențial real de a deveni eficiente, s-a optat pentru înstrăinarea lor după ce au fost decapitalizate; ***c.*** în loc să se transforme cooperativele agricole în ferme agricole, cum s-a procedat în alte țări, s-a acceptat distrugerea lor și transformarea agriculturii românești într-una de subzistență; ***d.*** au fost ignorate legile care guvernează relațiile dintre state și dintre societățile comerciale; ***e.*** nu au fost respectate cerințele pieței și nici cele privind finanțarea proceselor economice[10].

Este indiscutabil că un management inteligent – bazat pe competență și responsabilitate – asigură progresul și dezvoltarea unei țări, pe când un management dominat de incompetență și iresponsabilitate duce la sărăcirea poporului acelei țări.

---

[8] Libertatea reprezintă, fără îndoială, una din cele mai importante cuceriri obținute în urma confruntărilor dramatice din zilele și nopțile Revoluției Române.

[9] Fondatorul științei managementului, Peter Drucker – autor a 39 de cărți, dintre care cea mai importantă este *The Practice of Management* – a ajuns la concluzia că „în lume nu sunt țări bogate și țări sărace, ci numai țări conduse bine și țări conduse prost”.

[10] A se vedea analiza pe larg în „Palatul de Justiție”, nr. 12/2010, p. 4.

§2. Cum se explică faptul că o țară cu resurse naturale relativ puține este caracterizată drept dezvoltată, și o țară dăruită cu importante resurse naturale este o țară săracă?

Este cunoscut că EUROSTAT – Oficiul European pentru Statistică – a caracterizat Austria, o țară cu resurse naturale relativ puține, una din țările dezvoltate ale Uniunii Europene, pe când România, o țară dăruită de Bunul Dumnezeu cu importante resurse naturale, a fost cotată de EUROSTAT, alături de Bulgaria, drept „cea mai săracă țară din Uniunea Europeană”[11].

Desigur, ni se va aminti că Austria are o tradiție în valorificarea tehnologiilor de vârf; că n-a avut de suportat atâtea vitregii ca România; că Austria a făcut parte dintr-un Imperiu, valorificându-și poziția ocupată în interesul propriei dezvoltări; pe când România s-a aflat la confluența a trei imperii, fiind ocupată succesiv și exploatată de ocupanți străini.

Fără îndoială, aceste realități geopolitice sunt adevărate, iar consecințele pozitive și negative pentru cele două țări sunt recunoscute. Dar evaluările pe care le facem în prezent au în vedere, mai ales calitatea managementului economiei din ultimele două decenii, care au marcat România, de pildă, de schimbările revoluționare din anii 1989-1991 și de aderarea, la 1 ianuarie 2007, la Uniunea Europeană.

§3. Liderii care au șansa să conducă o țară cu resurse naturale, au datoria nu să le înstrăineze, ci să le valorifice în interesul progresului și dezvoltării propriei populații

Wilfried Lang – un reputat economist german – și Roberto Saviano, un renumit luptător anti-mafia, demonstrează că liderii importanți de la București „în loc să valorifice resursele naturale în interesul progresului și dezvoltării propriei populații, le-au înstrăinat, determinând sărăcirea accelerată a României”.

De pildă, înstrăinarea PETROM (numită în limba de lemn post-revoluționară „privatizare”) reprezintă pentru

[11] Oficiul European pentru Statistică, august 2010.

România pierderi de câteva miliarde de euro. Wilfried Lang atrage atenția că „la încheierea acestui contract, negociatorii români au procedat fie cu rea intenție, fie cu un diletantism greu de egalat”[12]. Pentru a se înțelege cum a fost și este jefuit poporul român prin acest contract, amintim că, pe când alte societăți petroliere plătesc statului cu pricina redevențe între 45-65 la sută, în mod excepțional chiar 80 la sută (Libia), România nu primește decât între 3 și 13 la sută din valoarea producției. Deci, în medie 8 la sută din valoarea producției și asta pentru cel puțin 10 ani, clauză fermă în contractul încheiat”[13].

Prin achiziția a 51 la sută din Petrom, firma austriacă OMV a ajuns dintr-o companie relativ mică – cu rezerve de 0,4 miliarde barili în 2003 (1 baril = 159 litri) – la nivelul unei societăți puternice cu rezerve de 1,4 miliarde barili boe/d (echivalență petrol-gaz metan). Cifra de afaceri a OMV a crescut într-un singur an, 2003-2004, cu 2 miliarde euro[14]. La începutul anului 2011, Guvernul României a scos la vânzare, pe bursă, 9,84% din cele 20,63% acțiuni pe care statul român le mai deține la Petrom (OMV). Premierul României declara în aprilie 2011 că „Din vânzarea celor 9,84% acțiuni vom obține un preț mai mare decât a obținut Năstase din vânzarea întregului Petrom de atunci, 600 milioane euro. Pe bursă poate veni oricine, dar nu va fi vândut, pachetul acesta mic, de 9,84% sub prețul de vânzare a Petrom-ului, de 600 de milioane de euro”[15].

---

[12] *Afacerea Petrom-OMV, pierderi de câteva miliarde euro pentru statul român,* în „Adevărul” din 26 aprilie 2006.

[13] *Ibidem*.

[14] *Ibidem.* Având în vedere că „Afacerea Petrom” reprezintă una din cele mai grave lovituri date avuției naționale a României – fapt înțeles acum de cei mai mulți români, OMV (pentru că această Companie a devenit proprietara petrolului românesc) a declanșat o ofensivă mediatică de o agresivitate fără precedent. La posturile de radio și televiziune OMV „informează” românii că lucrează „la bunăstarea lor”, dar nu suflă o vorbă că „principala lor preocupare” este să sustragă din subsolul României una din cele mai prețioase bogății: petrolul. Cu un cinism greu de egalat, OMV spune românilor că „țara se va dezvolta prin *bun simț și responsabilitate*”.

[15] Premierul Boc declara că nu acceptă șmecherii „pe ceea ce înseamnă averea publică, pe ceea ce înseamnă avuția noastră” (Emil Boc, *După 20 de ani,* Declarație la Pro TV, 10 aprilie 2011). În iulie 2011, investitorii nu au subscris minimum de 80% din titluri, iar vânzarea nu s-a finalizat,

Aurul (10,6 miliarde uncii de aur) și argintul Apusenilor (52,3 milioane uncii) sunt pe punctul de a fi preluate de o firmă canadiană Gold Corporation – Roșia Montană. Romtelecom-ul; Romcom-ul; IMGB-ul; Tepro-Iași; Sidex-Galați și alte câteva mii de active românești au fost înstrăinate în anii post revoluționari în condiții cel puțin dubioase. Roberto Saviano – unul din cei mai renumiți „eroi" anti-Mafia – a ajuns la concluzia că *Mafia a cumpărat bucăți întregi din România*"[16]. Este greu de acceptat comportamentul unor guvernanți care – în vara anului 2011 – au relansat Proiectul „Roșia Montană" a cărui implementare va avea consecințe de o extremă gravitate pentru România. De ani de zile, oameni de știință[17], cercetători de prestigiu, foruri naționale și internaționale de specialitate atrag atenția că proiectul de la Roșia Montană este catastrofal pentru țară, iar unii guvernanți – obligați să adopte măsuri prin care interesele poporului român să fie ocrotite – acționează deliberat împotriva sănătății și vieții oamenilor, animalelor și plantelor[18].

§4. Companiile multinaționale care operează în România domină net topurile livrărilor pe piețele externe

Analizele efectuate asupra exporturilor dezvăluie o realitate care ar trebui să îngrijoreze liderii vremelnici ai

---

nu din vina părții române – cum încearcă să dezinformeze liderii OMV (Mariana Gheorghe, CEO al Companiei, în „Adevărul" din 11 august 2011). „Investitorii" au încercat să preia pachetul de 9,8% la un preț simbolic, cum a fost preluat Petrom-ul în 2004, dar Guvernul nu a cedat, refuzându-i acestuia un discount mai mare de 2-3% *(Ibidem)*.

[16] Interviu acordat Revistei „Foreign Policy România", noiembrie 2010.

[17] Inclusiv Academia Română, în frunte cu remarcabilul om de știință, academicianul Ionel Haiduc, demonstrează „consecințele catastrofale ale Proiectului".

[18] Fostul ministru al Mediului, Attila Korodi – prin declarațiile sale – demonstra că în România sunt și guvernanți hotărâți să-și onoreze funcția. „Nu suntem în țara nimănui – a precizat ministrul –, iar respectarea procedurilor și a legilor de mediu nu este opțională pentru cei care vor să investească aici". La 1 septembrie 2011, Peter Eckstein Kovacs, consilier prezidențial, a demisionat din funcția deținută la Cotroceni „deoarece nu împărtășea poziția Președintelui Traian Băsescu privind Proiectul Roșia Montană Gold Corporation" (Peter Eckstein Kovacs, *Declarație făcută la 1 septembrie 2011)*.

României. Cei mai mulți exportatori sunt foste companii cu capital românesc „privatizate". Între primii cinci exportatori sunt: ***a.*** Dacia, acționar majoritar Renault; ***b.*** Nokia (Finlanda); ***c.*** Rompetrol Rafinare (Kazahstan); ***d.*** Arcelor Mittal – fostul Sidex-Galați (India); ***e.*** OMV Petrom (Austria).

Numai trei companii cu capital românesc erau cotate în clasamentul oficial al exporturilor: *a.* InterAgro, pe care o conduce omul de afaceri Ioan Nicolae; *b.* Oltchim, pe care o controlează statul; *c.* Compa Sibiu, care aparține Asociației Salariaților.

Pentru a înțelege locul ce revine societăților cu capital românesc în exporturi, amintim că cele trei companii autohtone realizează împreună „sub 2 la sută din exporturi", ceea ce înseamnă 600 milioane de euro, din totalul de circa 34 miliarde de euro, pe parcursul a 11 luni ale anului 2010[19].

Institutul Național de Statistică a adus la cunoștință că deficitul comercial a scăzut cu 3,5 la sută în primele 11 luni ale anului 2010, ajungându-se la 33,99 miliarde euro exporturi, iar importurile au însumat 42,63 miliarde euro[20].

Așadar, marii exportatori ai României sunt investitorii străini, companiile multinaționale – care controlează economia țării. Aceste companii au exportat produse, pe baza forței de muncă din România, în valoare de aproape 34 miliarde de euro, în condițiile în care companiile autohtone n-au reușit să exporte produse nici măcar la valoarea de 1 miliard de euro.

§5. Consiliul Investitorilor Străini insistă să se accepte noi reguli privind statutul angajaților în raporturile cu angajatorii

Oamenii de afaceri străini – care domină piața muncii în mai multe sectoare din România – vor adaptarea legislației, așa încât să permită o mai mare putere de decizie din partea companiilor în ceea ce privește: ***a.*** angajările; ***b.*** stabilirea timpului de lucru; ***c.*** durata contractelor.

Oamenii de afaceri străini au propus modificarea contractelor colective de muncă pentru ca – prin modificarea

[19] Institutul Național de Statistică, Comunicat la 10 ianuarie 2011.

[20] *Ibidem.*

legislației – să se acorde managerilor „o mai mare libertate în deciziile de înlocuire a unui salariat".

Consiliul Investitorilor Străini susține că reprezintă 120 de companii din economia țării, ale căror investiții cumulate se ridică la o treime din totalul investițiilor străine în România. În baza acestor „argumente", investitorii străini se consideră îndrituiți să impună o legislație care să le permită să obțină profituri și mai mari pe piața muncii din România.

Având în vedere că – în ultimii doi ani – s-au înmulțit informațiile potrivit cărora mai multe companii multinaționale își transferă profiturile uriașe în paradisuri fiscale, iar în declarații oficiale comunică un profit insignifiant, considerăm imperios necesar *să se dea publicității cifra de afaceri a fiecărei companii, precum și sumele plătite la fisc.*

II. GRAVELE EFECTE ALE DESCURAJĂRII MUNCII PRIN MĂSURI PROMOVATE DE UNII GUVERNANȚI ÎN ANII DE DUPĂ VICTORIA REVOLUȚIEI DIN 1989

Este greu de calificat altfel decât incompetență și iresposabilitate măsurile promovate deliberat de unii guvernanți post-revoluționari pentru descurajarea muncii, a efortului creator a sute de mii de români.

Hans Christian Andersen, acel mare gânditor danez, atrăgea atenția că „în viață, omul nu trebuie să ceară fericirea decât de la munca lui"[21], iar acel geniu al românilor, care este Mihai Eminescu, sublinia că „bogăția unui popor nu stă în bani, ci în muncă". Fiecare, și mare și mic – nota celebrul analist – „datorește un echivalent de muncă societății în care trăiește"[22].

§1. Munca este producătoare de valori, pe când lenea, trândăvia generează sărăcie și mizerie

O țară bine condusă – observa părintele științei managementului, Peter Drucker – valorifică munca și îi

[21] *Povestea vieții mele,* 1870, pp. 9 și urm.

[22] *Fragmentarium,* Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1981, p. 51.

răsplătește generos pe toți cei ce nu precupețesc nici un efort pentru progresul și dezvoltarea acelei țări[23]. Liderii care – în loc să încurajeze munca – o descurajează, condamnă țara respectivă la sărăcie și mizerie[24].

Mihail Kogălniceanu constata că „Dritul (dreptul) la muncă este condițiunea și rezultatul slobozeniei; exercițiul muncii este sfințirea și practicarea egalității; Munca liberă produce mult mai ieftin decât cea silită; Sărăcia se stinge prin proprietate și se ușurează prin muncă"[25].

Nu toți liderii vremelnici ai unor Comunități umane înțeleg locul și rolul muncii pentru progresul acelei Comunități. În diferite țări s-a constatat că unii lideri au adoptat decizii de natură să o interzică. Prin deciziile lor incalificabile, acei lideri au stimulat lenea, trândăvia, condamnând țările pe care le conduc la sărăcie și mizerie.

§2. Lenea, inactivitatea, trândăvia te duc la dezastru

Toți marii gânditori ai umanității au demonstrat că „lenea, inactivitatea, trândăvia te duc la dezastru". Charles Louis de Secondat Montesquieu insista asupra cerinței de a recompensa oamenii harnici, pentru că prin munca lor „sporește bogăția și veștejește sărăcia". Cu cât sforțările sunt mai mari și „recompensele trebuie să fie mai mari".

Numai o putere inconștientă, arbitrară – observa reputatul gânditor – nu recompensează cum se cuvine munca creatoare de valori în societate. Ca urmare a răpirii recompenselor ce i se cuvin „Omul este cuprins de silă față de muncă și trândăvia îi pare a fi singurul bine".

Lenea, trândăvia sunt cei mai primejdioși dușmani ai progresului și dezvoltării unei Comunități umane, ducând la sărăcirea tuturor membrilor ei. „Lenea este sinucidere blândă" – nota marele Nicolae Iorga[26]. Anton Pann atrăgea atenția

---

[23] The Practice of Management, p. 49.

[24] *Ibidem*.

[25] *Reflecții.* Antologie, prefață, cronologie, indice tematic de I. D. Pârvănescu, Editura Albatros, București, 1988, pp. 132-133.

[26] Nicolae Iorga, *Cugetări,* Ediție îngrijită de Barbu Theodorescu, Editura Albatros, București, 1972, p. 259.

că „În casa trândavului e sărăcie lucie”[27], iar Alina Olănescu observa că „Omul n-are mai mare duşman decât lenea”[28].

În mod firesc se pune întrebarea dacă acei lideri politici care – în loc să încurajeze munca – optează pentru stimularea lenei, trândăviei îşi dau seama ce rău fac Comunităţii umane, ţărilor pe care vremelnic le conduc?

§3. Anul 1997 – inaugurarea „salariilor compensatorii pentru nemuncă”

În istoria post-revoluţionară a României, anul 1997 rămâne drept cel în care guvernanţii de atunci au hotărât să acorde mai multe salarii compensatorii minerilor disponibilizaţi, ca urmare a minelor care erau închise. În anii care au urmat, metoda salariilor compensatorii s-a extins, menţinându-se şi pentru persoanele disponibilizate în anii 2010-2011. Este evident că pentru cel concediat – 24 sau chiar 36 de salarii compensatorii, cum insistă unii disponibilizaţi să primească – reprezintă „o oportunitate de moment”, fiind de natură să îndulcească „pilula amară a pierderii locului de muncă”.

Măsura s-a dovedit, însă, o capcană, atât pentru guvernanţi, cât şi pentru cei disponibilizaţi. Pentru guvernanţi, pentru că au stimulat lenea, trândăvia unor importante segmente ale populaţiei; pentru disponibilizaţi, pentru că le-a răpit perspectiva unui venit obţinut prin muncă, după ce „sumele compensatorii se epuizau”.

Este larg împărtăşită opinia că guvernanţii ar fi trebuit să opteze pentru „reconversia profesională” a celor disponibilizaţi, aşa încât aceştia să poată lucra la construcţia infrastructurii, a acelor autostrăzi de care România are atâta nevoie. În primul rând, că cel disponibilizat ar fi avut şansa să lucreze la suprafaţă – şi nu în adâncuri – având o retribuţie care să-i recompenseze munca şi nu trândăvia, iar Comunitatea românească ar fi beneficiat de acele căi de transport, de drumuri şi şosele pentru

---

[27] *De la lume adunate şi iarăşi la lume date,* Ediţie îngrijită de Alexandru N. Stănciulescu Bârda, Editura Albatros, Bucureşti, 1976, p. 74.

[28] *Cugetări,* Editura Minerva, Institutul de Arte Grafice, Bucureşti, 1908, p. 103.

care n-ar mai fi plătit sumele exorbitante cerute de Bechtel și alte firme străine, concentrate să obțină profituri uriașe pe seama sărăcirii poporului român.

În al doilea rând, guvernanții ar fi trebuit să înțeleagă că individul – după ce l-ai plătit să nu facă nimic și să risipească sumele compensatorii pe băutură sau pentru a-și satisface alte plăceri lumești – este greu să-l readuci pe făgașul muncii, să-l redeprinzi să facă eforturile implicate de o muncă cinstită. Nu puțini din cei plătiți să trândăvească sunt mai dispuși să îngroașe rândurile celor care recurg la practici contrare legii (furturi, tâlhării etc.), decât să se apuce de muncă în sectoare disponibile, iar acestea sunt frecvent sectoare în care munca este grea, ocolită – nu de puține ori – de cei care vor să facă un efort minim, dar să obțină un venit maxim.

§4. Interzicerea dreptului la muncă – „nu este permisă cumularea pensiei cu salariul"

„Câtă vreme trăiește, omul are dreptul să muncească" – nota Charles Gide, profesor la Collège de France; profesor onorific la Facultatea de Drept din Paris. „Pentru a-și ajunge scopurile și în primul rând pentru a-și împlini nevoile existenței sale, orice ființă vie este silită să îndeplinească o anumită muncă", iar nimeni pe lume nu este în măsură să-i răpească ființei umane dreptul de a îndeplini o muncă după puterile și după priceperea sa[29].

Acei guvernanți care interzic dreptul la muncă – evocând „argumente" cel puțin discutabile – fac un mare rău Comunității umane, pe care vremelnic o conduc. „Munca moralizează; și dacă există atâta imoralitate, atâta cinism, atâta malonestitate în societatea noastră – atrăgea atenția Mihai Eminescu – cauza este în mare parte lipsa de ocupație, lipsa de muncă veritabilă"[30].

Mai mult, unii dintre guvernanții de la București – în mare parte din motive electorale – au elaborat și au promovat

---

[29] *Rolul muncii în producție,* Principii de economie politică, Editura Socec & Co. S.A., București, 1928, pp. 106 și urm.

[30] *Opere,* Vol. XIII, București, p. 151.

o legislație prin care s-a instituit „un venit minim garantat", iar criteriile în baza cărora se acordă sunt departe de a fi riguroase. Astăzi, constatăm că sunt unii beneficiari ai „acestui venit" care vin cu mercedesurile să-l încaseze, iar dacă soliciți pe cineva să presteze o muncă – chiar bine retribuită – refuză, mai ales dacă este vorba de săpat, de arat, de tăiat lemne... Pentru beneficiarii acestor venituri – în cele mai multe cazuri – este preferabilă „bârfa pe marginea șanțului" și „cârciuma din sat".

Militari scoși forțat la pensie la 40 sau 45 de ani pentru ca țara să poată intra în NATO să le interzici dreptul de a presta o muncă, potrivit calificării lor și de a cumula venitul obținut cu pensia; sau să interzici dreptul unui pensionar de a-și completa pensia prin muncă, mai ales dacă este o muncă calificată; ori să acorzi o pensie socială sau un venit minim garantat, fără a se respecta criterii riguroase – toate aceste măsuri indică faptul că cei care conduc Comunitatea adoptă decizii greșite, contrare dezvoltării acelei Comunități și bunăstării fiecărui membru al ei. Liderii oricărei Comunități ar trebui să mediteze la concluzia lui Constantin Noica: „Orice muncă utilă este binecuvântată"[31].

§5. Impunerea unor „criterii" contrare expertizei și performanței

Karl Deutsch – fost consilier al Președintelui Statelor Unite, devenit Șef de Departament la Massachusetts Institute of Technology – nota că „progresele realizate în diferite domenii de America se datorează valorificării inteligente a expertizei și performanței oamenilor". La Universitatea „Columbia" din New York – unde am avut șansa să fiu visiting professor în 1974 – am întâlnit cadre didactice în vârstă (câțiva depășeau 70 de ani; iar în 4 cazuri aveau peste 80 de ani). Decanul Facultății, Istvan Deac – care se refugiase din Ungaria în anul 1956 – mi-a adus la cunoștință că „expertiza și performanța profesorilor în vârstă reprezintă cea mai importantă garanție a calității învățământului". Confirmând cele susținute în 1974 de Istvan Deac, constatăm că Zbigniew Brzezinski, care are în prezent 84

[31] *Rugați-vă pentru fratele Alexandru,* Editura Humanitas, București, 1990, p. 21.

de ani, este unul din cei mai reputați profesori americani și nici o autoritate academică – nemaivorbind de autorități publice – nu a luat în calcul „eliminarea sa din învățământ pentru că a atins o asemenea vârstă respectabilă".

Unii guvernanți de la București au instituit – între altele – „criterii", cum sunt: „sânge proaspăt" și „ieșirea din sistem", ceea ce se referea, probabil, către „un loc cu verdeață". În ultimii doi ani, o campanie furibundă a fost declanșată împotriva excelenței, a oamenilor de știință și cultură, care la catedră, pe scenele teatrelor sau în cercetarea științifică au înregistrat performanță. În mod corect observa actorul Mircea Diaconu că „cei care au atins nivelul excelenței într-un domeniu reprezintă modele urmate de ceilalți membri ai Comunității artistice sau științifice". Ei contribuie la progresul societății, munca lor, care a atins nivelul performanței în domeniul respectiv, devine „un punct de atracție pentru ceilalți". Personalități ca Radu Beligan, în teatru, sau ca Florin Constantiniu, în știință, nu se formează peste noapte. Ani de trudă, de muncă neobosită le-a permis să atingă „nivelul excelenței de azi". De aceea, performanța, excelența trebuie încurajate și recompensate și nu subapreciate sau desconsiderate...

III. INCOMPETENȚĂ ȘI IRESPONSABILITATE ÎN GESTIONAREA FONDULUI DE PENSII. TRANSFERUL OBLIGATORIU CĂTRE FONDURILE DE PENSII PRIVATE – CAUZĂ MAJORĂ A REDUCERII FONDURILOR DE PENSII ÎN PLATĂ

În condițiile crizei economico-financiare care a afectat multe țări ale lumii, unele guverne responsabile – pentru care „garantarea dreptului la viață și la un trai decent al cetățenilor" reprezintă o îndatorire fundamentală – au adoptat măsuri din cele mai eficiente pentru ca „această criză să nu pună în cauză sănătatea și viața membrilor Comunității".

Între aceste măsuri raționale includem hotărârea Guvernului de la Budapesta de a pune capăt transferului obligatoriu (Pilonul II) în sistemul privat și de a aduce la bugetul de stat 14,6 miliarde de dolari, necesari pentru fondul național (Pilonul I) să poată acoperi pensiile în plată în acest

moment. Între aceste măsuri, includem și hotărârea Guvernului de la Varșovia prin care contribuțiile către fondurile de pensii obligatorii (Pilonul II) se reduc cu cinci procente, de la 7,3 la 2,3 – urmărindu-se ca fondul național (Pilonul I) să însumeze valorile necesare pentru efectuarea pensiilor în plată. Slovacia și alte țări est-europene au decis suspendarea Pilonului II (transferul obligatoriu către fondurile de pensii private) în același scop: plata pensiilor prin Pilonul I (fondul național) și eliminarea deficitelor provocate prin diminuarea acestui fond ca urmare a transferurilor unor sume importante către bănci comerciale (multe dintre ele fiind filialele unor bănci străine).

Cu toate că – în ultimii ani – autoritățile de la București au adus la cunoștința populației că întâmpină „mari dificultăți" în îndeplinirea obligației ce le revine pentru a-și onora pensiile în plată, constatăm cu surprindere și cu o profundă îngrijorare că aceste autorități: *a.* nu renunță; *b.* nu reduc și nici *c.* nu suspendă transferurile obligatorii (Pilonul II) ci, dimpotrivă, nu numai că mențin transferurile existente în prezent (active nete 2,73 miliarde roni), dar acționează pentru ca aceste transferuri să ajungă la 6,96 (adică aproape 7 miliarde lei). Este evident că bancherii străini – în buzunarele cărora nu mai intră „cadoul" făcut de statul ungar de 14,6 miliarde de dolari prin transferurile obligatorii (Pilonul II) – nu vor susține măsurile guvernului de la Budapesta. Mai mult, acești bancheri se tem de „un efect de contagiune prin Est". Dar, cum pe bună dreptate observa eminentul analist economic, care este Ilie Șerbănescu, de România n-au a se teme „cu toate că România ar fi exact articulația perfectă pentru măsuri de genul celor adoptate de partidul și guvernul domnului Victor Orban"[32].

De ce autoritățile de la București nu adoptă măsuri prin care să reechilibreze bugetul – nu prin măsuri îndreptate împotriva populației proprii, pe care o condamnă la înfometare – ci măsuri de genul celor adoptate de guvernul de la Budapesta, de guvernul de la Varșovia, de guvernul de la Bratislava, prin care să se „garanteze dreptul la viață și la un trai decent al propriilor cetățeni". Chiar sunt îngrijorate aceste autorități că vor deveni ținta criticilor bancherilor străini care – prin sistarea

[32] Ilie Șerbănescu, *De ce România nu poate fi Ungaria,* în „Jurnalul Național" din 23 noiembrie 2010.

transferurilor obligatorii (Pilonul II) – își văd reduse profiturile uriașe obținute pe seama populației cu complicitatea vinovată a unor indivizi aflați vremelnic la conducerea acestor autorități?

§1. „Cetățenii care refuză să-și transfere pensiile din sistemul privat la fondul național – rămân fără pensii de stat"

Guvernul de la Budapesta a decis ca să rămână „fără pensii de la stat cetățenii care refuză să-și transfere pensiile din sistemul privat (Pilonul II) la fondul național (Pilonul I)"[33].

Prin această măsură, Guvernul ungar urmărește să determine toți cetățenii să revină la sistemul național de pensii, reducând – și pe această cale – datoria publică prin transferul fondurilor din sectorul privat, la stat.

Același obiectiv este urmărit de Guvernul de la Varșovia prin măsurile de diminuare a transferurilor către fondurile de pensii obligatorii (Pilonul II) cu cinci puncte procentuale, precum și de Guvernul de la Bratislava și de alte guverne din estul Europei, care au hotărât să suspende transferurile către fondurile de pensii private (Pilonul II).

§2. Pilonul II – „un abuz al guvernanților prin care a fost viciat grav liberul consimțământ"

În anii 2004-2005 – printr-o campanie politică și mediatică a unor bancheri calificați în „inginerii financiare" prin care să-și rotunjească profiturile – mai mulți guvernanți din estul Continentului au acceptat cu o ușurință greu de calificat să adopte măsuri legislative prin care să oblige tinerii cu vârste până la 35 de ani să transfere mai multe puncte procentuale din drepturile lor de pensie unor societăți bancare (de regulă, filiale ale unor bănci străine).

Stipularea unei asemenea obligații într-un act normativ reprezintă „un abuz al guvernanților prin care a fost viciat grav liberul consimțământ" al tinerilor respectivi.

„Ingineria financiară" – pusă în operă de bancherii a căror pricepere în spolierea populației nu poate fi pusă la

[33] Gyorgy Matolcsy, ministrul Economiei Ungariei, noiembrie 2010.

îndoială – a constat în parcurgerea a două etape: *a.* mai întâi, determinarea guvernanților să oblige prin lege tinerii să accepte transferul; *b.* apoi, să-i pună pe tineri în situația să semneze contracte (ale căror clauze fuseseră elaborate în așa fel încât să-i avantajeze pe bancheri). Pentru că – prin contractul pregătit de bancheri tinerii se obligau să transfere o parte din drepturile de pensie anumitor bănci străine – Guvernul de la Budapesta a fost pus în situația să ceară cetățenilor care au semnat acele contracte „să refuze să-și mai transfere drepturile de pensie în sistemul privat (Pilonul II) și să revină la fondul național (Pilonul I)".

§3. Lobby-ul bancherilor care își văd periclitate profiturile în urma măsurilor adoptate de Guvernul de la Budapesta și de către alte guverne din Estul Europei

„Naționalizare"; „confiscare"; „o măsură nesustenabilă" etc. – sunt calificativele la care a recurs lobby-ul bancar pentru a opri pierderile provocate băncilor prin stoparea transferului unor importante drepturi de pensii (Pilonul II) și revenirea la Pilonul I, fondul național de pensii.

Lobby-ul bancar a operat presiuni din cele mai dure împotriva guvernelor care „au avut îndrăzneala să se atingă de profiturile uriașe ale băncilor în portofoliul cărora intrau fonduri substanțiale prin transferul obligatoriu din drepturile de pensii ale cetățenilor".

Încercarea guvernelor de a renunța la Pilonul II, sau cel puțin de a-l suspenda, pentru a reduce – și pe această cale – datoria publică a țărilor respective a întâmpinat o opoziție bine orchestrată la toate forurile continentale, în primul rând la Uniunea Europeană, precum și la Fondul Monetar Internațional.

§4. Uniunea Europeană – noi abordări privind „modalitatea de calcul a datoriei publice"

După ce Guvernul de la Budapesta și Guvernul de la Varșovia au adoptat măsuri privind renunțarea la pensiile private sau măsuri de reducere a contribuțiilor către fondurile

de pensii obligatorii (Pilonul II) pentru a scădea – și pe această cale – datoria publică, oficialii Uniunii Europene au luat în calcul o nouă abordare a propriei poziții cu privire la datoria publică.

Sub impactul lobby-ului bancherilor îngrijorați că „le sunt puse în cauză profiturile", oficialii Uniunii Europene au acceptat ca „deficitul de pensii să fie luat în considerare".

În decembrie 2010, premierul polonez Donald Tusk a adus la cunoștință „încheierea unei înțelegeri cu oficialii Comisiei Europene privind modalitatea de calcul a datoriei publice", urmând ca deficitul de pensii să fie luat în considerare. Pe această cale, atât Uniunea Europeană, cât și Fondul Monetar Internațional încearcă „să tempereze efectul de contagiune prin Est" a măsurilor adoptate de guvernele ungar și polonez pentru renunțarea la pensiile private sau pentru reducerea contribuțiilor către fondurile de pensii obligatorii (Pilonul II)".

§5. De ce autoritățile de la București a. nu renunță; b. nu reduc și c. nu suspendă transferurile obligatorii (Pilonul II), ci, dimpotrivă, le mențin și le extind

În ianuarie 2011, autoritățile de la București – contrar măsurilor adoptate deja de câteva guverne est-europene – au menținut transferurile existente (active nete de 2,73 miliarde roni) și preconizează ca aceste transferuri să ajungă la 6,96 (adică aproape 7 miliarde lei).

Este greu de calificat opțiunea autorităților de la București care – potrivit declarațiilor publice se confruntă cu „mari dificultăți" în îndeplinirea obligației ce le revine pentru a-și onora pensiile în plată – în loc să reducă datoria publică, o accentuează prin transferuri obligatorii (Pilonul II) în creștere de la 2,73 miliarde, la aproape 7 miliarde lei către fondurile de pensii private. Aceleași autorități împrumută de la băncile către care s-au făcut transferurile obligatorii (Pilonul II) cu o dobândă substanțială în efortul pe care trebuie să-l facă pentru a-și achita pensiile în plată.

Considerăm nu numai util, dar și necesar, ca autoritățile române să încerce să înțeleagă semnificațiile profunde ale concluziei Raportorului Națiunilor Unite pentru hrană, Jean Ziegler că „în mai multe țări, în zilele noastre, multinaționalele

gestionează profiturile, iar guvernanții obedienți gestionează piederile, pe seama sărăcirii propriei populații”[34].

Românii s-au ridicat în decembrie 1989 împotriva unui sistem politic totalitar, în care foamea, frigul și frica deveniseră insuportabile. Ei au sperat atunci că impostura va fi eliminată, iar la conducerea țării vor veni oameni competenți și responsabili, care – prin măsuri adecvate – vor eradica sărăcia și vor promova un trai decent pentru toți membrii Comunității naționale[35]. Fenomenele negative cu care se confruntă societatea românească în ultimii ani, vor putea fi combătute prin voința cetățenilor țării de a promova în toate sectoarele de activitate oameni capabili, hotărâți să garanteze apărarea intereselor legitime ale României[36], cooperând cu celelalte state membre ale Uniunii Europene, cu toate statele lumii, în spiritul obiectivelor nobile proclamate de Revoluția Română[37].

---

[34] Jean Ziegler, *Raportul prezentat Națiunilor Unite privind dreptul la hrană,* o analiză de referință asupra condițiilor de trai a milioane de oameni, în epoca globalizării *(Refeudalizarea lumii,* în „L'Empire de la Honte", Librairie Artheme Fayard, 2005 (Traducere românească în Editura ANTET XX PRESS, 2006, pp. 181 și urm.).

[35] Au trecut peste două decenii de la acel „Miracol românesc", când românii – nemaiputând suporta umilința și mizeria morală și materială – au dat frâu liber „accesului lor de mânie" strigându-și „durerea și suferința" pe străzile Timișoarei, ale Aradului, pe străzile Brașovului și Sibiului, pe străzile capitalei... (Dumitru Mazilu, *Proclamația Revoluției Române,* Ediția a V-a, Editura Lumina Lex, 2011, p. 3).

[36] *Ibidem,* p. 9.

[37] Marie-Jean Antoine Caritat Condorcet, colaborator al Enciclopediei, nota, în anul 1790, că „*Istoria politică și istoria revoluțiilor sunt istoria progresului*". Nu este de conceput ca după anii care au trecut de la Revoluție, românii să nu găsească „căile și mijloacele cele mai indicate pentru a promova la conducerea" treburilor publice oamenii cei mai *competenți,* în măsură să apere cu *responsabilitate* interesele poporului român. „În lumea asta – observa Victor Hugo – nimic nu vrea să meargă de-a-ndăratelea, toate tind să păşească înainte", ceea ce implică *competența și responsabilitatea* tuturor membrilor Comunității...

DUPĂ REVOLUȚIA ROMÂNA DIN 1989, CELE MAI MULTE TRANZACȚII COMERCIALE S-AU ÎNCHEIAT ÎN DEZAVANTAJUL ROMÂNIEI

Cum se explică faptul că – în perioada post-revoluționară – cele mai multe tranzacții comerciale s-au încheiat în dezavantajul României? *În acele zile și nopți de dramatism și speranță* s-au pronunțat, oare, românii pentru înstrăinarea resurselor naturale cu care țara a fost dăruită de bunul Dumnezeu? A dat poporul român mandat guvernanților – aflați vremelnic la putere – să le înstrăineze aurul negru (petrolul) și aurul galben, precum și argintul țării?

În acest context, o analiză a modului cum s-a încheiat tranzacția comercială de la Roșia Montană se impune, mai ales în condițiile în care unii politicieni au încearcat să relanseze acest Proiect catastrofal[1].

§1. O tranzacție comercială sub semnul profitului, cu orice preț, al unor guvernanți

1.1. Analiștii cei mai avizați în domeniu au atras atenția că tranzacția comercială încheiată în anii 1999-2002 a reprezentat o afacere profitabilă a unei societăți multinaționale, având implicații economice și de mediu pe care este obligată să le suporte România.

1.2. Se știe că – după Revoluția din 1989 – s-au organizat și s-au derulat afaceri din cele mai dezavantajoase pentru

[1] Este indiscutabil că „febra aurului" a căpătat o evoluție dorită și așteptată – dar și pregătită de „Gabriel Resources" – în ultimul timp, ca urmare a implicării directe a unor politicieni, aflați în vârful Puterii, care s-au pronunțat pentru „relansarea Proiectului".

România. Dar, Proiectul de la Roșia Montană demonstrează – mai evident decât în multe alte cazuri – cum o tranzacție comercială poate fi încheiată „într-un dispreț total față de interesul național".

1.3. Iresponsabilitate, incapacitate de analiză în adoptarea unei decizii sau dorința de profit cu orice preț – chiar cu prețul vieții oamenilor ale căror destine le-au fost încredințate – unor guvernanți vremelnici, care au avut șansa să acapareze pârghiile puterii? De ani de zile, oameni de știință, cercetători de prestigiu, instituții academice, foruri naționale și internaționale de specialitate atrag atenția că Proiectul de la Roșia Montană este catastrofal, având consecințe de o gravitate extremă pentru țară, iar unii guvernanți – obligați să adopte măsuri prin care interesele poporului român să fie ocrotite – acționează deliberat împotriva sănătății și vieții oamenilor, animalelor și plantelor.

§2. Relansarea Proiectului „Roșia Montană" printr-un aviz care pune în cauză responsabilitatea unor guvernanți

2.1. În prima parte a lunii iulie 2011, Ministerul Culturii și Patrimoniului Național a aprobat descărcarea de sarcină arheologică pentru Masivul Cârnic, care este situat în zona Roșia Montană, județul Alba. Această decizie echivalează practic cu aprobarea pe care o dă Ministerul pentru întregul proiect de exploatare minieră inițiat de Compania canadiană Gabriel Resources.

2.2. Din punct de vedere juridic, decizia Ministerului Culturii și Patrimoniului Național este mai mult decât discutabilă, în condițiile în care Ministerul a mai emis un aviz similar în anul 2004, care a fost anulat definitiv și irevocabil printr-o Sentință a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

2.3. După avizul Comisiei Naționale de Arheologie, ministrul Culturii a declarat că statul român ar fi fost corect, în 2000-2001, dacă ar fi spus: „Da, v-am dat licență, începeți lucrările" sau „Mergeți acasă"[2].

2.4. Ministrul Culturii și Patrimoniului Național atrage atenția asupra faptului că actualul aviz al Comisiei Naționale de

[2] Kelemen Hunor, *Declarație făcută la 15 iulie 2011*.

Arheologie implică și responsabilitatea acelor guvernanți care – prin diverse manevre – au făcut posibilă transferarea licenței de exploatare minieră de la Compania Națională „Minvest" către Roșia Montană Gold Corporation, la care acționar majoritar, în proporție de 80 la sută era o societate controlată de omul de afaceri Frank Timiș. Pentru a se ajunge la acest transfer, guvernanții implicați au recurs la câteva operațiuni prin care „rigorile juridice să fie respectate". Astfel, în 1998 – imediat după preluarea funcției de ministru al Industriei și Comerțului – titularul Ministerului a promovat o nouă Lege a minelor, în baza căreia a fost posibilă încredințarea directă a exploatării aurifere de la Roșia Montană

Companiei Naționale a Cuprului, Aurului și Fierului Minvest, potrivit Hotărârii de Guvern nr. 458, din iunie 1999. În temeiul acestei Hotărâri s-a aprobat licența de concesiune nr. 47/1999, zona Roșia Montană ajungând la Compania Minvest. La 9 octombrie 2000 a avut loc tranferul licenței de exploatare de la Minvest către Roșia Montană Gold Corporation. Ordinul de transfer a fost semnat de Președintele ANMR, la 9 octombrie 2000, și – în aceeași zi – Ministrul Industriei și Comerțului a aprobat transferal licenței printr-o simplă scrisoare cu nr. 193247/09.10.2000[3].

2.5. Prin acest transfer, Roșia Montană Gold Corporation intra în posesia unui zăcământ de peste 800 tone de aur și 2000 tone de argint[4].

Licența de exploatare – acordată în circumstanțele evocate – nu a fost dată publicității, guvernanții susținând că documentele anexe ale Hotărârii de Guvern nr. 458/1999 „nu se încadrează în categoria informațiilor de interes public". Acest statut pentru documentele anexe a fost stipulat printr-un Ordin al Președintelui ANMR, cel implicat – alături de ministrul Industriei și Comerțului din acea perioadă – în toate procedurile prin care dreptul de exploatare a aurului și argintului de la Roșia Montană a revenit Companiei RMGC[5].

---

[3] A se vedea și Mihai Mincan, *Roșia Montană, o controversă de 11 ani,* în „Adevărul" din 24 august 2011.

[4] *Ibidem.*

[5] *Ibidem.*

§3. Avizul Ministerului Culturii și Patrimoniului Național – a stimulat acțiunile Companiei Gabriel Resources

3.1. Este evident că responsabilitatea – indiscutabilă, de altfel – a guvernanților din anii 1999-2000 (Ministrul Industriei și Comerțului din acea perioadă, și Președintele ANMR), care, prin diverse manevre, au făcut posibilă transferarea licenței de exploatare minieră de la Compania Națională Minvest către Roșia Montană Gold Corporation, trebuie adusă la cunoștința opiniei publice și stabilite circumstanțele implicării fiecăruia dintre acei guvernanți în adoptarea unei asemenea decizii catastrofale. În acest sens, ministrul Culturii are dreptate. Dar, faptele anterioare ale unor guvernanți, justifică oare o măsură mai mult decât discutabilă, adoptată în prezent de Comisia Națională de Arheologie, care ar putea facilita acțiunile Companiei Gabriel Resources, care contravin, totodată, Rezoluției Parlamentului European din 5 mai 2010.

3.2. Pentru a înțelege impactul avizului Ministerului Culturii și Patrimoniului Național – un aviz, de altfel, nesperat, deoarece valorile arheologice sunt inestimabile: 80 de km. de galerii romane și 30 de tăblițe cerate, care atestă că dacii și romanii încheiau între ei contracte de vânzare cumpărare, iar Masivul Cârnic este monument istoric – amintim că la Bursa din Toronto, imediat după ce s-a aflat că s-a acordat avizul „valoarea acțiunilor deținute de Gold Corporation a explodat". Analiștii financiari erau siguri că Guvernul României nu va permite „distrugerea unui patrimoniu arheologic atât de important în istoria românilor". Surpriza a fost de proporții, chiar pentru Compania canadiană, care – văzând că acest aviz a fost, totuși, dat – susține că principala piedică din calea Proiectului a fost eliminată, iar celelalte autorizații vor reprezenta „doar o formalitate".

3.3. Câteva cifre demonstrează cât de important a fost avizul Ministerului Culturii pentru Compania Gold Corporation: pe 11 iulie s-au tranzacționat doar 79.000 de acțiuni; pe 12 iulie 2011, când s-a comunicat avizul, numărul acțiunilor tranzacționate a urcat la 1.149.954; pe 14 iulie numărul acțiunilor a ajuns la 1.500.500, având un preț de

închidere de 8 dolari. Creșterea este spectaculoasă, dacă la încheierea parteneriatului cu Minvest valoarea pe acțiune era 64 de cenți, crescând la 2,5 dolari, pentru ca – după avizul Ministerului Culturii și Patrimoniului Național – să facă saltul la 8 dolari pe acțiune.

§4. O manipulare a opiniei publice de o agresivitate fără precedent

4.1. În anii care au trecut de la obținerea licenței de exploatare a aurului și argintului – în condiții și prin mijloace cel puțin obscure, ce vor trebui clarificate – Compania Roșia Montană Gold Corporation a recurs la cele mai diferite metode de manipulare a opiniei publice, încercând: *a.* să reducă opoziția, tot mai puternică, la transpunerea în practică a acestui Proiect catastrofal; *b.* să creeze impresia că realizarea Proiectului ar putea fi chiar în favoarea românilor.

4.2. Niciuna din cele mai cunoscute practici de manipulare nu a fost neglijată. De la tentativa de anihilare a unor lideri de opinie din mass-media, cărora li s-a plătit o foarte costisitoare excursie; la mituirea unor „specialiști" care să susțină într-o discuție cu participarea unor europarlamentari că „cianurile în minerit nu ar fi prea toxice", precum și la sponsorizarea unor campanii electorale, determinând unii lideri politici să includă acest Proiect privat dezastruos în „Programul de guvernare" – au fost numai o parte din tehnicile de manipulare „valorificate de inițiatorii Proiectului".

4.3. La cunoștința marelui public au fost aduse „informații" prin care să fie creată impresia că „cei jefuiți" sunt de fapt beneficiarii Proiectului. Astfel, la posturi de radio și televiziune – la ore de maximă audiență – manipulatorii susțineau că „România va beneficia de 4 miliarde de euro când se va realiza Proiectul". Când unii specialiști onești au atras atenția asupra incorectitudinii acestei afirmații, Compania a revenit asupra cifrelor precizând că, de fapt, România va primi 1,8 miliarde, deoarece 2,2 miliarde sunt cheltuielile pe care le va face cu transportul, cu operațiunile comerciale, inclusiv cu reclama.

4.4. După avizul – mai mult decât discutabil dat de Ministerul Culturii – o publicitate deșănțată și profund imorală a fost declanșată. Manipulatorii Companiei au conceput o reclamă prin care „informau" opinia publică că Gabriel Resources va obține „AUR pentru ROMÂNIA" și că va oferi multe locuri de muncă pentru români. Este greu să calificăm cât de departe pot merge cei care încearcă să înșele poporul acestei țări, pe care nu se dau în lături să-l jefuiască de aurul și argintul, cu care bunul Dumnezeu a dăruit România.

§5. Parlamentul European a cerut Comisiei și Statelor Membre să nu susțină, direct sau indirect, vreun proiect de minerit în UE care implică tehnologia pe bază de cianuri

5.1. România este țară membră a Uniunii Europene de la 1 ianuarie 2007. În această calitate și-a asumat atât drepturi, cât și obligații, a căror îndeplinire implică bună-credință și responsabilitate.

5.2. Întrebarea firească ce se pune este: Cum se explică faptul că o instituție a statului român – căruia Parlamentul European îi cere *să nu susțină,* direct sau indirect, vreun proiect de minerit în UE care implică tehnologia pe bază de cianuri – avizează, în iulie 2011, un Proiect a cărui realizare se bazează pe 240.000 tone de cianură? Este oare vorba de necunoașterea poziției Parlamentului European? Sau autoritățile statului român sfidează instituțiile europene?

5.3. Că cei care au obținut licența – în condiții cel puțin suspecte, vor să extragă bogățiile aurifere de la Roșia Montană, cu orice preț, ignoră deciziile instituțiilor europene – este ușor de explicat, dar nu și de acceptat. Însă, sfidarea de către autoritățile române a demersului Parlamentului European reprezintă un act de o gravitate deosebită.

5.4. Se știe că – la 5 mai 2010 – Parlamentul European a adoptat cu 488 de voturi pentru, 48 contra și 57 abțineri *„Rezoluția de interzicere a cianurii în minerit",* votul covârșitor al europarlamentarilor în favoarea Rezoluției reprezintă 80 la sută din cetățenii Uniunii Europene. Concluzia analiștilor onești dezvăluie că este cam același procent cu acela al românilor care

se opun Proiectului catastrofal pe care vor să-l implementeze cei de la Gold Corporation.

5.5. În susținerea interzicerii cianurii în minerit, Parlamentul European amintește măsurile luate de Republica Cehă cu privire la „interzicerea generală a tehnologiilor pe bază de cianuri, prin modificarea, în 2000, a Legii nr. 44/1988 privind mineritul; modificarea Legii nr. 48/1993 privind mineritul din Ungaria, prin care s-a interzis utilizarea tehnologiilor pe bază de cianuri pe teritoriul Ungariei; precum și Decretul dat în Germania, în 2002, prin care s-a interzis mineritul cu cianuri”[6].

5.6. Parlamentul European a adoptat Rezoluția având în vedere articolul 191 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene; principiul precauției astfel cum a fost definit în Declarația de la Rio privind mediul și dezvoltarea și în Convenția privind diversitatea biologică adoptată la Rio de Janeiro în iunie 1992; obiectivele de mediu stabilite în Directiva 200/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei (Directiva cadru privind apa); Directiva 2003/105/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2003 de modificare a Directivei 96/82/CE a Consiliului (Seveso II) privind controlul asupra riscului de accidente majore care implică substanțe periculoase, în care se afirmă că... anumite activități de depozitare și de prelucrare în industria minieră... pot avea consecințe foarte grave[7].

5.7. Parlamentul European atrage atenția că în ultimii 25 de ani au avut loc mai mult de 30 de accidente majore cu deversări de cianură, ultimul având loc „în urmă cu 19 ani, când peste 100.000 de metri cubi de apă contaminată cu cianură au fost deversați dintr-un bazin al minei de aur din Baia Mare (România) în sistemul fluvial Tisa-Dunăre, fapt ce a provocat cel mai grav dezastru ecologic din Europa Centrală la vremea respectivă” (Litera E, dispozitivul Rezoluției). Europarlamentarii subliniază că „nu există nici o garanție reală că astfel de accidente nu vor mai apărea, în special având în vedere fenomenele atmosferice extreme din ce în

[6] Alin. 8, *Rezoluția Parlamentului European*, 5 mai 2010.

[7] *Ibidem,* alin. 1-5.

ce mai numeroase" la care se referă Raportul de Evaluare a Schimbărilor Climatice[8].

5.8. Se precizează că „cianura este un produs chimic extrem de toxic", reprezentând un poluant principal, care poate avea un impact catastrofal și ireversibil „asupra sănătății omului și mediului"[9]. Se relevă că „efectele trans-frontaliere ale accidentelor în care a avut loc deversarea de cianuri, în special în ceea ce privește contaminarea bazinelor hidrografice mari și a pânzelor freatice" evidențiază nevoia unei abordări europene la amenințarea gravă a mediului de către „mineritul pe bază de cianuri"[10].

5.9. Rezoluția subliniază că mineritul cu cianuri oferă puține locuri de muncă și doar pe o perioadă de 8-16 ani, ceea ce contrazice afirmațiile beneficiarului Proiectului prin numeroasele spoturi publicitare. Riscul unor „pagube ecologice trans-frontaliere uriașe al căror cost nu este de obicei suportat de companiile responsabile, care în general dispar sau își declară falimentul, ci de stat, deci de contribuabili"[11].

Parlamentul European relevă că proiectele de minerit cu cianuri pe scară largă utilizează mai multe milioane de kilograme de cianurat de sodiu pe an, ale căror transport și depozitare prezintă riscul unor consecințe catastrofale în caz de accident[12].

5.10. Fostul ministru al Mediului, Attila Korodi – dovedind competență și responsabilitate în îndeplinirea atribuțiilor ce i-au revenit – s-a pronunțat explicit împotriva Proiectului, suspendând acordarea avizului de mediu pentru Gold Corporation. Declarația lui Attila Korodi demonstrează că în România sunt și guvernanți hotărâți să-și onoreze funcția. „Nu suntem în țara nimănui – a precizat ministrul –, iar respectarea procedurilor și a legilor de mediu nu este opțională pentru cei care vor să investească aici". Evident, poziția ministrului i-a înfuriat pe cei de la Gold Corporation, care

---

[8] *Ibidem.*

[9] *Ibidem,* litera B.

[10] *Ibidem,* litera H.

[11] *Ibidem,* litera K.

[12] *Ibidem,* litera M.

s-au grăbit să-l dea în judecată și să-i ceară daune materiale și pretenții de 1,5 milioane euro.

5.11. Speranța noastră este ca fostul ministru László Borbély *să nu se fi speriat* de agresivitatea celor de la Gold Corporation, care vor cu orice preț – inclusiv cu prețul sănătății și vieții oamenilor, animalelor și plantelor – să implementeze acest proiect dezastruos nu numai pentru români, ci și pentru vecinii noștri, pentru că, așa cum se subliniază în Rezoluția Parlamentului European „contaminarea bazinelor râurilor și rezervelor de apă de suprafață" cu cianuri nu cunoaște frontiere[13]. Totodată, sperăm ca Ministerul Mediului din România să dea curs cerinței exprese a forului european de *a nu susține,* direct sau indirect, un proiect de minerit „care implică tehnologia pe bază de cianuri"[14].

§6. Fostul Președinte al României: Proiectul de la Roșia Montană „trebuie făcut cu condiția să fie renegociată partajarea beneficiilor"

6.1. La 18 august, la Sulina, Președintele României a declarat că Proiectul de la Roșia Montană „trebuie făcut cu condiția să fie renegociată partajarea beneficiilor". Patru zile mai târziu, la 22 august 2011, președintele a afirmat din nou că „exploatarea trebuie să înceapă cât mai curând", așa încât Banca Națională a României să-și majoreze rezervele de aur, în condițiile în care prețul metalului galben a ajuns la niveluri record.

6.2. Președintele și-a manifestat susținerea pentru acest proiect încă din 2004, când s-a pronunțat pentru începerea lucrărilor miniere. „Roșia Montană – declara Președintele – este o necesitate"[15].

6.3. În august 2011, Președintele susține Proiectul, dar cere „renegocierea beneficiilor", ceea ce, într-adevăr, se impune. Președintele Academiei Române, profesorul Ionel Haiduc preciza că „Acel aur, cu valoarea lui, este proprietatea

[13] *Ibidem,* litera H.

[14] *Ibidem,* punctul 4.

[15] Traian Băsescu, *Declarație făcută la 8 octombrie 2004.*

statului român. Cine îl scoate trebuie să îl împartă cu statul nu să dea un procent derizoriu din veniturile realizate, plus ceva impozite și redevențe de 4 la sută”[16].

6.4. Este indiscutabil că s-ar impune „o renegociere a partajării beneficiilor”, deoarece acest contract a fost «croit» în defavoarea României și în folosul unei Companii transnaționale. Aflăm, însă, de la oficialii din Ministerul Economiei că „renegocierea nu este posibilă”[17].

§7. Laszlo Borbely: „Am cerut SC Roșia Montană Gold Corporation să reducă procentul de cianură până la un nivel care să nu mai fie poluant”

7.1. Declarațiile de susținere ale Proiectului Roșia Montană, făcute de fostul Președinte al României, au survenit după o discuție cu ministrul Mediului, Laszlo Borbely, care a afirmat că va da aviz pozitiv pentru exploatarea de la Roșia Montană doar în cazul în care investitorul va reduce concentrația în mediu slab acid la punctul de descărcare a sterilului în iaz sub 5 ppm, deci „până la un nivel care să nu mai fie poluant pentru natură și să dea banii pentru renaturare, în primii ani de exploatare”.

7.2. Se înțelege că aceste condiționări trebuie stipulate – în documente juridice angajante – pentru a avea siguranța că vor fi respectate, depășind stadiul unor „declarații de bune intenții”.

7.3. Ceea ce îngrijorează este faptul că nici Președintele Traian Băsescu și nici ministrul Laszlo Borbely nu amintesc că – la 5 mai 2010 – Parlamentul European a cerut statelor membre, deci, inclusiv României „să nu susțină, direct sau indirect, vreun proiect de minerit în Uniunea Europeană care implică tehnologia pe bază de cianuri”.

7.4. Așadar, dacă renegocierea Proiectului nu este posibilă, și dacă condiționările la care se referă Laszlo Borbely, nu sunt stipulate în documente juridice angajante, cum se poate

[16] Ionel Haiduc, *Aur alb pentru zile negre,* în „Formula AS”, 11-18 august 2011.

[17] Sorin Mihai Găman – fost director în cadrul Ministerului Economiei și Finanțelor, Direcția Resurse Minerale – *Renegocierea, imposibilă acum,* în „Adevărul” din 21 august 2011.

interpreta declarația Președintelui din 18 august 2011: „Sincer, susțin proiectul minier, mi se pare realist și necesar”[18].

§8. Este timpul ca circumstanțele în care s-a promovat acest Proiect catastrofal să fie clarificate, iar, în cazul constatării unor acte și fapte incorecte, cei vinovați să fie trași la răspundere

8.1. Din 1999 – de când s-au pus în operă manevrele prin care licența de exploatare minieră a fost transferată de la Compania Națională Minvest către Roșia Montană Gold Corporation – cu toate solicitările unor instituții de prestigiu, între care Academia Română, Sinodul Bisericii Ortodoxe Române, Academia de Studii Economice, Universitatea Ecologică, Uniunea Juriștilor etc. ca acest Proiect catastrofal să fie oprit, autoritățile române n-au luat măsurile care se impuneau.

8.2. Personalități din mediul academic, între care însuși Președintele Academiei Române, profesorul Ionel Haiduc, din societatea civilă, între care Dr. Gavril Iosif Chiuzbaian, jurist de talie europeană, Președintele Uniunii Juriștilor din România; din mediul universitar, între care prof. univ. dr. Mircea Duțu, Directorul Institutului de Cercetări Juridice al Academiei Române, precum și numeroase personalități din străinătate au demonstrat „consecințele nefaste ale Proiectului Roșia Montană Gold Corporation”, dar guvernanții obligați să ocrotească sănătatea și viața în această țară au rămas indiferenți.

8.3. Socotim că a sosit timpul ca autoritățile române să dea curs cerinței exprese a Parlamentului European de *a nu susține,* direct sau indirect, un Proiect – cum este Roșia Montană Gold Corporation – care implică tehnologia pe bază de cianuri. Mai mult – după atâți ani de la lansarea acestui Proiect, atât de contestat – apreciem că este timpul ca circumstanțele obscure în care a fost promovat să fie clarificate, iar, în cazul constatării unor acte și fapte incorecte, cei vinovați să fie trași la răspundere, pentru că, după cum atrăgea atenția fostul ministru al Mediului: „Nu suntem în țara nimănui, iar

[18] Traian Băsescu, *Declarație la 18 august 2011.*

respectarea procedurilor și a legilor de mediu nu este opțională pentru cei care vor să investească aici". Și, am adăuga noi – România, care de la 1 ianuarie 2007 este membră cu drepturi și obligații asumate ale Uniunii Europene – nu poate ignora solicitările exprese ale Parlamentului European[19].

§9. Peter Eckstein Kovacs[20]: „Răspunderea celor care sprijină acest proiect[21] este imensă"

9.1. Potrivit consilierului prezidențial, Peter Eckstein Kovacs, există „multe argumente pentru care acest proiect e unul nefericit pentru România: de ordin ecologic, cultural, de păstrare a patrimoniului ori social"[22].

9.2. Dânsul atrage atenția că „Din moment ce Parlamentul European a cerut Comisiei Europene, cu o majoritate covârșitoare, să interzică mineritul pe bază de cianuri, nu cred că ne putem asuma riscuri inutile"[23].

9.3. „Răspunderea celor care sprijină acest proiect este imensă. Este vorba nu doar de viitorul nostru, ci și de viitorul copiilor noștri"[24].

9.4. Peter Eckstein Kovacs a amintit[25] că Ungaria s-a pronunțat ferm împotriva Proiectului de la Roșia Montană. „Râurile nu se uită la graniță" – a precizat Consilierul prezidențial. „După precedentul spargerii iazului din Maramureș, mi se pare firesc să aibă acest punct de vedere"[26]. „Cui i-ar conveni pericolul ca mediul să fie distrus[27] de o chestiune care se petrece la sute de kilometri distanță"[28].

---

[19] *Rezoluția din 5 mai 2010 de interzicere a cianurii în minerit.*

[20] Peter Eckstein Kovacs era Consilier Prezidențial pentru Minorități.

[21] Proiectul „Roșia Montană Gold Corporation".

[22] Peter Eckstein Kovacs, *Declarație făcută la 26 iulie 2011,* consemnată în „Adevărul" din 26 iulie 2011.

[23] *Ibidem.*

[24] *Ibidem.*

[25] La Universitatea de Vară de la Băile Tușnad, la 24 iulie 2011.

[26] Este vorba de poziția Ungariei contrară Proiectului de la Roșia Montană.

[27] Se referă la cele 240.000 de tone de cianură ce urmează a fi folosite în exploatarea minieră de la Roșia Montană.

[28] Peter Eckstein Kovacs, *op. cit., loc. cit.*

§10. Academician Ionel Haiduc: Aurul de la Roșia Montană este„proprietatea statului român”

10.1. Președintele Academiei Române, profesorul Ionel Haiduc[29] a precizat că nu se opune ideii de valorificare a unor resurse, dar – în cazul aurului din Munții Apuseni – Academia s-a pronunțat cu privire la trei condiții „în care poate fi luată în considerare o asemenea inițiativă”[30].

10.2. Mai întâi, să nu fie o exploatare la suprafață, ci în galerii, ceea ce „ar scuti mediul și peisajul de influențe negative”[31]. În al doilea rând, condițiile financiare ale Proiectului. Beneficiile pentru statul român „ar trebui să fie substanțiale. Acel aur, cu valoarea lui, este proprietatea statului român”[32]. Cine îl scoate „trebuie să împartă cu statul, nu să dea un procent derizoriu din veniturile realizate, plus ceva impozite și redevențe de 4%”[33]. O parte importantă din acel aur – argumentează Președintele Academiei Române – „ar trebui să intre direct în trezoreria statului român”[34].

10.3. În al treilea rând, este vorba de tehnologia bazată pe cianuri. Domnia Sa precizează – ca specialist reputat în domeniul chimiei – că „cianura poate fi distrusă chimic, dar nici o reacție chimică nu este completă, iar produșii de distrugere sunt și ei toxici”[35]. În iazul de decantare se adună și metale grele, toxice, plumb, arseniu, se adună combinații chimice ale „metalelor cu cianură, care în timp pot să elibereze cianură”[36].

---

[29] Clujean prin naștere; cercetător de renume internațional în domeniul chimiei; militează – cu argumente științifice solide – pentru salvarea Roșiei Montane de amenințarea cianurilor.

[30] Ionel Haiduc, *Aur alb pentru zile negre, loc. cit.*, p. 25.

[31] *Ibidem.*

[32] *Ibidem.*

[33] *Ibidem.*

[34] Academicianul Ionel Haiduc prezintă argumente imbatabile în susținerea acestui punct de vedere.

[35] *Ibidem.*

[36] Acad. Ionel Haiduc atrage atenția că „Barajul nu este nici el sigur. În fiecare an, în lume, se produce un accident. Am o listă întreagă de baraje care au suferit scurgeri, care s-au fisurat și care au dus la accidente periculoase. După

*
* *

În concluzie, tranzacția comercială de la Roșia Montană are grave consecințe economice și de mediu nu numai pentru România, ci și pentru țările vecine[37]. Acest proiect încalcă prevederile Rezoluției Parlamentului European care interzice mineritul pe bază de cianuri[38]. Renegocierea Proiectului se pare că nu mai este posibilă[39]. În aceste circumstanțe se pune întrebarea: „De ce unii lideri politici au promovat această tranzacție comercială în anii 1999-2002 susținând un asemenea proiect având consecințe catastrofale pentru România?"[40]

încheierea exploatării, mulți ani, acel baraj va trebui controlat, monitorizat, iar asta costă foarte mult" *(Ibidem).*

În susținerea concluziilor sale, acad. Ionel Haiduc a prezentat cazul unei firme de exploatare auriferă din Statele Unite care a dat faliment. Dar, statul american a cheltuit 100 de milioane de dolari pentru depoluare și monitorizare *(Ibidem).*

[37] Peter Eckstein Kovacs, *op. cit., loc. cit.*

[38] Rezoluția adoptată la 5 mai 2010.

[39] Declarația Directorului Resurse Minerale din Ministerul Economiei, *loc. cit.*

[40] Sunt întrebări la care ar trebui să dea răspunsuri pertinente autoritățile abilitate ale statului român.

DUPĂ REVOLUȚIA ROMÂNA DIN 1989 A AVUT LOC CEL MAI AMPLU PROCES DE SLĂBIRE A FORȚEI ECONOMICE A ȚĂRII PRIN TRANZACȚII COMERCIALE ÎN FAVOAREA UNOR COMPANII STRĂINE

Analiști avizați au subliniat că după Revoluția Română din 1989 a avut loc „cel mai mare jaf din istoria acestei țări". Activele cele mai rentabile ale României au fost înstrăinate, bogățiile subsolului au trecut în mâini străine; băncile românești au fost falimentate sistematic, iar cele mai puternice au fost vândute. Mai mult, Casa de Economii și Consemnațiuni – instituită în 1864, sub Domnitorul Alexandru Ioan Cuza, ca o bancă la care „oamenii sărmani să-și poată păstra în siguranță banii economisiți cu trudă" – a fost scoasă la vânzare sub presiunea unor cercuri străine[1].

Suportul economic al suveranității este indiscutabil. Chiar și acei lideri ai Uniunii Europene – preocupați să depășească dificultățile cu care se confruntă „țările din zona euro" – iau în calcul „o soluție privind guvernanța economică" pentru a asigura „un mecanism de stabilizare pentru euro"[2].

Unii lideri europeni susțin că „salvarea economiei europene ar fi «renunțarea masivă la suveranitate» din partea statelor membre ale Uniunii, uitând să spună Europei și lumii că țările pe care vremelnic le guvernează au transferat deja

[1] *Cel mai mare jaf din istoria României,* în „Proclamația Revoluției Române", Ediția a V-a, Editura Lumina Lex, București, 201, p. IV.

[2] *José Manuel Barroso,* Declarație la Summit-ul din 16-17 decembrie 2010.

principalele pârghii economice ale suveranității altor puteri din Europa în ultimii 20 de ani”[3]. Francis Fukuyma – unul din cei mai reputați analiști ai evoluțiilor lumii contemporane – atrăgea atenția că numai statele sunt în măsură „să agrege și să desfășoare cu un scop clar puterea legitimă”[4], iar Peter B. Evans nota că „Cei care au adus argumente în sprijinul unui «amurg al suveranității» – indiferent dacă sunt preopinenți ai piețelor libere de dreapta sau multilateraliști devotați de stânga – trebuie să explice prin ce anume se va înlocui puterea națiunilor-state suverane în lumea contemporană”[5]. Răspunzând la această întrebare, Francis Fukuyama constata că ceea ce a umplut vidul de facto din epoca globalizării reprezintă „o colecție pestriță de corporații multinaționale, organizații neguvernamentale, organizații internaționale, mafii, grupări teroriste și așa mai departe, care pot avea o oarecare putere sau o anumită legitimitate, dar rareori și una și alta în același timp”[6]. Concluzia care se impune este că „în lipsa unui răspuns clar, nu ne rămâne decât să revenim la națiunea-stat suverană și să încercăm să înțelegem încă o dată cum s-o facem să fie puternică și eficientă”[7]. Fukuyama dă dreptate europenilor care susțin că există „forme ale puterii soft”, dar amintește că anexarea statelor la un imperiu nu a fost validată de istorie[8]. În zilele noastre se constată „tendința de a reduce dimensiunile sectoarelor de stat”, dar s-a dovedit că „pentru societățile individuale și pentru comunitatea globală, *veștejirea statului nu este un preludiu al utopiei, ci al dezastrului*”[9].

Contrar prevederilor Cartei Drepturilor și îndatoririlor Economice ale statelor, adoptată la O.N.U. în 1974, unii guvernanți au decis să înstrăineze resursele naturale ale țărilor

[3] *A se vedea* declarațiile Președintelui României la tabăra de vară de Sulina, *august,* 2011.

[4] State-building Governance and World Order in the 21st Century, *în românește, Editura ANTET XX PRESS,* p. 127.

[5] *Peter B. Evans,* The Eclipse of the State? Reflections on Statenes in an Era of Globalization, *World Politics,* pp. 50, 62-87.

[6] *Ibidem,* p. 127.

[7] *Ibidem.*

[8] *Ibidem,* pp. 127-128.

[9] Francis Fukuyama, *op. cit.,* p. 126.

lor, lipsind suveranitatea de una din cele mai importante dimensiuni ale sale: dimensiunea economică.

§1. Vânzarea Petrom – un act cu grave consecințe pentru economia României

În toate analizele pertinente se atrage atenția asupra consecințelor înstrăinării resurselor naturale ale unei țări, consecințe constatate chiar în imposibilitatea guvernelor respective de a-și mai onora obligațiile privind plata salariilor și pensiilor cuvenite în mod legitim lucrătorilor din cele mai diverse domenii de activitate.

Guvernanții din perioada post-revoluționară a României, de pildă, au înstrăinat una din cele mai valoroase resurse: petrolul (aurul negru), aflat în subsolul țării, și insistă, în prezent, pentru înstrăinarea aurului galben (10,6 milioane uncii), când uncia de aur ajunsese la peste 1.900 de dolari, precum și pentru înstrăinarea argintului (52,3 milioane uncii). Consecințele acestor decizii pentru economia României sunt – după cum se constată – din cele mai grave, țara declarată, de către EUROSTAT (Oficiul European de Statistică) drept „cea mai săracă, alături de Bulgaria, din Uniunea Europeană".

Înstrăinarea Petrom – numită în limba de lemn post-revoluționară „privatizare" – reprezintă pentru România pierderi de câteva miliarde de euro. Analiștii străini de marcă notează că „la încheierea acestui contract, negociatorii români au procedat fie cu rea intenție, fie cu un diletantism greu de egalat"[10].

Pentru a se înțelege modul cum a fost și este jefuit poporul român prin acest contract (ca și prin cele peste 95 la sută din tranzacțiile post-revoluționare), amintim că „pe când alte societăți petroliere plătesc statului cu pricina redevențe de 45-65 la sută, în mod excepțional chiar 80 la sută (Libia), România nu va primi decât *între 3 și 13 la sută* din valoarea producției, deci, în medie circa 8 la sută și asta pentru cel puțin 10 ani, clauză fermă în contractul încheiat"[11].

---

[10] *Wilfried Lang,* Afacerea Petrom-OMV, pierderi de câteva miliarde euro pentru statul român, în „Adevărul" din 26 aprilie 2006.

[11] *Ibidem,* subl. ns.

Prin achiziția a 51 la sută din Petrom, firma austriacă OMV a ajuns dintr-o companie relativ mică – cu rezerve de 0,4 miliarde barili în 2003 (1 baril = 159 litri) – la nivelul unei societăți puternice cu rezerve de 1,4 miliarde barili boe/d (echivalență petrol-gaz metan). Cifra de afaceri a OMV a crescut într-un singur an, 20032004, cu 2 miliarde EURO[12].

Asupra contractului Petrom-OMV și a altor mii de tranzacții post-revoluționare planează suspiciunea de fraudă, întreținută și prin ascunderea clauzelor în formula „confidențial". Când Președintele României a declarat că ar vrea să reanalizeze Contractul Petrom-OMV „s-a năpustit asupra sa o cohortă de «analiști», susținând că prin această reanalizare România va avea de pierdut", iar viitorii investitori își vor include în contract „toate riscurile de țară instabilă". Tot arsenalul de „argumente" a fost lansat pe piață „în apărarea unui jaf de mari proporții din averea țării". Pentru a înțelege proporțiile acestui jaf, amintim că printr-o clauză – stipulată în contract – guvernul României s-a angajat să suporte „cheltuielile istorice de mediu", care se ridică la 500 milioane de euro, iar rambursările, făcându-se treptat, cu dobânda aferentă, vor depăși prețul primit de 669 milioane euro, la vânzarea Petrom. Deci, România va plăti Companiei OMV o sumă importantă în euro pentru că a preluat petrolul țării.

Constatând că – la încercarea Guvernului de a vinde un pachet de 9,84 la sută din acțiunile sale la Petrom, la un preț corect de 600 milioane euro – românii au aflat cât de dezavantajoase au fost clauzele din acest contract, Compania OMV a declanșat o ofensivă mediatică de o agresivitate fără precedent, încercând să spună românilor că acest contract catastrofal ar fi în folosul României...

§2. „Roșia Poieni" – o tranzacție prin care statul va pierde peste o sută de miliarde de EURO

În primul studiu din acest Ciclu – publicat în „Caietele Revoluției" – am atras atenția asupra tranzacției comerciale de la Roșia Montană, prin care guvernanți vremelnici din România au acceptat ca o Companie canadiană, Gold Corporation, să exploateze „unul din cele mai mari zăcăminte de aur și

[12] *Ibidem.*

argint (10,6 milioane uncii de aur și 52,3 milioane uncii de argint) din Europa". În acel studiu, aduceam la cunoștință că cei mai reputați oameni de știință din România, inclusiv Președintele Academiei, au demonstrat că singura opțiune rațională a guvernanților țării o reprezintă „stoparea acestui proiect catastrofal economic și ecologic"[13]. Constatăm – cu profundă îngrijorare – că apelul adresat de toți cei preocupați de stadiul în care a ajuns „jefuirea bogățiilor României" n-a fost luat în seamă. Compania Gold Corporation, care – deși nu a obținut „avizul de mediu" – a trecut la lucrări care depășesc explorarea, încercând să valorifice aurul și argintul din zonă, iar manipularea agresivă prin presă și televiziune – în susținerea acestei tranzacții catastrofale pentru România – continuă prin aducerea unor persoane, aflate în stare economică dificilă, să declare că „realizarea Proiectului va oferi locuri de muncă familiilor lor". Nu se suflă, însă nici o vorbă despre „jaful pus la cale de «Gold Corporation»" prin exploatarea muncii unor români, disperați să-și găsească un loc de muncă.

Pe de altă parte, s-a pus la cale o altă tranzacție comercială: vânzarea exploatației de cupru, de aur și alte resurse, de la „Roșia Poieni". O exploatație minieră rentabilă, care are, în continuare, un potențial remarcabil. Din estimările date publicității, resursele de cupru, aur și alte metale, de la Roșia Poieni ar putea valora peste 100 de miliarde de EURO.

Din investigațiile efectuate în ultimul timp, rezultă că actualii guvernanți au pus la cale vânzarea exploatației miniere de la Roșia Poieni printr-o tranzacție comercială de 50 de milioane de EURO, urmând ca statul român să piardă 100 de miliarde de euro[14].

§3. „Insula Mare a Brăilei"; apele minerale ale României; exploatațiile de marmură – afaceri comerciale prin care statul pierde milioane de euro

În anii 2009-2011 – în condițiile în care guvernanții ne aduc la cunoștință că nu mai au bani să-și onoreze obligațiile de

[13] Acad. Ionel Haiduc, *Nu-i totul de vânzare,* în „Palatul de Justiție", Nr. 10, 2011, p. 9.

[14] *Investigația făcută de echipa de Televiziune* „În Premieră", de la Antena 3, 6 noiembrie 2011.

plată a salariilor și pensiilor – echipe de investigatori calificați au făcut constatări care atrag atenția asupra unor „afaceri comerciale prin care statul român pierde milioane de euro".

Între aceste afaceri se află aceea din „Insula Mare a Brăilei"; tranzacționarea apelor minerale ale țării și exploatațiile de marmură.

Este cunoscut faptul că „Insula Mare a Brăilei" a fost cotată drept una din cele mai rentabile din zonă, fiind numită de unii analiști un „adevărat grânar". Statul român – în loc să beneficieze de acest grânar – pierde în fiecare an milioane de euro, obținând 2,8 milioane din cotele ce i se cuvin, dar acordând subvenții de 8 milioane de euro.

Resursele de ape minerale reprezintă o altă bogăție, din exploatarea căreia statul român pierde milioane de euro. Astfel, statul vinde kilogramul de apă minerală la prețul de 0,03 lei, iar cei care îmbuteliază și distribuie această resursă – atât de căutată și prețuită de populație – obțin prețuri de zeci de ori mai mari.

Tranzacția comercială pentru exploatarea marmurei s-a făcut în defavoarea evidentă a statului român. Valorificarea acestei bogății aduce patronului venituri de milioane de euro, pe când cota pe care este obligat să o dea Statului nu se ridică la mai mult decât limuzina pe care acest patron și-a achiziționat-o.

§4. O nouă etapă în procesul tranzacționării activelor pe care le mai deține statul român

În discuțiile cu reprezentanții Fondului Monetar Internațional, oficialii români au ajuns la concluzia că – pentru a face rost de bani – ar trebui să scoată la vânzare („privatizare") ceea ce nu s-a vândut încă.

Pe listă se află Hidroelectrica și Nuclearelectrica; vânzarea a câte 15 la sută din acțiunile Transelectrica și Transgaz; 15 la sută din acțiuni în cazul Romgaz, prin listarea la Bursa de valori București; vânzarea a 20 la sută din acțiunile CFR Marfă și Tarom. De asemenea, rămâne deschisă vânzarea unui pachet de 9,84 la sută din acțiunile Guvernului României la Petrom.

În a doua săptămână a lunii noiembrie 2011, Bursa Română de mărfuri a găzduit 3 licitații prin care C.F.R. S.A., administratorul public al infrastructurii feroviare, a scos la închiriere mai multe linii de cale ferată. Câștigătorii au fost: Grupa III de linii ferate (regiunea Timiș), prin adjudecarea de către R.C.C.F. Trans; Grupa IV (regiunea Cluj), prin adjudecarea de către Viaterra Spedition; Grupa VII (regiunea Galați), prin adjudecarea de Grup Feroviar Român.

Licitațiile vor continua în lunile următoare. C.F.R. S.A. are posibilitatea să ofere – în regim de închiriere, prin licitații publice organizate de Bursa Română de Mărfuri – secțiile de circulație aparținând infrastructurii feroviare neinteroperabile către operatori economici, conform Hotărârii Guvernului nr. 643/2011.

Guvernanții fac presiuni pentru vânzarea – cât mai rapidă – a pachetului majoritar de acțiuni al companiilor de stat eficiente, precum distribuțiile de la Electrica și Companiile energetice din Oltenia, iar cei care se opun pentru că susțin că ar fi în defavoarea statului român[15] sunt demiși[16]. Este neîndoielnic că – în această perioadă de criză – tranzacționarea unor active eficiente ale statului român – se va face la prețuri reduse, pierderile pentru Partea Română fiind foarte mari.

§5. Oameni de știință străini atrag atenția că se impune îmbunătățirea „guvernanței întreprinderilor de stat" și nu „înstrăinarea lor"

Acad. prof. dr. Yvan Allaire și prof. dr. Mihaela Fârșirotu – doi distinși cercetători științifici din Canada – într-o Scrisoare deschisă către Jeffrey Franks, Reprezentantul Fondului Monetar Internațional pentru România, este transmis un Mesaj pentru F.M.I. și un alt Mesaj guvernelor din Centrul și Estul Europei. În Mesajul adresat F.M.I., autorii scrisorii cer Fondului

[15] Concluzie la care au ajuns pe baza analizei economice privind înstrăinarea pachetului majoritar de acțiuni al companiilor de stat eficiente.

[16] Victor Cazana, Șeful Oficiului de Privatizări din Ministerul Economiei, a fost demis pentru că s-a opus privatizării pachetului majoritar de acțiuni al Companiilor de stat eficiente, precum distribuțiilor de la Electrica și complexurile energetice din Oltenia.

să-și diversifice metodele și să nu mai dea sfaturi. „Încetați să promovați politici expirate" – solicită cei doi distinși autori. „Cooperați cu guvernele țărilor cu care aveți acorduri pentru îmbunătățirea guvernanței întreprinderilor de stat"[17].

În Mesajul adresat guvernelor din Centrul și Estul Europei se precizează că „întreprinderile voastre de stat bine guvernate sunt *singurele pârghii de control ale suveranității economice și politice a țării care v-au mai rămas*"[18].

Este indiscutabil că guvernanții de la București – dând curs propunerilor F.M.I. – vor facilita finalizarea procesului de slăbire a suveranității naționale, neluând în considerare sugestiile celor doi distinși oameni de știință canadieni să păstreze întreprinderile de stat bine guvernate, ca singure pârghii ale suveranității, care ne-au mai rămas.

La peste un sfert de veac de la Revoluția Română se impune o evaluare lucidă a economiei țării pentru a găsi cele mai adecvate pârghii pentru asigurarea progresului și dezvoltării în toate sectoarele, așa încât să fie garantat un nivel de trai decent tuturor românilor.

---

[17] Yvan Allaire, Mihaela Fârșirotu, *Socialism pentru bănci și capitalism pentru noi, ceilalți,* în „Lumea", Nr. 4, 2011, p. 24.

[18] *Ibidem.*

GESTIONAREA UNOR IMPORTANTE DOMENII ECONOMICE ȘI SOCIALE CONTRAR INTERESELOR POPORULUI ROMÂN

Revoluția Română din 1989 a dus la recucerirea libertății și democrației, dând speranță poporului român că își va dobândi un trai decent, la adăpost de abuzurile și ilegalitățile unor guvernanți corupți și iresponsabili[1]. În cei peste 26 de ani de la victoria Revoluției – contrar speranțelor din acel Decembrie de foc al confruntărilor revoluționare – se constată că indivizi care s-au strecurat în poziții de decizie, puși pe îmbogățire, jefuind averea țării, au determinat adoptarea unor măsuri economice și sociale contrare intereselor poporului român[2]. Prin „inginerii economice" și „inginerii juridice", acești indivizi au contribuit la adoptarea unor reglementări de natură să-i protejeze pe cei vinovați de tranzacții comerciale prin care statul român a fost păgubit cu sute de miliarde de euro. Faptele lor se încadrează în categoria acțiunilor caracteristice crimei organizate, comise de „white collar criminality"[3].

---

[1] *Proclamația Revoluției Române*, Ediția a V-a, Editura Lumina Lex, București, 2010, p. 58 și urm.

[2] România devenind cea mai săracă țară din Uniunea Europeană, alături de Bulgaria (Oficiul European de Statistică, EUROSTAT, 2011).

[3] „Criminalitatea gulerelor albe" (Henry Lévy-Bruhl, *Probleme ale sociologiei crimei*, în „Sociologia franceză contemporană", antologie întocmită de Ion Almaș și Ion Drăgan, București, Editura Politică, 1971, pp. 754 și urm.).

I. LEGE ȘI FĂRĂDELEGE ÎN GESTIONAREA UNOR IMPORTANTE DOMENII ECONOMICE ȘI SOCIALE

Între obiectivele programatice ale Revoluției Române din 1989 s-a înscris și gestionarea treburilor țării pe baza legii, eliminându-se abuzurile și ilegalitățile din trecut, fărădelegile acelor guvernanți, care confundau interesele lor cu „voința populației", căreia îi erau dictate norme prin care drepturile și libertățile oamenilor erau grav încălcate[4]. Românii au sperat – în decembrie 1989 – ca „după culmea relelor, cum observa celebrul Cesare Beccaria, o să vină o îndreptare spre bine", grăbind „prin legi bune trecerea de la o stare la alta"[5]. Curând, însă, poate prea curând, aveau să se confirme îngrijorările marelui gânditor cu privire la transformarea legilor în instrumente ale „pasiunilor câtorva". „Legile – nota Cesare Beccaria – deși sunt sau ar trebui să fie convenții între oameni liberi, nu au fost cel mai adeseori decât instrumentul pasiunilor câtorva"[6]. Într-adevăr, în timpul Revoluției am sperat ca legile „să fie convenții între oameni liberi", dar, în cele peste două decenii care au trecut de la acele confruntări dramatice, legile au devenit, nu în puține cazuri, instrumente în mâinile unor indivizi aflați vremelnic la putere, prin care și-au pus în practică planurile de jefuire a bogățiilor țării. Actele comise de acești indivizi, prin care România – o țară bogată prin resursele ei naturale, a fost transformată în cea mai săracă țară din Uniunea Europeană[7] – sunt fărădelegi care trebuie să fie pedepsite cu severitate, în baza unor legi drepte[8].

§1. Legi menite să promoveze libera inițiativă în procesele dezvoltării economice a țării

În decembrie 1989 s-a optat pentru „restructurarea întregii economii naționale pe baza criteriilor rentabilității

[4] *Proclamația Revoluției*..., p. 5 și urm.

[5] Cesare Beccaria, *Despre infracțiuni și pedepse*, 1764, p. 9 și urm.

[6] *Ibidem*.

[7] Potrivit evaluărilor EUROSTAT – Oficiul European de Statistică, România este cea mai săracă țară din UE, alături de Bulgaria.

[8] Claude Adrien Helvetius constata că „de perfecțiunea legilor depinde virtutea cetățenilor", în *Despre spirit* (1758).

și eficienței". S-a cerut eliminarea metodelor administrativ-birocratice de conducere economică centralizată și „promovarea liberei inițiative și a competenței în conducerea tuturor sectoarelor economice"[9]. Aceste obiective au fost stipulate în asemenea reglementări juridice, cum sunt: Legea nr. 15 din 1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale[10]; Legea nr. 31 din 1990 privind societățile comerciale[11]; Legea nr. 58 din 1991 privind privatizarea societăților comerciale[12]; Legea nr. 55 din 1995 pentru accelerarea procesului de privatizare[13]; Legea nr. 36 din 1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură[14]; Legea nr. 33 din 1991 privind activitatea bancară[15]; Legea nr. 52 din 1994 privind valorile mobiliare și bursele de valori[16]. Este evident că vechiul sistem economic a fost supus unor schimbări majore, urmărindu-se așezarea economiei românești pe baza regulilor și principiilor economiei de piață[17]. Aplicarea acestor reguli și principii s-a făcut în condiții diferite, reflectând, în multe cazuri interese divergente, cu efecte contradictorii. Valori importante din economia țării au fost preluate de „profitorii tranziției la economia de piață"[18].

---

[9] Punctul 4, Proclamația Revoluției Române, *loc. cit.*

[10] Publicată în Monitorul Oficial, nr. 98 din 8 august 1990.

[11] Publicată în Monitorul Oficial, nr. 126-127 din 17 noiembrie 1990.

[12] Publicată în Monitorul Oficial, nr. 109 din 16 august 1991.

[13] Publicată în Monitorul Oficial, nr. 122 din 19 iunie 1995.

[14] Publicată în Monitorul Oficial, nr. 97 din 6 mai 1991.

[15] Publicată în Monitorul Oficial, nr. 70 din 29 martie 1991.

[16] Publicată în Monitorul Oficial, nr. 210 din 11 august 1994.

[17] În centrul acestor reglementări s-a aflat privatizarea întreprinderilor de stat, care, în cele mai multe cazuri, a dus la „vânzarea de acțiuni unui investitor străin", denumit „strategic".

[18] A apărut, peste noapte, o pătură subțire de îmbogățiți, valorificând cu un succes nesperat „iuțeala lor de mână și nebăgarea noastră de seamă" în aplicarea unor prevederi ale noilor legi în interesul lor exclusiv.

§2. Legi contrare intereselor poporului român, care s-au dovedit a fi fărădelegi

Toate marile dicționare ale lumii definesc legea ca fiind expresia voinței și intereselor poporului din țara respectivă, prin care se orânduiește coexistența libertăților, se garantează apărarea valorilor fundamentale ale societății: viața; existența; sănătatea; siguranța persoanei; drepturile fundamentale ale ființei umane[19].

În cazul în care, unii indivizi – ajunși pe căi diferite în poziții de decizie, determină promovarea unor reglementări prin care sunt încălcate valorile fundamentale ale societății: viața; existența; sănătatea; siguranța persoanei; drepturile și libertățile fundamentale ale ființei umane – ei comit acte și fapte incluse în categoria fărădelegilor[20]. Actele și faptele celor care – prin reglementări promovate sau determinate[21] au încălcat grav interesele poporului român[22], sărăcindu-l și înfometându-l[23] –, sunt de o periculozitate deosebită[24], depășind, prin consecințe, o fărădelege definită a fi o infracțiune[25]. De aceea și sancționarea

---

[19] Larousse illustre (le Petit), Dictionnaire Encyclopédique, Paris, CEDEX, p. 608; Enciclopedia Concisă Britanică, Editura Litera, pp. 1285 și urm.; Dicționar Enciclopedic, Editura Cartier, 2004, p. 491.

[20] Fărădelegea reprezintă „un act dăunător și periculos din punct de vedere social" (Enciclopedia Concisă Britanică, p. 1129). Fărădelegea este definită a fi o infracțiune, o faptă prin care viața, sănătatea și siguranța unei persoane sunt puse în cauză (Dicționar Enciclopedic, p. 438). Atunci când fărădelegea este comisă de „o persoană care încalcă dispozițiile unei norme juridice" pedeapsa nu se lasă așteptată. Instituțiile abilitate ale statului „intră în acțiune", aplicându-i sancțiunile corespunzătoare. Ce se întâmplă, însă, în cazul în care un individ, aflat în poziție de decizie, determină adoptarea unor reglementări prin care viața, sănătatea și siguranța ființei umane sunt puse în primejdie? Este, oare, suficientă „sancțiunea printr-un vot negativ la următoarele alegeri?"

[21] Potrivit intereselor lor.

[22] Care, în cele mai multe cazuri, sunt clamate în scop de diversiune.

[23] Fapte calificate de unii analiști drept „un adevărat genocid".

[24] Nefiind vorba de punerea în cauză a vieții, sănătății sau siguranței unei singure ființe umane, ci a unor largi segmente ale unei întregi Comunități.

[25] Urmărită și pedepsită prin dispozițiile Codului penal.

acestor acte și fapte trebuie să fie deosebit de severă[26]. Claude Adrien Helvetius atrăgea atenția asupra „cinstei legiuitorilor”[27], asupra corectitudinii celor îndrituiți să statornicească regulile de conviețuire în Cetate[28], iar marele Pitagora[29] preciza că „Omul drept nu e cel care nu nedreptățește pe nimeni, ci acela care putând să facă rău, înăbușe voința de a-l face”[30].

§3. Încălcarea liberului consimțământ al cetățenilor; nesocotirea interdicțiilor privind înstrăinarea resurselor naturale; transformarea angajaților în sclavi ai angajatorilor – acte incalificabile ale guvernanților

Jean-Jacques Rousseau – în *Contractul social* – sublinia că „asigurarea libertății este adevăratul scop al contractului social”[31]. Recucerirea libertății a reprezentat obiectivul, valoarea fundamentală, alături de demnitate și democrație, care a antrenat milioane de români în confruntările dramatice din 1989, cu speranța că guvernanții care vor veni după Revoluție nu vor mai îndrăzni să o încalce. Dar, n-a fost să fie. În ultimul timp, unii lideri politici – interesați numai de îmbogățirea și de bunul lor trai – își permit să dicteze fărădelegi prin violarea gravă a libertății și a demnității milioanelor de români. Exemplele sunt atât de multe, încât ar umple pagini întregi, chiar și ale unui studiu sumar. Amintim, totuși, încălcarea liberului consimțământ al cetățenilor, cărora li s-a impus prin dictat[32] sustragerea din contribuția lor la pensii a unor sume substanțiale făcute cadou[33] unor bănci străine care după 35-

[26] Absența sancțiunilor îi încurajează pe acei indivizi care au dobândit poziții de decizie „să acționeze după bunul plac”.

[27] Claude Adrien Helvetius, *op. cit*., *loc. cit.*

[28] *Ibidem.*

[29] În anul 500 înaintea erei noastre.

[30] Cum pot, însă, fi calificați acei guvernanți care știu că prin măsurile luate fac rău și nu se opresc să-l facă?

[31] Jean-Jacques Rousseau, *Contractul social*, Editura Științifică, București, 1957, p. 99.

[32] O lege promovată sub presiunea bancherilor străini.

[33] Printr-un transfer obligatoriu. Singura modalitate – bazată pe respectul libertății cetățenilor – ar fi fost adoptarea unei recomandări, lăsând la

40 de ani – când tineri obligați să-și transfere sumele necesare pentru supraviețuirea la bătrânețe – ar putea să fi dat faliment de mult[34]. Amintim, totodată, încercarea guvernanților de a sustrage sume substanțiale din contribuțiile cetățenilor la sănătate, direcționându-le către societăți private de asigurări de sănătate[35]. Amintim, în același timp, dictatul guvernanților privind înstrăinarea resurselor naturale ale țării[36]. Amintim, de asemenea, că guvernanții au acceptat modificarea Codului muncii, potrivit propunerilor Consiliului Investitorilor Străini. Prin aceste modificări, angajatul a fost transformat în „sclavul angajatorului"[37].

Așadar, după ce fabricile, uzinele și băncile României au fost înstrăinate, economia și finanțele naționale fiind preluate de companii multinaționale – atenția unora din cei îndrituiți să gestioneze treburile publice, sub presiunea aceloraşi companii, a fost concentrată asupra:

a. preluării resurselor naturale (aurul negru[38]; aurul galben; argintul și cuprul din subsolul României); jefuirii aurului verde (lemnul pădurilor, a cărui prăduire este interzisă în țările companiilor care operează la noi cu aprobarea unor guvernanți români, care, se pare, că nu este lipsită de foloase materiale);

b. preluării – printr-un transfer către unele bănci străine, transfer impus prin reglementări interesate – a unei importante

latitudinea fiecăruia să decidă ca o parte din drepturile lor la pensie să o transfere unor bănci.

[34] Dacă numai în 2009, 82.000 de bănci au dat faliment.

[35] Proiectul de lege a fost retras – sub presiunea populației revoltate, dar inițiatorii acestei grave încălcări a libertății cetățenilor se pare că n-au renunțat la o măsură prin care „îngrijirea sănătății ar deveni un lux", accesibilă numai pentru cei bogați.

[36] Sfidând protestele vehemente ale populației, unii guvernanți – susțin că oferă locuri de muncă oamenilor – insistă ca aurul și argintul de la Roșia Montană, cuprul de la Roșia Poeni să fie preluate de companii transnaționale.

[37] Multe din drepturile pe care salariatul le avea anterior au fost anulate.

[38] Pentru preluarea căruia – printr-o clauză prin care cheltuielile istorice de mediu le suportă Guvernul României – vom plăti o sumă substanțială Companiei austriece OMV care a devenit stăpâna acestei bogății naturale a poporului român.

părți din contribuțiile salariaților la fondurile naționale de pensii[39];

c. transferării către unii „băieți deștepți" a contribuțiilor cetățenilor la fondul de sănătate, în numele unei „reforme" în domeniul sănătății. Principalul inițiator al legii[40] a numit „băieții deștepți" niște „golani privați". Trecând peste sensul ironic pe care a vrut să ni-l transmită promotorul legii, cei cărora actuala putere insistă să li se transfere contribuțiile noastre la fondul de sănătate, chiar sunt niște „golani privați". Dacă anumiți guvernanți vor să dezvolte un segment privat în sănătate[41] pot să o facă, dar nu prin sustragerea unor sume substanțiale din contribuțiile noastre la fondul de stat al sănătății (peste 4,8 miliarde de euro[42]), ci prin încurajarea celor interesați în gestionarea privată a sănătății să angajeze credite de la bănci pentru a-și pune pe picioare afacerea privată, care – în cazul în care se va dovedi performantă – va determina cetățenii să facă asigurarea de sănătate la societatea privată respectivă[43]. Este neîndoielnic că în domeniul sănătății trebuie adoptate măsuri care să ducă la îmbunătățirile așteptate de pacienți. Aceste îmbunătățiri nu trebuie să se facă, însă, prin transferarea contribuțiilor populației din mâna statului, în mâinile „unor băieți deștepți", ci prin măsuri eficiente privind folosirea corectă a celor 4,8 miliarde euro[44].

---

[39] Încălcându-se grav liberul consimțământ al salariaților. Pentru ca sumele transferate băncilor străine să crească, guvernanții au operat schimbări dictate în legislație, prin care și militarii și polițiștii să fie obligați să transfere băncilor străine o importantă sumă din contribuțiile lor la pensii.

[40] Deși retrasă – sub presiunea publică – se încearcă să fie repusă pe agenda guvernului printr-o diversiune.

[41] Ceea ce nu ar fi greșit, contribuind la îmbunătățirea sistemului.

[42] Sumă foarte atrăgătoare pentru „băieții deștepți", care s-ar trezi „afaceriști privați" peste noapte, prin cadoul primit de la guvernanți prin jefuirea fondului nostru de sănătate.

[43] Și în prezent există o piață a asigurărilor private de sănătate, care în 2008 ajunsese la 9,77 milioane de euro, dar în 2010, în condițiile crizei economice, a scăzut la 7,21 milioane de euro (Revista „Capital", 30 ianuarie-5 februarie 2012, p. 26).

[44] Pentru că sănătatea populației nu poate – și nu este permis – să fie transformată într-o sursă de îmbogățire a unor „băieți deștepți". Sănătatea este o prioritate națională, iar guvernanții sunt obligați să o gestioneze cu

II. TRANZACȚII DE SUTE DE MILIARDE DE EURO – SCOASE DE SUB INCIDENȚA REGLEMENTĂRILOR COMERCIALE

În ultimele două decenii – în condițiile schimbărilor determinate de procesul început în anul 1989 privind trecerea la economia de piață – s-au încheiat tranzacții de sute de miliarde de euro în derularea cărora o mare parte din averea națională a fost preluată de firme private din țară, dar, mai ales, din străinătate.

La 1 octombrie 2011 – prin intrarea în vigoare a noului Cod civil[45]– tranzacțiile comerciale au fost redefinite drept niște „contracte civile"[46]. Operațiunea efectuată de persoane interesate[47] a provocat îngrijorare, dar și nedumerire[48].

Trei întrebări stăruie cu privire la această „inginerie juridică": ***1.*** „Topirea" dreptului comercial în niște reglementări civile se înscrie, oare, în acele acte și fapte caracteristice manevrelor practicate de „white collar criminality"[49]?; ***2.*** Prin această „inginerie juridică" se încearcă, oare, împiedicarea descifrării subtilității unor clauze ale tranzacțiilor comerciale prin care statul român a fost păgubit cu sute de miliarde de euro?; ***3.*** Încadrarea tranzacțiilor comerciale prin care a fost sărăcit deliberat statul român în „niște contracte civile" urmărește, oare, acoperirea vinovățiilor și vinovaților de fapte suspecte de crimă organizată?[50]

---

seriozitate și responsabilitate.

[45] Ordonanța de urgență nr. 79 din 28 septembrie 2011 pentru reglementarea unor măsuri necesare intrării în vigoare a Legii nr. 287 din 2009 privind Codul civil.

[46] *Ibidem*, art. VII.

[47] Unele dintre ele fiind suspectate de a fi fost implicate în acte și fapte caracteristice crimei organizate, cum au fost acelea privind falimentarea Băncii Internaționale a Religiilor.

[48] Colegii mei de la Comisia Națiunilor Unite pentru Drept Comercial Internațional au fost surprinși să constate că una din cele mai moderne ramuri de drept, cea privind Dreptul Comercial, a fost „topită" în niște reglementări civile.

[49] „Criminalitatea gulerelor albe".

[50] Este suspiciunea care stăruie și care îngrijorează cel mai mult, în condițiile în care ies la iveală tot mai multe acte și fapte ale unor indivizi care au fost

§1. „Topirea" dreptului comercial în niște reglementări civile se înscrie, oare, în acele acte și fapte caracteristice manevrelor practicate de „white collar criminality"?

Răspunsul corect la această întrebare implică: ***a.*** cunoașterea numelui și prenumelui acelor persoane care au operat redefinirea „contractelor comerciale"[51] în niște „contracte civile"[52]; ***b.*** stabilirea – pe baza analizei speței comerciale – dacă unii din cei care au impus noile reglementări n-au contribuit la acoperirea unor vinovați suspecți de acte și fapte caracteristice crimei organizate[53]. Este evident că ne aflăm în prezența unei „inginerii juridice" prin care se încearcă diminuarea gravității actelor și faptelor de comerț[54] comise în cei peste 26 de ani ai tranziției la economia de piață[55]. Se înțelege că, dintr-o altă perspectivă juridică se urmărește cercetarea unor acte și fapte suspecte de crimă organizată prin trecerea tranzacțiilor comerciale de o gravitate deosebită – prin consecințele lor economice[56] – în categoria „contractelor civile"[57].

---

implicați în jefuirea averii naționale a românilor.

[51] Atât în sens restrâns, cât și în sensul mai larg, de tranzacții comerciale, care au dominat procesul transferului avuției României către firme străine.

[52] Ceea ce ar putea să inducă ideea că acele tranzacții comerciale prin care a fost sărăcită România ar putea fi tratate drept „acțiuni civile, având o importanță minoră".

[53] Cum au fost actele și faptele prin care a fost falimentată Banca Internațională a Religiilor.

[54] Acte și fapte trecute – prin schimbarea din 1 octombrie 2011 – din categoria actelor și faptelor de comerț în „acte și fapte civile".

[55] Perioadă în care cercetarea trebuie desfășurată nu sub incidența reglementărilor civile, ci sub incidența exigențelor legii comerciale naționale și internaționale.

[56] Cum a fost tranzacția prin care s-a vândut „aurul negru" din subsolul României.

[57] A căror denumire vizează trimiterea la acte și fapte obișnuite, departe de acele implicații comerciale pe care le-ar putea avea tranzacțiile.

§2. Prin scoaterea tranzacţiilor de sute de miliarde de euro de sub incidenţa legii comerciale se încearcă, oare, împiedicarea descifrării subtilităţii clauzelor prin care a fost păgubit statul român?

Este neîndoielnic că descifrarea subtilităţii clauzelor tranzacţiilor comerciale prin care a fost păgubit statul român cu sute de miliarde de euro implică înalta calificare a specialiştilor secţiilor comerciale ale instanţelor de judecată[58]. Prin „ingineria juridică", intrată în vigoare la 1 octombrie 2011, secţiile comerciale ale instanţelor de judecată au fost desfiinţate[59]. Amintim că prin Legea nr. 63 din 1945 şi prin Legea nr. 341 din 1947, Secţia comercială şi aceea în materie de contecios administrativ au fost desfiinţate prin fuzionarea cu Secţia civilă a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie[60]. După 1989, odată cu trecerea la economia de piaţă – abandonându-se regulile impuse de sistemul totalitar[61] – s-au reluat tradiţiile constituţionale ale României[62], reînfiinţându-se secţiile comerciale ale instanţelor de judecată[63]. Se ştie că Secţia comercială la Înalta Curte de Casaţie s-a înfiinţat încă din 1870[64], deci cu 17 ani înainte de adoptarea Codului comercial[65].

Susţinerea că sistemul unitar (monist) ar implica desfiinţarea secţiilor comerciale ale instanţelor de judecată nu rezistă analizei situaţiilor evocate în „argumentarea" autorilor „ingineriei juridice", intrată în vigoare la 1 octombrie 2011[66].

[58] Calificarea judecătorilor Secţiilor comerciale ale instanţelor de judecată a reprezentat o prioritate a perioadei de tranziţie la economia de piaţă.

[59] Măsură adăugată la eliminarea „contractelor comerciale" şi la „topirea" dreptului comercial în nişte reglementări civile.

[60] Desfiinţarea secţiilor comerciale ale instanţelor de judecată aduce în discuţie „întoarcerea la sistemul totalitar, când s-a negat pe plan legislativ libertatea comerţului" (Adrian Bordea, Necesitatea existenţei instanţelor comerciale, noiembrie 2011).

[61] *Ibidem*.

[62] A se vedea dispoziţiile Legii nr. 56 din 1993 şi ale Legii nr. 304 din 2004.

[63] Componente firești ale unor instanţe chemate să judece într-o economie de piaţă.

[64] Prin Legea din 12 martie 1870.

[65] Codul comercial a fost adoptat la 1 martie 1887.

[66] În Italia, de pildă, care a trecut la sistemul unitar (monist) al dreptului

Singura explicație privind desființarea secțiilor comerciale ale instanțelor de judecată, se pare că vizează crearea unor dificultăți în descifrarea subtilității unor clauze ale acelor tranzacții comerciale prin care statul român a fost păgubit cu sute de miliarde de euro[67].

§3. Încadrarea tranzacțiilor comerciale în categoria unor „contracte civile" urmărește, oare, acoperirea vinovăților și a vinovaților de fapte suspecte de crimă organizată?

Evoluțiile din România ultimilor ani[68], în cursul cărora actele și faptele suspecte de crimă organizată s-au multiplicat[69], au adus în atenția publică necesitatea unei cercetări aprofundate nu pentru acoperirea vinovăților și vinovaților[70], ci pentru sancționarea lor cu toată severitatea și pentru recuperarea pagubelor[71].

Cu toate că în multe tranzacții comerciale stăruie suspiciunile privind existența unor acte și fapte caracteristice crimei organizate, vinovații n-au fost pedepsiți, iar – în unele cazuri[72] – cei care au adus în atenția publică aceste acte și fapte au fost arestați și condamnați[73].

---

privat în 1942, s-au păstrat, în continuare, tribunalele comerciale și secțiile comerciale, iar Tribunalul Federal al Elveției – țară în care există unitatea dreptului privat – are o Secție specializată pentru litigii comerciale (A se vedea analiza mai amplă efectuată de Adrian Bordea, *op. cit*.).

[67] Proces în care înalta calificare a specialiștilor din secțiile comerciale reprezintă o garanție în efortul de descifrare a subtilității acelor clauze ale tranzacțiilor prin care statul român a fost păgubit în mod deliberat.

[68] În condițiile unei tranziții la economia de piață, în cele mai multe cazuri, prin încălcarea principiilor și normelor fundamentale stipulate în legislația comercială.

[69] Având consecințe economice de o gravitate deosebită.

[70] Care a constituit prioritatea în unele procese publice, instrumentate de apărători ai celor care au dat lovituri răsunătoare economiei românești.

[71] „Ingineria juridică" pusă la cale în octombrie 2011 vizează, se pare, acoperirea vinovăților și vinovaților.

[72] Când s-a ajuns la concluzia că cele mai multe tranzacții comerciale au reprezentat fraude evidente, iar cei implicați în derularea lor n-au primit sancțiunile ce li se cuveneau, s-au ridicat multe semne de întrebare cu privire la eficiența cercetării și pedepsirii celor implicați în crima organizată.

[73] Un asemenea deznodământ este tipic în cazul soluțiilor la care recurg cei

a. Comisia pentru Cercetarea Abuzurilor, Corupției și pentru Petiții din Camera Deputaților a Parlamentului României a efectuat o cercetare cu privire la „Crima organizată și corupția instituționalizată" în cazul falimentului și lichidării Băncii Internaționale a Religiilor, atrăgând atenția că sunt dovezi că un grup, cuprinzând persoane din instituții fundamentale ale statului, care s-a organizat emițând acte normative și dând hotărâri judecătorești „pentru a-și acoperi activitatea infracțională", încălcând prevederi legale elementare[74]. Comisia parlamentară – în urma cercetării efectuate – a informat toate organele statului abilitate, solicitând luarea măsurilor care se impun în acest caz[75].

b. Tranzacția comercială prin care a fost înstrăinat aurul negru al țării „reprezintă pentru România pierderi de câteva miliarde de euro"[76]. Analiști străini de marcă notează că „la încheierea acestui contract, negociatorii români au procedat fie cu rea-intenție, fie cu un diletantism greu de egalat"[77].

c. În 1998 – imediat după preluarea funcției de ministru al Industriei și Comerțului – titularul ministerului a promovat o nouă Lege a minelor, în baza căreia a fost posibilă încredințarea directă a exploatării aurifere de la Roșia Montană Companiei Naționale a Cuprului, Aurului și Fierului Minvest, potrivit Hotărârii de Guvern nr. 458 din iunie 1999. În temeiul acestei Hotărâri s-a aprobat licența de concesiune nr. 47/1999, zona Roșia Montană ajungând la Compania Minvest. La 9

---

care acționează în grupuri de crimă organizată. Reducerea la tăcere a celor care aduc în atenția publică actele și faptele celor constituiți în grupuri de crima organizată se mai face și prin „accidente" sau chiar prin asasinate.

[74] Parlamentul României, Camera Deputaților, Comisia Pentru Cercetarea Abuzurilor, Corupției și pentru Petiții, Război total împotriva corupției în România, București, ianuarie 2003, p. 19.

[75] *Ibidem*, Anexa 26, p. 12. În cercetarea efectuată de Comisia Parlamentară apar mai multe nume ale unor personalități, asupra cărora planează suspiciunea că au fost implicate în acte și fapte caracteristice crimei organizate. Ar trebui ca opinia publică să cunoască dacă între aceste personalități sunt și unele implicate în „ingineria juridică", intrată în vigoare la 1 octombrie 2011.

[76] Wilfried Lang, Afacerea Petrom – OMV, pierderi de câteva miliarde de euro pentru statul român, în Adevărul din 26 aprilie 2006.

[77] *Ibidem*.

octombrie 2000 a avut loc transferul licenței de exploatare de la Minvest către Roșia Montană Gold Corporation. Ordinul de transfer a fost semnat de Președintele ANMR la 9 octombrie 2000 și – în aceeași zi – Ministrul Industriei și Comerțului a aprobat transferul licenței printr-o simplă scrisoare cu nr. 193247/9.10.2000[78]. Prin aceste manevre juridice, 10,6 milioane uncii de aur și 52,3 uncii de argint ar urma să fie valorificate de Compania Gold Corporation[79].

III. PROMOVAREA UNOR LEGI PRIN CARE SĂ FIE APĂRATE INTERESELE POPORULUI ROMÂN – O ÎNDATORIRE FUNDAMENTALĂ A UNUI GUVERNĂMÂNT DEMOCRATIC

În cele peste două decenii ale tranziției la economia de piață, avuția României a fost înstrăinată, atât prin „inginerii economice", cât și prin „inginerii juridice". Jefuirea resurselor naturale ale țării a fost făcută atât de persoane interesate din interior, cât și de companii transnaționale, având concursul acordat cu supra de măsură de către indivizi din interior puși pe îmbogățire.

§1. Mihai Eminescu: „Spuneți-mi ce-i dreptatea?
Cei tari se îngrădiră; Cu averea și mărirea în cercul lor de legi;
Prin bunuri ce furară în veci vezi cum conspiră"[80]

Analizând concluzia la care ajunsese marele Eminescu în 1870 nu-ți poți reprima impresia că autorul prezintă „cumplitele realități pe care le trăiește poporul român în zilele noastre"[81].

---

[78] Mihai Mincan, Roșia Montană, o controversă de 11 ani, în „Adevărul" din 24 august 2011.

[79] Ceea ce surprinde este implicarea instituțiilor statului – la cel mai înalt nivel – în jefuirea uneia din cele mai mari bogății a poporului român, recurgându-se la diversiunea că firma canadiană oferă locuri de muncă, fără a se pomeni nimic despre prețul plătit de statul român.

[80] Mihai Eminescu, *Împărat și proletar*, în „Poezii", Ediție îngrijită de G. Ibrăileanu, Editura Adevărul Holding, 2011, p. 41.

[81] În anii unei tranziții care nu se mai termină, dar care vor rămâne în istoria

Cum putem califica, oare, „ingineriile economice" și „ingineriile juridice" ale unor indivizi care au răpit poporului român aurul negru sau aurul galben, argintul și cuprul[82], bogății cu care ne-a dăruit Bunul Dumnezeu? Și cum putem califica altfel decât acte deliberate împotriva poporului român „născocirea" a tot felul de texte juridice prin care vinovățiile sunt acoperite, iar vinovații sunt greu „de dovedit cu probe", deoarece normele elaborate de complicii lor în crimă organizată nu urmăresc descoperirea și pedepsirea lor, ci protejarea lor[83].

§2. Leonardo da Vinci: „Cine nu pedepsește nedreptatea, poruncește ca ea să fie făcută"[84]

În cazul elaborării unora dintre reglementările intrate în vigoare la 1 octombrie 2011, se adeverește concluzia la care a ajuns una din cele mai reprezentative personalități ale Renașterii, Leonardo da Vinci: „Cine nu pedepsește nedreptatea, poruncește ca ea să fie făcută"[85]. Când Domnitorul Alexandru Ioan Cuza a considerat că România are nevoie de un Cod civil a solicitat să-l elaboreze juriști *cu o înaltă ținută profesională și morală:* Bosianu, Strat, Papadopol, Calimach, Vernescu, Apostolescu, Crețescu. Apreciem că acum – după promovarea unor reglementări cel puțin discutabile – se impune a se da publicității numele și prenumele juriștilor care le-au conceput pentru a se elimina îndoielile, care persistă în opinia publică, că unii dintre ei ar fi fost implicați în acțiuni suspecte de crimă organizată, cum au fost cele privind falimentarea Băncii Internaționale a Religiilor.

țării, care a devenit cea mai săracă din Europa, alături de Bulgaria.

[82] Aurul galben, argintul și cuprul sunt pe punctul de a fi înstrăinate.

[83] Activitate care îi dezonorează, dovedindu-se a săvârși acte și fapte practicate de „white collar criminality".

[84] Leonardo da Vinci, Fragmente alese, 1519, p. 19.

[85] *Ibidem*.

§3. Priorități în reanalizarea tranzacțiilor prin care statul român a fost păgubit cu sute de miliarde de euro

Când un stat ajunge în situația disperată să nu-și mai poată onora obligațiile de plată a salariilor și pensiile cuvenite – în mod legitim – lucrătorilor înseamnă că instituțiile sale n-au gestionat în mod eficient relațiile economice și sociale[86].

În condițiile în care o cauză majoră a acestor evoluții îngrijorătoare o reprezintă încheierea unor tranzacții prin care statul român a fost păgubit cu sute de miliarde de euro, se impun – cu prioritate – cel puțin următoarele măsuri: *a.* anularea acelor tranzacții care conțin clauze stipulate deliberat împotriva intereselor României; *b.* pedepsirea exemplară a vinovaților; *c.* stipularea în toate contractele comerciale[87] a unor clauze ferme privind consecințele nerespectării obligațiilor asumate[88].

Juriștii țării sunt datori să: *a.* promoveze dispoziții legale care să faciliteze probarea vinovățiilor și nu să protejeze pe vinovați; *b.* să aibă în vedere – în toate cazurile – interesele României, promovând soluții juste și drepte în toate cauzele supuse cercetării și judecății. Slujirea poporului român este o cauză nobilă, căreia se cuvine să-i consacrăm toate eforturile și priceperea noastră"[89].

---

[86] Guvernământul ajuns în situația de a nu garanta cetățenilor un trai decent „se află pe picioare slabe" (Jean-Jacques Rousseau, *op. cit.*, p. 144 și urm.).

[87] Care rămân în sfera comercială, neputând fi reduse la „niște contracte civile".

[88] Jean-Jacques Rousseau atrăgea atenția că „așa după cum arhitectul, înainte de a înălța un mare edificiu, observă și sondează terenul pentru a-și da seama dacă e în stare să susțină greutatea", tot astfel „legiuitorul înțelept... mai întâi cercetează dacă poporul căruia legile îi sunt destinate este în stare să le suporte". Legile prin care se urmărește acoperirea fărădelegii și absolvirea de pedeapsă a vinovaților „nu sunt și nu pot fi acceptate și suportate de nici un popor" (Jean-Jacques Rousseau, *op. cit*., p. 145).

[89] Este dezonorant pentru un om care s-a pregătit să împartă dreptatea, să se lase corupt, implicându-se în acte și fapte practicate de „white collar criminality".

SĂNĂTATEA – O PRIORITATE NAȚIONALĂ. TRANSFORMAREA SĂNĂTĂȚII DINTR-O PRIORITATE NAȚIONALĂ ÎNTR-O „AFACERE PRIVATĂ" PRIN DICTAT JURIDIC – UNA DIN CELE MAI GRAVE FĂRĂDELEGI ALE UNOR GUVERNANȚI IRESPONSABILI

Revoluția Română din 1989 a proclamat „Promovarea unei politici interne și externe subordonate nevoilor și intereselor dezvoltării ființei umane, respectului deplin al drepturilor și libertăților omului"[1]. Este neîndoielnic că dezvoltarea ființei umane implică – în mod firesc – garantarea sănătății și vieții tuturor membrilor societății românești[2], iar statul, prin organismele sale abilitate, are obligația să situeze, între prioritățile sale, sănătatea și viața oamenilor. În perioada postrevoluționară, unii dintre liderii vremelnici ai țării au neglijat sau chiar au încălcat această obligație, ajungându-se – în anii 2011-2012 – până la abandonarea acestei obligații. Sub pretextul că „aplică modele «avansate» din alte țări", unii lideri politici încearcă să transforme sănătatea dintr-o prioritate națională, într-o «afacere privată», așa încât sănătatea și viața oamenilor să devină „o marfă". Tratamentul medical va fi stipulat prin lege „un lux", iar covârșitoarea majoritate a populației își va vedea viața pusă în primejdie[3].

[1] *Proclamația Revoluției Române*, Editura Lumina Lex, Ediția a V-a, București, 2010, p. 59.

[2] Fără nici o discriminare, nu numai cei bogați, dar și oamenii cu venituri modeste să beneficieze de un tratament medical corespunzător.

[3] Modelul pe care încearcă să ni-l impună o anumită putere a lumii – care

*
* *

Hugo Grotius – fundamentând Dreptul natural – atrăgea atenția încă din 1625 că „viața, sănătatea, siguranța, onoarea și demnitatea ființei umane sunt valori primordiale a căror apărare și promovare cad în sarcina oricărui guvernământ”[4], iar Jean-Jacques Rousseau nota că „Guvernământul cel mai bun este, în mod netăgăduit, acela în care, fără mijloace străine, fără naturalizări, fără colonii, cetățenii sporesc și se înmulțesc cel mai mult. Guvernământul sub care poporul scade și se împuținează este cel mai rău”[5].

Așadar, dacă viața, sănătatea, siguranța, onoarea și demnitatea ființei umane sunt valori primordiale a căror apărare și promovare cad în sarcina oricărui guvernământ – cum atrăgea atenția Hugo Grotius, iar dacă guvernământul sub care poporul scade și se împuținează este cel mai rău, cum nota Jean-Jacques Rousseau, înseamnă că acel guvernământ sub care poporul se împuținează nu se află la înălțimea obligației de „a apăra și promova viața și sănătatea membrilor Comunității respective”. Pentru că acel guvernământ care nu ia toate măsurile care se impun pentru a ocroti sănătatea oamenilor, le pun deliberat viața în pericol, iar urmarea este aceea la care atrage atenția Rousseau: „poporul scade și se împuținează”. În acest context, nu putem aprecia decât iresponsabilă declarația acelor guvernanți care evocă „ieșirea din sistem a membrilor Comunității”, referindu-se la încetarea lor din viață.

și-a trimis consultanți pe lângă factorii de decizie din România – este pus în cauză chiar în propria țară. Astfel, autoritățile competente din acea țară fac eforturi să îmbunătățească „sistemul de sănătate”, preluat în zilele noastre în mod agresiv de niște „afaceriști privați”, care au reușit să impună sănătății și vieții oamenilor un statut cel puțin discutabil.

[4] Hugo Grotius, *De iure belli ac pacis,* Libri tres, Privilegio Regis, Parisus, 1625, p. 205 și urm.

[5] Jean-Jacques Rousseau, *Despre semnele unui bun guvernământ,* în „Contractul social”, Editura Științifică, București, 1957, p. 206.

§1. De ce sănătatea este – și trebuie să rămână – o prioritate națională?

Sănătatea oricărei ființe umane este o chestiune vitală, o condiție *sine qua non* a prezervării vieții întregii Comunități din care acea ființă face parte. Viața și sănătatea oamenilor sunt valori sacre. Aceste valori nu pot și nu trebuie să fie lăsate la discreția unor vremelnici lideri care încearcă să se sustragă de la obligațiile ce le revin în domeniul ocrotirii sănătății membrilor Comunității care i-au ales să le conducă destinele.

Unii dintre acești lideri caută tot felul de subterfugii pentru a transforma sănătatea membrilor Comunității într-o „afacere privată". Este adevărat că această afacere – cum s-a constatat în câteva țări, care au avut nesăbuința să o încurajeze și care au mari dificultăți în încercarea de a o abandona din partea rechinilor care o controlează – s-a dovedit a fi nocivă pentru majoritatea covârșitoare a Comunității respective.

Atunci când mințile luminate ale Planetei au ajuns la concluzia că „sănătatea este – și trebuie să rămână – o prioritate națională" au avut în vedere că eliminarea suferinței și durerii unei ființe umane nu poate fi concepută drept o sursă de îmbogățire a unor indivizi puși pe înavuțire cu orice preț. Comunitățile umane și-au constituit organizațiile statale nu pentru a-i proteja pe cei bogați de furia celor jefuiți de ei, ci pentru a asigura „un statut demn tuturor membrilor acelei Comunități umane", statut care implică obligația celor aleși în organizația statală să-i împiedice pe cei care profită de suferința celor loviți de boli pentru a-i jefui.

Tratamentul bolnavilor – care, evident, nu este gratuit – este suportat de membrii Comunității prin contribuții la fondurile de sănătate constituite. Dar, acest tratament nu implică jefuirea bolnavilor, pe calea transformării ocrotirii sănătății într-o „afacere privată". Fiind o prioritate națională, asigurarea sănătății într-o organizație statală, cu reprezentanți responsabili, implică – nu în puține cazuri – contribuții din partea Comunității pentru a alina suferința și a salva vieți.

§2. Un parcurs deliberat de la prioritatea națională a sănătății la o „afacere privată”

În România, de pildă, după Revoluția din 1989, liderii vremelnici ai țării au selectat – din experiența altor țări – cele mai toxice soluții în cele mai diferite domenii, inclusiv în domeniul sănătății. Dacă au descoperit undeva în lume vreo metodă sau vreun mijloc propice îmbogățirii lor, chiar prin jecmănirea majorității covârșitoare a populației, ei le-au aplicat imediat, declarând – în noua limbă de lemn, devenită la modă – că fac reformă și chiar dacă sănătatea și viața oamenilor este în pericol, „reforma” trebuie făcută, pentru că este necesară, pentru că ne-o „impun” forurile internaționale.

Trei etape s-au parcurs până acum, când ni se povestește că „afacerea privată” în sănătate va salva vieți, va fi, deci, o mare binefacere.

Mai întâi, țara a fost sărăcită deliberat: fabricile, uzinele, băncile au fost înstrăinate; economia și finanțele naționale au fost preluate de companii multinaționale, România fiind adusă la un statut semi-colonial.

A doua etapă a constituit-o preluarea de către companii străine a resurselor naturale (aurul negru; aurul galben și argintul; cuprul, care sunt pe punctul de a fi preluate); jefuirea aurului verde (lemnul pădurilor, a cărui prăduire este interzisă în țările companiilor care operează la noi cu aprobarea unor guvernanți români, care, se pare, că nu este lipsită de foloase materiale substanțiale); până acum 40 la sută din pământul țării a fost cumpărat de străini (în constituțiile multor țări în curs de dezvoltare înstrăinarea pământului este interzisă expres).

La a treia etapă s-a ajuns în ultimii ani. Ea constă în extragerea foloaselor posibile din două componente ale statutului ființei umane, care până acum părea a fi sigur. Printr-o „inginerie” caracteristică „white collar criminality” (criminalității gulerelor albe) – încălcându-se brutal liberul consimțământ – tinerii sub 35 de ani au fost obligați să transfere unor bănci, în majoritate străine, 7 miliarde din contribuțiile lor la pensii. A doua componentă se referă la fondul de sănătate. Printr-o așa-zisă reformă se încearcă transferul către „unii băieți deștepți” a contribuțiilor cetățenilor la fondul național

de sănătate, așa încât – pe această cale–sănătatea să devină „o afacere privată". Consecințele, în primul caz, se vor constata în „reducerea agresivă a speranței de viață a persoanelor vârstnice", iar, în al doilea caz, sănătatea va deveni un lux, fiind inaccesibilă majorității covârșitoare a populației, deci viața celor care au avut neșansa de a se îmbolnăvi va fi pusă în primejdie.

§3. Căpușarea sistemului național de sănătate

Trecerea la noul sistem – deci, de la prioritatea națională a sănătății la „o afacere privată" – se face deliberat prin metode și mijloace care s-au dovedit foarte eficiente în cazul demolării fabricilor și uzinelor țării, precum și falimentării băncilor naționale. În ultimii ani, prin căpușarea sistemului național de sănătate, mijloacele cu care era dotat acest sistem, inclusiv resursa umană s-au „deplasat" treptat, dar sigur, către niște firme căpușă. În numeroase cazuri, bolnavii veniți să se trateze în spital sunt sfătuiți de asistenții medicali să meargă la tratament în clinica privată a medicului, evident plătind acest tratament, la prețuri inaccesibile celor mai mulți pacienți.

Pe când condițiile de tratament din multe spitale sunt tot mai nesatisfăcătoare, clinicile private ale medicilor care lucrează în acele spitale strălucesc de ordine și curățenie.

În spitale medicamentele sunt tot mai rare, iar cele scumpe trebuie plătite de pacienți, pe când în clinicile private tratamentul este asigurat la nivelul cel mai ridicat.

Este, fără îndoială, de apreciat că în clinicile private condițiile de tratament sunt corespunzătoare, dar este inacceptabil ca același medic să-și presteze profesia în spital în condiții cel puțin discutabile, încercând să demonstreze că sistemul național de tratament este deplorabil și că trebuie abandonat.

§4. Încercarea de acaparare a contribuțiilor milioanelor de salariați la fondul național de sănătate

Se constată că fondurile colectate din contribuțiile milioanelor de salariați – care se ridică, în prezent, la peste 4,8 miliarde de euro – sunt vizate de cei care vor să le acapareze pentru a-și pune în funcțiune „o afacere privată". În ultimele

luni – mizând pe sumele ce li se vor aloca – probabil, printr-o lege care să schimbe destinația contribuțiilor salariaților – unii întreprinzători din Capitala României și-au angajat construcții extrem de costisitoare, în care își vor instala „afacerea privată".

Dacă anumiți guvernanți – consiliați de „specialiști" din afara țării în „afaceri private" de sănătate – vor să dezvolte un segment privat în domeniul sănătății pot să o facă, dar nu prin „sustragerea unor sume substanțiale din contribuțiile noastre la fondul de stat al sănătății", ci prin încurajarea celor interesați în gestionarea privată a sănătății să angajeze credite de la bănci pentru a-și pune pe picioare afacerea, care – în cazul în care va da rezultatele așteptate de populația din Comunitatea respectivă – va determina cetățenii să-și facă asigurarea de sănătate la acea societate medicală privată.

După cum se știe, și în prezent, există o piață a asigurărilor private de sănătate, care în 2008 ajunsese la 9,77 milioane de euro, dar în 2012, în condițiile crizei economice, a scăzut la 7,21 milioane de euro[6]. Deci, în România, nu există nici o restricție în promovarea unor asigurări private de sănătate. Ceea ce ar fi, însă, inadmisibil se referă la încercarea unor guvernanți vremelnici de a schimba – prin încălcarea brutală a liberului consimțământ al contribuabililor, cum s-a procedat și prin Pilonul II la pensie[7] – destinația contribuțiilor lor la sănătate. Ei vor afla – pe baza unei „Reforme" impuse de sus – că banii din contribuțiile lor la fondul național de sănătate (cei 4,8 miliarde de euro) au ajuns pe mâinile unor „băieți deștepți", cărora li s-a făcut cadou „o afacere" în sănătate, probabil pe criterii clientelare.

§5. Sănătatea – coordonată la nivel național, la nivel european și la nivel mondial

Dacă în anul 1848, prin Actul de Sănătate Publică din Anglia s-a format un minister special al sănătății publice, în

[6] Revista „Capital", 30 ianuarie-5 februarie 2012, p. 26.

[7] Se știe că Pilonul II la pensie a fost abandonat în Ungaria; a fost redus substanțial în Polonia; a fost suspendat în Slovacia și în alte țări est-europene, fiind considerat *„un experiment care pune în cauză dreptul contribuabililor de a-și valorifica sumele depuse pentru un trai decent, după încetarea perioadei active de viață"*.

prezent sănătatea publică este coordonată la nivel național, la nivel european și la nivel mondial, fiind definită – fără echivoc – o preocupare primordială a Comunității naționale și internaționale[8]. Coordonarea la nivel național, european și mondial urmărește „prevenirea îmbolnăvirii și prelungirea vieții”[9], prin eforturile „organizate de Comunitate”[10]. Creșterea populației din Europa în anii 1750 a determinat o preocupare sporită „față de decesele infantile și îmbunătățirea spitalelor”[11].

Preocuparea pentru asigurarea sănătății membrilor Comunității naționale și internaționale reprezintă o „îndatorire recunoscută pentru viața oamenilor”[12]. Relația dintre sănătate și viață a fost subliniată din cele mai vechi timpuri[13]. O societate bolnavă face viața imposibilă, iar răspunderea acelei societăți este imensă pentru eradicarea bolilor și restabilirea sănătății tuturor membrilor Comunității respective[14].

§6. Hippocrates – părintele medicinei

Platon și Menon au apreciat că Hippocrates[15] era un medic faimos, consacrându-și întreaga inteligență și pricepere pentru însănătoșirea oamenilor[16].

Hippocrates a călătorit mult prin Grecia și Asia Mică „practicând medicina și răspândindu-și învățăturile”[17].

[8] *Enciclopaedia Britanică,* p. 2026.

[9] *Ibidem.*

[10] *Ibidem*. În toate analizele de specialitate se subliniază importanța excepțională a îndeplinirii de către fiecare guvern a obligațiilor ce îi revin pentru adoptarea tuturor măsurilor care se impun pentru garantarea stării de sănătate a populației *(Ibidem).*

[11] Studiile efectuate pun în evidență două condiții cumulative pentru a garanta sănătatea membrilor Comunității umane: *1.* un corp medical temeinic pregătit; *2.* lăcașuri de tratament bine dotate și riguros întreținute.

[12] Viața, în „Enciclopaedia Britanica”, p. 2393**.**

[13] Primele forme de viață de pe Pământ „au apărut cu aproximativ 3,5 miliarde de ani în urmă” *(Ibidem).*

[14] Știință și consacrare pentru sănătatea fiecărui membru al Comunității înseamnă preocuparea pentru „viața întregii Comunități”.

[15] Hippocrates sau Hipocrate s-a născut în anul 460 î.Hr., în Insula Cos din Grecia, și a încetat din viață în anul 377 î. Hr., în Larissa, Tessalia.

[16] *Hippocrates,* în „Enciclopedia Concisă Britanică”, Editura Litera, p. 1058.

[17] *Ibidem.*

Cercetările au ajuns la concluzia că textele au aparținut mai întâi unei biblioteci de medicină din Cos[18], iar, mai târziu Bibliotecii din Alexandria[19].

Textele pe care ni le-a lăsat Hippocrates[20] tratează probleme legate de anatomie, cazuri clinice, boli ale femeilor și copiilor, diagnosticare, tratament, chirurgie și etică medicală[21].

Jurământul lui Hippocrates[22], care a fost inclus în textele hipocratice[23], se împarte în două secțiuni: Prima enumeră „obligațiile medicului față de elevii săi și viceversa"[24]; a doua cuprinde „obligația medicului de a prescrie doar tratamente adecvate, de a nu provoca răni sau durere"[25] și „de a duce o viață exemplară"[26].

Ceea ce a lăsat omenirii Hippocrates – părintele medicinei – este „o consacrare a întregii vieți a fiecărui medic tratării bolnavului, salvării acestuia, readucerii la o viață normală"[27]. Bucuria și satisfacția erau pentru Hippocrates „reușita în lupta cu boala pacientului" și „nu îmbogățirea sa pe seama suferinței semenului"[28].

Evocarea atât de frecventă a jurământului lui Hippocrates – mai ales în epoca modernă – se explică prin încălcarea obligațiilor multor medici în exercitarea profesiunii[29]. Ceea ce

---

[18] Orașul natal al lui Hippocrates.

[19] *Ibidem*.

[20] Aproximativ 60 de manuscrise datează din secolul X după Hristos *(Ibidem)*.

[21] *Ibidem*.

[22] Care, de fapt, nu este scris de el.

[23] A devenit celebru.

[24] *Ibidem*, p. 1059.

[25] *Ibidem*. Dimpotrivă Hippocrates insista asupra obligației medicului de „a ameliora durerea".

[26] *Ibidem*. Excesele fiind considerate dăunătoare.

[27] Când pacientul este „scăpat din ghearele durerii și suferinței, medicul simte că și-a îndeplinit menirea".

[28] Pe măsura trecerii timpului, mai mulți medici au abandonat mesajul jurământului lui Hippocrates.

[29] Pe de o parte unii medici nu prescriu tratamente adecvate, iar, pe de altă parte, nu-și concentrează inteligența și priceperea pentru a ameliora durerea pacientului.

este cel mai grav – în cazul nu numai a unor medici, dar și în cazul unor autorități publice în domeniul medicinei – se referă la „exploatarea suferinței și durerii provocată de boală pentru obținerea unor profituri substanțiale”[30].

Nu sunt puține cazurile în care tratamentul medical s-a transformat într-o afacere, care cuprinde trei segmente mafiote: **1.** mafia autorităților publice care colectează contribuțiile populației la fondul național de sănătate[31]; **2.** mafia unor grupuri medicale care își concentrează toate eforturile nu în direcția însănătoșirii bolnavilor, ci în scopul îmbogățirii, încălcând acea exigență a jurământului lui Hippocrates privind obligația medicului de „a duce o viață exemplară”; **3.** mafia producătorilor și distribuitorilor de medicamente, care – în mai multe cazuri – produc „medicamente” care nu ameliorează durerea, ci o amplifică, sau sunt nefolositoare, adică fără efect. Cupiditatea unor companii de medicamente a atins cote alarmante, iar autoritățile publice din unele state nu sancționează cum se cuvine pe cei vinovați[32]. Exigența jurământului lui Hyppocrates referitoare la „obligația medicului de a prescrie doar tratamente adecvate” nu se mai poate realiza[33].

Îmbunătățirea sistemului de sănătate din fiecare țară trebuie să elimine toate segmentele mafiote din sistem și să garanteze aplicarea integrală a jurământului lui Hippocrates, părintele medicinei[34].

---

[30] Cu cât suferința pacientului este mai mare, cu atât mai mult unii medici încearcă să profite mai mult, amăgind pacientul că îl va face bine.

[31] Care dirijează sumele colectate în alte scopuri decât tratamentul bolnavilor.

[32] După Revoluția Română din 1989, companiile multinaționale din domeniul producției și distribuției medicamentelor și-au concentrat toate mijloacele în direcția cuceririi pieței românești, recurgând la: *1.* falimentarea industriei naționale de medicamente; *2.* organizarea distribuției medicamentelor în România prin firme proprii. În atingerea acestor obiective multinaționalele au beneficiat de concursul unor autorități naționale care – în schimbul unor comisioane primite – au subordonat piața medicamentelor acestor multinaționale.

[33] Unii medici prescriu medicamente foarte scumpe, care nu sunt adecvate în anumite cazuri tratamentului.

[34] Respectarea Jurământului lui Hippocrates ar onora nu numai medicii, dar și autoritățile naționale obligate să vegheze la asigurarea sănătății publice.

§7. O „reformă" prin care este eliminată posibilitatea a milioane de oameni să beneficieze de dreptul de a-și ocroti sănătatea este inacceptabilă

Este neîndoielnic că în domeniul sănătății trebuie adoptate măsuri urgente care să ducă la promovarea îmbunătățirilor așteptate de pacienți. Aceste îmbunătățiri nu vor exista în condițiile în care – prin dictat politic – se vor transfera contribuțiile salariaților la fondul național de sănătate, în mâinile unor „băieți deștepți".

Reforma în sănătate implică: 1. folosirea cu corectitudine deplină a fondului provenit din contribuțiile salariaților; 2. destinația acestor fonduri trebuie circumscrisă la tratamentul bolnavilor și nu este permisă folosirea lor pentru acoperirea unor găuri în buget sau pentru alte interese politice; 3. transparența publică a folosirii contribuțiilor populației la sănătate. Un control cel puțin trimestrial trebuie asigurat de persoane delegate de contribuabili; 4. asigurarea ordinii pe piața medicamentelor. Nu este permis ca o firmă care operează în România să recurgă la șantaj, retrăgând un medicament de pe piață, care ar fi alinat suferința bolnavilor; 5. sancționarea cu severitate a membrilor corpului medical care din neglijență sau din alte considerente pun în pericol sănătatea și chiar viața pacienților.

Sănătatea populației reprezintă o prioritate națională, iar guvernanții țării sunt obligați să o gestioneze cu seriozitate și responsabilitate. Sănătatea populației nu este permis să se transforme într-o „afacere privată", într-o sursă de îmbogățire pentru „băieții deștepți".

§8. Sănătatea populației – o imensă responsabilitate a guvernanților

În decembrie 1989 – când românii au înfăptuit Revoluția – a renăscut speranța în posibilitatea ca viața lor să fie mai bună, ca sănătatea să le fie garantată și ca toate relele din trecut să fie eliminate.

În decembrie 1989 românii nu și-au imaginat că „relele din trecut, nu numai că nu vor fi eliminate, ci se vor multiplica",

iar, în domeniul sănătății, chiar și acele minime garanții existente vor fi eliminate. Lipsa de mijloace financiare, în condițiile amplificării lăcomiei unor guvernanți și a pornirilor unor lucrători din domeniul medical să se îmbogățească pe seama suferinței și durerii pacienților, a determinat o înrăutățire greu de imaginat a sistemului național de sănătate.

Iată de ce vremelnicilor lideri ai țării, care au înstrăinat averea națională, transformând România în cea mai săracă țară, alături de Bulgaria, din Uniunea Europeană și care acum încearcă să abandoneze statutul de prioritate națională a sănătății, transformând-o într-o „afacere privată", populația țării le amintește – în cursul protestelor din ultimele luni – cuvintele lui George Coșbuc, care reflectă, încă, suferința populației:

„Să nu dea Dumnezeu cel Sfânt;
Să vrem noi sânge nu pământ;
Când foamea și boala ne vor răscula,
Hristoși să fiți nu veți scăpa,
nici în mormânt!"[35].

*
* *

În concluzie, această analiză se constituie într-un Apel insistent adresat tuturor liderilor naționali ai acestei țări:

„Opriți noua fărădelege[36], care se încearcă să ni se impună, prin jefuirea contribuțiilor noastre la Fondul Național de Sănătate, pe care vor să-l acapareze niște «băieți deștepți» din țară și de aiurea". Va fi a doua fărădelege prin care contribuțiile noastre la un fond național vor fi jefuite. Primul jaf a început în 2004, când s-a instituit „Pilonul II de pensii private" prin care Fondul Național „Pilonul I" este jefuit[37] în beneficiul unor

[35] George Coșbuc a fost și va rămâne unul din cei mai mari poeți ai Neamului Românesc.

[36] Fărădelegea – „o inginerie juridică" prin care marea majoritate a membrilor unei Comunități este jefuită de acele valori pe care le-a acumulat printr-o muncă cinstită.

[37] Când von Bismark a instituit un fond național pentru a garanta – prin solidaritate socială – un trai decent persoanelor vârstnice, a considerat necesară garanția statului pentru un asemenea fond, o garanție greu

bănci private, mai ales străine, cu aproape 7 miliarde (6,96 miliarde lei), iar acești lideri vremelnici ai României se plâng că nu le mai ajung banii să-și onoreze pensiile în plată, dar nu suflă o vorbă că din Fondul Național de Pensii fac cadou unor bancheri o sumă substanțială – fără dobândă –, iar, apoi, de la aceeași bancheri se împrumută cu o dobândă de 7-11% pentru a plăti pensionarii.

Trebuie respinsă cu fermitate *MINCIUNA* că – cei care nu acceptă acapararea contribuțiilor existente acum la Fondul Național de Sănătate – s-ar opune asigurărilor private de sănătate. Asemenea asigurări există și în prezent, iar extinderea lor nu este împiedicată. Ceea ce trebuie înțeles, însă, este modalitatea inacceptabilă prin care se vrea această extindere, adică printr-un jaf al contribuțiilor existente la Fondul Național de Sănătate, în beneficiul unor „băieți deștepți". Dacă se găsesc întreprinzători privați în acest domeniu, ei trebuie să ia credite de la bănci, garantate de ei, iar dacă societățile pe care le constituie sunt atractive, pacienții se vor asigura la ele. Deci, nu prin acapararea contribuțiilor existente – cele 4,8 miliarde de euro – ceea ce ar fi un jaf, printr-o „inginerie juridică" a unor autorități interesate, ci printr-un efort personal, cu riscurile asumate de întreprinzătorii respectivi. Așadar, suntem de acord cu asigurările private de sănătate, cu condiția ca ele să fie constituite cu resurse private și nu printr-o preluare decisă „prin dictat politic și juridic" a Fondului Național de Sănătate. Acest fond trebuie menținut pentru garantarea unui tratament medical asigurat acelor membri ai Comunității care nu-și permit un tratament medical în clinici private[38].

de pretins „unor instituții private" deoarece legile care le guvernează activitatea sunt, după cum se știe: *1.* legea profitului; *2.* legea profitului; *3.* legea profitului.

[38] Vă amintiți, probabil, relatarea telefonică la un Post de Televiziune a unei cunoscute actrițe în timpul scandalului determinat de demisia doctorului Raed Arafat. „Vecina mea – a precizat dânsa – a avut un accident și, nemaiputând să se deplaseze, a solicitat o firmă privată să-i acorde tratament medical de urgență". Pentru ca să vină la domiciliul pacientei „firma a cerut 400 de euro; pentru a o coborî de la etaj a cerut alți 200 de euro, la care urma să se adauge sumele substanțiale pentru tratamentul medical. Pentru a suporta aceste cheltuieli – care îi depășeau posibilitățile – pacienta a apelat la sprijinul prietenilor și colegilor". Dacă întregul sistem de sănătate va deveni „o afacere privată" este o certitudine că tratamentul medical va fi un lux, inaccesibil majorității covârșitoare a românilor.

PRINCIPALELE COORDONATE ALE ARANJAMENTULUI STAND-BY DINTRE ROMÂNIA ŞI FONDUL MONETAR INTERNATIONAL PENTRU UN ÎMPRUMUT A CĂREI RAMBURSARE SE VA ÎNCHEIA ÎN MARTIE 2016

După cum se ştie, criza financiară globală[1] – care a debutat ca urmare a unor produse bancare toxice în Statele Unite ale Americii[2] – a cuprins, în anii 2008-2009, aproape toate ţările şi toate regiunile lumii[3]. Criza – contrar unor declaraţii publice ale anumitor personalităţi politice în anul 2008[4] – a cuprins şi România, iar efectele sale economice sunt tot mai îngrijorătoare[5].

Analizând problemele economice şi financiare cu care se confruntă România, Guvernul – constatând că ţara se află într-o situaţie extraordinară a cărei reglementare nu poate fi amânată – în temeiul dispoziţiilor constituţionale[6], a decis

[1] Alan Greenspan, fostul Şef al Rezervelor Federale Americane, recunoaşte că „traversăm o criză de sistem, deoarece capitalul este pus în cauză", iar Artus Patrick demonstrează că „absenţa controlului şi a unor reglementări mai riguroase a transformat lăcomia nesăţioasă a unor patroni în acapararea de valori cu orice preţ" *(La crise financière,* Editura Descartes, Paris, 2008, pp. 18 şi urm.).

[2] Sub forma crizei provocate de creditele ipotecare.

[3] *Nicolas Sarkozy,* Declaraţie la Conferinţa de închidere a Summit-ului Uniunii Europene din noiembrie 2008, *Bruxelles, 7 noiembrie 2008.*

[4] Atât la nivel guvernamental, cât şi la nivel prezidenţial.

[5] Ajungându-se la situaţia – greu de imaginat într-o ţară cu economie bine structurată – ca să nu mai poată fi onorate pensiile şi salariile.

[6] Alin. 4, art. 115, *Delegarea legislativă,* Constituţia României, republicată.

să ratifice Aranjamentul Stand-By dintre România şi Fondul Monetar Internaţional convenit prin Scrisoarea de intenţie transmisă de autorităţile române, semnată la Bucureşti la 24 aprilie 2009, şi prin Decizia Consiliului Director al FMI din 4 mai 2009[7].

I. CLAUZELE ARANJAMENTULUI STAND-BY DINTRE ROMÂNIA ŞI FONDUL MONETAR INTERNAŢIONAL

Aranjamentul Stand-by cu Fondul Monetar Internaţional a fost determinat de necesitatea identificării de urgenţă de către Guvernul României şi asigurării surselor de finanţare a deficitului bugetului de stat, al cărui nivel depăşise limitele iniţial estimate până la jumătatea anului 2009[8].

§1. Valoarea împrumutului convenit cu Fondul Monetar Internaţional

1.1. În baza Aranjamentului stand-by dintre România şi Fondul Monetar Internaţional – convenit prin Scrisoarea de intenţie transmisă de autorităţile române[9], şi prin Decizia Consiliului director al Fondului Monetar Internaţional[10] – s-a acordat României un împrumut în valoare de 11.443.000.000 DST[11].

1.2. În conformitate cu Scrisoarea suplimentară de intenţie, semnată de autorităţile române[12] la data de 8

[7] Precum şi a *Scrisorii suplimentare de intenţie,* semnată de autorităţile române la data de 8 septembrie 2009 şi aprobată prin Decizia Consiliului director al Fondului Monetar Internaţional din 21 septembrie 2009, Monitorul Oficial nr. 629 din 22 septembrie 2009.

[8] *Ordonanţa de Urgenţă nr. 99* din 22 septembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial nr. 629 din 22 septembrie 2009.

[9] Semnată la Bucureşti la 24 aprilie 2009.

[10] Din 4 mai 2009.

[11] Unsprezece miliarde patru sute patruzeci şi trei milioane Drepturi Speciale de Tragere.

[12] Scrisoarea suplimentară de intenţie a fost semnată de Gheorghe Pogea, Ministrul Finanţelor Publice şi de Guvernatorul Băncii Naţionale, Mugur Constantin Isărescu.

septembrie 2009 și aprobată prin Decizia Consiliului Director al Fondului Monetar Internațional[13] s-a alocat din împrumut Ministerului Finanțelor Publice 1.563.500.000 DST[14].

§2. Beneficiarul împrumutului

2.1. În baza Aranjamentului stand-by cu Fondul Monetar Internațional, beneficiarul împrumutului este România[15].

2.2. S-a convenit ca exercitarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor privind împrumutul[16] să revină fiecărei instituții, iar operațiunile corespunzătoare să fie derulate prin Banca Națională a României[17].

2.3. În același timp, s-a convenit ca aspectele operaționale privitoare la tragerea și rambursarea sumelor aferente tranșelor II și III din împrumut să fie stabilite prin convenție între Banca Națională a României și Ministerul Finanțelor Publice[18].

---

[13] La 21 septembrie 2009.

[14] Un miliard cinci sute șaizeci și trei milioane cinci sute mii Drepturi Speciale de Tragere.

[15] Prin Banca Națională a României pentru suma de 9.879.500.000 DST (nouă miliarde opt sute șaptezeci și nouă milioane cinci sute de mii Drepturi Speciale de Tragere); și Ministerul Finanțelor Publice, pentru suma de 1.563.500.000 DST (un miliard cinci sute șaizeci și trei milioane cinci sute mii Drepturi Speciale de Tragere) reprezentând jumătate din tranșele II și III.

[16] Acordat României.

[17] Alin. 2, art. 2, *Ordonanță de Urgență* a Guvernului României nr. 99 din 22 septembrie 2009.

[18] S-a stabilit ca suma de 9.879.500.000 DST – care reprezintă acea parte din împrumut alocată Băncii Naționale a României, precum și echivalentul în lei – să se înregistreze în pasivul bilanțier al Băncii Naționale a României în contul Fondului Monetar Internațional deschis la Banca Națională a României, pe măsura primirii tranșelor de credit (*Ibidem*, art. 4). Totodată, în baza Aranjamentului stand-by, s-a convenit ca suma de 1.563.500.000 DST – care reprezintă partea din împrumut alocată Ministerului Finanțelor Publice – să fie virată, pe măsura primirii tranșelor de credit în contul în valută deschis pe numele Ministerului Finanțelor Publice la Banca Națională a României, urmând să se utilizeze pentru finanțarea deficitului bugetului de stat pe măsura cerințelor de echilibrare a contului curent general al Trezoreriei Statului (Conform *Ordonanței de Urgență* a Guvernului nr. 64 din 2007 privind datoria publică, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 109 din 2008, cu modificările și completările ulterioare).

§3. Rambursarea ratelor de capital și modalitatea de calcul și de plată a dobânzilor

3.1. În Aranjamentul stand-by s-a stabilit că rambursarea ratelor de capital – aferentă fiecărei tranșe – se asigură, proporțional cu suma alocată din împrumut, de către Banca Națională a României și Ministerul Finanțelor Publice[19]. Astfel, suma de rambursat aferentă Băncii Naționale a României este de câte 546.250.000 DST, la 6 august 2012; la 6 noiembrie 2012; la 6 februarie 2013; la 6 mai 2013; la 6 august 2013; la 6 noiembrie 2013; la 6 februarie 2014; la 6 mai 2014. Toate aceste rambursări sunt din Tranșa I din împrumut[20].

3.2. Suma de rambursare – aferentă Ministerului Finanțelor Publice și Băncii Naționale a României – din Tranșa II este de câte 107.375.000 DST, la 23 decembrie 2012; la 23 martie 2013; la 23 iunie 2013; la 23 septembrie 2013; la 23 decembrie 2013; la 23 martie 2014; la 23 iunie 2014; la 23 septembrie 2014. Astfel, suma de rambursat aferentă Ministerului Finanțelor Publice se ridică – după plata efectuată la 23 septembrie 2014 – la 859.000.000 DST. Aceeași sumă[21] de rambursat aferentă Băncii Naționale a României după plata efectuată la 23 septembrie 2014[22].

3.3. Sumele de rambursat aferente Tranșelor III-VIII sunt estimative[23] și vor fi corelate cu datele efectuării tragerilor[24]. Suma totală[25] de rambursat atât cea aferentă Ministerului Finanțelor Publice, cât și Băncii Naționale a

---

[19] Alin. 1, art. 6, *Ordonanța de Urgență* a Guvernului nr. 99 din 22 septembrie 2009.

[20] Suma totală de rambursare – din Franța I – aferentă Băncii Naționale a României se ridică la 4.370.000.000 DST.

[21] Este vorba de 859.000.000 Drepturi Speciale de Tragere.

[22] Suma totală de rambursat – aferentă atât Ministerului Finanțelor Publice, cât și Băncii Naționale a României – se ridică la 1.718.000.000 DST pentru Tranșa III din împrumut.

[23] Atât pentru sumele de rambursat aferente Ministerului Finanțelor Publice, cât și Băncii Naționale a României, în cazul Tranșei III, iar pentru Tranșele IV-VIII pentru sumele de rambursat aferente Băncii Naționale a României.

[24] După cum sunt programate.

[25] Este vorba de o sumă estimativă.

României, pentru Tranșa III se ridică la 1.409.000.000 DST, iar suma de rambursat aferentă Băncii Naționale a României pentru Tranșa IV se ridică la 766.000.000 DST; pentru Tranșa V, la 768.000.000 DST; pentru Tranșa VI, la 759.000.000 DST; pentru Tranșa VII, la 769.000.000 DST și pentru Tranșa VIII, la 874.000.000 DST[26].

3.4. Modalitatea de calcul a dobânzilor, comisioanelor și a altor costuri aferente Aranjamentului stand-by a fost stabilită de către Fondul Monetar Internațional[27].

3.5. Partea Română a precizat că rambursarea sumei de 9.879.500.000 DST[28], precum și plata dobânzilor, comisioanelor și a diferențelor rezultate din regularizări, aferente acestei sume, se suportă de către Banca Națională a României din rezerva valutară pe care Banca o administrează[29].

3.6. În privința părții de împrumut alocate Ministerului Finanțelor Publice au fost stabilite următoarele surse de plată a serviciului datoriei publice: pentru ratele de capital la curs istoric –prin împrumuturi de stat destinate refinanțării datoriei publice; pentru plata diferențelor nefavorabile de curs de schimb, a dobânzilor, comisioanelor și a altor costuri aferente – din sume alocate anual de la bugetul de stat[30].

3.7. Partea Română a stabilit că Ministerul Finanțelor Publice va emite – în favoarea Fondului Monetar Internațional – la fiecare tragere, bilete la ordin de valoare egală cu partea care îi revine din tranșele trase, prin care sunt certificate obligațiile de plată față de Fondul Monetar Internațional[31].

---

[26] Sume de rambursat, asumate de Partea Română prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 99 din 22 septembrie 2009.

[27] În conformitate cu regulamentele sale. S-a convenit ca plata dobânzilor, comisioanelor și a altor costuri aferente Aranjamentului stand-by să se asigure proporțional cu suma alocată din acest Aranjament de către Banca Națională a României și Ministerul Finanțelor Publice.

[28] Nouă miliarde opt sute șaptezeci și nouă milioane cinci sute de mii Drepturi Speciale de Tragere.

[29] Alin. 4, art. 6, *Ordonanța de Urgență* nr. *99, loc. cit.*

[30] Prin bugetul Ministerului Finanțelor Publice, Capitolul „Acțiuni generale".

[31] Actul normativ precizează că Biletul la ordin este denominat în DST (Drepturi Speciale de Tragere) și este depus la Banca Națională a României la data eliberării tranșelor de credit. Guvernul României a fost autorizat ca – de comun acord cu Fondul Monetar Internațional, prin Ministerul Finanțelor

II. CONDIȚIILE ÎN CARE ROMÂNIA A SOLICITAT ÎMPRUMUTUL

În Scrisoarea de intenție transmisă de autoritățile române[32] Directorului General al Fondului Monetar Internațional[33] sunt prezentate condițiile economice din regiune, care „s-au înrăutățit dramatic în ultimele luni ca urmare a crizei financiare globale”[34]. Se arată că „aceste evenimente au fost agravate de dezechilibrele existente în economia noastră și au dus la deteriorarea rapidă a perspectivelor României”[35].

§1. Dublarea cheltuielilor bugetare în termeni reali

1.1. Partea Română a adus la cunoștința Fondului Monetar Internațional că, între 2005 și 2008, cheltuielile bugetare s-au dublat în termeni nominali, determinând creșterea ponderii sectorului privat în economie de la 32 la sută din Produsul Intern Brut la 37 la sută din PIB[36].

1.2. În privința cheltuielilor cu salariile din sectorul public, Fondul Monetar Internațional a fost informat că „au crescut de peste două ori” în ultimii 3 ani „din cauza majorărilor salariale ridicate combinate cu o creștere semnificativă a numărului de salariați din sectorul bugetar”[37].

1.3. Se precizează că deficitul fiscal a crescut în anul 2008 până în jurul valorii de 5 la sută din Produsul Intern Brut[38]. Analiza efectuată de Guvern a dus la concluzia că –

Publice și Banca Națională a României – să convină amendamente la Aranjamentul Stand-by, fără ca acestea să conducă la majorarea obligațiilor financiare asumate inițial de România față de Fondul Monetar Internațional (Alin. 1, art. 7, *Ordonanța de Urgență* a Guvernului nr. 99, *loc. cit.*).

[32] Semnată la București, la 24 aprilie 2009.

[33] Domnul Dominique Strauss-Kahn.

[34] *Scrisoare de intenție transmisă Fondului Monetar Internațional,* semnată la București, la 24 aprilie 2009 de Ministrul Finanțelor Publice, Gheorghe Pogea, și de Guvernatorul Băncii Naționale, Mugur Constantin Isărescu, Monitorul Oficial nr. 629/2009.

[35] *Ibidem,* p. 1.

[36] *Ibidem,* p. 2.

[37] *Ibidem.*

[38] Guvernul României a adus la cunoștința Fondului Monetar Internațional

având în vedere intrarea în recesiune în anul 2009 – „o relaxare a politicii fiscale în vederea amortizării efectelor crizei nu mai este, din păcate, posibilă”[39].

§2. Măsuri de reducere a deficitului cu aproximativ 3 puncte procentuale din PIB

2.1. Guvernul României a adus la cunoștința Fondului Monetar Internațional că – măsurile aprobate prin bugetul anului 2009 – vor duce la reducerea deficitului „cu aproximativ 3 puncte procentuale din Produsul Intern Brut”[40].

2.2. Măsurile bugetare au inclus: *a.* o majorare de 3,3 puncte procentuale a contribuțiilor sociale; *b.* impozite pe proprietate ajustate datorită unei creșteri a valorii evaluate; *c.* reduceri semnificative ale cheltuielilor cu salariile în sectorul public prin reducerea sporurilor și a altor beneficii[41]; *d.* reduceri substanțiale ale cheltuielilor cu bunurile și serviciile și reduceri de subvenții[42].

2.3. Guvernul s-a angajat să întreprindă și alte măsuri de ajustare fiscală pentru reducerea deficitului cu încă 1,1 la sută din Produsul Intern Brut, aducându-l la 4,6 la sută din PIB în 2009[43].

---

că – în ultimele luni ale anului 2008 – majorările suplimentare de cheltuieli efectuate în preajma alegerilor au fost finanțate „pe termen foarte scurt, Guvernul nereușind să se împrumute la costuri rezonabile pe termene mai lungi” *(Ibidem).*

[39] Guvernul recunoaște că – din cauza nivelului foarte ridicat al cheltuielilor și a condițiilor de finanțare – „nu mai poate acoperi un deficit mare” *(Ibidem).* Se subliniază că politicile fiscale din anul 2008 „ar fi produs un deficit de ordinul a 9 la sută din Produsul Intern Brut în 2009” *(Ibidem,* p. 3*).*

[40] Punctul 10, *Scrisoarea de intenție...*, *loc. cit.*

[41] Și prin eliminarea a 137.000 de posturi vacante, utilizate anterior pentru a acorda salarii mai mari personalului existent (*Ibidem*).

[42] *Ibidem*.

[43] Guvernul României a adus la cunoștința Fondului Monetar Internațional că vor fi reduse cu încă 0,85 la sută puncte procentuale din Produsul Intern Brut, cheltuielile bugetare primare, ce exclud plățile de dobânzi, comparativ cu anul 2009. Se precizează că această reducere se va realiza prin: *a.* eliminarea majorărilor salariale din sectorul public, în total de 5 la sută, planificate pentru anul 2009 sau prin reducerea echivalentă a numărului de salariați; *b.* reducerea numărului de angajați din sectorul public; *c.*

§3. Impactul turbulențelor financiare globale

3.1. În analiza pe care o efectuează Guvernul României se subliniază că sistemul bancar românesc a intrat în perioada de turbulență financiară globală „cu o poziție de solvabilitate puternică”[44]. Se amintește că majoritatea băncilor sunt deținute de capital străin, cu 87 la sută din active.[45].

3.2. Guvernul atrage atenția că – în pofida faptului că sistemul bancar este bine capitalizat – are de făcut față unor circumstanțe financiare și macroeconomice globale mai dificile decât în ultimii ani[46].

3.3. S-a stabilit instituirea unui regim preferențial temporar pentru băncile al cărui proprietar majoritar se angajează: *a.* să mențină expunerea globală față de România pe întreaga durată a programului, și *b.* să majoreze capitalul băncii sale în România în funcție de necesitățile potențiale, așa cum au fost evaluate pe parcursul exercițiului de stres test[47].

III. CRITERIILE DE PERFORMANȚĂ ASUMATE DE PARTEA ROMÂNĂ

La 1 aprilie 2009, Partea Română a elaborat „Memorandumul Tehnic de Înțelegere”, iar la 8 septembrie 2009 a elaborat un „Memorandum Tehnic de Înțelegere” care a

reducerea cheltuielilor de capital; *d.* reduceri suplimentare de cheltuieli cu bunurile și serviciile; *e.* reducerea subvențiilor destinate entităților publice (*Ibidem*, Punctul 11).

[44] În susținerea acestei concluzii se arată că toate cele 32 de bănci respectă condiția de adecvare a capitalului de 8 la sută, iar rata medie de adecvare a capitalului era de 12,3 la sută la finele anului 2008.

[45] Guvernul României a adus la cunoștința Fondului Monetar Internațional că majoritatea băncilor-mamă se află în zona EURO, având acces la lichidități prin facilitățile Băncii Centrale Europene. Băncile-mamă s-au angajat să sprijine continuu sucursalele lor, promițând că își vor menține expunerea globală față de România pe durata programului și că își vor recapitaliza sucursalele în funcție de cerințe (*Ibidem*, Punctul 18).

[46] Există perspective „extraordinar de nesigure” – atrage atenția în Scrisoarea de Intenție a Guvernului României.

[47] Se precizează că „acest regim preferențial va expira la sfârșitul perioadei programului” (*Ibidem*, Punctul 21).

actualizat și a înlocuit „Memorandumul Tehnic de Înțelegere" din 1 aprilie 2009. În aceste memorandumuri au fost definite variabilele care fac obiectul țintelor cantitative[48] ale Guvernului României; sunt descrise metodele care vor fi utilizate pentru evaluările performanței programului și necesitățile de informații pentru a asigura o monitorizare adecvată a țintelor[49]; sunt furnizate clarificări pentru unele din condiționalitățile structurale din cadrul programului[50].

§1. Criterii de performanță cantitative, ținta indicativă și criterii de performanță permanente

1.1. În Memorandum[51] se precizează, mai întâi, limita privind Activele Externe Nete definite ca „AEN ale Băncii Naționale a României minus obligațiile de trezorerie față de Fondul Monetar Internațional"[52].

1.2. Aceste active se definesc ca incluzând deținerile de Drepturi Speciale de Tragere ale Băncii Naționale a României, poziția rezervelor țării la Fondul Monetar Internațional, deținerile de numerar, titluri și depozite în străinătate în valute străine convertibile[53].

1.3. În Memorandum, pasivele externe brute ale Băncii Naționale a României s-au definit ca toate pasivele în valute străine față de rezidenți și nerezidenți, inclusiv angajamentele

---

[48] Specificate în Scrisoarea de intenție a Guvernului României, semnată la 24 aprilie 2009, și în Scrisoarea de intenție a Guvernului României, semnată la 8 septembrie 2009.

[49] Secțiunea I.

[50] Secțiunea II, *Memorandumul Tehnic de Înțelegere,* 8 septembrie 2009.

[51] *Memorandumul Tehnic de Înțelegere* din 8 septembrie 2009.

[52] *Ibidem,* Punctul 4.

[53] Se precizează că se exclud din rezervă: *a.* aurul și alte metale prețioase; *b.* activele în valute neconvertibile; *c.* activele nelichide; *d.* orice active care sunt angajate, colateralizate, sau se află sub o altă obligație, în cazul în care acestora nu le este asociat și un pasiv extern brut; *e.* creanțe asupra rezidenților; *f.* creanțe în valută derivând din instrumente derivate în monede străine vizavi de moneda națională: futures; forwards; swaps; options.

de vânzare de valute străine decurgând din instrumente derivate[54].

1.4. În Memorandum se prevede un „Mecanism de consultare pentru rata inflației la 12 luni". S-a stabilit ca autoritățile să efectueze o consultare cu Fondul Monetar Internațional cu privire la politicile propuse ca răspuns înainte de a solicita alte trageri în cadrul programului[55].

1.5. În același timp, Memorandumul precizează că deficitul bugetar va fi monitorizat trimestrial prin soldul cash al bugetului general consolidat[56]. S-a stabilit că deficitul bugetar va fi măsurat, utilizându – se datele execuției bugetare[57]. În cazul în care veniturile bugetare – exclusiv fonduri nerambursabile – depășesc valoarea proiectată în cadrul programului, urmează ca ținta de deficit să fie ajustată în jos cu o jumătate din surplus și să fie permise cheltuieli suplimentare de capital, reducând, în același timp, deficitul[58].

1.6. Partea Română s-a angajat să limiteze – pe parcursul duratei programului – emiterea de garanții guvernamentale către sectorul privat nefinanciar și către întreprinderile publice[59].

---

[54] Cum ar fi futures, forwards, swaps, options și tot creditul nerambursat de la Ford, dar excluzând: *a.* depozitele de valute străine ale băncilor legate de rezervele obligatorii; *b.* depozitele în valute străine ale Guvernului la Banca Națională a României. În Memorandum se arată că – pe baza coordonatelor evocate – s-a urmărit aducerea conceptului de pasive externe „mai aproape de definiția balanței de plăți" (*Ibidem*, Punctul 7).

[55] S-a stabilit că Banca Națională a României va avea discuții cu experții Fondului Monetar Internațional în situația în care rata inflației Indexul Prețurilor de Consum (IPC) an-pe-an este în afara intervalelor interioare specificate pentru finele fiecărui trimestru (Punctul 9, *Mecanismul de consultare pentru rata inflației la 12 luni).*

[56] Partea Română a precizat că autoritățile se vor consulta cu experții Fondului Monetar Internațional cu privire la măsurile de corecție în cazul unor derapaje ale veniturilor și finanțării guvernamentale (Punctul 10, *Criteriu de performanță privind soldul bugetului general consolidat).*

[57] Ministerul Finanțelor Publice urmează să furnizeze, de asemenea, date lunare pentru a măsura deficitul. În cazul în care diferența dintre deficitul bugetului general consolidat este mai mare de 200 milioane de lei pe fiecare trimestru pe parcursul lui 2009 și într-un cuantum care pentru 2010 va fi determinat, MFP se va consulta cu experții FMI.

[58] *Ibidem,* Punctul 13.

[59] *Punctul 14,* Criteriu de performanță limitând stocul de garanții

1.7. În Memorandum se precizează că pentru realizarea criteriului de performanță privind neacumularea de arierate interne de către bugetul general consolidat se vor lua măsuri corective pentru a preveni acumularea de noi arierate, care – în accepțiunea programului – înseamnă sume de plată trecute la scadență[60].

1.8. În vederea realizării criteriilor de performanță permanente privind neacumularea de arierate la plățile în contul datoriei externe la nivelul bugetului general consolidat, Partea Română a stabilit că – pe durata programului – nu se vor acumula arierate la datoria externă[61].

1.9. S-a stabilit că Ministerul Finanțelor Publice, Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, și alte instituții competente vor furniza informații, demonstrând că sistemul de monitorizare a instituțiilor publice funcționează[62]. Informațiile furnizate – pe parcursul duratei programului – vor arăta sancțiunile aplicate: reduceri de remunerare sau eliberarea din funcție a conducerii[63]. În urma primei evaluări, monitorizarea s-a concentrat asupra a 10 întreprinderi publice[64]. Pe parcursul celei de-a doua misiuni de evaluare au fost stabilite ținte orientative trimestriale pentru anul 2010 privind soldul

guvernamentale către sectorul privat nefinanciar și întreprinderile publice.

[60] *Ibidem,* Punctul 15.

[61] În Memorandum se precizează că – în accepțiunea acestui criteriu – un arierat de plată în contul datoriei externe este definit „ca o plată a sectorului guvernamental, care nu a fost efectuată în termen de 7 zile după scadență" *(Ibidem,* Punctul 16).

[62] Până la momentul primei misiuni de evaluare.

[63] În conformitate cu dispozițiile ordonanțelor de urgență ale Guvernului nr. 37 din 2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar, aprobată cu modificări prin Legea nr. 275 din 2008, cu modificările și completările ulterioare, și Ordonanța de Urgență nr. 79 din anul 2008 privind măsuri economico-financiare la nivelul unor operatori economici, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 203 din 2009. Sancțiunile sunt impuse dacă „bugetele și țintele companiei pentru restructurare nu sunt respectate" *(Ibidem,* Punctul 19).

[64] C.N. Căi Ferate C.F.R.; C.N. Transport CFR Călători; C.N. a Huilei; S.C. Termoelectrica; C.N. de Autostrăzi și Drumuri Naționale; S.C. Metrorex; S.N. de Transport Feroviar C.F.R. Marfă S.A.; S.C. Electrocentrale București; Societatea Comercială Electrificare CFR S.A.; S.C. Administrația Națională a Îmbunătățirilor Funciare.

operațional *(„Earnings Before Interest and Tax* (EBIT) câștiguri înainte de dobânzi și impozite și taxe), net de subvenții, al celor mai mari 30 de întreprinderi după cheltuielile totale[65].

1.10. S-a asumat de către Partea Română obligația ca autoritățile să transmită cu promptitudine experților Fondului Monetar Internațional orice revizuiri de date, precum și orice alte informații care se impun în vederea monitorizării Aranjamentului stand-by cu Fondul Monetar Internațional[66].

§2. Condiționalități structurale asumate de Partea Română privind procedura de restructurare a băncilor și legislația privind salarizarea în sectorul public

2.1. Partea Română s-a angajat ca amendamentele referitoare la legislația bancară și cu privire la lichidările – promulgate de Parlament – să fie elaborate prin consultare cu Fondul Monetar Internațional[67].

2.2. S-a stabilit ca legea să specifice numirea obligatorie și din timp a unui „administrator special bazat pe un prag reglementat"[68]. S-a acceptat ca autoritatea administratorului special să fie sporită[69] în vederea implementării cu promptitudine a unei game largi de măsuri de restructurare[70].

2.3. O altă măsură stabilită privește îndepărtarea, prin lege, a aplicării prevederilor împovărătoare[71]. De asemenea, s-a

[65] La nivelul anului 2009.

[66] S-a stabilit ca performanța în cadrul programului să fie monitorizată în baza datelor furnizate Fondului Monetar Internațional de Banca Națională a României și Ministerul Finanțelor Publice (Punctul 22, *Cerințe de raportare).*

[67] *Punctul 23,* Procedura de restructurare a băncilor.

[68] Scop în care s-a acceptat ca legea să specifice „un declanșator timpuriu" *(Ibidem,* alin. 1).

[69] Suplimentând competențele sale existente în prezent.

[70] Incluzând vânzarea de active; transferul de depozite; diminuarea capitalului pentru a absorbi pierderile. S-a convenit ca legea să dea autoritate pentru numirea administratorului special cu puterile tuturor organelor de decizie ale băncilor, inclusiv ale adunării generale a acționarilor băncii *(Ibidem,* alin. 3).

[71] Inclusiv în conformitate cu legea generală a societăților comerciale, în măsura în care sunt neconcordanțe cu implementarea promptă a măsurilor

prevăzut ca legea să asigure protecția legală pentru acțiunile de bună credință ale administratorului special în timpul în care își exercită atribuțiile[72].

2.4. S-a precizat că inițierea procedurilor de lichidare – conform legii societăților comerciale – să se facă pe baza aprobării prealabile a Băncii Naționale a României[73].

2.5. Partea Română și-a asumat obligația ca prin legea organică a salarizării în sectorul public să se precizeze limite anuale pentru cheltuielile de remunerare a angajaților din sectorul public[74], în așa fel încât cheltuielile cu salariile să fie reduse gradual până la 7 la sută din Produsul Intern Brut până la finele anului 2015[75].

2.6. S-a stabilit că Legea organică a salarizării nu va lega grila de salarizare din sectorul public de salariul minim[76]. Prin lege vor fi înghețate salariile în sectorul bugetar pentru anul 2010[77].

2.7. Prin lege s-a instituit controlul unificat al salariilor din sectorul public de către Guvern, iar nici un ministru și nici un demnitar public nu va putea crea salarii, deduceri sau sporuri noi[78].

---

de restructurare, concret privind transferul de active substanțiale; reducerea capitalului pentru a absorbi pierderile existente *(Ibidem,* alin. 4).

[72] Reglementările vor trebui să asigure „o mai mare certitudine privind măsurile de restructurare a băncilor pe durata administrării speciale", în așa fel încât aceste măsuri să nu poată fi suspendate sau inversate pe cale de litigii" *(Ibidem,* alin. 6).

[73] Se prevede ca legea să acorde prioritate la insolvabilitate creanțelor depozitelor și același rang de prioritate Fondului de garantare a depozitelor (Alin. 7, Punctul 23).

[74] Pentru perioada 2010-2015.

[75] S-a stabilit ca legea să menționeze că implementarea noii grile de salarizare se va face cu respectarea acestei limite privind cheltuielile cu salariile și că „orice majorare salarială va fi condiționată de reducerea numărului de angajați" (Litera *a.,* Punctul 24, *Legislația privind salarizarea în sectorul public).*

[76] *Ibidem,* litera *b.*

[77] Cu excepția celor plătite persoanelor care câștigă mai puțin de 705 RON pe lună. Majorările valorii de referință în perioada de după anul 2010 au fost condiționate de reducerile de personal care se impun pentru atingerea țintei stabilite pentru cheltuielile totale cu salariile ca pondere din Produsul Intern Brut.

[78] Fără ca legea să prevadă o autorizație specială în această privință.

2.8. S-a stabilit ca noua structură de gradare să aibă la bază în principal ocupația și responsabilitățile postului[79]; structura de gradare va consta într-un număr limitat de grade bazată pe ocupații[80]; toate posturile din sectorul public vor fi clasificate în vederea stabilirii salariului aferent[81].

2.9. Se precizează că pentru fiecare grad se creează o grilă de salarizare a gradului, prin care să se asigure un nivel mai mare de salarizare pentru posturile care presupun mai multă răspundere[82].

2.10. Partea Română s-a angajat să creeze un sistem centralizat[83] în scopul administrării sistemului de salarizare unificat, iar fiecare instituție din sistemul public, având obligația să pună la dispoziție datele care se impun sistemului centralizat[84].

*

* *

În concluzie, în condițiile în care România a fost afectată de criza financiară globală, Guvernul a inițiat negocieri cu Fondul Monetar Internațional în vederea încheierii unui Aranjament stand-by pentru un împrumut, a cărei rambursare urma să se încheie în martie 2016. Termenele și condițiile convenite au implicat constrângeri financiare majore pentru populație, iar pentru autorități au implicat răspunderi deosebite în gestionarea competentă a banului public[85].

---

[79] Se urmărește – prin aplicarea acestui principiu – promovarea unei remunerații egale „pentru muncă egală" *(Ibidem,* litera g).

[80] De pildă, activitate de administrare; activitate didactică; ofițeri de poliție. Fiecare grad cuprinde familii distincte de posturi: experți în diferite profesii; manageri superiori; profesori calificați.

[81] În conformitate cu structura de gradare asumată de Partea Română.

[82] În acest fel este stimulat personalul cu calificarea și experiența corespunzătoare să își asume o răspundere mai mare (*Ibidem*, litera g).

[83] Care să conțină baze de date cu toți angajații, cu gradele și salariile aferente.

[84] *Ibidem,* litera j.

[85] Mihai Tănăsescu, Reprezentantul României la Fondul Monetar Internațional, în mai multe luări de poziție publică, a transmis un mesaj optimist: *România nu are nici o vulnerabilitate*. În același timp, academicianul Florin Constantiniu atrage atenția asupra consecințelor, pe termen lung, ale îndatorării excesive a României, în „Istorie și civilizație", nr. 4, ianuarie 2010, p. 4.

FONDUL MONETAR INTERNAȚIONAL – NOI ORIENTĂRI PRIVIND ÎNSTRĂINAREA COMBINATELOR ENERGETICE ALE ROMÂNIEI

În condițiile în care au fost abandonate practicile sistemului centralizat al economiei, iar monopolul comerțului exterior a fost eliminat în urma Revoluției Române din 1989[1], unii lideri vremelnici ai țării[2] au crezut că pot tranzacționa toate activele rentabile[3], care alcătuiesc avuția națională a românilor, după bunul lor plac.

§1. Charles Montesquieu – „Libertatea comerțului nu este un drept acordat comercianților de a face ceea ce vor"

Bunul plac nu a fost, nu este și nu va putea fi de bun augur în dezvoltarea schimburilor comerciale, în convenirea unor tranzacții care să nu țină seama de normele și principiile care guvernează raporturile comerciale internaționale[4].

---

[1] *Importante obiective stipulate în Proclamația Revoluției Române***,** Ediția a V-a, Editura Lumina Lex, București, 2010, p. 67 și urm. Dumitru Mazilu, *Instituirea, treptată, a monopolului transnațional asupra fluxurilor comerciale,* în „Dreptul comerțului internațional. Tendințe și evoluții actuale", Ediția a II-a, Editura Lumina Lex, București, 2006, p. 23 și urm.

[2] Între care, unii au considerat că „averea țării poate fi tranzacționată în folosul lor și a camarilei din jurul lor".

[3] Așa cum le-au cerut companiile transnaționale, care au acaparat averea României.

[4] Charles Louis de Secondat Montesquieu, *Despre legi în raportul lor cu comerțul...,* în „Despre spiritul legilor", Editura Științifică, București, 1970, p. 18.

După cum se știe, relațiile comerciale internaționale au suscitat numeroase analize și au concentrat preocuparea marilor gânditori ai omenirii[5]. Dar dacă mulți dintre acești gânditori s-au ocupat de implicațiile și consecințele lor economice, în general, nu puțini au fost aceia care au stăruit asupra importanței reglementării juridice a acestor relații[6].

Charles Louis de Secondat Montesquieu observa că „spiritul comercial dă naștere în sufletul oamenilor *unui anumit sentiment de dreptate severă,* potrivnic, pe de o parte, hoției la drumul mare, iar pe de alta, acelor calități morale datorită cărora interesele proprii nu sunt susținute întotdeauna cu strășnicie și pot fi neglijate pentru interesele altora"[7].

În cercetările efectuate, Montesquieu observa existența dependenței între națiuni, în relațiile comerciale[8], dar nota că aceste relații „se bazează pe interese reciproce" reglementate juridic[9].

§2. Toma d'Aquino și Juan de Mariana – condamnarea practicilor comerciale neloiale

În concepția lui Toma d'Aquino și a lui Juan de Mariana „practicile comerciale neloiale trebuie condamnate", iar în concepția lui Aristotel „lipsa totală a comerțului dă naștere hoției la drumul mare"[10].

S-a constatat că dezvoltarea schimburilor comerciale și apariția negustorilor au determinat statuarea unor reglementări care să asigure *o evoluție normală* a relațiilor comerciale, așa

---

[5] Adam Smith, *Avuția națiunilor. Cercetare asupra naturii și cauzelor ei*, vol. 1, Editura Academiei Române, București, 1962, p. 26 și urm.; David Ricardo, Despre comerțul exterior, în „Despre principiile economiei politice și impunerii", 1817.

[6] Charles Montesquieu, *op. cit.,* p. 19 și urm.

[7] *Idem*, p. 10 (subl.ns.).

[8] *Ibidem.*

[9] *Ibidem.*

[10] Aristotel, *Politica*, Cartea I, Cap. III. Marele gânditor sublinia necesitatea eliminării hoției dintre modurile de dobândire a bogăției, comerțul reprezentând un mod acceptabil de satisfacere a nevoilor materiale reciproce ale națiunilor.

încât comerțul să fie eficient, respectându-se unele norme de comportament impuse de societate[11].

Platon atrăgea atenția că schimburile comerciale reglementate au impact asupra relațiilor sociale, comerțul contribuind la „îmblânzirea moravurilor barbare", iar Caesar în „Războiul galic" sublinia influența comerțului asupra galilor[12], care – fiind reglementat – elimină practicile neloiale, prețurile exagerate, camăta imorală.

§3. „Legile comerțului îmbunătățesc moravurile", pe când absența lor determină „decăderea moravurilor"

Charles Montesquieu preciza că „legile comerțului îmbunătățesc moravurile", pe când absența lor determină „decăderea moravurilor"[13]. Comerțul vindecă de prejudecăți nefaste, fiind aproape o regulă generală că „pretutindeni unde există comerț, există moravuri blânde"[14].

Dar pentru ca relațiile comerciale să-și arate foloasele se impune reglementarea lor și statuarea unui cadru juridic care să urmărească aplicarea normelor convenite[15].

În concepția lui Montesquieu „acolo unde se face comerț sunt și legi comerciale și instanțe comerciale, deci și judecători"[16]. Așa explica Montesquieu că „moravurile noastre[17]

---

[11] Într-o societate modernă este de neconceput absența dreptului comercial și opțiunea unor indivizi interesați în transformarea contractelor comerciale în „niște contracte civile".

[12] Caesar, *Guerre des Gaules*, Cartea VI, Cap. XXIII.

[13] Charles Montesquieu, *op. cit*., pp. 9 și urm.

[14] *Ibidem.*

[15] S-a constatat că unii comercianți încearcă *„să tranzacționeze totul"*. Sunt cazuri în care ei trafichează cu toate acțiunile oamenilor și cu toate calitățile morale, cele mai mărunte lucruri, cele care le cere omenia *„se fac ori se dau acolo pe bani"*. (Montesquieu*, op.cit*., p. 10 – subl. ns.).

[16] Dacă în vremea lui Montesquieu – 1750-1755, ani în care eminentul gânditor a elaborat lucrările sale de referință asupra comerțului – era demonstrată nu numai necesitatea legilor comerciale, dar și a instanțelor care să vegheze la aplicarea lor, cum poate fi calificată opțiunea unor indivizi care, în 2011, au decis să „topească" dreptul comercial în reglementări civile și să desființeze secțiile comerciale ale instanțelor judecătorești?

[17] Montesquieu se referea la moravurile anilor 1750-1755.

sunt mai puțin sălbatice ca altădată", deoarece „datorită comerțului moravurile tuturor popoarelor au fost cunoscute pretutindeni; ele au fost comparate unele cu altele și aceasta a adus mult bine"[18].

Dacă în anii 1750-1755, comerțul aducea mult bine, cum se explică că în anii 2011-2016, în România – la peste 26 de ani de la Revoluția Românilor –, tranzacțiile comerciale promovate de unii indivizi interesați generează sărăcie și mizerie pentru majoritatea covârșitoare a populației?[19]

§4. La peste 26 de ani de la Revoluția Română – conform indicației Fondului Monetar Internațional – s-a decis înstrăinarea activelor rentabile care au mai rămas

Este indiscutabil că înstrăinarea combinatelor energetice ale României va reprezenta încă o lovitură gravă dată economiei românești. Pentru a ne convinge că înstrăinarea este singura opțiune care a mai rămas – prin toate mijloacele guvernamentale – ni se aduce la cunoștință că „în sistemul existent, corupția este posibilă și că este chiar înfloritoare", iar pentru a o elimina „trebuie să recurgem la niște investitori strategici" care să devină proprietarii acestor complexe energetice[20].

Anii în care au fost sistate privatizările[21], au îngăduit „investitorilor strategici": *a.* să facă o evaluare atentă a pieței românești[22]; *b.* să construiască „argumentarea" economică, care să demonstreze că, numai dacă ei vor deveni stăpâni, „românii

---

[18] Charles Montesquieu, *op. cit.,* pp. 9 și urm.

[19] Răspunsul la această întrebare este dat de practicile comerciale incorecte promovate în interesul câtorva indivizi dinlăuntrul și din afara țării, prin abandonarea exigențelor dreptului comerțului internațional.

[20] Combinatele energetice ale României reprezintă o miză pentru anumiți „investitori strategici". Ei nu-și mută afacerile „de peste Ocean în România" pentru niște profituri insignifiante, ci pentru a deveni stăpânii unor companii rentabile, pe care liderii vremelnici ai României sunt gata să le pună la dispoziția lor.

[21] Până în anul 2006.

[22] Pentru a stabili ce merită a fi preluat.

vor avea de câștigat”[23]; *c.* să obțină sprijinul unor instituții financiare internaționale[24] în preluarea companiilor publice din energie[25]; *d.* să identifice acele cercuri politice locale care să susțină operațiunea de preluare[26].

Se știe că după încheiereaAcordului de împrumut[27] cu Fondul Monetar Internațional, partea Română a convenit[28] un acord de tip preventiv[29], făcând – pe parcursul negocierilor – propuneri pentru „îmbunătățirea mediului economic”[30]. Delegația Fondului Monetar Internațional a pus accentul – în „sugestiile” făcute Guvernului României – pe „vânzarea pachetelor majoritare din companiile care au mai rămas la stat”[31]. Pentru a demonstra că vânzarea pachetelor majoritare din companiile care au mai rămas la stat[32] reprezintă singura opțiune a guvernanților de la București, reprezentanții instituțiilor financiare internaționale au adus în discuție dificultățile economice europene generate de criza economică globală[33].

FMI și Comisia Europeană au revizuit în scădere prognoza de creștere economică pentru România în anul 2012, de la 1,8-2,3 la sută la 1,5-2 la sută, din cauza recesiunii anticipate în zona euro și „a deteriorării condițiilor de pe piețele internaționale”[34].

[23] Deoarece corupția va fi eradicată.

[24] În primul rând a Fondului Monetar Internațional.

[25] După ce au colecționat „datele și informațiile” care demonstrau, fără echivoc, că sunt profitabile.

[26] Desigur, criza economică globală a facilitat această operațiune.

[27] În anul 2009.

[28] La începutul anului 2011.

[29] La 21 martie 2012, Boardul Fondului Monetar Internațional a pus la dispoziția României cea de-a cincea tranșă, de 505 milioane euro, după a patra evaluare a Acordului de tip preventiv cu România.

[30] Mihai Tănăsescu, *FMI a deblocat 505 milioane euro din Acord,* în „Jurnalul Național” din 22 martie 2012.

[31] A se vedea analiza pertinentă semnată de Florentina Cioacă, *FMI ne obligă să vindem tot,* în „Adevărul” din 26 octombrie 2011.

[32] Investitorii nu mai sunt atrași de o bucățică mică din companiile de stat, ci vor să obțină și să dețină controlul.

[33] Mihai Tănăsescu, *op. cit., loc. cit.*

[34] *Ibidem.*

§5. Prioritățile tranzacțiilor comerciale în cursul anului 2012

În lunile aprilie, iunie și octombrie 2012 sunt avute în vedere tranzacții comerciale cu miză economică importantă, în care s-au manifestat interesate companii străine bine informate cu privire la „starea economică a societăților comerciale românești”[35].

Tranzacțiile comerciale privind pachetele majoritare ale unor societăți comerciale reprezintă una din prioritățile guvernanților de la București[36]. Astfel, în prima parte a anului 2012 s-a preconiza vânzarea acțiunilor publice către un investitor strategic al companiei Oltchim S.A.; tot în prima parte a anului 2012 s-a avut în vedere „privatizarea” integrală a societății comerciale CUPRUMIN; până la finele anului 2012 se preconizează „privatizarea”[37] majoritară a tuturor companiilor regionale în curs de înființare – Electrica Serv; până la sfârșitul lunii octombrie 2012 se urmărește „privatizarea” majoritară a companiei Electrica Furnizare; până la sfârșitul anului 2012 se preconizează „privatizarea” majoritară a companiei Electrocentrale București; tot până la sfârșitul anului 2012 s-a proiectat „privatizarea” majoritară a Complexului Energetic Oltenia și a Complexului Energetic Hunedoara[38].

O altă categorie de tranzacții comerciale privește listarea pe bursă a pachetelor de acțiuni ale mai multor societăți comerciale. Astfel, s-a realizat Oferta Publică Secundară de vânzare de acțiuni pentru un pachet de 9,84 la sută OMV Petrom iar până la finele lunii aprilie 2012 s-a făcut Oferta Publică Secundară de vânzare de acțiuni pentru un pachet de 15 la sută ale societății comerciale Transelectrica; tot până la finele lunii

---

[35] Insistența pentru preluarea imediată a controlului companiilor românești se explică prin cunoașterea de către „investitorii strategici” a faptului că aceste companii sunt profitabile.

[36] Un calendar al vânzării acestor pachete majoritare a fost deja conturat pentru anul 2012.

[37] În realitate este vorba de înstrăinare prin vânzare.

[38] Fondul Monetar Internațional a adus la cunoștința Guvernului României că nu se va opune dacă autoritățile române vor conveni să cedeze „controlul în cazul celorlalte companii de stat, considerate strategice” *(Fondul Monetar Internațional ne obligă să vindem tot, loc. cit.*, p. 29).

aprilie 2012 se va face Oferta Publică Secundară de vânzare de acțiuni pentru un pachet de 15 la sută, societatea comercială Transgaz; până la sfârșitul lunii iunie 2012 se va face Oferta Publică Secundară de vânzare de acțiuni pentru un pachet de 15 la sută, societatea comercială Romgaz; în cursul anului 2012, s-a convenit lansarea Ofertei Publice Primare (IPO) în vederea majorării de capital cu 10 la sută la Nuclearelectrica[39]; până la sfârșitul lunii octombrie 2012 se va lansa Oferta Publică Primară (IPO) în vederea majorării de capital cu 10 la sută la Hidroelectrica[40].

§6. Ce metode se folosesc pentru tranzacționarea acestor importante companii comerciale

În anii tranziției la economia de piață, „investitorii strategici" – având concursul interesat al unor decidenți politici din țările Central și Est Europene, inclusiv din România – au experimentat „metode de succes" în preluarea tuturor activelor rentabile din aceste țări. Mai întâi, a fost încurajat un management defectuos și corupt al societăților comerciale pe care companiile străine doreau să le preia cât mai repede cu putință.

Opiniei publice i se aduce la cunoștință – printr-o „argumentare" concertată – că singura șansă de salvarea a societăților comerciale cu management corupt o reprezintă „privatizarea" lor[41], cu „investitori strategici", având experiență demonstrată în domeniu[42].

Prin încurajarea unui management defectuos și corupt – prin care falimentul este de așteptat – se urmărește: *1.*

[39] Este indiscutabil că Guvernul României ar trebui să aducă la cunoștința publică *toate* implicațiile acestei Oferte Publice Primare.

[40] Ca și în cazul Nuclearelectrica, procentul de 10 la sută privind majorarea de capital ar părea că n-ar provoca vreo îngrijorare. Dar, implicațiile unei asemenea măsuri trebuie aduse la cunoștința publică.

[41] Susținându-se că vor fi „privatizate" se evită deliberat a se pomeni de înstrăinare, avându-se în vedere efectele de respingere din partea opiniei publice.

[42] Iar decidenții politici se grăbesc să informeze opinia publică de faptul că „țara a avut de câștigat prin operațiunea respectivă".

justificarea înstrăinării unor active cu un potențial indiscutabil în economia națională[43]; *2.* pregătirea vânzării lor la prețuri simbolice; *3.* implicarea unor decidenți politici în procesul înstrăinării activelor respective prin stipularea în tranzacțiile comerciale a unor clauze favorabile „investitorului strategic", dar cu efecte dezastruoase pentru economia națională[44].

§7. Cum se explică preocuparea agresivă pentru tranzacțiile comerciale în vederea înstrăinării complexelor energetice ale României

Din toate analizele de referință efectuate rezultă că preocuparea agresivă pentru preluarea complexelor energetice ale României se explică: *1.* prin aceea că sunt profitabile sau ar putea să devină profitabile în foarte scurt timp; *2.* prin încercarea de a valorifica momentul critic pe care îl traversează economia românească[45]; *3.* prin evocarea „sugestiilor" instituțiilor financiare internaționale[46]; *4.* prin exploatarea unor implicații ale anului electoral 2016[47].

Cei implicați în pregătirea și derularea tranzacțiilor comerciale pentru preluarea – în cel mai scurt timp posibil – a complexelor energetice ale României; *1.* și-au calculat profiturile imense pe care le vor obține, când ei vor deveni stăpâni; *2.* și-au elaborat strategiile și tacticile cele mai adecvate valorificării, în interesul lor, a resurselor energetice ale unei țări, care are, încă, un potențial remarcabil în domeniu[48].

---

[43] Evaluat în detaliu de „investitorii strategici", pregătiți să le preia în cea mai mare grabă.

[44] Asemenea metode s-au dovedit eficiente în peste 90% din tranzacțiile comerciale încheiate în cele peste două decenii de la Revoluția Română, țara fiind sărăcită în mod deliberat.

[45] În condițiile în care se prefigurează o recesiune în zona euro și o deteriorare a condițiilor de pe piețele internaționale.

[46] Îndeosebi, cele ale Fondului Monetar Internațional.

[47] Este cunoscut că atragerea unor „investitori strategici" într-un an de campanie electorală, poate fi prezentată ca un succes al politicienilor de la putere, care nu aduc la cunoștința publică, însă, implicațiile grave economice ale înstrăinării activelor în cauză.

[48] De pildă, în cazul înstrăinării în condiții iresponsabile a resurselor de petrol și a capacităților de rafinare ale României, OMV – compania

Fondul Monetar Internațional – prin reprezentanții săi – sugerează Guvernului României să vândă pachetele majoritare din companiile care au mai rămas la stat, așa încât „investitorii strategici" să dețină controlul[49]. În condițiile în care guvernanții țării vor ceda controlul asupra resurselor energetice, companiile respective vor practica o politică de monopol cu toate consecințele cunoscute[50]. Ce ni s-a întâmplat cu carburanții ne așteaptă acum cu gazele și cu energia[51].

Cei care vor să preia controlul energiei în România și-au concentrat „atacul" comercial asupra companiilor care exploatează, produc și „transportă" energia electrică și gazele: Hidroelectrica și Nuclearelectrica – companiile care produc cea mai ieftină energie din țară – din apă și energia nucleară și care beneficiază de o infrastructură construită de statul român la costuri foarte ridicate[52]. Complexele energetice Oltenia și Hunedoara[53] ar putea avea adevărate poziții de monopol în condiții de secetă, când Hidroelectrica și Nuclearelectrica își reduc drastic activitatea. Toate aceste evoluții sunt luate în calcul – cu o rigoare caracteristică acelor oameni de afaceri care gândesc strategic, așa încât profiturile să fie sigure[54].

Complexele energetice ale României sunt extrem de atrăgătoare, iar dacă acum au poziții de cvasimonopol, după preluarea lor de către societățile comerciale străine se va institui un monopol deplin, care va avea drept consecință dictatul economic al acestor societăți: *1.* prețul la gaze sau

---

beneficiară – ne informează la toate posturile de radio și televiziune că a investit 6,2 miliarde în exploatarea „aurului negru" al țării, dar nu ne spune că miliardele de auro obținute din „exploatarea barbară" a acestei bogății va duce, foarte curând la „secătuirea acestei resurse", care n-ar fi trebuit înstrăinată.

[49] „Investitorii strategici" vor să obțină – pe această cale – dreptul de dispoziție asupra companiilor preluate.

[50] Posibilitățile statului de a mai interveni vor fi reduse la minimum.

[51] De data aceasta, efectele vor fi mult mai profunde și mai grave, deoarece vor afecta mase mari de oameni aduși într-o stare de sărăcie și disperare.

[52] Înstrăinarea acestor companii este un act cel puțin iresponsabil.

[53] Care furnizează energie electrică produsă din cărbune.

[54] Făcând cheltuieli cât mai reduse, dar proiectându-și câștiguri cât mai ridicate.

curent electric va putea să scadă sau, mai ales, să crească[55]; *2.* gazele sau lumina vor putea fi oprite după bunul plac al noului stăpân[56].

§8. În baza Aranjamentului Stand-By de tip preventiv dintre România şi F.M.I. „privatizarea va ţine cont de realitatea pieţelor"

În urma consultărilor dintre autorităţile române şi reprezentanţii Fondului Monetar Internaţional „privatizarea companiilor se va realiza printr-un proces care va ţine cont de realitatea pieţelor şi care se va desfăşura cu consultarea reprezentanţilor F.M.I. şi ai Comisiei Europene"[57]. S-a căzut de acord ca tranzacţiile comerciale să se facă pe baza rapoartelor de evaluare ale „consultanţilor de tranzacţie" care vor recomanda şi justifica preţul la care se oferă acţiunile[58].

Companiile care fac obiectul tranzacţiilor comerciale au fost ţinute deliberat într-o stare de precaritate, ceea ce a permis consultanţilor să recomande şi să justifice un preţ cât mai scăzut[59].

*
* *

În concluzie, orice tranzacţie comercială trebuie să fie conformă cu normele şi principiile care guvernează raporturile comerciale internaţionale. Asemenea tranzacţii comerciale care vizează înstrăinarea complexelor energetice ale României

[55] Fără ca autorităţile naţionale să poată interveni, cum se întâmplă acum cu preţul carburanţilor.

[56] Protestele celor afectaţi fiind aproape fără efect.

[57] Potrivit prevederilor din noul proiect de scrisoare de intenţie aferentă Aranjamentului Stand-By de tip preventiv dintre România şi FMI.

[58] Este evident că preţul are în vedere nu numai realitatea pieţelor ci, mai ales, starea economică a companiei scoase la privatizare.

[59] O analiză serioasă a companiilor scoase la privatizare demonstrează că nu s-au adoptat măsurile care se impuneau pentru eficientizarea lor. S-a constatat că, în cele mai multe cazuri, companii cu un potenţial de dezvoltare imens au fost ţinute intenţionat într-o stare de precaritate. Absenţa unui management competent şi lipsa măsurilor de retehnologizare care se impuneau au permis o reducere substanţială a preţului lor.

au o însemnătate majoră în sistemul economic național. Nici un guvern responsabil nu înstrăinează „întregul sistem energetic al țării". Chiar în cazul unor presiuni externe – cărora guvernanții unei țări susțin că nu le pot face față – înstrăinarea combinatelor energetice se impune supusă unui referendum. Pentru că – la peste 26 de ani de la Revoluția Română – înstrăinarea întregului sistem energetic înseamnă transformarea țării dintr-o semicolonie, statut la care a fost adusă până în 2011, într-o colonie a companiilor transnaționale, care controlează întregul sistem economic global.

„CEDAREA MASIVĂ DE SUVERANITATE" ESTE, OARE, O OPȚIUNE CORECTĂ?

– De la „suveranitatea limitată" din epoca Brejnev; la „suveranitatea limitată" – impusă de reprezentanții „Imperiilor transnaționale"–

Revoluția Română din 1989 și-a înscris, între obiectivele sale programatice, recucerirea „Democrației, Libertății și Demnității" poporului acestei țări. Constatăm că – după atâția ani de la „acel moment astral din istoria românilor" – președintele suspendat de Parlament și demis de popor, în anul 2012, susținea că singura opțiune care se impune astăzi o reprezintă: „Cedarea masivă de suveranitate" pentru ca Europa să rămână „o putere economică și militară".

Când poporul român s-a răsculat împotriva nedreptăților și opresiunii – în anul 1989 – nu și-a imaginat că la 26 de ani de la Revoluție se va ajunge de la „suveranitatea limitată" – impusă în epoca Brejnev – la „suveranitatea limitată" impusă de reprezentanții „Imperiilor transnaționale", și că un președinte român se va pronunța pentru „cedarea masivă de suveranitate", încălcând grav „dreptul la Demnitate", pe care cetățenii țării au sperat că l-au recucerit, cu „lacrimi și sânge" printr-o Revoluție.

Și nici în cele mai negre și pesimiste momente din viața noastră nu ne-am imaginat că – în al doilea deceniu al secolului al XXI-lea – după ce poporul acestei țări a înfăptuit o Revoluție pentru a-și recuceri dreptul de a-și decide soarta, reprezentanții unor puteri străine *vor dicta cine să-i guverneze,* cum se întâmpla în timpul dominației otomane și în epoca fanariotă. În anul 2012 s-a constatat o întoarcere la trecutul unora din cele mai dureroase perioade din istoria românilor...

*
* *

În condițiile în care procesele integrării și globalizării sunt promovate cu tot mai multă insistență[1], în doctrina și practica relațiilor dintre state revine frecvent problematica suveranității de stat[2], încercându-se o reconsiderare a conceptului clasic[3], apreciat de unii a fi abordat din noi unghiuri de vedere, așa încât să răspundă exigențelor acestor procese[4]. Unii doctrinari – urmărind să dea satisfacție noilor tendințe – au lansat și teza transferului de suveranitate de la nivelul statelor, la nivelul organismelor suprastatale interesate să-și consolideze pozițiile în structurile regionale și mondiale[5]. Repetată de mai multe ori, această teză se vădește a fi în interesul acelor cercuri politice care insistă pentru restrângerea rolului statelor-naționale și pentru impunerea suprastatalității[6].

Dar, pentru a înțelege tendințele contradictorii din lumea de azi, ar trebui să evocăm cum s-a conturat și cum s-a impus conceptul suveranității în procesul apariției și dezvoltării națiunilor[7]. Totodată, ar trebui să răspundem la trei întrebări:

[1] Andrew Gamble, *Politică și destin. Sfârșitul istoriei, Sfârșitul politicii, Sfârșitul statului,* Polity Press in association with Blackwell Publishers Ltd (În românește de Nicolae Năstase, Editura Antet Press).

[2] Peter Berger, Thomas Luckmann, *The Social Construction of Reality,* Harmondsworth, Penguin, 1967.

[3] Manuel Castells, *The Power of Identiy,* Blackwell, Oxford, 1997; Manuel Castells, IB, Blackwell, Oxford, 1998.

[4] David Coates, *Models of Capitalism: Growth and Stagnation in the Modern Era*, Cambridge, Polity 2000; Francis Fukuyama, *The End of History and the Last Man*, Hamish Hamilton, London, 1992.

[5] Zygmunt Bauman, *In Search of Politics, Polity,* Cambridge, 1999; Christopher Pierson, Hard Choices: *The Politics of Social-Democracy in the Twenty-First Century,* Polity, Cambridge, 2000.

[6] Antony Giddens, *The Consequences of Modernity,* Polity, Cambridge, 1990; John Gibbins and Bo Reimer, *The Politics of Post Modernity,* Sage, London, 1999; John Gray, *Enlightments's Wake: Politics and Culture at the Close of the Modern Age*, Routledge, London, 1995; David Held, *Democracy and Global Order: From Modern State to Cosmopolitan Governance,* Polity, Cambridge, 1995.

[7] Mihail Kogălniceanu, *Dorințele partidei naționale din Moldova,* august 1848, în Anul 1848, în Principatele Române, Vol. IV, p. 112; Mihai Eminescu,

a. abandonarea suveranității servește, oare, promovării intereselor naționale?;

b. suprastatalitatea reprezintă, oare, năzuința obiectivă a națiunilor lumii în etapa actuală?;

c. care este perspectiva realistă privind suveranitatea în sistemul internațional?

§1. Abandonarea suveranității servește, oare, promovării intereselor naționale?

O cercetare științifică aprofundată cu privire la modul în care au fost – și, în mod necesar –, sunt și, cu certitudine, vor fi promovate interesele naționale, în contextul Comunității Națiunilor, demonstrează locul și rolul suveranității, definită de Jean-Jacques Rousseau ca fiind inalienabilă[8]. Celebrul gânditor atrăgea atenția că „suveranitatea, nefiind decât exercitarea voinței generale, *nu poate niciodată să fie înstrăinată,* și că suveranul, care nu este decât o ființă colectivă, nu poate fi reprezentat decât prin el însuși: puterea se poate transmite, voința însă nu”[9].

Mai mult, Rousseau demonstrează – în aprofundata analiză pe care o efectuează – că „suveranitatea este indivizibilă”[10]. Potrivit filosofului, „aceleași pricini care fac suveranitatea inalienabilă o fac și indivizibilă; căci voința sau este generală, sau nu este generală; ea este adică a corpului întreg al poporului, sau numai a unei părți a lui”[11]. În primul caz – observa marele gânditor – „această voință declarată este un act de suveranitate și are putere de lege”; în al doilea, ea nu este decât o voință particulară sau un act de magistratură, adică este cel mult un decret[12].

Independența română, în „Opera Politică”, Vol. II, 1880-1883, *Cugetarea* – Georgescu Delafras, București, p. 35.

[8] Jean-Jacques Rousseau, *Suveranitatea este inalienabilă,* în Contractul social, Editura Științifică, București, 1957, p. 114.

[9] *Ibidem,* pp. 114-115.

[10] *Ibidem,* p. 116.

[11] *Ibidem*.

[12] *Ibidem*.

În cercetările sale, Rousseau îl susține pe Hobbes care socotea „subversivă ideea că suveranitatea poate fi împărțită”[13]. Jean-Jacques Rousseau constata că politicienii „neputând să împartă suveranitatea în principiu, o împart după obiectul ei: o împart în forță și în voință, în putere legiuitoare și în putere executivă; în drepturi fiscale, de justiție și de război; în administrație interioară și în puterea de a trata cu străinii; uneori ei confundă toate aceste părți și alteori le separă”[14].

Se știe că suveranitatea presupune:

a. supremație în interior, ceea ce înseamnă că puterea de stat se află deasupra altor organizații sociale existente în societate, fiind – prin structurile sale – superioară acestora;

b. independența în exterior, adică puterea de stat nu depinde de vreo altă putere, „acționând în mod neatârnat”, cum observa Tudor Vladimirescu[15].

Suveranitatea reprezintă dreptul statului de a-și elabora orientările fundamentale ale dezvoltării sale economico-sociale și de a stabili raporturi cu alte state potrivit voinței și intereselor naționale, fără amestec extern. De suveranitate se poate vorbi – preciza G.W.Fr. Hegel – „în sensul că un popor este în genere independent către exterior și constituie un stat propriu”[16], „suveranitatea interioară rezidă în popor”[17], dacă se vorbește „despre întreg în genere”[18].

G. W. Fr. Hegel concepea suveranitatea în același sens ca JeanJacques Rousseau, văzând în suveranitate „puterea

---

[13] Totuși, între gândirea lui Hobbes și gândirea lui Rousseau erau diferențe între scopurile suveranității. Dacă Hobbes susținea că „întreaga putere ar fi trebuit să se concentreze în mâinile unui despot”, Rousseau susținea că suveranitatea implică păstrarea întregii puteri „pentru popor” *(Ibidem).*

[14] Politicienii fac din suveran (voința întreagă a poporului) „o ființă fantastică, alcătuită din bucăți adunate la un loc; este ca și cum ai forma un om din mai multe trupuri”*(Ibidem,* p.117). Rousseau este consecvent, susținând că suveranitatea – ca voință a poporului – este inalienabilă și indivizibilă (pp. 115-117).

[15] *Documente privind istoria României. Răscoala din 1821,* Vol. I, Editura Academiei, București, 1959, p. 207.

[16] G. W. Fr. Hegel, *Principiilefilosofiei dreptului,* Editura Academiei, București, 1969, p. 322.

[17] *Ibidem*.

[18] *Ibidem*.

poporului ca întreg", o voință generală care își găsește expresia într-o suveranitate inalienabilă și indivizibilă. Explicația acestor elemente definitorii ale suveranității constă în importanța pe care o are în eforturile fiecărei națiuni de a-și promova și înfăptui propriile interese. Orice analiză obiectivă cu privire la formarea și dezvoltarea națiunilor și cu privire la constituirea statelor naționale confirmă locul și rolul suveranității și independenței în „alegerea celor mai potrivite soluții în interesul atingerii obiectivelor de progres și dezvoltare la care năzuiau popoarele respective"[19]. De pildă, în Franța, revoluționarii angajați într-o confruntare pe viață și pe moarte clamau „dreptul poporului de a-și hotărî soarta", recucerindu-și libertatea. Jacques Roux – dând expresie voinței poporului francez de a-și înfăptui obiectivele Revoluției –atrăgea atenția că „Libertatea nu este decât o zadarnică fantomă, atunci când o parte dintre oameni îi poate înfometa pe ceilalți fără a fi pedepsiți. Egalitatea nu este decât o zadarnică fantomă, atunci când bogatul, prin monoplul său, exercită un drept de viață și de moarte asupra semenului său"[20].

Poporul suveran al Franței – se susținea în zilele acelor confruntări revoluționare[21] – va face dreptate, iar obiectivele proclamate de Revoluție „vor fi împlinite"[22].

Evocăm aceste momente cutremurătoare din istoria Europei pentru a înțelege resorturile istorice ale rezistenței

---

[19] Așa s-au constituit statele naționale în Europa și în alte zone ale lumii; așa s-a constituit federația americană; așa se dezvoltă – în zilele noastre – toate statele, în pofida unor presiuni inimaginabile din partea unor entități supranaționale, mai ales cele structurate în „imperii transnaționale", care încearcă să preia agresiv atribute care sunt componente fundamentale ale suveranității statelor.

[20] Jacques Roux, *Manifeste des Enragés*, remis Convenției la 25 iulie 1793. „Republica – se arăta în acest Manifest – nu este decât o zadarnică fantomă atunci când contrarevoluția are loc în fiecare zi"... „Aristocrația comercială, mai teribilă decât aristocrația nobiliară și sacerdotală, printr-un crud joc a invadat averile individuale și comorile Republicii...Cine ar putea crede că reprezentanții poporului francez care au declarat război tiranilor din exterior au fost atât de lași și nu i-au zdrobit și pe cei din interior" *(Ibidem*).

[21] Anii 1789-1793, cei mai sângeroși din Revoluția Franceză, care a răsturnat un sistem nedrept și insuportabil și a instaurat „suveranitatea poporului eliberat al Franței".

[22] Între care: „Libertatea; Egalitatea; Fratenitatea".

poporului francez[23] la presiunile repetate în ultimii ani[24] pentru a impune „dictatul străin asupra instituțiilor naționale din țările europene”[25].

Amintim că în „Proclamația” și „Programul revoluționar” de la Islaz[26] se consemnează că „poporul român își recunoaște dreptul său de suveran”[27] și că „nici un român nu va trăi după moartea independenței patriei sale”[28]. Proclamația stipulează că „poporul român...deopotrivă adoră libertatea sa și a altor nații, ce voind a se reîntregi în drepturile lor, știe a respecta pe alte nații”[29]. În „Program” se proclamă „Independența administrativă și legislativă pe temeiul tratatelor lui Mircea și Vlad V[30] și neamestecul nici unei puteri din afară în cele dinăuntru ale sale”[31].

Nicolae Bălcescu – una din personalitățile cele mai luminoase din istoria poporului român[32] – în lucrarea sa de referință ,*Drepturile românilor către înalta Poartă*” releva că: *1.* Țările Române au fost în decursul istoriei state care și-au păstrat suveranitatea; *2.* Dreptul Sultanului în țara noastră stă numai în tributul hotărât ce suntem datori a-i plăti în fiecare an și „în dreptul de supremație, adică dreptul de a întări pe domnul ales de țară și s-ar fi privit ca un mai mare al țării, nu însă de a porunci în țară”; *3.* Actul care reglementează raporturile româno-turce conține drepturi și obligații reciproce pentru părți: statul protejat, pentru a-și asigura sprijinul statului

[23] Care a scris „cu sânge” trecerea la epoca modernă în istoria Continentului și în istoria lumii.

[24] Mai ales încercarea de a impune „o Constituție Europeană” – respinsă prin Referendum de poporul francez și de poporul olandez.

[25] Evitându-se, în mod deliberat, să se recunoască faptul că se încalcă agresiv „suveranitatea statelor naționale”.

[26] Din 9/21 iunie 1848.

[27] *Ibidem*.

[28] Anul 1848 în Principatele Române, *vol. I,* p. 500.

[29] *Ibidem*.

[30] Se referă la „vechile tractaturi” sau „capitulații” cu Poarta Otomană.

[31] Anul 1848 în..., p. 495.

[32] Nicolae Bălcescu – unul din liderii cei mai proeminenți ai Revoluției de la 1848 – a murit la Palermo și a fost îngropat la Cimitirul Capucinilor, în groapa comună.

protector cu scopul de a-și apăra suveranitatea se obligă să plătească acestuia un tribut[33]. „O națiune care nu e în stare de a se apăra singură de insultă" sau de asuprire „poate dobândi protecția ce i se dă", iar statul protejat păstrând în continuare dreptul „de a se guverna după cum îi place"[34]. Mai mult, Nicolae Bălcescu definea tratatul de protecție cu Turcia „o alianță inegală"[35], demonstrând că „supremația" este numai un drept de onoare și tributul[36], singurele drepturi ce are Poarta, ceea ce n-ar trebui să atingă *„întru nimic suveranitatea nației române"*. Marele gânditor sublinia că „Țara Românească este un stat suveran, și un tratat de protecție, un tribut, o alianță nepotrivită și chiar supremația nu-i pot lua suveranitatea, când ea are dreptul de a se guverna, de a-și da legi, de a face tratate de pace și război și încă de a fi reprezentată în afară"[37].

„Dacă naționalitatea este sufletul unui popor... unitatea națională este desăvârșirea libertății lui"[38]. Bătălia pentru neatârnare dusă împotriva asupririi otomane era calificată de Bălcescu drept unul din cele mai dramatice episoade din istoria românilor. „Românii vărsară șiroaie de sânge și se jertfiră ca niște martiri" pentru a-și redobândi drepturile și a se guverna după voința și interesele lor naționale[39].

---

[33] Nicolae Bălcescu, *Opere,* vol. I, pp. 230 și urm. Aceste prevederi au fost – după cum se știe – reînnoite pentru Țara Românească prin „tratatul" dintre domnitorul Vlad Țepeș și Sultanul Mahomed al II-lea în anul 1460 și întărite ulterior prin mai multe hatișerifuri date de Poartă și de tratatele ruso-turce, dintre care Bălcescu se oprește asupra hatișerifului din 1834 și tratatului de la Adrianopole, din 1829. In anii „imperiilor transnaționale" tributul se numește cotizație, plătită de statele aflate în diferite alianțe economice, politice sau militare.

[34] *Ibidem,* pp. 227-228.

[35] Cum sunt multe din tratatele încheiate de țările mai mici – cu o forță militară redusă – cu țările mari, cu o forță militară uriașă. Așa a fost și așa continuă să fie și în zilele noastre.

[36] Numit în epoca modernă „cotizație".

[37] Dacă statul descris de Bălcescu era suveran, pentru că „avea dreptul de a se guverna și de a-și da legi", cum este statul din zilele noastre, căruia i se contestă dreptul de a se guverna, potrivit intereselor sale și de a-și promova legile pe care le consideră potrivite?

[38] *Ibidem*, p. 331.

[39] Nicolae Bălcescu, *Istoria Românilor subt Mihai-Vodă-Viteazul,* Ediția a

Marii bărbați de stat ai Franței, Marii Britanii, Germaniei, Italiei, Spaniei, Statelor Unite ale Americii, ai tuturor țărilor lumii – inclusiv ale celor mici și mijlocii, cum este și România – au demonstrat dintotdeauna că „promovarea și apărarea intereselor naționale implică menținerea suveranității statelor și, în nici un caz, abandonarea suveranității". Numai în măsura în care un popor își poate „gospodări viața potrivit cerințelor sale legitime, fără nici un amestec din afară" – nota A. Lamartine, ministru de Externe al Guvernului Provizoriu, instalat după proclamarea Republicii în Franța, în februarie 1848 – acționând independent și suveran, își poate îndeplini idealurile de libertate și dreptate socială, își poate realiza interesele naționale[40]. Iar cooperarea internațională implică respectul pentru dezvoltarea – în demnitate și suveranitate – a tuturor celorlalte popoare. Pentru că – așa cum sublinia Nicolae Titulescu – „Vrem să fim prietenii tuturor națiunilor, fără excepție, dar în treburile noastre nu primim ca stăpân decât pe noi înșine"[41].

§2. Suprastatalitatea reprezintă, oare, năzuința obiectivă a națiunilor lumii în etapa actuală?

În ultimele decenii se încearcă să se inducă – prin toate mijloacele – politice, economice, propagandistice – ideea că „suprastatalitatea reprezintă năzuința obiectivă a națiunilor

III-a, Opera completă, Editura Cartea Românească, București, 1937, p. 15.

[40] A. Lamartine, *Histoire de la Révolution de 1848,* Paris, 1849, t. II, p. 69 și urm.

[41] Nicolae Titulescu – fost ministru de Externe al României – delegat permanent al României la Societatea Națiunilor, a fost ales în două rânduri, în anii 1930-1931, președinte al acestui important for internațional. Eminentul diplomat demonstra că păstrarea și promovarea suveranității și independenței naționale în relațiile dintre state presupune respect mutual, demnitate și stimă reciprocă. „Românii – preciza Nicolae Titulescu – concep ei înșiși interesele lor politice, ... dar voiesc ca ceea ce fac să apară ca o acțiune concordantă, pe care o doresc din toată inima, iar *nu ca o acțiune dependentă,* pe care o resping ca necorespunzând sentimentului lor de *demnitate națională*" (Nicolae Titulescu, *Discursuri*, iunie 1936, Monitorul Oficial și Imprimeriile statului, Imprimeria Națională, București, 1936, p. 20).

lumii" și că acceptarea transferului suveranității, de la nivel național la un nivel supranațional, va permite soluționarea, mult mai eficientă, a marilor probleme cu care se confruntă omenirea[42].

Evident, un sistem politic supranațional nu va putea soluționa, mai eficient, problemele complexe și complicate existente la nivel național și internațional[43]. Totuși, ideea „unei cooperări mai strânse", într-un sistem politic adecvat a fost prezentă la constituirea Societății Națiunilor[44] și a fost reluată la Congresul de la Viena din anul 1926 pentru promovarea unei „Uniuni Pan-Europene"[45].

Deoarece continentul European a cunoscut cele mai multe și mai sângeroase confruntări militare, personalități proeminente ale Europei și ale lumii, între care Victor Hugo, Giussepe Garibaldi, Altiero Spinelli, Ernesto Rossi, Albert Camus, Edmond Michelet și mulți alții și-au legat numele de promovarea construcției unei „Europe Unite", care – după cum spera Victor Hugo – ar fi trebuit să devină „scutul în fața tuturor furtunilor care, altfel, ar fi putut pustii una din cele mai vechi civilizații ale lumii".

Înțelegând importanța construcției unei „Europe Unite" reprezentanții a 24 de state[46] au lansat „Manifestul Pan-European", în care au fost consemnate obiective de cea mai mare importanță: ***1.*** garantarea egalității, securității și suveranității[47];

[42] Pacea, războiul, sărăcia, bolile cronice, decalajele, în expansiune, dintre săracii și bogații lumii.

[43] Mai ales că liderii unui asemenea sistem nu își propun „să coboare" la nivelul unor modeste localități în care oamenii sunt năpăstuiți, înfometați, copleșiți de nevoi, umiliți de impostori...

[44] După prima conflagrație mondială, când puterile aliate și asociate – cu contribuția excepțională a lui Woodrow Wilson – au adoptat Pactul Societății Națiunilor.

[45] Care a lansat „Manifestul Pan-European".

[46] Grupând 2.000 de personalități, delegate de statele respective.

[47] Așadar, egalitatea, securitatea și suveranitatea erau considerate obiective prioritare ale construcției unei „Europe Unite". Analiștii procesului construirii unei asemenea Europe au apreciat Congresul de la Viena un moment de referință în istoria Continentului deoarece: a. a identificat cele mai importante direcții de acțiune pentru promovarea unității Europei; b. a stabilit obiective realiste de îndeplinit; c. a prefigurat principiile care urmau

2. înfăptuirea Uniunii Vamale; ***3.*** stabilirea unei monede comune; ***4.*** respectarea civilizației fiecărui stat; ***5.*** dezvoltarea cooperării între statele membre și cu celelalte state[48].

După cum se știe, Aristide Briand – care a avut un rol important în construirea „Uniunii Pan-Europene" – a fost ales Președinte de onoare al Mișcării pe care o promova. În calitatea sa de ministru de Externe al Franței, a propus – la 7 septembrie 1929 – în cadrul Adunării Generale a Societății Națiunilor „crearea unei Uniuni Federale Europene", iar, la solicitarea Societății, în anul 1930, Guvernul francez a prezentat un Memorandum cu privire la proiectul acestei Uniuni. Briand declara că din punct de vedere „politic și din punct de vedere social, legătura federală" nu va „împieta asupra suveranității nici uneia dintre națiunile participante"[49].

Douăzeci și șase de guverne europene au fost de acord „cu ideea unei cooperări mai strânse", dar Marea Britanie a respins propunerile ministrului Aristide Briand. Statele care au dat răspunsuri, cu excepția Olandei, au insistat ca asocierea propusă de Briand să fie „pe planul *suveranității absolute* și al *independenței complete*"[50]. Winston Churchill – comentând propunerea lui Briand – preciza că „nici atunci[50] [51] și nici mai târziu nu vede într-o asemenea federație[52] și un loc pentru propria lui insulă, cu imperiul ei mondial". „Suntem alături de Europa, dar nu facem parte din ea" – nota Churchill. „Suntem uniți, dar nu incluși. Suntem interesați și asociați, dar nu absorbiți"[53].

---

să guverneze construcția unei Europe care să răspundă năzuințelor tuturor cetățenilor Continentului.

[48] „Manifestul Pan-European", adoptat de Congresul de la Viena din 1926, de cei 2.000 de reprezentanți din 24 de state participante.

[49] Lord Gladwyn, *The European Idea,* Weidenfeld and Nicholson, London, 1966, p. 43.

[50] Arthur Salter, *The United States of Europe,* George Allen and Unwin, p. 123.

[51] În anul 1930.

[52] Așa cum o concepuse Aristide Briand.

[53] Winston S. Churchill, *Collected Essays of Winston Churchill,* vol. II, *Churchill and Politics,* Library of Imperial History, London, 1976, pp. 176 și urm. (După Christopher Booker and Richard North, *The Great Deception. A Secret History of the European Union,* 2003, pp. 13-14).

Și după *Declarația din 9 mai 1950,* lansată de Robert Schumann privind formarea Comunității Europene[54]; și după adoptarea Tratatului de la Maastricht[55], precum și a celorlalte tratate europene, inclusiv Tratatul de la Lisabona[56], statele membre au declarat constant că vor coopera „pe baze interguvernamentale", guvernele conlucrând „de bună voie, pentru binele comun, dar fără a-și abandona suveranitatea"[57].

Susținerea asocierii statelor europene pe baza principiilor *cooperării* se explică prin înțelegerea de către promotorii construcției Europei Unice a eșecurilor anterioare – pe cale militară „Pax Romana" și pe cale religioasă prin Inchiziție și Cruciade - eșecuri datorate încercării unei asocieri bazate pe *subordonare*. Încercarea de a impune suprastatalitatea a fost respinsă de francezi și olandezi – prin Referendumul cu privire la Tratatul Constituțional. Popoarele Continentului ca, de altfel, toate popoarele lumii, resping suprastatalitatea, deoarece ar însemna subordonarea în relațiile internaționale. Generalul Charles de Gaulle atrăgea atenția că popoarele europene[58] „sunt prea mândre pentru a accepta anularea identității lor", iar Președintele ceh Vâclav Klaus insista că cehii trebuie „să facă tot posibilul pentru ca existența noastră de peste o mie de ani să nu se năruie și să se piardă". Extinderea Uniunii Europene – cu toate avantajele ei – „pune în pericol individualitatea țărilor membre, ceea ce ar putea duce la conflicte"[59].

Așadar, suprastatalitatea nu a fost și – după cum s-a constat până în prezent – nu este năzuința obiectivă a națiunilor lumii, care și-au exprimat dintotdeauna disponibilitatea de a *coopera* în sistemul internațional, dar au respins, cu fermitate, toate încercările de *subordonare* a lor[60].

[54] *Common Market,* o piață comună europeană.

[55] Privind instituirea unei Uniuni Europene.

[56] Intrat în vigoare la 1 ianuarie 2009.

[57] Christopher Booker and Richard North, *op. cit.,* în românește de Mihnea Columbeanu, Editura Antet XX Press, 2004, p. 14.

[58] Toate popoarele lumii.

[59] Văclav Klaus, *Să nu ne pierdem în Uniunea Europeană,* în Mladă Fronta Dnes, aprilie 2004.

[60] În toate discursurile liderilor europeni este repetată teza cooperării statelor membre, insistându-se chiar asupra „extinderii"; „adâncirii";

§3. Care este perspectiva realistă privind suveranitatea în sistemul internațional? Se va trece, în continuare, de la „suveranitatea limitată" – impusă în epoca lui Leonid Ilici Brejnev, la „suveranitatea limitată"– impusă de reprezentanții unor mari puteri, care execută dispozițiile „noilor imperii transnaționale"?

Realitățile cu care ne confruntăm în ultimul timp ne prilejuiesc „o profundă îngrijorare"[61], atât prin consecințele pe plan intern, cât și printr-o accentuare a dictatului în relațiile internaționale[62]. Dacă în secolul trecut, Războiul Rece ne-a provocat atâta durere și suferință[63], în anii din urmă, dominația „noilor imperii transnaționale" generează foamete; oficializează sclavia[64]; pune în cauză demnitatea umană[65]; încearcă să facă din suveranitatea statelor o amintire[66].

Analiștii cei mai avizați ai relațiilor mondiale atrag atenția asupra faptului că popoarele lumii au intrat în epoca globalizării[67], cu toate consecințele impuse în economie[68], în

„amplificării" acestei cooperări, dar nu se vorbește de *subordonare,* ori de abandonare a suveranității. Se propun măsuri pentru „extinderea cooperării" prin instituirea unei „guvernanțe economice", unei „guvernanțe fiscale" etc., dar nu se spune că, de fapt, liderii care promovează asemenea structuri au în vedere „un Guvern european", care, în mod sigur, ar fi respins de cetățenii Continentului. În ultimii ani, se insistă asupra unei „Uniuni politice, sub forma unui stat la nivelul Europei" *(Uniunea politică în Europa,* în „The Guardian", Marea Britanie, august 2012).

[61] Prin evoluțiile grave din interiorul țărilor, dar și prin gravele încălcări ale principiilor și normelor fundamentale ale dreptului internațional, în relațiile lor externe.

[62] Organizațiile internaționale sunt, deja, în multe cazuri, instrumente ale acestui dictat.

[63] Mai ales pentru milioanele de cetățeni, lipsiți de apărare.

[64] Cu un concurs substanțial din partea guvernelor obediente din mai multe țări.

[65] Omul a devenit – în mâna lor – „un animal de povară".

[66] Suveranitatea este încălcată, fiind considerată o piedică în calea expansiunii lor.

[67] Definită „un colonialism modern".

[68] Aruncată într-o criză fără precedent.

viața socială[69], în relațiile umane[70]. Ei constată existența mai multor asemănări între „suveranitatea limitată" – impusă în epoca lui Leonid Ilici Brejnev, și „suveranitatea limitată" – impusă de reprezentanții unor mari puteri, care execută dispozițiile „noilor imperii transnaționale", cu singura deosebire că regimul totalitar sovietic își promova dominația „lovind cu pumnul", pe când regimurile democratice - înainte de a lovi cu pumnul – „îl îmbracă într-o mănușă de catifea"[71]. De pildă, Imanuel Geis – trecând în revistă fenomenele grave care au pus în cauză valori ale democrației și libertății în SUA în ultimul deceniu al secolului trecut – atrăgea atenția că „urmările căderii «Pax Americana» nu sunt cu nimic mai puțin catastrofale decât cele ale prăbușirii «Pax Sovietica»"[72]. Imanuel Geis dezvăluia că în globalizare[73] sunt „tendințe apocaliptic-hiliastice, care prin dualismul primitiv, dezvoltat pornind de la o gândire de tipul prieten-dușman impun omenirii pretinse rețete de mântuire"[74]. Mântuirea promisă de regimurile totalitare are multe asemănări cu mântuirea promisă de „imperiile transnaționale". S-a constatat că mântuirea promisă în ambele regimuri a constat și constă – și în zilele noastre – în: ***1.*** preluarea avuțiilor naționale ale statelor mai mici, cu o forță de apărare mai slabă; ***2.*** subordonarea lor financiară; ***3.*** pulverizarea valorilor democratice, prin impunerea dominației și dictatului lor; ***4.*** statuarea unui control total asupra operațiunilor confidențiale, prin consilieri sovietici, în țările dependente, sau consilieri „democrați" după promovarea unor „parteneriate strategice"; ***5.*** discreditarea liderilor care apără valorile democratice și promovează interesul național,

[69] Cei mai mulți locuitori ai Planetei abia mai pot supraviețui.

[70] Deteriorate ca urmare a extinderii criminalității, consumului de droguri etc.

[71] Acad. dr. Florin Constantiniu, eminent om de știință, în câteva din lucrările sale, a făcut o analiză aprofundată atât cu privire la regimurile totalitare, cât și cu privire la regimurile democratice, dezvăluind, pe de o parte, asemănările, iar, pe de altă parte, deosebirile dintre ele.

[72] Imanuel Geis, *Istoria lumii din preistorie până în anul 2000,* Editura ALL Educational, București, 2002, p. 526.

[73] Definit a fi „un colonialism modern".

[74] *Ibidem*, p. 528.

impunând, la conducerea țărilor, lideri obedienți sistemului sovietic, iar, în zilele noastre, imperiilor transnaționale[75].

Arhitecții încălcării suveranității statelor – prin metode și mijloace menite să o limiteze și chiar să-i anuleze forța de afirmare – știu că „modalitatea cea mai sigură de subordonare a națiunilor[76] o reprezintă sărăcirea lor"[77], deoarece ei știu că pe „Cel ce n-are nimic" îl aduci cu ușurință în stare de dependență totală[78]. Mihai Eminescu preciza că celui lipsit de mijloace poți să-i dai „toate libertățile posibile, tot rob este, robul nevoilor lui, robul celui dintâi, care ține o bucată de pâine în mână, căci este cu totul indiferent dacă închizi o pasăre în colivie, sau dacă ai strâns de pretutindeni grăunțele din care ea se hrănește[79]. În cazul națiunilor, grăunțele sunt fabricile și uzinele, băncile, marile societăți comerciale, pe care unii guvernanți iresponsabili le-au înstrăinat la prețuri simbolice la venitul public, dar a unor comisioane substanțiale, primite, se pare, de cei implicați în procesul decizional[80].

Honoré Gabriel Riqueti, conte de MIRABEAU – participant la Revoluția Franceză, președinte al Adunării Constituante din 1791 – declara că poporul francez *detestă tiranii* care l-au asuprit, dar *disprețuiește slugile,* care s-au pus în slujba lor, ajutându-i să facă atâta rău Franței... Mirabeau – făcând acea declarație – dădea expresie opiniei, aproape generale, cum că „stăpânul folosește sluga, dar o disprețuiește",

[75] Alain Gresh, în lucrarea sa „Recrearea internaționalismului", publicată în „Le Monde Diplomatique", nota că, în procesul promovării acestor obiective, atât regimurile totalitare, cât și cele democratice, promit popoarelor pe care le domină „o viață mai bună, libertate și dreptate socială", recurgând pentru impunerea obiectivelor respective „la metode de convingere, cât și la mijloace de constrângere" (militare, în regimurile totalitare; politice și economice, în regimurile democratice).

[76] Prin impunerea – la început a unei „suveranități limitate" și, apoi, anularea totală a statutului lor suveran.

[77] Practicată atât de regimurile totalitare, cât și de regimurile democratice.

[78] Mihai Eminescu, *Inegalitatea naturală,* vol. I, Ediție îngrijită de Bucur Popescu și Petru Demetru Popescu, 1999, p. 596.

[79] *Ibidem.*

[80] *Ibidem*. „Un stat este ca și omul... preciza Mihai Eminescu – are atâta libertate și egalitate câtă avere are. Iar cel sărac este totdeauna sclav și inegal cu cel ce stă deasupra lui".

se bucură când îl lingușește, când se așează preș la picioarele lui – cum o fac mulți din politicienii zilelor noastre –, dar o tratează cu dispreț.

Atât regimurile totalitare, cât și regimurile democratice – pentru a limita suveranitatea statelor și a-și implementa obiectivele de subordonare și dominare a popoarelor respective – și-au selectat „slugi loiale, gata oricând să le servească". Slugile nu trebuie să fie persoane de caracter, onorabile. Singura lor calitate o reprezintă „capacitatea de a servi interesele transnaționalelor"[81]. Imperiile transnaționale și-au constituit rețele de spionaj și contraspionaj, servicii de informare și dezinformare, vizând identificarea liderilor politici care sunt dispuși să le promoveze obiectivele privind „maximizarea profitului... indiferent de costurile umane"[82].

Unii lideri politici – dând curs orientărilor de limitare a suveranității statelor – se pronunță chiar pentru „cedarea masivă de suveranitate"[83]. Fostul Președinte al României – în expunerea sa la tabăra de vară de la Sulina din august 2011 – se declara un susținător al „Statelor Unite ale Europei"[84] prin cedarea masivă de suveranitate. Dânsul susține că numai așa „Europa mai poate rămâne o putere economică și militară... Altfel, Europa va rămâne o carte de istorie a lumii, în care vei putea citi despre cele mai sofisticate culturi"[85]. În continuare, Președintele atrăgea atenția că „Ne trebuie, ca europeni, performanță economică, ne trebuie securitate și aceste două elemente fundamentale nu pot fi făcute decât prin decizii politice fundamentale. trebuie să decidem repede,

---

[81] Jean Ziegler, *L'Empire de la Honte,* Librairie Artheme Fayard, 2005, pp. 188 și urm.

[82] *Ibidem.*

[83] Traian Băsescu, *Declarația la tabăra de vară de la Sulina,* organizată pentru tinerii români care trăiesc în diaspora, august, 2011.

[84] În condițiile în care „Eurobarometrul" din ultimii ani constată că *„Euforia integrării pare să se fi evaporat în noile state membre",* „Adevărul", din 14 mai 2004.

[85] *Ibidem*. „Când nu ai forță economică, nu poți să fii nici forță militară. Degeaba ataci Libia, că nu câștigi războiul, iar securitatea este fundamentală. Securitatea nu se poate decât cu bani, iar banii nu pot fi făcuți decât cu economie performantă" – nota președintele.

în următorii doi-trei ani, dacă vom crea Statele Unite ale Europei”[86]. Demersul președintelui privind „cedarea masivă de suveranitate” pentru crearea Statelor Unite ale Europei nu a rămas fără ecou. Unii analiști avizați au observat că președintele urmărește o apropiere de Germania, susținătoare a „curentului federalist în Uniunea Europeană”.

Constatăm că fostul președinte era avocatul suprastatalității, promovând sistemul federal, susținut, în primul rând, de lideri ai Germaniei[87]. Dânsul s-a dovedit a fi un avocat deosebit de eficient al unor companii transnaționale angajate[88] în acapararea unor bogății și resurse naturale din România; între care amintim: „Roșia Montană Gold Corporation”[89]; „Roman-Cooper” la Roșia-Poeni[90]; „Compania Chevron” care intenționează să exploateze gazele de șist, periclitând sănătatea și viața a sute de mii de români.Fostul președinte s-a implicat personal – cu o insistență ieșită din comun – într-un proiect care urmărește „transformarea sănătății, dintr-o prioritate națională”[91], într-o „afacere privată” în folosul unor companii străine din SUA și din alte țări[92].

Președintele susține că se impune „performanță economică” la nivelul Statelor Unite ale Europei, prin „cedarea masivă de suveranitate”, dar scapă din vedere că „orice Comunitate de Națiuni este puternică numai dacă fiecare națiune componentă are o economie competitivă”, ceea ce implică valorificarea resurselor ei naturale pe baza principiilor

---

[86] *Ibidem*. Președintele recunoaște că „subiectul este extrem de delicat și dificil, pentru că trebuie asigurat un leadership formidabil la nivel european, care să convingă cele 27 de națiuni”.

[87] Marian Oprea, *Viitorul României, amanetat cămătarilor internaționali?,* în „Lumea”, nr. 10, 2011, pp. 1-2.

[88] Statul cel mai puternic în plan economic din Uniunea Europeană.

[89] Cu largul concurs al politicienilor aflați în conducerea unor instituții românești.

[90] Care vizează exploatarea celor 10,6 milioane uncii de aur și 52,3 uncii de argint din Apusenii României.

[91] Unde bogățiile de cupru sunt importante.

[92] Hipocrat (Hippocrates) din Kos – părintele medicinei – aprecia că „sănătatea trebuie să fie o prioritate nu numai a corpului profesional, ci și a societății întregi”.

suveranității conferite într-o Uniune în care integrarea statelor se bazează pe *cooperare* și nu pe *subordonare*[93].

„Noile Imperii Transnaționale" nu se opresc la promovarea și susținerea unor lideri politici, care le apără interesele. Aceste imperii își recrutează agenți de influență în toate domeniile, inclusiv în mass media, retribuindu-i cu generozitate. Acești agenți de influență sunt promovați și în importante funcții în sistemul european și mondial.

Dacă în anii Războiului Rece, în eforturile noastre de combatere a practicilor „suveranității limitate" – impuse în epoca lui Leonid Ilici Brejnev, erau încurajate atât din interior, cât și din exterior, în zilele noastre, cei care îndrăznesc să combată „suveranitatea limitată" – impusă de reprezentanții unor mari puteri, care execută dispozițiile transnaționalelor – sunt tratați, în cel mai bun caz, cu indiferență, dar, adesea, sunt denigrați, calomniați.

Românii au trăit – în iulie-august 2012 – o experiență greu de imaginat într-o lume democratică. Convingându-se că președintele nu se comportă conform jurământului depus și că nu le apără interesele s-au pronunțat – printr-un vot masiv – 7.400.000 – pentru demiterea sa. Surpriza a fost că reprezentanții unor mari puteri, care execută dispozițiile „Imperiilor transnaționale"[94] – atât în instituții birocratice continentale, retribuiți generos și din cotizația[95] suportată de cetățenii României; cât și în alte instituții ale unei puteri de peste ocean – au ignorat voința poporului român[96]. A susține că sfidarea voinței unui popor înseamnă „apărarea democrației" și a „statului de drept" – pentru că acești reprezentanți vor să mențină la putere un lider detestat de propriul popor, dar

---

[93] Printr-o preluare agresivă a fondului public de sănătate, care depășește 8 miliarde de euro.

[94] Analiști cunoscuți amintesc președintelui că a devenit „un agent de influență al unei entități, alta decât România, a cărei suveranitate, independență, unitate și integritate ați jurat să apărați" (Marian Oprea, *op. cit.*, p. 1).

[95] Deoarece ne vine greu să credem că ar fi apărat valorile democratice ale cetățenilor, pe care pretind că îi reprezintă.

[96] Definită de unii analiști drept tributul plătit de poporul român: 3.787.268,33 euro pe zi.

care apără cu price preț interesele transnaționalelor – provoacă îngrijorare și profundă nemulțumire. Dimpotrivă, ignorarea votului masiv al unui popor pentru promovarea unui obiectiv, în care crede cu fermitate, reprezintă „o gravă încălcare a democrației și a statului de drept", a căror esență indiscutabilă este votul popular[97].

Experiența din iulie-august 2012 a confirmat că reprezentanții unor mari puteri – în numele transnaționalelor pe care le servesc – încearcă să implementeze „suveranitatea limitată", bucurându-se că unii lideri politici loiali lor au devenit chiar avocații „unei cedări masive de suveranitate"[98].

*
* *

În concluzie, suveranitatea este și rămâne inalienabilă și indivizibilă[99]; ea nu poate fi limitată – potrivit dictatului unei puteri totalitare sau democratice, așa cum doresc liderii unor mari puteri sau supraputeri. Suprastatalitatea nu este și nu poate fi năzuința obiectivă a națiunilor lumii în etapa actuală. Progresul și dezvoltarea implică respectul pentru suveranitatea statelor, care acționează în cooperare cu celelalte state, în Comunități de națiuni constituite în beneficiul comun al menținerii păcii și bunei înțelegeri, precum și respectului reciproc. Nici un lider politic sau vreo instituție nu sunt în măsură să se amestece în treburile interne ale unui stat independent și suveran.

---

[97] Ion M. Ioniță, *Câștigă cine are stomacul tare,* în „Adevărul" din 28 august 2012 (O analiză de referință).

[98] Marii gânditori ai antichității ne-au lăsat spre știință că democrația include două componente: *1. demos*-popor și *2. kratos*-conducere. Astfel, toate marile dicționare enciclopedice definesc democrația drept *„conducere de către popor"* și nu dictat din partea unor indivizi ajunși vremelnic în poziții birocratice la nivel continental sau mondial.

[99] Jean-Jacques Rousseau, *op. cit.,* pp. 114 și urm.

AMESTECUL ÎN TREBURILE INTERNE – UN ABUZ INCALIFICABIL ÎNTR-UN SISTEM INTERNAȚIONAL, BAZAT PE OBLIGAȚIA DE A RESPECTA SUVERANITATEA ȘI DEMNITATEA FIECĂRUI STAT MEMBRU

– Sunt, oare, mai puțin nedemne abuzurile practicate în regimuri democrate, decât cele practicate în regimuri totalitare? –

Când poporul român a înfăptuit Revoluția în anul 1989 a sperat că „își va recuceri dreptul de a-și hotărî soarta" fără nici un amestec din afară. Românii s-au ridicat împotriva abuzurilor incalificabile, practicate în regimurile totalitare de impunere a unor lideri politici care le promovau obiectivele de dominare și subordonare, încălcând cu brutalitate interesele de progres și dezvoltare ale țării. Ei au plătit cu „lacrimi și sânge" libertatea recucerită în interior, sperând că și-au recucerit și libertatea în exterior, neimaginându-și că – după Revoluție – amestecul în treburile interne, practicat în regimurile totalitare va fi înlocuit cu amestecul în treburile noastre interne, practicat de unii funcționari europeni și de peste ocean, aflați în slujba „imperiilor transnaționale".

Dacă în primii ani după victoria Revoluției, intervenția unor funcționari de la Bruxelles și de la Washington îmbrăca forma unor recomandări, în anul 2012, această intervenție a căpătat forma unui abuz incalificabil într-un sistem internațional, bazat pe obligația de a respecta suveranitatea și

demnitatea fiecărui stat membru. Constatăm că unii comisari, aflați vremelnic în funcții la Bruxelles, precum și funcționari de la Washington își permit „să impună poporului român guvernanții care sunt loiali transnaționalelor, sfidând opțiunile acestui popor".

Acești funcționari – încălcând grav principiile și normele fundamentale ale relațiilor dintre state, printr-un cinism greu de imaginat declară că voința poporului român – exprimată prin votul a 7.400.000 de oameni – de a demite un lider politic care nu le reprezintă interesele legitime, constituie „un derapaj de la democrație" și o „abatere de la regulile statului de drept".

Consecințele acestui comportament iresponsabil al funcționarilor respectivi sunt greu de evaluat. Dar, pe baza unei analize aprofundate cu privire la impactul avut asupra societății românești, se constată că acești funcționari – prin minciunile și calomniile prin care au încercat să falsifice un act democratic al unui popor – au reușit să pună în cauză imensul capital de încredere al românilor într-o construcție europeană „pe care o considerau democratică", punând, totodată, sub semnul îndoielii atașamentul unor angajați ai Washingtonului față de valorile democratice.

*
* *

Intervenția, amestecul în treburile altui stat este un instrument al politicii de expansiune și dominație practicat de statele mari împotriva țărilor mai mici, cu o forță economică și militară mai slabă. „Este – după cum remarca Titus Livius – „o atitudine de stăpân față de supus"[1], iar după Herodot „de dominație și de putere"[2]. Aceasta primejduiește pacea și generează încordare și suspiciune, odată cu dorința celui al cărui drept a fost încălcat „de a-și redobândi demnitatea"[3]. Pentru a se menține relații pașnice, Wolff demonstra că „statele nu trebuie să-și cauzeze reciproc prejudicii și au dreptul să nu

[1] Titus Livius, 1, 38, 21.

[2] Herodot, VII, 133.

[3] Plautus, *Amfitrion,* v. 258 și urm.

permită ca un alt stat să se amestecete în regimul celuilalt"[4], iar Vattel preciza că „este o consecință evidentă a libertății și independenței națiunilor că toate au dreptul să se guverneze, după cum socotesc de cuviință" și că „*nici una nu are cel mai mic drept de a se amesteca în guvernarea celeilalte*"[5]. Puncte de vedere similare întâlnim în ample și documentate lucrări contemporane de drept și relații internaționale[6].

Consacrat de Revoluția franceză, acest principiu a fost încălcat apoi în războaiele lui Napoleon Bonaparte; neintervenția în treburile ținând de competența națională a unui stat își găsește dezvoltare în „Doctrina Monroe", care – în Mesajul adresat Congresului la 2 decembrie 1823 de Președintele Statelor Unite[7] – afirma „situația liberă și independentă a țărilor continentului american"[8]. Acest *important principiu al dreptului internațional* a fost invocat frecvent de țările mai mici, cu o economie și o forță militară mai puțin puternice, împotriva politicii de amestec în treburile lor interne de țările mai mari, fiind consacrat, mai întâi, în documentele Conferinței de la Haga din 1907 și, mai târziu, după primul război mondial, în art. 15/8 al Pactului Ligii Națiunilor[9].

---

[4] *C. Wolff,* Institutiones iuris naturae et gentium, *§54.*

[5] E. Vattel, *Droit des gens. Preliminaires,* Cartea a II-a, Cap. IV, §54.

[6] F.B. Potter, *L'intervention en droit international moderne,* în R.C., Vol. 32, 1930; Q. Wright, *Intervention,* în A.J.I.L., Vol. 51, 1957; T. Mitrovici, *The Principle of Non-Intervention in contemporary International Law,* în Jugos. R.M.P., nr. 1, 1964 etc.; Dumitru Mazilu, *Neintervenția (neamestecul) în treburile ținând de competența națională a unui stat,* în „Dreptul Internațional Public", Vol. I, Ediția a V-a, Editura Lumina Lex, București, 2010, pp. 204 și urm.

[7] „Doctrina Monroe" a fost lansată în condițiile în care – după intervenția armatei franceze în Spania – ar fi putut fi extinsă această intervenție militară în țări din America Latină.

[8] Iar o intervenție militară străină ar fi pus în cauză „situația liberă și independentă a acestor țări".

[9] Se avea în vedere intervenția militară care a declanșat prima conflagrație mondială.

I. INADMISIBILITATEA INTERVENȚIEI ÎN TREBURILE INTERNE

Îndatorirea de a nu interveni în treburile ținând de competența națională a unui stat este un principiu – și, în același timp, o normă fundamentală a dreptului internațional – deoarece numai pe această cale se dezvoltă relații normale între state, se păstrează și se consolidează încrederea între popoare, se dezvoltă raporturi de respect reciproc[10].

§1. Marile puteri – folosind superioritatea lor economică, militară, tehnico-științifică – se amestecă sau încearcă să se amestece în treburile interne sau externe ale celorlalte state

Unul din cei mai remarcabili analiști ai relațiilor internaționale, J. Fawcet atrage atenția că principiul neintervenției în afacerile interne are o semnificație deosebită în promovarea și menținerea păcii[11].

J. Fawcet constată că marile puteri – folosind superioritatea lor economică, militară, politică, tehnico-științifică – se amestecă sau încearcă să se amestece în treburile interne și externe ale celorlalte state[12]. Toate statele lumii sunt vital interesate în statornicirea și respectarea integrală a principiului neintervenției, care explică largul consens al acestora[13] cu privire la „*Declarația asupra inadmisibilității intervenției în treburile interne ale statelor și asupra protecției independenței și suveranității lor*”[14].

Istoria consemnează importanța covârșitoare a apărării și întăririi principiului neintervenției, scut al dreptului oricărui

---

[10] Aceste raporturi erau periclitate prin amestecul unui stat în treburile interne ale altui stat.

[11] J. Fawcet, *Intervention in International Law,* în R.C., 1861, Vol. II, 103, pp. 353-354.

[12] *Ibidem*.

[13] Declarația a fost prezentată de 57 de state, iar Rezoluția a fost adoptată cu 100 de voturi pentru și 5 abțineri.

[14] Rezoluția nr. 2131/XX, din 21 decembrie 1965.

popor de a-și orândui viața potrivit intereselor și năzuințelor proprii, în mod liber, fără amestec din afară[15].

§2. Nu numai treburile interne, ci și cele externe țin de atributul suveran al statului independent

Intervenția în treburile interne și externe ale unui stat pune în pericol pacea și securitatea internațională[16]. Este de domeniul evidenței faptul că nu numai treburile interne, ci și cele externe țin de atributul suveran al statului independent[17], în exercitarea lor nefiind admisă intervenția altor state sau a altor entități internaționale[18].

În baza Cartei Națiunilor Unite [19] ar constitui un act de intervenție în treburile unui stat, în acele probleme care „țin esențialmente de competența națională a statului”[20]. Tot un amestec în treburile statului respectiv ar fi încercarea unui stat terț „să-i prescrie să recunoască alt stat”[21].

În același sens, urmează a fi înțeleasă stabilirea – sau ruperea, suspendarea, reluarea etc. – relațiilor diplomatice cu un alt stat. Fără îndoială, în toate aceste cazuri nu este vorba de o problemă internă, ci de o problemă internațională a statului. Dar, încercarea oricărei alte puteri de a se amesteca în modul cum un stat înțelege să rezolve problema respectivă a relațiilor

---

[15] De pildă, depinde de fiecare stat independent să aprecieze dacă și în ce măsură înțelege să recunoască un stat nou, cu condiția, bineînțeles, ca actul recunoașterii sau declarația de nerecunoaștere să nu facă parte dintr-o politică ilicită, de exemplu să nu fie menit a pregăti o agresiune.

[16] Amestecul din afară anulează libertatea de decizie a statului respectiv, violează independența națională, determină o stare de puternică încordare între statele respective.

[17] E. Vattel, *op.cit.,* Cap. IV, §54.

[18] Cum ar fi funcționarii unor organisme regionale.

[19] Art. 2, §7, Carta Națiunilor Unite. „Nothing contained in the present Charter shall authorize the United Nations to intervene in matters which are essentially within the domestic jurisdiction of any state or shall require the Members to submit such matters to settlement under the present Charter” (Art. 2, paragraf 7).

[20] *Ibidem.*

[21] Alexandru C. Aureliu, *Principii ale relațiilor dintre state,* Editura Politică, București, 1996; P. Reuter, *Principles of International Law,* Vol. 103, 1961.

sale internaționale ar constitui o atingere adusă exercițiului suveranității unui stat independent[22].

§3. Amestecul în treburile interne – expresie a unei politici de dictat și subordonare, practicată de statele mai mari și mai puternice

Istoria demonstrează că intervenția în treburile altui stat este practicată, de regulă, de statele mai mari și mai puternice, fiind expresia unei politici de dictat și de subordonare[23].

Analiști avizați ai dreptului și relațiilor internaționale au atras atenția că amestecul în treburile interne se face, de obicei, prin presiuni fățișe sau subtile la care sunt supuse statele respective[24]. Aceste fenomene constatate frecvent – și după al doilea Război Mondial – au determinat reprezentanții autorizați ai statelor să-și concentreze eforturile în direcția elaborării unor texte normative care să pună capăt amestecului în treburile interne ale altor state. Exemple elocvente, în acest sens, sunt Pactele internaționale privind drepturile civile și politice, precum și drepturile economice, sociale și culturale[25].

Reprezentanții autorizați ai statelor participante la negocierea celor două Pacte internaționale au stipulat primul articol cu același conținut, atrăgând, astfel, atenția asupra importanței excepționale a „dreptului popoarelor de a-și hotărî singure soarta”[26] . Astfel, în acest articol se consacră faptul că: *„Toate popoarele au dreptul să-și hotărască singure soarta”*[27]. În

---

[22] Edwin Glaser, Dreptul statelor de a participa la viața internațională, Editura Politică, București, 1982, pp. 17 și urm.

[23] Se constată că victimele unei asemenea politici au fost – și continuă să fie – în cele mai multe cazuri, statele mai mici, cu o forță economică și militară mai slabă.

[24] N. Mugerwa, *Subjects of International Law,* în „Manual of Public International La”, St. Martin's Press, New York, 1968, pp. 250 și urm.

[25] Adoptate de Adunarea Generală a Națiunilor Unite în decembrie 1966.

[26] Ceea ce exclude amestecul altor puteri în exercitarea dreptului suveran al oricărui stat independent.

[27] Alin. 1, art. 1, Pactul internațional al drepturilor civile și politice; Alin. 1, art. 1, Pactul internațional al drepturilor economice, sociale și culturale (Rezoluția nr. 2.200/XXI din 16 decembrie 1966).

temeiul acestui drept – se precizează, în continuare – popoarele „determină în mod liber statutul lor politic și urmăresc în mod liber dezvoltarea lor economică, socială și culturală”[28].

În cele două Pacte internaționale, se consacră, totodată, că „Toate popoarele pot, *în vederea propriilor lor țeluri,* să dispună în mod liber de bogățiile și resursele lor naturale, fără prejudiciul oricăror obligații decurgând din cooperarea economică internațională[29] bazate pe principiul avantajului reciproc, pe dreptul internațional”[30].

Reprezentanții statelor participante la negocieri au stipulat expres, în continuare, că „În nici un caz, un popor nu poate fi lipsit de propriile sale mijloace de subzistență”[31].

Consacrarea expresă în cele două Pacte internaționale a „dreptului popoarelor de a-și hotărî singure soarta” a urmărit să împiedice marile puteri să mai practice amestecul în treburile interne ale altor țări, oferind posibilitatea acelor țări care devin victime ale intervenției în procesele guvernării lor libere să se apere în fața forurilor internaționale, inclusiv în fața celor două Comitete ONU constituite să vegheze la respectarea dispozițiilor evocate[32].

Cu toate că neamestecul în treburile altui stat este considerat principiu și normă fundamentală a relațiilor internaționale, statele care au o forță economică și militară mai slabă se confruntă – și în al doilea deceniu al secolului al XXI-lea – cu imixtiuni grave în treburile lor interne și externe, ca urmare a politicii de dictat și subordonare practicate de unele mari puteri și de alte entități internaționale care se consideră

---

[28] *Ibidem.*

[29] *Economic and technical cooperation among developing countries,* A/52/630 of 18 December 1997; A se vedea și A. Qureshi, *International Economic Law,* Sweet and M., 1997, pp. 18 și urm. (subl. ns., D.M.).

[30] Alin. 2, art. 1.

[31] *Ibidem.* Această prevedere este menită să prevină acele acțiuni, ale unor companii multinaționale de jefuire a bogățiilor naturale ale unor țări cu o forță economică și militară mai slabă.

[32] Aceste organisme au analizat – în cei peste 45 de ani de activitate – multe situații grave în unele regiuni ale lumii și au făcut recomandări corespunzătoare.

îndrituite să se amestece brutal în viața lor internă și externă, după bunul plac[33].

II. NEAMESTECUL ÎN TREBURILE INTERNE ALE STATELOR – „O CONCEPȚIE DEPĂȘITĂ?"

La începutul anului 1999, unul dintre liderii diplomației occidentale[34] a lansat un nou concept strategic, bazat pe împărțirea statelor în două categorii: ***a.*** cele democratice, care urmau să alcătuiască „clubul democraților" și ***b.*** celelalte state, din care făceau parte ***1.*** statele „potențial democratice" (care aveau șanse să acceadă la democrație) și ***2.*** state cu regimuri nedemocratice. „Clubul democraților" urma să îndeplinească funcțiile: ***a.*** menținerii și dezvoltării democrației în lume și ***b.*** obligării liderilor nedemocrați „să opteze pentru democrație"[35].

§1. „Democratic Leadership Council"

În ultima zi a Summit-ului de la Washington, consacrat aniversării Pactului Nord-Atlantic, în 1999, sub deviza „*Strengthening Democracy in Global Economy*", la National press Club din Washington, câțiva dintre cei mai proeminenți lideri ai Establishmentului american evocau „principiile celei de-a treia căi", filosofie politică lansată cu 15 ani în urmă[36] de „Democratic Leadership Council", care și-a propus „impunerea, pe scena internațională, a noului tip de mișcare politică" în

[33] În ultimii ani am fost martorii unor imixtiuni nepermise în exercitarea guvernământului unor țări, imixtiuni practicate, mai ales, de către unii funcționari ai anumitor organisme continentale și de peste ocean.

[34] Madlaine Albright, Secretar de Stat la Washington, cea care a impus „Acordul" de la Rambouiet, în urma căruia s-a decis agresiunea împotriva Iugoslaviei.

[35] La inițiativa doamnei Madeleine Albright s-a organizat la Varșovia o reuniune a „statelor democrate" din lume, care viza promovarea unui set de măsuri prin care liderii unor state să fie obligați să opteze pentru democrație. Delegația Franței s-a opus adoptării Declarației propuse la reuniunea de la Varșovia, demonstrând că măsurile incluse în acel document ar fi reprezentat „un amestec grav în treburile interne și externe ale unor state independente și suverane".

[36] În anii 1984-1985.

societatea postindustrială. Sfidarea pe care o propuneau – cu acel prilej – era „de a crea o nouă cale de guvernare”[37].

William Jefferson Clinton[38] întreba: „Cum putem crea un concept al unei comunități atât naționale, cât și internaționale care să fie ca un magnet pentru a reuni oamenii laolaltă, mai degrabă decât forțele magnetice care îi despart în acest moment pe criteriile diferențierilor etnice, rasiale sau religioase?”[39].

Când se constată „violări ale drepturilor omului este necesar să intervenim” – preciza fostul președinte american, deoarece „asemenea fapte nu pot rămâne nepedepsite”[40]. Pe bună dreptate, întrebarea care se pune este: „cine va fi în măsură să aprecieze gravitatea acestor fapte, dacă forurile mondiale constituite, organisme ale Națiunilor Unite[41] nu mai sunt consultate[42].

Concluzia care se impune este că în cazul în care atributele Forumului Mondial sunt transferate unor organisme regionale sau chiar locale „întregul sistem – instituit pe parcursul a peste 370 de ani prin negocieri politico-diplomatice laborioase – se năruie”[43].

§2. „Nici un stat să nu se amestece, întrebuințând forța, în constituirea și guvernarea altui stat”

Pentru ca pacea și securitatea națiunilor să fie asigurate – atrăgea atenția Immanuel Kant – se impune ca „nici un

---

[37] Democratic Leadership Council, punct de vedere, la dezbaterile din 1984-1985.

[38] Președintele Statelor Unite ale Americii în acel moment.

[39] William Jefferson Clinton, *Statement at National Press Club,* Washington, mai, 1999.

[40] *Ibidem.*

[41] Consiliul de Securitate; Human Rights Commission; Sub-Commission on Prevention of Discrimination and Protection of Minorities.

[42] Când a fost declanșată intervenția militară în Iugoslavia, Javier Solana – pe atunci Secretar General NATO, întrebat dacă a avut aprobarea Consiliului de Securitate ONU – a răspuns: „N-am avut această aprobare și nici n-am cerut-o pentru că știam că nu o vom primi”.

[43] Sistemul imaginat de Hugo van Grott (Grotius); de Immanuel Kant; de Georg Wilhelm Friederich Hegel; – și după prima conflagrație mondială – de acel „mare și înțelept Președinte American”, care a fost Woodrow Wilson.

stat să nu se amestece, întrebuințând forța, în constituirea și guvernarea altui stat"[44]. Marele gânditor considera necesare reglementări care să respingă amestecul în constituirea și guvernarea altui stat și să instaureze relații de pace și securitate pentru toate popoarele[45 46 47].

În concepția lui Immanuel Kant, reglementările internaționale trebuie să garanteze respectarea principiilor de dreptate, atât pentru statele mari, puternice, cât și pentru cele mici și mijlocii. „Dreptatea trebuie să domnească" – sublinia marele vizionar – „*chiar dacă toți mișeii din lume s-ar prăpădi din această prinсină"*[46]. Acesta este un principiu de drept solid „*care retează căile strâmbe ale vicleniei sau forței"*[41].

Georg Wilhelm Friedrich Hegel preciza că „dreptul politic extern derivă din raporturile între state independente"[48].

A fi independent în relația cu celălalt – observa celebrul gânditor – „este prima îndreptățirea absolută a fiecărui stat, condiția necesară că se află în deplină securitate"[49].

Woodrow Wilson – rămas în istorie prin rolul excepțional pe care l-a avut în constituirea Societății Națiunilor – a promovat „în paisprezece puncte" un sistem de relații internaționale bazat pe cooperarea națiunilor și nu pe subordonarea lor.

§3. „Legea internațională apare nu drept o lege de «subordonare», ci drept o lege de «coordonare»"

Nicolae Titulescu se pronunța pentru promovarea legalității internaționale, ca premisă a unei ordini juridice europene și mondiale, care să garanteze pacea și securitatea popoarelor. În concepția eminentului diplomat „legea

[44] Immanuel Kant, *Spre pacea eternă.Un proiect filosofic,* 1795, p. 119.

[45] *Ibidem.*

[46] *Ibidem,* p. 118 (subl. ns., D.M.).

[47] *Ibidem* (subl. ns., D.M.). Respectul reciproc între țări și popoare este premisa și condiția păcii și securității lor.

[48] Georg Wilhelm Friederich Hegel, *Istoria filosofiei,* vol. II, p. 373. Statele – în raporturile lor unele cu altele – stabilesc „între ele stipulații" prin care se consacră că un stat se află „față de altul în independență suverană" *(Ibidem).*

[49] *Ibidem.*

internațională apare nu drept o lege de «subordonare», ci drept o lege de «coordonare»”[50].

Atât pe plan conceptual, cât și în acțiunea sa diplomatică, Nicolae Titulescu a militat pentru statuarea în Europa și în lume a unei ordini juridice bazată pe principiile și normele dreptului, calificând amestecul în treburile interne și externe ale statelor, un argument al celor incapabili să folosească mijloace civilizate pentru soluționarea unei situații conflictuale”[51].

Amestecul în treburile interne ale unui stat s-a dovedit a fi „o atitudine de stăpân față de supus”[52], un act „de dominație și de *putere*”[53], respinse de popoare atât în trecut, cât și în prezent, ceea ce demonstrează că neamestecul în treburile interne – departe de a fi un concept depășit – rămâne un principiu și o normă fundamentală a dreptului și relațiilor internaționale. Amestecul în treburile interne este un abuz incalificabil într-un sistem internațional, bazat pe obligația de a respecta suveranitatea și demnitatea fiecărui stat membru.

III. SUNT, OARE, MAI PUȚIN NEDEMNE ABUZURILE PRACTICATE ÎN REGIMURI DEMOCRATICE, DECÂT ABUZURILE PRACTICATE ÎN REGIMURI TOTALITARE?

Este indiscutabil că amestecul în treburile interne reprezintă un abuz incalificabil, comis în orice regim politic, indiferent de eticheta sub care s-ar încerca să fie ascuns. Iar cei care practică un asemenea abuz sunt lipsiți de onoare și demnitate.

---

[50] Nicolae Titulescu, *Documente diplomatice,* p. 847. Pacea și securitatea pe continent – nota Nicolae Titulescu – nu pot fi asigurate prin reînființarea „concernului marilor puteri”, care „să soluționeze problemele europene”. Problemele europene pot și trebuie să fie soluționate „numai în temeiul unor decizii luate cu unanimitatea voturilor celor în cauză și cu consimțământul părții interesate”.

[51] Nicolae Titulescu declara că „afirmația că s-au epuizat mijloacele diplomatice pentru aplanarea și rezolvarea unui diferend a fost și va fi întotdeauna o minciună”, dovedindu-se „o scuză pentru cel puternic”, care „abia așteaptă să intervină în treburile interne ale unui stat, recurgând chiar și la forță”.

[52] Titus Livius, I, 38, 21.

[53] Herodot, VII, 133.

§1. Amestecul în treburile interne – o manifestare a solidarității de castă a tiranilor și dictatorilor – istorie și actualitate

O cercetare aprofundată îngăduie concluzia că amestecul în treburile interne s-a manifestat ca expresie a solidarității de castă a tiranilor și dictatorilor[54]. De pildă, în urma executării regelui Carol Stuart – care ignorase Parlamentul, ca și în cazul arestării și, apoi, executării regelui Ludovic al XVI-lea, care ignorase Adunarea Națională[55]. La procesul regelui Carol Stuart, în Actul de acuzare se consemna: „Carol Stuart, rege al Angliei, primind o putere nelimitată, aceea de a guverna în baza și conform legilor regatului, și nu altmintrelea, în mod mișelesc și cu rea-credință, a declarat război Parlamentului și, ca provocator al acestui război, s-a făcut vinovat de toate trădările, omorurile și jafurile comise în timpul zisului război”[56]. În apărarea sa, Carol Stuart preciza că poporului guvernarea „nu-i aparține întru nimic. Un supus și un suveran sunt ființe în mod evident diferite”[57].

La procesul lui Ludovic al XVI-lea, Saint-Just declara că „Ludovic nu este doar un acuzat și voi nu sunteți doar niște judecători; voi sunteți, nu puteți fi decât oameni de stat și reprezentanții națiunii. Nu aveți de dat o sentință pentru sau împotriva unui om, ci aveți de luat o măsură de salvare publică, de îndeplinit un act de care depinde destinul națiunii”[58].

Și în cazul lui Carol Stuart și în acela al lui Ludovic al XVI-lea se constată sfidarea reprezentanților aleși în Parlament,

[54] La o asemenea concluzie ajungem dacă analizăm reacțiile monarhiilor absolute din Europa la executarea regelui Carol Stuart în timpul Revoluției de la 1648, condusă de Oliver Cromwell (André Maurois, *Istoria Angliei,* Ediția actualizată de Michel Mohrt, Editura Orizonturi, București, pp. 414 și urm.). Reacții similare s-au constatat în urma arestării regelui Franței, Ludovic al XVI- lea - după eșecul fugii la Varennes, și, apoi, executarea sa, la 21 ianuarie 1793 (Jacques Madaule, *Istoria Franței. De la Ludovic al XIV-lea la Napoleon al III-lea,* volumul 2, Editura Politică, București, 1973, pp. 167 și urm.).

[55] Jacques Madaule, *op. cit.,* pp. 158 și urm.

[56] André Maurois, *op. cit.,* pp. 414-415.

[57] *Ibidem,* pp. 415-416.

[58] Jacques Madaule, *op. cit.,* p. 178.

ca și în Adunarea Națională. Aceleași comportamente au unii lideri politici detestați de popor în unele țări, cum este România, în anii 2007-2012. Pentru ei organele represive alcătuiesc „statul de drept", pe când organele alese de popor „pun în cauză democrația".

Atât în cazul Angliei, cât și în cazul Franței, arestarea și executarea regilor a determinat îngrijorarea și nemulțumirea „caselor domnitoare" de pe continent, dar monarhii respectivi nu au intervenit, prin forță, în apărarea regalității[59] nici în Anglia, nici în Franța – ca urmare a revoluțiilor care au avut loc în țările respective. Mai mult, monarhia spaniolă s-a grăbit să stabilească relații diplomatice cu „Parlamentul cel Lung", trimițând la Londra ca ambasador pe don Alonzo de Cardenas, iar Mazarin – luând exemplul Spaniei – l-a convins pe regele Franței să trimită un ambasador la Londra, acreditat pe lângă Consiliul de Stat, condus de Oliver Cromwell[60].

Este evident că unele din comportamentele tiranice, dictatoriale din secolele trecute – care au determinat declanșarea revoluțiilor și instaurarea unor reguli, mai liberale pentru reprezentarea poporului – se întâlnesc și în comportamentul unor lideri politici din primele decenii ale secolului al XXI-lea. Ei detestă instituțiile alese ale poporului, care sunt parlamentele, pe care le consideră nedemocratice – cum se întâmplă în România. Iar, statul de drept este considerat a fi alcătuit din acele instituții care au funcțiuni represive (parchete; servicii secrete etc.).

[59] „Casele domnitoare" de la Madrid, de la Paris, de la Petersburg și din alte capitale europene erau, mai degrabă preocupate de extinderea revoluției din țările lor. De pildă, Gustav al III-lea al Suediei, unul din suveranii „care avea cea mai vie conștiință a primejdiei care amenința monarhiile europene" a semnat cu Ecaterina a II-a Tratatul de la Varela la 14 august 1790, iar – după arestarea regelui Franței, împăratul și regele Prusiei s-au întâlnit la castelul din Pillnitz, în Saxonia, unde au semnat Declarația din 27 august 1791. Dar nici în cazul Tratatului din 14 august 1790 și nici în cazul Declarației din 27 august 1791 nu se punea problema unei intervenții din afară (Jacques Madaule, *op. cit.,* p. 170).

[60] Ambasadorul Franței la Londra – în scrisorile de acreditare – recunoștea competența noilor conducători ai Angliei, după executarea regelui Carol Stuart. „Sunt economi în afacerile lor particulare și darnici în ce privește devotamentul lor față de afacerile publice" – se preciza în scrisorile de acreditare „pentru care fiecare muncește pe brânci, parcă ar fi vorba de propriile sale interese" (André Maurois, *op. cit.,* p. 417).

§2. Amestecul în treburile interne practicat în ultimele decenii – o expresie a promovării intereselor „imperiilor transnaționale". Minciuna și calomnia – instrumente valorificate în realizarea acestor interese

În ultimele decenii, tot mai mulți analiști avizați atrag atenția că „globalizarea este un colonialism modern"[61]. În zilele noastre, imperiile coloniale nu mai sunt statele[62], ci transnaționalele[63], care și-au concentrat toate mijloacele pentru „refeudalizarea lumii"[64], structurându-și propriile servicii de spionaj și contraspionaj[65], precum și mecanisme de manipulare și dezinformare[66]. O evoluție care îngrijorează „prin forța cu care se amestecă în treburile interne ale statelor"[67], urmărind – prin dictat[68] în primul rând economic[69] – subordonarea acestora, în vederea impunerii „unei noi ordini mondiale"[70]. Chiar și bancherii „care au împins economia globală, ca și propriile lor firme, pe marginea prăpastiei, au primit bonusuri extrem de mari. La o privire mai atentă a celor care se află la vârful societății, observăm că rolurile lor sunt disproporționate: unii și-au adunat averea *prin exercitarea puterii monopolului,* alții sunt directori executivi care au profitat de deficiențele din guvernarea corporatistă..., iar alții și-au folosit *conexiunile*

[61] Ricardo Petrella, *Patronii Terrei,* în „Le Monde Diplomatique"; Alain Gresh, „Recrearea internaționalismului"; Amitai Etzioni, fostul consilier al Președintelui Jimmy Carter; Clive M. Schmitthoff, Jean-Michel Jacquet, Hans van Houte etc.

[62] Cum erau Anglia, Spania și alte state care cuceriseră teritorii imense în diferite zone ale lumii.

[63] Jean Ziegler, *L'Empire de la Honte,* Librairie Arthème Fayard, 2005, pp. 181 și urm. (Antet XX Press, 2006).

[64] *Ibidem* (În românește de Elisabeta Maria David, Antet XX Press, 2006).

[65] *Ibidem,* p. 188.

[66] *Ibidem.*

[67] *Ibidem,* pp. 181 și urm.

[68] *Ibidem.*

[69] Florin Constantiniu, *Mondialismul în numele democrației,* o analiză reluată în mai multe cercetări de referință.

[70] Ibidem. *Joseph E. Stiglitz,* Prețul inegalității: cum societatea divizată de astăzi ne pune în pericol viitorul, o sinteză în „*România liberă*" din 15 iunie 2012.

politice ca să beneficieze de bunăvoința guvernului"[71]. În ultimele decenii, guvernanții obedienți din diferite țări, inclusiv cei din România, se implică în promovarea intereselor corporațiilor străine, adoptând măsuri prin care sărăcesc propriile popoare[72].

Transnaționalele „și-au plantat" elemente fidele în funcții guvernamentale la nivel național, european și mondial, care le execută dispozițiile, adesea, printr-un amestec brutal în treburile interne ale unor state, pe care le subordonează economic și politic.

În ultimii ani, constatăm o proliferare fără precedent a minciunii și calomniei, insistent valorificate în actele de amestec incalificabil în guvernământul unor state naționale, cum sunt actele unor funcționari de la Bruxelles și de la Washington din iulie-septembrie 2012 în România. Amestecul acestor funcționari a urmărit apărarea unui lider politic detestat de popor pentru că acționa împotriva intereselor sale, servind cu supra de măsură interesele multinaționalelor. Parlamentul român l-a suspendat, iar poporul l-a demis printr-un vot masiv de 7.400.000 în referendum. Dar, funcționarii de la Bruxelles și Washington au intervenit – prin toate mijloacele – pentru a-l menține la putere pe președintele demis de popor[73], bazându-și intervențiile lor, în cea mai mare măsură, pe minciunile și calomniile transmise de indivizi din România trimiși în străinătate cu misiuni de dezinformare. Ofensiva minciunii și calomniei s-a bazat și pe publicarea unor articole – elaborate în țară – și acceptate de publicații cu largă circulație în străinătate, se pare că la prețuri substanțiale[74].

[71] *Ibidem,* subl.ns., D.M.

[72] Jean Ziegler, *op. cit.,* pp. 181 și urm.

[73] Transformându-l într-un fel de guvernator impus din afară (Bogdan Chiriac, *Comentariu la Antena 3,* 9 septembrie 2012).

[74] Atât regimurile totalitare, cât și regimurile democratice recurg la „mecanisme de dezinformare", care – între altele – folosesc echipe specializate în elaborarea unor texte pentru uz extern, în care sunt prezentate în culori „strălucitoare" dictatorii din țările respective și sunt denigrați și calomniați cei care se opun lor. Aceste mecanisme de defăimare – în unele țări cu regimuri democratice – sunt incluse în „statul de drept" pentru că îi apără pe liderii detestați de propriile popoare, care, prin amestec străin, se încearcă să fie menținuți la putere.

Când Stalin, Hitler și alți lideri detestați de popoare au recurs la minciuni și calomnii - nu numai pentru uz intern, ci și pentru uz extern - știau că minciunile și calomniile proliferate vor avea efecte, mai devreme sau mai târziu[75]. Francis Bacon atrăgea atenția că „în urma calomniei tot rămâne ceva"[76], iar Caron de Beaumarchais – prin mesajul transmis de Don Basilio – arăta că cei care strecoară, în mod conștient *veninul minciunilor* sunt convinși că ceva rămâne în sufletul oamenilor[77].

Joseph Paul Goebbels – șeful propagandei hitleriste – susținea că: „o minciună repetată de câteva ori, rămâne o minciună", dar „repetată de nenumărate ori devine adevăr"[78]. Se înțelege că nu în realitate, ci în mentalul colectiv...

§3. Cum unii funcționari de la Bruxelles și de la Washington au reușit să risipească imensul capital de simpatie al unui popor într-un proiect generos european și în visul democratic american.

Este cunoscut că poporul român și-a manifestat un entuziasm sincer la aderarea țării la Proiectul Europei Unite și că de mulți ani a nutrit speranța că visul democratic american va rodi și pentru fiii și fiicele patriei române[79]. În anii care au trecut – după prăbușirea regimului totalitar – multe schimbări au avut loc, mai ales pe planul recuceririi libertății. Pe lângă împliniri, s-au constatat și amare dezamăgiri[80].

Fără îndoială, una din cele mai amare dezamăgiri au cunoscut-o românii în vara anului 2012, când unii funcționari de la Bruxelles și de la Washington – printr-un amestec agresiv în opțiunea lor liber exprimată – au aruncat în derizoriu votul lor masiv pentru demiterea unui președinte care nu le mai reprezenta interesele[81].

---

[75] *Francis Bacon,* Audacter calomniare, semper aliquid baeret.

[76] *Ibidem.*

[77] Caron de Beaumarchais, *Bărbierul din Sevilla,* Actul II, Scena 8.

[78] Vladimir Volkoff, *Goebbels,* în „Tratat de dezinformare", Editura Antet, București, 1999, p. 64.

[79] După a doua conflagrație mondială, în toți anii totalitarismului.

[80] În primul rând, în urma jefuirii bogățiilor țării de către multinaționale.

[81] Comportându-se ca avocatul multinaționalelor, care vor să acapareze

Colportând, adesea, minciunile și calomniile, livrate din interiorul țării[82], acești funcționari[83] – încercând să arate că votul a milioane de români poate fi ignorat și că voința unui popor de a demite un lider pe care îl detestă reprezintă un „derapaj de la democrație" și „o abatere de la statul de drept" – au reușit „o tristă performanță": să risipească imensul capital de simpatie al poporului român într-un generos proiect european și în visul democratic american...

*
* *

În concluzie, este o certitudine că neamestecul în treburile ținând de competența statelor „nu este un concept depășit", ci se vădește a fi, în continuare, un principiu și o normă fundamentală a dreptului și relațiilor internaționale. Nu numai funcționarii statelor mari, mici și mijlocii, dar și funcționarii organismelor europene și mondiale au obligația să respecte acest principiu pentru ca progresul și dezvoltarea națiunilor să aibă loc pe baza exigențelor păcii și securității internaționale.[84]

---

toate resursele naturale ale României – aurul și argintul Apusenilor, cuprul de la Roșia Poeni etc.

[82] Orchestrate de acele mecanisme, considerate de fostul președinte componente esențiale ale statului de drept.

[83] Între care Jose Manuel Barroso; Vivianne Reding și Philip Gordon au avut un rol greu de calificat prin amestecul avut în influențarea procesului democratic în care a fost implicat poporul român.

[84] Dictatul străin și încercările de subordonare au fost și vor continua să fie respinse de toate popoarele lumii, pentru care libertatea și independența sunt valori sacre...

COMISARII EUROPENI AU, OARE, DREPTUL SĂ DICTEZE LIDERILOR STATELOR MEMBRE DECIZIILE PE CARE SĂ LE ADOPTE ÎN GUVERNAREA ȚĂRILOR LOR?

Revoluția Română din 1989 s-a înfăptuit cu speranța populației răsculate că practicile dictatoriale existente la nivel național vor fi eliminate și că principiile cooperării și respectului reciproc vor fi așezate la baza unui guvernământ democratic.

Românii nu și-au imaginat atunci că locul practicilor dictatoriale din interiorul țării va fi preluat – după două decenii de la Revoluție – de abuzurile incalificabile ale unor comisari europeni, care își arogă „dreptul" de a dicta liderilor acestei țări deciziile pe care să le adopte în exercitarea guvernământului.

*
* *

Construcția Europei Unite a cunoscut mai multe etape, în care s-au conturat nu numai structurile instituționale adecvate[1], dar s-au precizat, totodată, și atribuțiile și răspunderile funcționarilor, aleși[2] sau numiți, în aceste instituții[3]. Una dintre cele mai importante răspunderi ale instituțiilor și funcționarilor

[1] În baza Tratatului de la Lisabona, aceste instituții sunt: Parlamentul European; Consiliul European; Consiliul; Comisia Europeană; Curtea de Justiție a Uniunii Europene; Banca Centrală Europeană; Curtea de Conturi (Alin.1, art.9, *Tratatul de la Lisabona de modificare a Tratatului privind Uniunea Europeană și a Tratatului de instituire a Comunității Europene* (2007/C306/01).

[2] Cum sunt europarlamentarii.

[3] Cum sunt funcționarii Comisiei Europene.

europeni o constituie *promovarea cooperării și nediscriminării* între statele membre și între cetățenii Uniunii[4]. Tratatul de la Lisabona stipulează – în mod expres că „Uniunea combate excluziunea socială și discriminările și promovează justiția și protecția socială, egalitatea între femei și bărbați, solidaritatea între generații și protecția drepturilor copilului. Aceasta promovează coeziunea economică, socială și teritorială, precum și solidaritatea între statele membre"[5]. „Uniunea respectă bogăția diversității sale culturale și lingvistice și veghează la protejarea și dezvoltarea patrimoniului cultural european"[6].

Cooperarea și nediscriminarea reprezintă principii fundamentale, așezate la baza sistemului instituțional european, a căror încălcare atrage răspunderea celor vinovați[7].

Anii 2010-2012 au marcat Uniunea Europeană prin evoluții economice și financiare deosebit de critice[8], dar și prin evoluții politice discutabile, caracterizate prin tendința de abandonare a principiului cooperării și înlocuirea sa cu principiul subordonării, ceea ce duce la instituirea *discriminării* în relațiile dintre statele membre[9]. Mai mult, unii Comisari europeni – încălcându-și statutul stipulat în Tratatele Uniunii – și-au permis „să dicteze unor lideri naționali[10] deciziile pe care să le adopte în guvernarea țărilor lor", cum s-a întâmplat în lunile iulie-august 2012, în cazul României[11].

---

[4] *Ibidem,* alin. 3, art. 2.

[5] *Ibidem.*

[6] *Ibidem.*

[7] Cel puțin o răspundere politică și morală, cum s-a subliniat în dezbaterile Parlamentului European din 12 septembrie 2012, privind comportarea Președintelui Comisiei Europene, José Manuel Barroso, și a Vicepreședintei Comisiei Europene, Viviane Reding, în cazul României.

[8] Mai ales în Zona Euro, pusă în cauză după evoluțiile din Grecia, Spania, Portugalia, Irlanda, Italia.

[9] Istoria Continentului confirmă *discriminările vădite* între statele mari, puternice economic și militar, și statele mai mici, în condițiile impunerii unor relații de subordonare între ele.

[10] Cum au procedat José Manuel Barroso, Președintele Comisiei Europene, și Viviane Reding, Vicepreședinte al Comisiei, în vara anului 2012, în relațiile cu liderii politici din România.

[11] A se vedea Dezbaterile Parlamentului European din 12 septembrie 2012.

Constatând încercarea unor funcționari de la Bruxelles[12] de a acredita subordonarea în relațiile dintre statele membre prin eliminarea principiilor *cooperării și nediscriminării* – tendință manifestată și în conduita unor Comisari europeni[13] – am ajuns la concluzia că, în cercetarea științifică pe care o supunem atenției Dvs., ar trebui să amintim eșecurile înregistrate anterior în construcția Europei Unite prin *subordonare,* și să precizăm, totodată, că instituirea Comisarilor Europeni a vizat statuarea unor garanții democratice în relațiile cu statele membre, între care *cooperarea și nediscriminarea* ocupă un loc prioritar[14]. Am considerat, în același timp, necesar să răspundem la întrebarea dacă Comisarii Europeni au dreptul să dicteze liderilor statelor membre deciziile pe care să le adopte în guvernarea țărilor lor?[15].

§1. Încercarea de construcție a Europei Unite prin subordonare și discriminare a fost sortită eșecului

După al doilea Război Mondial, câțiva lideri europeni au lansat unul din cele mai ambițioase proiecte, cel al construcției Europei Unite, dintr-o perspectivă economică. Ei aveau în vedere un Proiect de succes, trăgând concluziile care se impuneau din analiza celor două încercări anterioare de unificare a Continentului, care au eșuat lamentabil, în trecut. Era vorba de Proiectul de unificare pe cale *militară,* în formula celebră: „Pax Romana", promovată de Imperiul Roman, iar, după Revoluția franceză, promovat de Napoleon Bonaparte, în formula: „Comanda la mine!", punând – după victoriile sale militare – un frate Rege la Roma; un alt frate Rege la Madrid, și pe mareșalul Bernadotte, Rege la Stokholm. De asemenea, era vorba despre Proiectul de unificare pe cale *religioasă,* promovat de papalitate, cu ajutorul Inchiziției și prin Cruciade.

[12] Îndeosebi, José Manuel Barroso și Viviane Reding.

[13] Abuzând de funcțiile pe care le ocupă.

[14] Tratamentul discriminatoriu practicat de unii Comisari europeni are consecințe politice foarte grave, risipind capitalul de încredere al popoarelor din statele membre într-o construcție europeană democratică.

[15] Amestecul în treburile interne ale statelor a fost – și va fi, în continuare – un abuz incalificabil atât în regimurile totalitare, cât și în regimurile democratice.

Ambele încercări de unificare a Europei au eșuat pentru că *s-au bazat pe subordonarea* unor popoare de către alte popoare – în primul caz, prin mijloace militare; în al doilea, prin mijloace de impunere, cu forța, a unei anumite viziuni religioase asupra lumii.

După al doilea Război Mondial, Jean Monnet și Robert Schumann au lansat construcția Europei Unite – nu prin subordonare, ci *pe calea cooperării economice*, în formula atât de apreciată în anii 50-'60 ai secolului trecut: Piața Comună *(Common Market).* Jean Monnet era de părere că „Europa va prospera, iar bunăstarea va deveni o realitate pentru toți, dacă europenii vor acționa Unit", iar Robert Schumann aprecia că „inteligența și capacitatea creatoare a europenilor vor putea fi mai bine valorificate, dacă națiunile Continentului vor acționa ÎMPREUNĂ"[16].

§2. Instituirea Comisarilor Europeni – considerată o măsură democratică

După cum se știe, procesul integrării europene își are începuturile încă din septembrie 1946, când Primul-ministru al Marii Britanii, Winston Churchill lansa – în discursul său la Universitatea din Zürich – ideea „construirii Statelor Unite ale Europei"[17] pentru care socotea că trebuia organizat, mai întâi, „un parteneriat între Franța și Germania"[18]. Negocierile diplomatice dintre Belgia, Danemarca, Franța, Irlanda, Italia, Luxemburg, Marea Britanie, Norvegia și Suedia au dus la constituirea Consiliului Europei, la 5 mai 1949; la adoptarea și deschiderea spre semnare – la 4 noiembrie 1950 – a Convenției Europene a Drepturilor Omului; la adoptarea Tratatului stabilind Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului, la 18 aprilie 1951; la adoptarea Tratatului stabilind Comunitatea Economică Europeană și a Tratatului privind instituirea Comunității Europene a Energiei Atomice, la 25 martie 1957.

Ideea lansată de Winston Churchill, la Universitatea din Zürich, dădea expresie aprecierii sale pentru construcția

[16] *Robert Schumann,* Declarație făcută la 9 mai 1950.

[17] Winston Churchill, *Discurs la Universitatea din Zürich,* septembrie 1946.

[18] *Ibidem.*

Statelor Unite ale Americii, pe care primul-ministru britanic o considera „un exemplu pentru o construcție europeană similară”[19], având o forță economică, politică și militară, chiar mai puternică în sistemul democratic al lumii.

Pe de altă parte, francezii – și în primul rând Jean Monnet – considerau că cel mai potrivit ar fi să se „instituie Comisari Europeni în noua configurație europeană”[20]. Această ideea fusese promovată în Franța, deoarece unii lideri considerau că formula la care a recurs Revoluția Rusă din 1917 să înlocuiască „statutul ministrului”, cu cel al „Comisariatului poporului” era mai potrivită pentru a sublinia „legătura guvernanților cu poporul”[21]. De altfel, Jean Monnet – părintele-fondator al noii construcții europene – era el însuși Comisar, chiar Comisar General pentru Planul Modernizării Franței. Jean Monnet a apreciat că personalitățile care vor face parte din „Executivul European” trebuie să aibă statutul de Comisari Europeni și nu de miniștri, deoarece această denumire ar aminti „prea mult și prea brutal de birocrația criticată și chiar hulită de popoare în mai multe țări europene”[22].

§3. Trecerea de la Common Market la Uniunea Europeană

Dacă în concepția părinților – fondatori ai Europei Unite – pentru ca această construcție să aibă succes, evitându-se cele două experiențe eșuate în trecut – a fost să se edifice o Piață Comună *(Common Market),* guvernată de principiile cooperării statelor și popoarelor componente, după Revoluțiile din Centrul și Estul Continentului din anii 1989-1991, unii lideri europeni au insistat ca Piața Comună, organism, prin excelență economic, să se transforme într-o Uniune, care urma să devină un organism cu dimensiuni politice.

Momentul oportun pentru această schimbare a fost considerat anul 1992. În urma negocierilor politice și diplomatice care au avut loc a fost convenit și semnat, la

[19] *Ibidem.*

[20] Declarația din 9 mai 1950.

[21] *Ibidem.*

[22] A se vedea dezbaterile din țările europene din anii 1949-1950.

Maastricht, la 7 februarie 1992, Tratatul privind instituirea Uniunii Europene[23]. În anii care au urmat s-au negociat și s-au semnat „Acordurile de asociere la Uniunea Europeană a țărilor din Centrul și Estul Continentului"[24].

Avansând către Centrul și Estul Continentului, Uniunea Europeană și-a extins structurile politice, care – depășind sfera Occidentală – a cuprins o zonă aflată înaintea anilor 1989-1991 sub influența sistemului sovietic de guvernare. Din punct de vedere strategic, țările asociate și, apoi, integrate au trecut – sau sunt în curs de trecere – sub influența metodelor și mijloacelor de guvernare practicate în zona Occidentală.

Trecerea de la o structură, prin excelență economică, în 1992, către o structură cu ambiții politice, la Maastricht, a continuat prin încercarea din 2003 de a se adăuga Uniunii politice o dimensiune juridică, negociindu-se „o Constituție Europeană". Tratatul adoptat în urma negocierilor a fost respins de francezi și de olandezi, iar englezii au renunțat la referendumul programat pentru adoptarea Tratatului, cunoscând că votul popular va fi negativ[25].

§4. Încercarea unor lideri europeni de a abandona cooperarea și de a impune subordonarea în relațiile statelor membre

Nici eșecul celor două încercări anterioare de unificare prin subordonare – pe cale militară: „Pax Romana" și pe cale religioasă prin Inchiziție și Cruciade – și nici respingerea de către francezi și olandezi a unei „Constituții Europene" nu au oferit, se pare, unor lideri europeni suficiente argumente să înțeleagă că singura opțiune pentru o construcție europeană durabilă o reprezintă cooperarea popoarelor Continentului și nu subordonarea lor, pentru că – așa cum preciza Generalul Charles de Gaulle – aceste popoare „sunt prea mândre pentru a accepta anularea identității lor"[26]. Președintele ceh Vaclav

[23] Un Tratat care a consacrat trecerea la o Uniune cu ambiții politice.

[24] România a semnat Acordul de asociere în 1993.

[25] În urma acelui eșec, unii lideri europeni încearcă să se sustragă referendumului, tinzând să adopte deciziile la nivel parlamentar.

[26] Charles de Gaulle s-a opus instituirii unei Federații Europene.

Klaus atrăgea atenția încă din 2004 că „Trebuie să facem tot posibilul pentru ca existența noastră de peste o mie de ani ca individualitate să nu se năruie și să se piardă".

Ca și fostul Prim-ministru britanic, Margaret Thatcher, Președintele Vaclav Klaus a cerut cehilor „să lupte pentru drepturile lor în sânul Uniunii lărgite". Dânsul a recunoscut că extinderea Uniunii Europene „are avantajele ei", dar a apreciat că „pune în pericol individualitatea țărilor membre, ceea ce ar putea duce la conflicte"[27].

Se știe că – unii lideri ai Uniunii, pe cele mai diferite căi – încearcă să impună „supremația dreptului comunitar în raport cu dreptul intern al statelor membre", dar nu informază popoarele din aceste state că un asemenea principiu nu a fost stipulat și nici nu a fost adoptat în Tratatele Uniunii. Amintim că – la solicitarea delegației Marii Britanii la Consiliul European din 21-22 iunie 2007 – a fost dat publicității „Avizul Serviciului Juridic al Consiliului din 22 iunie 2007", în care se precizează că „supremația nu este menționată în Tratat. Situația nu s-a schimbat nici astăzi", dar se invocă – în susținerea sa – Hotărârea Curții de Justiție din 15 iulie 1964, în cauza 6/64, Costa ENEL"[28].

Constatând că supremația dreptului comunitar nu se bazează pe o dispoziție într-un tratat al Uniunii, Marea Britanie a declarat că „în Anglia, prioritate are dreptul englez și nu dreptul unor instituții exterioare Regatului Unit". Este, însă, adevărat că unii guvernanți, cum sunt cei din România, au decis – chiar printr-o dispoziție constituțională – să declare că dreptul comunitar are prioritate în raport cu dreptul intern.

Evoluțiile europene din ultimii ani demonstrează, însă, că – în pofida comportamentului obedient al unor lideri vremelnici ai unor state membre – subordonarea nu va putea fi impusă în relațiile cu statele membre și că singura opțiune care să facă durabilă construcția Europei Unite este cooperarea în beneficiul dezvoltării și progresului tuturor statelor membre[29].

---

[27] Vaclav Klaus, *Să nu ne pierdem în Uniunea Europeană,* în „Mlada Fronta Dnes", aprilie 2004.

[28] *Avizul Serviciului Juridic al Consiliului European* din 22 iunie 2007.

[29] A se vedea și *Uniunea politică în Europa*, în „The Guardian", 7 august 2012.

§5. Comisarii Europeni au, oare, dreptul să dicteze liderilor statelor membre deciziile pe care să le adopte în guvernarea țărilor lor?

Mai mulți analiști avizați în materie atrag atenția asupra faptului că unii Comisari Europeni au impresia că ar fi îndrituiți „să dicteze liderilor statelor membre deciziile pe care să le adopte în guvernarea țărilor lor". Zbignew Bzerzinski – unul din fondatorii „Comisiei Trilaterale" – nota în timpul Reuniunii de la București, din 2009, a acestei Comisii că „Uniunea Europeană nu este un organism politic statal" și că instituțiile și funcționarii ei nu sunt în măsură să dicteze statelor măsuri politice; Uniunea poate doar să adopte măsuri de cooperare economică.

Unii Comisari Europeni – abuzând de pozițiile pe care le ocupă vremelnic – și-au arogat atribuții și „drepturi" pe care statele membre nu li le-au acordat. Ei cred că sunt în măsură „să decreteze dacă un stat membru este sau nu stat de drept" și să dispună cum să se comporte liderii unui stat membru. Ei se văd chiar „deasupra statelor, pe care încearcă să le trateze ca pe un fel de provincii europene". Exemplul cel mai îngrijorător este cel al Comisarului pentru Justiție, care – în iulie 2012 – a avansat ideea „înființării unui post de ministru european pentru justiție", care ar trebui „să aibă *dreptul de a acționa în judecată un stat membru* dacă independența Justiției naționale este în pericol"[30].

În primul rând, trebuie precizat cine este în măsură să decidă că „independența justiției naționale este în pericol" într-un stat membru. Dacă un Comisar European – cum este în acest moment doamna Viviane Reding – își va aroga dreptul la o asemenea decizie, democrația europeană „va deveni o amintire"[31].

---

[30] Viviane Reding, *Frankfurter Allgemeine Zeitung,* 19 iulie 2012.

[31] În condițiile în care Viviane Reding a lansat „verdicte" acuzatoare prin care a umilit poporul român în iulie-august 2012, pe baza „unor minciuni și calomnii orchestrate de echipele de dezinformare aflate în serviciul unui lider politic demis de popor pentru că acționa împotriva intereselor sale legitime" (A se vedea dezbaterile din Parlamentul European din 12 septembrie 2012).

Președintele României din anii 1996-2000 – în Scrisoarea adresată Președintelui Parlamentului European, Martin Schulz – atrage atenția că „România a fost supusă unor presiuni inacceptabile pentru un membru al Uniunii Europene, presiuni venite din partea Comisarului European pentru Justiție, Viviane Reding, și a Președintelui Comisiei Europene, José Barroso”[32]. Aceste presiuni – constată fostul Președinte al României, Emil Constantinescu – „au fost făcute pe baza unor acuzații care nu au nici o legătură cu realitatea”[33]. În continuare, fostul Președinte al României, precizează că „Revenirea în funcție a președintelui[34] nu are nici o legătură cu statul de drept și este rezultatul unor acțiuni discutabile pe plan intern și extern”[35]. Obiectivul intervenției în forță a Comisarului pentru Justiție și a Președintelui Comisiei Europene în problemele politicii interne a României „a fost, în mod evident, susținerea regimului corupt al președintelui Băsescu – autoritar pe plan intern, docil și servil în fața deciziilor autorităților Uniunii Europene”[36].

Comportamentul care contravine principiilor *cooperării și nediscriminării* al unor comisari europeni se constată și în tratamentul diferit în relațiile cu unele state membre[37], dar și în relațiile cu cetățenii Uniunii. De pildă, Președintele Comisiei Europene a declarat că Bulgaria ar putea fi separată de România în perspectiva unei decizii privind aderarea la „Spațiul

[32] Emil Constantinescu, *Scrisoare adresată Președintelui Parlamentului European, Martin Schulz,* 12 septembrie 2012.

[33] *Ibidem.* Parlamentul României, Guvernul și Președintele Interimar au acționat „în litera și în spiritul Constituției României”, a precizat fostul Președinte al României, Emil Constantinescu.

[34] Suspendat de Parlament și demis de popor prin Referendum (7.400.000 voturi, la 29 iulie 2012).

[35] Președintele Emil Constantinescu constată că „mediile de informații occidentale au preluat o afirmație aberantă a președintelui suspendat și a acoliților săi despre o «lovitură de stat» sau un «puci» în România. Nici în visele cele mai urâte nu mi-am imaginat că o minciună atât de sfruntată poate fi «vehiculată» în presa occidentală a anului 2012 și în unele cancelarii europene” *(Ibidem).*

[36] *Ibidem.*

[37] Tratament diferit acordat, de exemplu, Spaniei pentru combaterea efectelor crizei financiare.

Schengen”[38]. Tratamentul evident discriminatoriu pentru accesul lucrătorilor la muncă în unele țări europene, practicat pentru români de la aderare nu a constituit o preocupare pentru comisarii europeni, așa încât abuzurile din acele țări europene să fie eliminate[39].

*
* *

În concluzie, Proiectul generos al construcției Europei Unite va avea succesul scontat de popoarele statelor membre dacă opțiunile lor legitime vor fi respectate și *dacă nu vor fi tratați discriminatoriu.* Comisarii europeni sunt obligați – în temeiul tratatelor constitutive ale Uniunii – să acționeze în serviciul cetățenilor europeni[40].

Este o certitudine că Europa Unită nu a fost concepută pentru a îngădui dictatul unor Comisari, care, vremelnic, ajung în instituții europene, ignorând voința exprimată prin vot a milioane de cetățeni, cărora acești comisari „le impun lideri corupți care să-i guverneze”[41].

Uniunea Europeană a fost concepută ca o construcție democratică, iar popoarele statelor membre o vor apăra împotriva oricăror abuzuri ale unor funcționari vremelnici, care încearcă să-i umilească pe cetățenii europeni, aplicându-le un tratament discriminatoriu „de la stăpân la supus”[42], un tratament bazat pe „dominație și putere”[43]. Nu subordonarea și discriminarea sunt principiile care trebuie să fie așezate la baza guvernământului în Europa Unită, ci *cooperarea și*

[38] José Barroso, Declarație făcută în august 2012.

[39] În mai multe țări europene, tratamentul lucrătorilor continuă să fie *discriminatoriu.*

[40] Care – printr-o cotizație substanțială, numită *un tribut* de unii analiști (3.787.268, 33 euro pe zi, în cazul României) – le asigură acestor comisari „o viață îmbelșugată”, cu speranța că se vor apleca cu răspunderea instituțională ce le revine asupra nevoilor și suferințelor milioanelor de cetățeni ai Uniunii.

[41] Cum s-a constatat în lunile iulie-august 2012 în cazul României.

[42] Condamnat încă de pe vremea lui Titus Livius, 1, 38, 21.

[43] Cum era definit de Herodot, VIN, 133.

nediscriminarea, respectul pentru opțiunile legitime ale tuturor popoarelor europene și garantarea drepturilor și libertăților cetățenilor Uniunii[44].

Dacă în 1989 poporul român s-a ridicat împotriva practicilor dictatoriale din interiorul țării, reușind să pună capăt sistemului totalitar, după peste 26 de ani de la Revoluție, este de așteptat să aibă determinarea și intransigența necesare pentru a respinge practicile dictatoriale întâlnite în activitatea unor comisari europeni. Acești comisari – care își arogă „dreptul" de a da lecții de democrație unor lideri din statele membre ale Uniunii – au obligația, consacrată în tratatele constitutive, de a da curs, în comportamentul lor cotidian, exigențelor construcției unei Europe democratice. Iar guvernele statelor membre au datoria să respingă orice încercare de impunere a unor opțiuni împotriva voinței propriilor popoare[45], care sunt îndrituite să-și decidă soarta prin votul lor liber, ca expresie a esenței oricărui sistem democratic.

---

[44] Profesorul Momcilo Luburici a făcut o analiză de excepție cu privire la valorile care se cuvin așezate la temelia statului de drept (Momcilo Luburici, *Teoria Generală a Dreptului,* Editura Oscar Print, București, 2005, pp. 169 și urm).

[45] Claudiu Iordache atrage atenția – într-o cercetare științifică de excepție – că „puține guverne din Europa și-au permis să facă politică împotriva propriului popor", pe când unii guvernanți din România a făcut-o în anii care s-au scurs după Revoluția din 1989 *(Apocalipsa după Cioran,* Editura IRINI, Ediția I, București, 2012, p. 19).

CORUPȚIA ȘI RISIPIREA RESURSELOR EUROPENE DE CĂTRE BIROCRAȚIA NEALEASĂ DE LA BRUXELLES

– David Craig și Matthew Elliott, doi distinși cercetători ai proceselor europene, analizează „Cum preia controlul asupra viețelor noastre corupta și risipitoarea Uniune Europeană ”[1] –

Revoluția Română din 1989 și revoluțiile din celelalte țări din Centrul și Estul Continentului s-au înfăptuit pentru ca nedreptățile din trecutul totalitar să fie eliminate definitiv din viața popoarelor acestor țări, iar dreptatea și justiția să triumfe[2]. În anii 1989-1991, în care speranțele a milioane de români, de cehi, de polonezi, de bulgari, de slovaci, de maghiari, de letoni și estoni se concentrau asupra unui viitor mai bun, construit într-o Europă a cooperării și solidarității umane – tot binele din lume se părea că ne va răsplăti pentru curajul cu care am înfruntat tirania. Participanții la revoluțiile din acei ani nu și-au imaginat că se vor confrunta – într-o Europă Unită, căreia știau că îi aparțin de drept – cu fenomene din cele mai reprobabile, precum corupția la nivel înalt, practicată de birocrația nealeasă, de la Bruxelles.

Toate statele membre ale Europei Unite[3] – chiar de la asumarea Proiectului European – s-au pronunțat pentru „o

[1] David Craig și Matthew Elliott, *Marele jaf european. Cum preia controlul asupra viețelor noastre corupta și risipitoarea Uniune Europeană.* Random House Books, 2009. Traducere în românește de Bogdan Baranovschi, Editura ANTET XX PRESS, 2009.

[2] Claudiu Iordache, *Români la asfințit,* Editura Irini, 2013, pp. 5 și urm.

[3] S-au angajat într-o construcție pe care nu și-o pot imagina altfel, decât democratică, cu lideri responsabili, dedicați progresului și dezvoltării popoarelor lor, respectându-le tradițiile și propria lor identitate. Chiar într-o țară de margine continentală – cum este România – Claudiu Iordache atrage atenția că „scrutarea vigilentă a stabilității proprii rămne o îndatorire absolută!" (Claudiu Iordache, *Avertisment,* în *op. cit*., p. 8).

construcție democratică" în care să-și regăsească, la un nivel superior, realizarea obiectivelor de progres și dezvoltare[4].

În procesul construcției Europei Unite – concomitent cu preocuparea pentru realizarea obiectivelor generoase evocate – s-au constatat *a.* tendințele unor guvernanți din statele membre de preluare a resurselor naturale din alte state, care doreau să devină membre, cum este și cazul României, și *b.* asumarea de către birocrația neleasă de la Bruxelles a unor puteri, cel puțin discutabile în relațiile cu instituțiile naționale[5]. În cazul României – ca și în cazul altor țări din Centrul și Estul Continentului – preluarea avuției naționale de către multinaționalele occidentale are efecte devastatoare: *1.* decizia economică este transferată în afara țării[6]; *2.* o hemoragie de venit național fără precedent; *3.* sute de mii de oameni sunt aruncați în stradă, pradă sărăciei și mizeriei[7].

În privința relațiilor cu instituțiile naționale, doi distinși analiști ai proceselor europene, David Craig și Matthew Elliott constată că birocrația neleasă de la Bruxelles și-a asumat puteri cel puțin discutabile[8]. Preocuparea statelor membre este că exercitarea acestor puteri – vădit abuzivă[9] – a devenit o practică nedemocratică, iar elitele europene s-au constituit într-o eurocrație[10].

---

[4] Toate documentele constitutive ale Europei Unite stipulează aceste obiective programatice și consacră „căile și metodele înfăptuirii lor".

[5] Dumitru Mazilu, *Democrație și Eurocrație,* în Revista „Lumea" nr. 1, 2013, pp. 98 și urm.

[6] În contradicție cu regula impusă în cele mai multe țări ca „ponderea acțiunilor străinului să nu depășească 40-49 la sută", naționalilor rezervându-li-se 60 la sută sau cel puțin 51 la sută, adică dreptul de a decide, în România se acordă străinilor 51 la sută și chiar mai mult, ceea ce înseamnă că cele mai multe decizii se pot lua fără a mai ține seama de drepturile și interesele românilor.

[7] În România anului 2013, circa 8 milioane de oameni – mai mult de o treime din populație – trăiește sub limita subzistenței.

[8] David Craig și Matthew Elliott, *Marele jaf european. Cum preia controlul asupra vieților noastre corupta și risipitoarea Uniune Europeană,* Random House Books, 2009, Traducere în românește de Bogdan Baranovschi, Editura ANTET XX PRESS, 2009.

[9] *Ibidem,* pp. 81 și urm.

[10] *Ibidem,* pp. 122 și urm.

Atrăgând atenția asupra faptului că statele membre au sistem democratic destul de onorabil, David Craig și Matthew Elliott surprind unele diferențe notabile între sistemele democratice ale acestor state și „modul cum suntem guvernați de către Uniunea Europeană”[11]. Dânșii susțin că „întregul proces al eurocrației este complet diferit de ceea ce majoritatea oamenilor numesc democrație”. Ei amintesc că într-o democrație, votanții aleg un partid politic (sau mai multe, în cazul guvernului de coaliție) care va forma guvernul, pe când în eurocrație nu partidele formează „guvernul Uniunii Europene”, iar Uniunea este guvernată de Comisia Europeană „un grup de eurocrați nealeși, numiți de statele membre”[12].

Este cunoscut că o cerință de bază pentru integrarea în Uniunea Europeană este ca țările membre să fie considerate ca având un sistem de guvernământ democratic, ceea ce nu înseamnă că sistemele democratice sunt în toate statele membre „aproape perfecte”, constatându-se că unele democrații europene sunt destul de defectuoase[13]. Însă, cu toate deficiențele constatate, aceste sisteme se deosebesc de eurocrația practicată de Bruxelles[14].

§1. Vâclav Klaus – „cetățenii statelor membre sunt preocupați, mai presus de orice, de libertate și democrație”

În anul 2009 – când Cehia a preluat președinția prin rotație a Uniunii Europene – președintele Republicii Cehe, Vâclav Klaus, la o conferință cu membrii Parlamentului European, a făcut câteva considerații cu privire la valorile europene, asupra cărora ar trebui să medităm: „Am crezut – susținea președintele ceh – că trăim într-o democrație, dar post-democrația este cea care conduce cu adevărat Uniunea Europeană”[15].

Referindu-se la valorile evocate de membrii Parlamentului European – Vâclav Klaus preciza că „Cele mai

[11] *Ibidem,* p. 125.

[12] *Ibidem.*

[13] *Ibidem,* p. 122.

[14] *Ibidem.*

[15] Conferința președinților Parlamentului European, 5 decembrie 2008.

importante valori sunt *libertatea și democrația*. Cetățenii statelor membre UE sunt preocupați, mai presus de orice, de libertate și democrație. Dar libertatea și democrația pierd teren în Uniunea Europeană pe zi ce trece. Este necesar să năzuim spre ele și să luptăm pentru ele"[16].

David Craig și Matthew Elliott observă că dacă într-o democrație, guvernul ales este responsabil cu „guvernarea și adoptarea legilor", în eurocrație numai Comisia Europeană „nealeasă are împuternicirea de a propune legi".

În al doilea rând, într-o democrație – când oamenii votează – știu sau au posibilitatea să cunoască – care sunt politicile fiecărui partid, pe când în eurocrație Parlamentul European nu are împuternicirea „să propună nici o lege", iar politicienii care candidează nu pot face promisiuni celor cărora le solicită votul cu privire la ce vor face când vor ajunge în Parlament, deoarece „de fapt nu vor guverna niciodată"[17].

În al treilea rând, într-o democrație, legile trebuie aprobate de parlamentul țării, pe când într-o eurocrație, Parlamentul European are puteri limitate în promovarea unor modificări la câteva din legile propuse de Comisia Europeană.

În al patrulea rând, într-o democrație legile promovate de guvern și adoptate de parlament sunt implementate de funcționarii publici, pe când în eurocrație, toate legile vin de la funcționarii publici de la Bruxelles, trecând pe la Comisia Europeană. Urmează să fie aprobate de Parlamentul European cu câteva amendamente, iar majoritatea sunt trecute – după aceea – funcționarilor publici din statele membre pentru a fi implementate.

În al cincilea rând, dacă într-o democrație legile sunt promovate și adoptate de politicieni aleși, în eurocrație sunt elaborate nu de politicieni aleși, ci de „funcționari publici nealeși"[18].

Evocând numeroasele analize efectuate de specialiști avizați cu privire la funcționarea instituțiilor constituite ale Uniunii Europene, David Craig și Matthew Elliott au ajuns la

---

[16] *Ibidem.*

[17] David Craig, Matthew Elliott, *op. cit.,* p. 125.

[18] *Ibidem,* pp. 125-126.

concluzia că „în Eurocrație, absența democrației este evidentă". Ei susțin că în condițiile în care Uniunea Europeană afirmă că „promovează democrația", din analiza modului în care funcționează instituțiile sale se identifică „absența democrației", ceea ce comentatorii numesc „deficitul democratic" al Uniunii Europene[19].

Mai mult, unii comentatori afirmă că *în cazul în care „Uniunea Europeană însăși ar candida,* regulile care solicită existența proceselor democratice, *ar exclude-o de la integrare*"[20].

Cercetarea pe care o supunem atenției Dumneavoastră se oprește asupra mai multor aspecte concrete care permit să se ajungă la concluzia „absenței democrației în eurocrație". Astfel, dacă democrația este construită în așa fel încât la fiecare scrutin alegătorii să aibă „posibilitatea de a schimba guvernul", eurocrația este structurată în așa fel încât alegătorii „pot schimba un număr foarte mic de politicieni din Parlamentul European", ceea ce „nu are practic nici un efect asupra componenței Comisiei Europene care guvernează, în realitate"[21].

Se constată, în același timp, că în eurocrație, aproape de fiecare dată când este adoptată o nouă lege „ea devine parte a ceea ce se numește *acquis communautaire*", pe care toate statele membre ar trebui să le respecte, practic fiind imposibil să o mai modifici [22].

Este cunoscut că cei 27 Comisari Europeni sunt numiți de statele membre și nu au obligația de a se întâlni cu alegătorii pentru a da explicații cu privire la politicile pe care le vor implementa. Mecanismul legislației – statuat în Uniunea Europeană – implică, în primul rând, Comisia care este susținută de 247 de comisii de specialitate, implicate în promovarea noilor reglementări, transmise, apoi, spre aprobare Consiliului de Miniștri și Parlamentul European. Atât Consiliul, cât și Parlamentul sunt în măsură să propună amendamente, pe care Comisia le examinează, dar „nu este forțată să le adopte"[23].

---

[19] *Ibidem*, *p. 126.*

[20] *Ibidem*.

[21] *Ibidem*.

[22] *Ibidem*.

[23] *Ibidem,* p. 127.

§2. George Friedman și Zbigniew Brzerzinski – considerații cu privire la construcția europeană

George Friedman – politolog american, fondatorul și președintele STRATFOR, cea mai importantă agenție privată de analiză politică – într-o cercetare remarcabilă cu privire la Europa precizează că „Uniunea Europeană este o entitate economică unică”[24], iar profesorul Zbigniew Brzerzinski - cofondator al *Trilateral Commission* – atrăgea atenția că Uniunea Europeană „nu este un organism politic statal” cu atribuții specifice unui asemenea organism, ci continuă să fie „o entitate economică” cu atribuții în vederea cooperării statelor membre în acest domeniu. Așadar, opiniile celor două mari personalități coincid, ceea ce ne îndrituiește să abordăm democrația și eurocrația practicate de instituțiile europene dintr-o asemenea perspectivă.

În cercetarea științifică pe care o supune atenției, George Friedman notează – referindu-se la Uniunea Europeană – că „valoarea unei entități politice constă în capacitatea de a gestiona adversitatea, iar odată cu criza din 2008, toate problemele nerezolvate au ieșit la suprafață și, împreună cu ele, naționalismul pe care federația intenționase să-l îngroape”[25]. Distinsul analist aduce în atenție sensibila problemă a crizei economico-financiare cu care se confruntă Grecia. În fața situației create, majoritatea germanilor s-au opus ajutorului acordat Greciei. Se știe că cei mai mulți greci s-au opus termenilor și condițiilor impuse de Uniunea Europeană, iar Germania era considerată ca fiind vinovată de impunerea lor[26].

Criza – ieșită în evidență, mai întâi în Grecia – a cuprins multe alte țări europene, precum Spania, Portugalia și chiar Italia, aducând în atenție cu mai multă putere relația dintre democrație și eurocrație, determinându-l pe George Friedman să afirme că „Europa nu are ceea ce eu numesc «forță profundă»”,

---

[24] George Friedman, *Întoarcerea Europei în istorie,* în „Următorul deceniu. De unde venim... și încotro ne îndreptăm”, Editura Litera (versiunea românească), București, 2011, p. 186.

[25] *Ibidem,* p. 187.

[26] *Ibidem,* p. 188.

deoarece europenii se zbat „între autonomie națională și o soluție europeană" pentru a ieși din criza economică[27].

§3. Robert Schuman, Charles de Gaulle și Winston Churchill cu privire la „Proiectul European"

Una din cele mai apreciate personalități, de al cărui nume a fost legat „Proiectul European" a fost Robert Schuman. La 9 mai 1950, Schuman – pe atunci ministru de Externe al Franței lega lansarea „Proiectului European" de asigurarea păcii mondiale.

„Pacea mondială – declara Robert Schuman – nu se poate salvgarda fără a face eforturi proporționale cu pericolele care o amenință. Contribuția pe care o poate aduce o Europă organizată și vie civilizației este indispensabilă pentru menținerea relațiilor de pace. Asumându-și timp de peste douăzeci de ani rolul de susținătoare a unei Europe Unite, Franța a urmărit întotdeauna ca scop esențial slujirea păcii. Nu s-a realizat o Europă Unită și am avut război.

Europa nu se va făuri dintr-o dată, nici conform unui singur plan. Ea va fi construită prin fapte concrete, care mai întâi vor crea o solidaritate *de facto*"[28].

Este evident că – după conflagrația care a dus la pierderea a milioane de vieți omenești – ideea unei construcții europene în măsură să asigure pacea în Europa și în întreaga lume nu putea să nu fie susținută decât cu entuziasm. Acest entuziasm s-a dovedit a fi mai temperat în momentul în care au fost abordate „căile și modalitățile concrete privind transpunerea în viață a «Proiectului European»". Opinii divergente s-au înregistrat mai ales în privința statutului Europei Unite, proiectate la 9 mai 1950. Cei mai mulți promotori ai Proiectului considerau realistă opțiunea pentru „o structură care să faciliteze și gestioneze cu succes cooperarea economică a statelor europene". Unii vedeau, însă, chiar din anii 1950-1960, o structură politică, care să fie în măsură să dispună soluții la nivel regional, deci pentru toate statele care acceptă „Proiectul European". Se contura opinia că

[27] *Ibidem*.

[28] Robert Schuman, Declarația rostită la 9 mai 1950.

Europa Unită ar putea fi – la început – o confederație și, cu trecerea timpului, o federație.

Această opinie a fost considerată inacceptabilă nu numai pentru Marea Britanie, dar chiar și pentru Charles de Gaulle – unul din cei mai luminați lideri ai Franței și ai lumii. La 15 mai 1962, Charles de Gaulle preciza că „numai statele sunt îndreptățite, legitime și capabile să realizeze o uniune politică. În prezent nu există și nici nu poate exista altă Europă, decât Europa Statelor – *desigur cu excepția miturilor,* a ficțiunilor și a alegoriilor"[29].

Winston Churchill care – în Conferința pe care a ținut-o la Universitatea din Zürich în 1946 – s-a pronunțat pentru „Statele Unite ale Europei", luând ca exemplu Statele Unite ale Americii, cu care Anglia a colaborat cu succes în timpul conflagrației mondiale, vedea posibilă o „Uniune politică asemănătoare celei americane", dar nu considera că locul Marii Britanii ar putea fi într-o astfel de Uniune politică. „Suntem alături de Europa–declara Winston Curchill – dar nu putem face parte din ea. Suntem uniți, dar nu incluși. Suntem interesați și asociați, dar nu absorbiți. Iar dacă oamenii de stat europeni ni se adresează cu cuvintele folosite din bătrâni «Grăire-ai pentru Rege, sau căpetenia oștirii?» am răspunde ca femeia sunamită: «Ba, domnule, căci sălășluim printre ai noștri». Trebuie să construim un soi de Statele Unite ale Europei. Marea Britanie, Comunitatea Britanică a Națiunilor, puternica Americă, trebuie să fie prieteni și sponsori ai noii Europe"[30].

Fără îndoială că opiniile celor trei mari personalități – Robert Schuman, Charles de Gaulle și Winston Churchill – nu epuizează contribuțiile la dezbaterea publică a „Proiectului European", dar ne ajută să înțelegem substanța promovării sale pe un Continent în care mândria națională și atașamentul fiecărui european la o identitate dobândită în secole și milenii dăinuie și va dăinui și în vremurile ce vor veni. Pentru că Charles de Gaulle a avut și continuă să aibă dreptate: „În prezent, nu există și nu poate exista altă Europă, decât Europa Statelor – *desigur cu excepția miturilor,* a ficțiunilor și ale alegoriilor"[31].

---

[29] Charles de Gaulle, *Conferința de presă din 15 mai 1962* (subl. ns., D.M.).

[30] Winston Churchill, *Collected Essays of Winston Churchill,* vol. II, *Churchill and Politics,* Library of Imperial History, London, pp. 176-186.

[31] *Ibidem* (subl. ns., D.M.).

În condițiile în care – cu deosebire în ultimii ani – s-au amplificat criticile la adresa comportamentului unora din funcționarii care fac parte din „birocrația nealeasă de la Bruxelles", Directorul General pentru Comunicații al Uniunii Europene a dat mai multe comunicate de presă în care pune accentul pe „realizările remarcabile ale instituțiilor europene".

Directorul General pentru Comunicații susține că cei care formulează critici la adresa instituțiilor europene greșesc „mai ales pentru că nu cunosc, în detaliu, la ce performanțe au ajuns aceste instituții în efortul de a promova «Proiectul European»".

Liderii acestor instituții pun accentul, mai ales, pe „realismul proiectului", încercând să demonstreze că „nu este un mit –cum unii critici afirmă", ci „o construcție durabilă de care cetățenii Europei au nevoie"[32].

Așadar, de la nivelul conducerii instituțiilor europene euromyths sunt combătute cu o insistență neobișnuită, dar liderii acestor instituții nu reușesc, totuși, să ofere soluții mai ales pentru depășirea nu numai a efectelor, ci, cu deosebire, a cauzelor crizei economico-financiare fără precedent, care a atins, în substanță, multe domenii și sectoare din Uniunea Europeană.

Atât Consiliul European, cât și Comisia Europeană, dar chiar și europarlamentarii s-au implicat într-o activitate diplomatică fără precedent pentru a combate „Armaghedonul economico-financiar", abătut asupra zonei euro în anii 2008-2012.

În scopul de a menține Grecia în zona euro, Angela Merkel, Nicolas Sarkozy, Jose Manuel Barrosso și alți lideri ai Uniunii Europene și-au concentrat demersul diplomatic în trei direcții: *1.* mai întâi, în direcția convingerii bancherilor să ajute financiar Grecia în condiții cât mai avantajoase; *2.* în al doilea rând, în direcția stopării extinderii fenomenului economico-financiar grec în alte țări membre ale zonei euro; și *3.* în al treilea rând, în direcția explicării celorlalte țări, care nu fac parte – nici din zona euro, dar nici din Uniunea Europeană –

[32] David Craig și Matthew Elliott, *Pentru noi sau împotriva noastră?,* în *op. cit*., pp. 6 și urm.

că „Armaghedonul economico-financiar" cu care se confruntă Uniunea este trecător și că „europenii vor acționa uniți să mențină construcția europeană pe o linie ascendentă"[33].

Demersurile diplomatice ale liderilor europeni au dat rezultate, cel puțin în cazul combaterii crizei din Grecia: 130 miliarde de euro au fost puse la dispoziția guvernului de la Atena, în prima perioadă; apoi, o nouă tranșă de 100 miliarde s-a acordat grecilor, care nu se hotărăsc nici astăzi să accepte „politica de austeritate" pentru a-și putea plăti datoriile. Diplomația europeană încearcă acum să convingă creditorii să accepte ștergerea datoriei Greciei... Desigur, va reprezenta o soluție pentru Atena, dar ce se va întâmpla cu „Armaghedonul economic" care s-a abătut asupra Spaniei, Portugaliei, Irlandei, dar chiar și asupra Italiei?...

§4. G.I. Chiuzbaian – „unii funcționari europeni își depășesc atribuțiile" statuate în Tratatele constitutive ale Uniunii Europene

Președintele Uniunii Juriștilor din România și membru al unor organisme juridice de prestigiu la nivel european și mondial, domnul Gavril Iosif Chiuzbaian, demonstrează că atât președintele Comisiei Europene, cât și Comisarul pentru Justiție și-au depășit atribuțiile. Domnia-Sa a evidențiat – sub scutul argumentului și obiectivității – „unele demersuri discutabile ale reprezentanților Comisiei Europene (mai ales ale domnului președinte Barroso și ale comisarului pentru justiție, doamna Reding) față de organizarea și funcționarea statului de drept în România, care au constituit tot atâtea imixtiuni inadmisibile în viața politică, socială și juridică a unui stat membru al Uniunii Europene"[34]. Președintele Uniunii Juriștilor atrage atenția că cei doi reprezentanți ai Comisiei Europene – prin comportamentul lor – au încălcat suveranitatea României, depășindu-și flagrant, uneori, prerogativele Comisiei. Remarcăm că – în analiza efectuată – G.I. Chiuzbaian dezaprobă absența unei reacții

[33] Angela Merkel, *Statement on the Summit from 8-9 December 2011,* Bruxelles, 8 decembrie 2011.

[34] G.I. Chiuzbaian, *Raportul Comisiei Europene. M.C.V. după cinci ani,* în „Palatul de Justiție" nr. 10/2012, pp. 1-2.

demne din partea „reprezentanților puterii de la București în discuțiile purtate cu forurile europene și chiar curajul de a spune *NU* atunci când este cazul”[35], iar atunci când domnul Barrosso și-a permis să dea 11 dispoziții Guvernului unui stat membru al Uniunii era cu certitudine cazul ca reprezentanții Bucureștiului să spună *NU*.

Analiștii au constatat că nu puțini dintre funcționarii europeni „sunt trimiși la o sinecură profitabilă la Bruxelles, drept recompensă pentru anii de slugărnicie petrecuți în serviciul șefilor politici din țară”. Desmond Dinan – într-o evaluare deosebit de critică a eurocraților observa că „unii sunt criticați pentru că au fost «șterși», «guralivi», «înclinați spre gafe» și «neinteligibili în nicio limbă»”[36].

Și cum ar putea fi competenți acei eurocrați care nu au pregătirea necesară în domeniul în care sunt numiți să ia decizii majore sau sunt lipsiți total de experiență. „Este uimitor când afli (de pe site-ul Comisiei Europene) că doamna Reding, comisar pentru justiție, nici măcar nu are studii juridice și totuși, cu aplomb și cu agresivitate dictează felul în care trebuie să funcționeze instituțiile judiciare românești și ce persoane trebuie să fie desemnate în conducerea lor”[37]. Totodată, semne de întrebare sunt în privința doamnei Catherine Asthon, care conduce politica externă și politica de securitate a Uniunii, deci diplomația europeană, fără a fi avut nici măcar o zi în serviciu diplomatic.

§5. Birocrația nealeasă de la Bruxelles – „un statut economic și financiar de invidiat”

O analiză referitoare la statutul economic și financiar al Comisarilor Uniunii Europene pune în evidență existența unor diferențe frapante între acest statut și acela al unui funcționar important dintr-o țară membră a Uniunii Europene.

David Craig și Matthew Elliott constată că salariul unui comisar european este de 206.000 euro pe an, la care se adaugă

[35] *Ibidem*.

[36] Desmond Dinan, *Ever Closer Union,* Dalgrave Macmillan, 2005, p. 190.

[37] Gavril Iosif Chiuzbaian, *op. cit.,* pp. 1-2.

alte alocații pentru locuit la Bruxelles, care totalizează 44.000 euro; este inclusă o alocație de 7.200 pentru reprezentare, în condițiile în care toate cheltuielile de reprezentare sunt rambursate. Comisarii primesc alocații pentru fiecare copil. În comentariile făcute se atrage atenția că argumentul evocat cu privire la folosirea acestor bani pentru educația copilului nu poate fi luat în seamă, deoarece educația este asigurată complet gratuit în școlile proprii ale Uniunii Europene[38].

În momentul în care comisarii iau în primire biroul, ei beneficiază de costuri integral rambursabile „pentru mutare și transportul familiei" și cu toate acestea ei mai primesc în plus 38.507 euro neimpozabili. Atunci când părăsesc biroul, comisarii au încă o dată toate costurile integral decontate și, în plus, primesc 19.254 euro neimpozabili care să fie folosiți pentru întoarcerea în țara natală. După părăsirea postului, ei primesc 50 la sută din salariu, plătit anual pe trei ani. Analiștii susțin că această sumă uriașă reprezintă, probabil, „o consolare pentru suferința determinată de retragerea din post". Costurile însumate pentru un mandat de 5 ani se ridică la 1.617.761 euro, la care se adaugă pensia, în funcție de durata serviciului. La suma de 1,6 milioane de euro – într-un mandat de cinci ani – se adaugă costurile cu asistenții, cu cercetătorii, cu secretarele, cu purtătorii de cuvânt, cu șoferii, ajungându-se la peste 5 milioane de euro în timp de cinci ani, adică „în jur de 135 de milioane pentru fiecare Comisie de 27 de membri[39]".

Se știe, totodată, că eurocrații sunt scutiți de impozitele locale. În Belgia sunt cantonați cei mai mulți eurocrați. Cetățenii belgieni care câștigă 50.000 euro pe an, plătesc de regulă 60 la sută din salariu drept impozite și contribuții sociale. Eurocrații nu plătesc impozite locale. Ei plătesc „un impozit special UE care este în jur de o treime din ceea ce ar plăti dacă ar fi impozitați într-o țară ca Belgia, Germania, Franța, Italia, Danemarca sau Suedia"[40].

Puțini cetățeni europeni cunosc la ce nivel se ridică costurile instituțiilor europene. Costul anual al celor 44.500 de angajați ai Uniunii Europene și al politicienilor europeni este de 7 miliarde de euro sau „14 euro pe an pentru fiecare bărbat, femeie și copil

[38] David Craig, Matthew Elliott, *op. cit.,* p. 48.

[39] *Ibidem,* pp. 49-50.

[40] *Ibidem,* pp. 42-43.

din cele 27 de state”[41]. În ultimii ani, au devenit îngrijorătoare cheltuielile efectuate de „Serviciul European pentru Acțiune Externă” – numit impropriu „Serviciu Diplomatic al Uniunii Europene” de către acei lideri politici ai Uniunii care doreau să înființeze un Minister de externe al U.E. Se știe că – în baza Tratatului de la Lisabona – a fost instituit postul de „Înalt Reprezentant pentru Afaceri Externe și Politica de Securitate”, deci nu a fost acceptată propunerea de instituire a unui post de ministru de Externe al Uniunii Europene.

Postul de „Înalt Reprezentant pentru Afaceri Externe și Politica de Securitate” a revenit doamnei Catherine Asthon, care – în baza unei analize pe care a făcut-o publicația „Daily Mail” – primește 360.000 de euro pe an, fiind cotată ca „cea mai bine plătită femeie din lume”. În cadrul „Serviciului European pentru Acțiune Externă” din cei 114 oficiali cu rang înalt, 50 au între 180 și 200 mii de euro, în timp ce Premierul Marii Britanii primește 163.000 de euro pe an.

Serviciul subordonat doamnei Catherine Asthon a fost încadrat cu 7.000 de diplomați, care au primit acreditări în cele mai diferite zone ale lumii. „Daily Mail” a constatat că 46 de diplomați au fost trimiși la post în Insula Barbados; 49 de diplomați în Burkina Faso; 39 diplomați în Mauritius; 92 diplomați în Maroc; 27 diplomați în Papua-New Guineea; 21 diplomați în Costa Rica; 11 diplomați în Insulele Solomon; 57 diplomați în Vietnam. Remarcăm că un număr mare de diplomați au fost acreditați în Turcia – 132; în Statele Unite ale Americii – 124; în Federația Rusă – 113.

Desigur, rațiunile acreditărilor evocate – mai ales în zone îndepărtate – sunt greu de înțeles. Explicațiile – în democrație – ar trebui date cetățenilor europeni. În eurocrație, asemenea explicații aproape lipsesc, fiind, de regulă, prea sumare în formula: „așa cer interesele Uniunii”.

Analiștii funcționării „Serviciului European pentru Acțiune externă” susțin că – în realitate, în multe cazuri – este vorba de „sinecuri oferite unor apropiați ai liderilor europeni – fii, fiice, nepoți etc”.

---

[41] *Ibidem,* p. 55.

În concluzie, Revoluția Română din 1989 și revoluțiile din celelalte țări din Centrul și Estul Continentului s-au înfăptuit ca acele comportamente reprobabile din sistemele totalitare – corupția, jaful, abuzurile, clientelismul etc. – să fie eliminate, iar viața oamenilor să fie așezată pe principiile democrației, respectului libertății și demnității fiecăruia. Este speranța noastră că aceste principii nobile își vor găsi, până la urmă, locul firesc într-un Proiect European, a cărui implementare depinde de voința și implicarea fermă a tuturor europenilor.

În loc de concluzii

LIBERTATEA ȘI DEMNITATEA unui popor în anii integrării și globalizării

În analizele efectuate în această lucrare am încercat să demonstrăm că – „ingineriile economice", „ingineriile financiare" și „ingineriile juridice", orchestrate de noile imperii coloniale, și aplicate cu mult sârg de unii lideri vremelnici ai României în anii post-revoluționari, prin care „aurul negru" a fost înstrăinat, „aurul galben" și argintul sunt pe cale de preluare de către o companie multinațională, „aurul verde" este prăduit de firme străine, cărora, în țările lor, li se interzice tăierea pădurilor, pământul este acaparat de străini, care, de regulă, îl lasă pârloagă, dar iau subvenții pentru el de la Uniunea Europeană, iar munca este descurajată – au dus la transformarea țării, bogată în resurse naturale, cu valori materiale și spirituale acumulate pe parcursul timpului, în cea mai săracă țară, alături de Bulgaria, din Uniunea Europeană.

Integrarea și globalizarea sunt procese care implică „concentrarea resurselor și capitalurilor", așa încât *centrul de decizie să fie tot mai puternic,* iar periferia să fie subordonată, fiind gata să îndeplinească dispozițiile de la Centru. Și cea mai sigură cale să subordonezi o țară este să o sărăcești. Se adeverește concluzia la care a ajuns Mihai Eminescu: „Un stat este ca și omul... are atâta libertate și egalitate câtă avere are. Iar cel sărac este întotdeauna sclav și inegal cu cel ce stă deasupra lui... *Cel care n-are nimic... dă-i toate libertățile posibile, tot rob este, robul nevoilor lui, robul celui dintâi, care ține o bucată de pâine în mână,* căci este cu totul indiferent dacă închizi o pasăre în colivie, sau dacă ai strâns de pretutindeni grăunțele din care ea se hrănește"[1]. În cazul poporului român, grăunțele

[1] Mihai Eminescu, *Inegalitatea naturală,* în „Opera politică", volumul I,

sunt fabricile și uzinele, băncile, marile societăți comerciale, resursele naturale, pe care unii guvernanți le-au înstrăinat la prețuri simbolice în perioada post-revoluționară.

Profesorul Ilie Șerbănescu – unul din cei mai mari economiști ai acestei țări – atrage atenția că în prezent „decizia în întreaga axă majoră a economiei nu mai aparține românilor, ci străinilor, că în mâna celor din urmă se află punctele nodale și instrumentele strategice ale economiei, că aceștia dispun de sectoarele monopolist-performante, respectiv acelea care produc profit și (sau cu atât mai mult) în criză, că la discreția capitalului străin se află intrările și ieșirile din lanțul productiv și că acesta culege caimacul activității economice desfășurate în România”[2]. Eminentul economist susține această concluzie, evocând domeniile și sectoarele care au trecut în ultimii ani sub control străin[3].

Scriitorul Florin Iaru – participant la Revoluția Română din 1989, analist remarcabil al realităților țării din anii post-revoluționari – precizează că „o țară nu supraviețuiește vânzându-și resursele. Ea amână puțin sfârșitul inevitabil, chit că-i doar sfârșitul incompetenței”[4]. Cu spiritul său de observație remarcabil, Florin Iaru constată că atunci când „vine un guvern nou, cum îi fumegă mintea: să schimbăm totul, s-o luăm de la zero. Și cu zero ăsta am evaporat și flota, și petrolul, și agricultura, și învățământul, și sănătatea, și industria, și turismul”[5].

Ediție îngrijită de Bucur Popescu și Petru Demetru Popescu, p. 596.

[2] Ilie Șerbănescu, *Colonie?! Da, și iată de ce!,* în „Jurnalul Național” din 9 ianuarie 2013.

[3] „Întreaga exploatare a resurselor de petrol și exploatarea a jumătate din resursele de gaze; rafinarea țițeiului; distribuția de carburanți; distribuția de gaze; peste 80% din distribuția de electricitate (restul este acontat să fie transferat către străini potrivit acordului cu FMI); industria feroasă; industria neferoasă; industria constructoare auto; industria materialelor de mobilă; 10-15% din terenurile agricole; comerțul internațional cu cereale; întregul retail modern și 60% din retail pe ansamblu; practic integral sistemul bancar (90% din capital); sistemul de asigurări” *(Ibidem).*

[4] Florin Iaru, *Să vindem totul!,* în „Adevărul” din 16 ianuarie 2013.

[5] *Ibidem.* În concluzia studiului său, Florin Iaru dă dreptate, în spiritul său scriitoricesc, chemărilor la vânzare lansate de președinte: „hai să vindem tot, că nu ne mai facem bine. Poate ne vom face, când nu va mai fi nimic de

Este evident că înstrăinarea averii naționale a fost posibilă ca urmare a angajării în procesul de sărăcire a poporului român a unor lideri vremelnici ai țării. Și poate nu este o caracterizare mai potrivită, decât cea dată de marele Eminescu acestui gen de politicieni:

„Prea v-ați arătat arama sfâșiind această țară,
Prea făcurăți neamul nostru de rușine și ocară,
Prea v-ați bătut joc de limbă, de străbuni și obicei,
Ca să nu s-arate-odată ce sunteți – niște mișei!
...Cum nu vii tu,Țepeș doamne, ca punând mâna pe ei,
Să-i împărți în două cete: în smintiți și în mișei,
Și în două temniți large cu de-a sila să-i aduni
Să dai foc la pușcărie și la casa de nebuni!"[6]

Așadar, în anii integrării și globalizării, concentrarea bogăției în mâini cât mai puține și extinderea nelimitată a sărăciei, adâncirea decalajelor, a prăpastiei între bogați și săraci a dus la edificarea unui „adevărat Imperiu al rușinii" – cum constata Raportorul Special al Națiunilor Unite pentru hrană, Jean Ziegler[7]. Clive Schmitthoff[8] – unul din cei mai mari analiști ai proceselor globale din lumea de azi, nota că „globalizarea este un colonialism modern; cine se va adapta, va supraviețui; cine nu, va fi eliminat fără milă", iar Francis Fukuyama preciza că procesele globalizării trebuie înțelese într-o perspectivă realistă. Statele își justifică existența, ele garantează „ordinea, securitatea, legea și dreptul de proprietate"[9]. „Monopolul puterii legitime pe care o exercită statele, le permite indivizilor să scape de ceea ce Hobbes numea „războiul tuturor împotriva tuturor"[10].

Libertatea și Demnitatea unui popor – sunt valori care ar trebui apărate și promovate în toate epocile, iar statele au

vândut!" *(Ibidem).*

[6] Mihai Eminescu, *Poezii,* fragment din Scrisoarea a III-a.

[7] Jean Ziegler, *L'Empire de la Honte,* Librairie Arthème Fayard, 2005, pp. 8 și urm.

[8] Clive M. Schmitthoff, *Schmitthoff* s *Export Trade,* Stevens and Sons, London, 1995.

[9] Francis Fukuyama, *Dimensiunile lipsă ale statelor,* în „Construcția statelor. Ordinea mondială a secolului XXI", Editura ANTET XX PRESS, 2004, p. 9.

[10] *Ibidem*.

atribuții importante de îndeplinit chiar în anii integrării și globalizării. Pentru că – așa cum am încercat să demosntrăm în cercetarea pe care o supunem atenției Dumneavoastră – *nici un popor nu acceptă să-i fie anulată identitatea.* De aceea, cooperarea și nu subordonarea reprezintă singura opțiune susținută de popoare și în procesele integrării și în cele ale globalizării. Așa cum nota Voltaire, marele spirit al Franței, al Europei și al lumii: *„A voi și a acționa înseamnă a fi liber"*[11].

*
* *

[11] François Marie Arouet Voltaire sublinia că „Libertatea este sănătatea sufletului. Puțini oameni au această sănătate neștirbită. Nu suntem nici liberi, nici înțelepți, nici sănătoși, nici spirituali decât în mică măsură".
Este epocală concluzia acestui mare umanist, concluzie care este actuală și în epoca integrării și globalizării: *„O libertate bine înțeleasă înalță spiritul, în timp ce sclavia îl silește să se târască pe jos".*

AȘEZAREA RELAȚIILOR CONTRACTUALE pe temelia trainică a principiilor și normelor de drept consacrate – O PRIORITATE NAȚIONALĂ

Încă de la înființarea sa – în decembrie 1966[1] –, Comisia Națiunilor Unite pentru Drept Comercial Internațional a evocat importanța excepțională a „libertății contractuale", proclamată de Revoluția Franceză[2]. După Revoluția Română din 1989, în dezbaterile acestei Comisii – pe care am avut șansa să o conduc – am adus la cunoștința reprezentanților autorizați ai statelor participante că „poporul român s-a pronunțat în timpul confruntărilor revoluționare pentru «promovarea liberei inițiative și a competenței în toate sectoarele economice»"[3]. Recucerirea libertății și demnității românilor avea să se reflecte și în instituirea libertății contractuale în economie, cu toate consecințele pe care le implică acest concept democratic asupra căruia s-au oprit acei celebri gânditori care au fost Georg Wilhelm Friedrich Hegel[4] și Immanuel Kant[5].

---

[1] Rezoluția Nr. 2205 (XXI) din 17 decembrie 1966 privind înființarea Comisiei Națiunilor Unite pentru Drept Comercial Internațional – UNCITRAL.

[2] După cum se știe, la 4 august 1789, deputații care formau Adunarea Națională „au abolit sistemul feudal în Franța" și s-au pronunțat pentru instituirea unui nou sistem economic, bazat pe „libertatea contractuală".

[3] Punctul 4, *Proclamația Revoluției Române,* din 22 decembrie 1989.

[4] Georg Wilhelm Friedrich Hegel, *Contractul*, în „Principiile filozofiei dreptului", București, Editura Academiei, 1969, p. loc.

[5] Immanuel Kant, *Fundamentele metafizice ale științei dreptului*, pp. 120 și urm.

Dacă vom cerceta studiile efectuate pe parcursul timpului – mai ales după Revoluția Franceză din 1789 și după Revoluția Română din 1989 – vom constata că libertății contractuale îi sunt acordate ample analize, în care sunt puse în lumină semnificațiile acestui concept[6], dar, mai ales, locul și rolul libertății contractuale în realizarea obiectivelor de progres și dezvoltare ale fiecărui popor[7].

1. LIBERTATEA CONTRACTUALĂ – PROCLAMATĂ DE REVOLUȚIA FRANCEZĂ – ȘI LIBERA INIȚIATIVĂ – PROCLAMATĂ DE REVOLUȚIA ROMÂNĂ, PRACTICATE DE ELEMENTE INTERESATE, CU ÎNCĂLCAREA PRINCIPIILOR ȘI NORMELOR DE DREPT CONSACRATE

După cum am precizat – în noaptea de 4 august 1789 –, deputații ce formau Adunarea Națională au abolit sistemul feudal în Franța și au proclamat libertatea contractuală. S-a constatat, însă, că elementele interesate s-au grăbit să se constituie într-o adevărată „aristocrație comercială", valorificând libertatea contractuală, încălcând principiile juridice și morale promovate de Revoluție.

Analiștii cei mai avizați ai acelui moment istoric – unii dintre participanții celebri la înfăptuirea actului revoluționar prin care era abolit sistemul feudal și era proclamată libertatea contractuală[8] – au condamnat, în termeni fermi comportamentul celor care s-au năpustit asupra bogățiilor Franței. „Aristocrația comercială – atrăgea atenția Jacques Roux – mai teribilă decât aristocrația nobiliară și Sacerdotală, printr-un crud joc a invadat averile individuale și comorile republicii;

[6] L. Diez-Picazo Pónce de Leon, *La formación del contrato*, Anuario de derecho civil, Madrid, Instituto National de Estudios Juridicos, Nr. 48, 1995, pp. 7 și urm.

[7] Obiective promovate prin negocieri purtate între părțile contractante (F. Enderlain, *Vienna Convention and Eastern European lawyers*, International Bar Association, London, 1997).

[8] Jacques Roux, *Manifeste des Enragés*, remis Convenției la 25 iunie 1793; Louis Antoine Saint-Just, *Oeuvres completes*, precedat de *Lire Saint-Just*, de Michel Abensour, Paris, Gallimard, colecția Folie-Histoire, 2004.

încă ignorăm când se vor termina extorsiunile pe care le practică, pentru că prețurile mărfurilor cresc într-o manieră îngrozitoare de dimineața până seara”[9].

Adresându-se deputaților din Montagne, Jacques Roux le propune să urce „la cel de al patrulea etaj al caselor din acest oraș revoluționar, fiind înduioșați de lacrimile și gemetele unui imens popor fără pâine și fără haine, redus la această stare de deznădejde și de nefericire prin speculații și prin acaparări, deoarece ele nu au fost construite decât de bogați și pentru bogați…”[10]. Procesele înregistrate în Revoluția Franceză nu au fost singulare. Ele s-au înregistrat și în procesele revoluționare din alte țări, inclusiv în procesul revoluționar din țara noastră.

Revoluția Română din 1989 a abandonat centralismul excesiv din economie și a proclamat libera inițiativă, care a stimulat încheierea unui mare număr de contracte. Perioada de tranziție la economia de piață a reprezentat o oportunitate pentru persoanele fizice și juridice interesate să preia averi nesperate pe baza unor clauze stipulate în contracte, care – așa cum s-a întâmplat și în timpul Revoluției Franceze – încălcau principiile și normele juridice și morale la care năzuiau participanții la confruntările revoluționare din Decembrie 1989.

În timpul tranziției, cele mai multe relații contractuale s-au derulat în dezavantajul României. O mare parte din patrimoniul național a fost înstrăinat prin Contractul Romtelecom; prin Contractul ROMCIM; prin Contractul care a avut ca obiect vânzarea IMGB-ului; prin Contactul privind TEPRO Iași; prin Contractul Petrom sau prin contractele care au avut ca obiect vânzarea Băncii Comerciale Române sau a Băncii Agricole. Evident, cele câteva exemple sunt de natură să atragă atenția asupra dimensiunilor incredibile ale înstrăinării

---

[9] Jacques Roux, *op. cit.*, *loc. cit.*

[10] *Ibidem*. Celebrul revoluționar își exprima furia și nu-și putea stăpâni dezamăgirea constatând atâta suferință. Dânsul se întreba, cum se explică și „cine ar putea crede că reprezentanții poporului francez, care au declarat război tiranilor din exterior, au fost atât de lași și nu i-au zdrobit pe cei din interior” (*Ibidem*). Notând aceste constatări cutremurătoare de după declanșarea Revoluției Franceze, observăm cât de izbitoare sunt asemănările cu evoluțiile trăite în unele orașe revoluționare din țara noastră.

averii naționale a României în anii tranziției la economia de piață[11]. Analiștii cei mai avizați atrag atenția că aproape toate relațiile contractuale au vizat – cu rare excepții – înstrăinarea averii românilor, mai ales prin contracte care conțineau clauze coloniale[12].

2. DE CE ESTE O PRIORITATE NAȚIONALĂ AȘEZAREA RELAȚIILOR CONTRACTUALE PE TEMELIA PRINCIPIILOR ȘI NORMELOR DE DREPT CONSACRATE?

În anii care au trecut de la Revoluția Română din 1989 s-a constatat că: ***a.*** au fost impuse de către Părțile contractante interesate și au fost acceptate de către Partea Română mai multe clauze coloniale în contractele încheiate la nivel național, european și global; ***b.*** în negocierea contractelor, mulți negociatori români n-au demonstrat competență și responsabilitate; ***c.*** nu au fost puține cazurile de corupție la încheierea și derularea contractelor; ***d.*** pentru actele și faptele de corupție descoperite au fost arestate, anchetate și condamnate, de regulă, persoanele din interiorul țării; ***e.*** autoritățile române au evitat – aproape în toate cazurile – arestarea, anchetarea și trimiterea în judecată a persoanelor din afara țării, suspectate de orchestrarea multor acte și fapte de corupție în România.

[11] Negociatorii români au acceptat stipularea în contracte a unor clauze care au garantat preluarea celor mai importante pârghii economice de societăți multinaționale. Este vorba despre: ***a.*** economia extractivă; ***b.*** siderurgia; ***c.*** telecomunicațiile etc., oferindu-le acestor societăți facilități incredibile – scutiri de taxe și impozite pe câte șapte ani; furnizarea de energie foarte ieftină; posibilități de a-și transfera profiturile ilegal în străinătate (Din 125 de țări, România este pe locul 28 la exportul ilicit de capital, conform „*Global Finance Integrity*").

[12] Derularea relațiilor contractuale prin încălcarea principiilor și normelor de drept consacrate a dus la conturarea unui „statut semi-colonial sau aproape colonial al țării" (Ilie Șerbănescu, *Popularii trec, coloniile rămân*, în „Jurnalul Național" din 21 mai 2014; Ilie Șerbănescu, *Salariul colonial*, în „Jurnalul Național" din 29 octombrie 2014; Ion Cristoiu, *Hans Klemm dezvăluie fără să vrea mecanismul prin care România s-a transformat în colonia de babuini a Ambasadei americane la București*, în „Evenimentul Zilei" din 3 iunie 2016; Marian Nazat, *Desființați România*, în „Jurnalul Național" din 18 decembrie 2013).

3. COORDONATELE PRINCIPIILOR ȘI NORMELOR DE DREPT CONSACRATE ALE RELAȚIILOR CONTRACTUALE LA NIVEL NAȚIONAL, EUROPEAN ȘI GLOBAL

a. S-a demonstrat că relațiile contractuale sunt determinate – în majoritatea covârșitoare a cazurilor – de interesul Părților care vizează realizarea obiectivelor lor de progres și dezvoltare, în măsură să contribuie, nu de puține ori, la atingerea acestor obiective la nivel național, european și global[13].

b. Interesul urmărit de una din Părțile contractante se întâlnește cu interesul celeilalte Părți sau a celorlalte Părți contractante, în cazul în care obiectivul contractului polarizează mai mulți participanți[14].

c. Interesele Părților contractante trebuie armonizate prin negocieri[15], care, uneori, implică ajungerea la un compromis.

d. Negocierile trebuie să se desfășoare prin colaborarea dintre Părțile contractante, care va fi reușită numai dacă – în căutarea și găsirea soluției de compromis – ambele Părți sau toate Părțile, dacă sunt mai multe, respectă principiul loialității[16].

e. Impunerea interesului unei Părți contractante în detrimentul interesului celeilalte Părți contractante pune în cauză echilibrul contractului.

Dacă impunerea interesului unei Părți contractante se face ca urmare a forței economice, politice sau militare

---

[13] În dezbaterile Comisiei Națiunilor Unite pentru Drept Comercial Internațional s-a subliniat că „absența interesului Părților contractante – sau cel puțin a uneia din Părți – nu determină declanșarea procedurilor de inițiere și negociere a contractelor".

[14] De pildă, dacă este vorba de construcția unui obiectiv complex, a cărei finalizare implică participanți din domenii diferite, dintr-o singură țară, sau din câteva țări.

[15] A căror importanță este determinată de problematica aflată în atenția Părților contractante.

[16] M. Dubbison, *La negociation des marchés internationaux*, Paris, Editions du Moniteur, 1982, pp. 53 și urm.

superioare, soluția consemnată în contract nu este trainică[17], iar clauzele impuse – cum sunt cele coloniale, de pildă, – vor fi contestate și, prin mijloace adecvate, la momentul oportun, vor fi eliminate[18], iar relațiile contractuale vor fi renegociate pe temeiul principiilor și normelor de drept consacrate[19].

În acest stadiu se află cele mai multe relații contractuale ale României după Revoluția din 1989. Dacă prin renegociere vor fi eliminate clauzele coloniale din contractele existente și dacă va fi stopată jefuirea pădurilor țării[20], iar înstrăinarea pământului, care este patrimoniu național, va fi oprită, se va demonstra că trecerea de la socialism la colonialism nu este un proces inevitabil[21].

*

* *

Poporul român s-a ridicat – în acel decembrie de foc al anului 1989 – împotriva unui sistem opresiv, împotriva nedreptăților impuse de un regim totalitar, cerându-și dreptul la instaurarea unui regim democratic, care să-i garanteze *libertatea* și *demnitatea*. Rupert Wolfe- Murray – nota la 25 decembrie 2012 – că „Nu există nici un dubiu în mintea mea că schimbarea de regim din 1989 a fost o revoluție”[22]. România – susține eminentul analist – „are un sistem democratic, oricât de nesatisfăcător ar fi

---

[17] Jean-Michel Jacquest, Philippe Delebacque, *La loi d'un Etat comme lex contractus*, în „Droit du commerce international”, Paris, Dalloz, 1997, pp. 121 și urm.

[18] De regulă, pe calea arbitrajului comercial.

[19] Clive M. Schmitthoff, *Schmitthoff's Export Trade. The Law and Practice of International Trade*, Ninth Edition, London, Stevens and Sons, 1990, p. 18 și urm.

[20] *Mafia pădurilor nu s-a oprit din jefuirea acestei bogății a țării*, în „Evenimentul Zilei” din 4 iulie 2016.

[21] Iar relațiile contractuale vor fi reașezate pe temelia trainică a principiilor și normelor de drept consacrate la nivel național, european și global.

[22] Rupert Wolfe-Murray, *A fost revoluția un fals?,* în „Huffington Post”, din 25 decembrie 2012. Autorul analizei subliniază că a fost o Revoluție, deoarece a întrunit toate caracteristicile „unei revoluții clasice: schimbarea totală a sistemului politic, mulțimea furioasă, câteva zile de haos, confruntări armate între facțiuni” în lupta pentru putere...

acesta”[23], mai ales că nu a adus bunăstarea și prosperitatea pe care o așteptau milioanele de români răsculați[24].

Într-o analiză de excepție, consacrată Revoluției Române, profesorul Ioan Scurtu constată că „în fapt, s-a produs o dezindustrializare; marile întreprinderi industriale românești fiind aduse în pragul falimentului, iar mașinile și utilajele vândute ca fier vechi”[25]. Lăsând industria în cădere liberă, „unii politicieni au mizat pe dezvoltarea agriculturii. Realitatea a demonstrat că «pariul cu agricultura» a fost pierdut din start, în condițiile în care țăranii și-au redobândit proprietățile avute înainte de colectivizare, dar nu aveau mijloacele tehnice și financiare pentru practicarea unei agriculturi moderne”[26].

În anul 1990 – notează domnul Claudiu Iordache, unul din cei mai respectați lideri ai Revoluției de la Timișoara – „existau peste 6 milione de angajați ai Statului. În 2011 nu mai erau decât un milion, statul însuși fiind declarat falit. Căci falit este un stat care nu-și mai poate plăti profesorii, armata, poliția, instituțiile, administrația, judecătorii și medicii”[27]. Niciodată – constată Claudiu Iordache – „*sărăcia celor* mulți nu a produs atâta bogăție pentru tot mai *puțini!*”[28].

Constatăm – după mai mult de două decenii de la Revoluția din 1989 – că sărăcirea poporului român a fost, și continuă să fie, *o acțiune concertată a celor care jefuiesc bogățiile acestei țări dinăuntru și dinafara României,* punând în cauză dreptul sfânt al acestui popor la libertate și demnitate. Și este o certitudine că numai prin lupta eroică a poporului român aceste valori sacre vor fi recucerite!

[23] *Ibidem.*

[24] *Ibidem.*

[25] Ioan Scurtu, *Revoluția din decembrie1989 în context internațional,* Editura Enciclopedică, Editura Institutului Revoluției Române din Decembrie 1989, București, 2006, p. 324. Cercetător remarcabil, profesorul Ioan Scurtu atrage atenția că întreprinderile cu un bun renume internațional, precum „Tractorul” din Brașov, ARO din Câmpulung, „Semănătoarea” sau „Republica” din București au devenit peste noapte nerentabile și „au intrat într-un lung proces de agonie, până la lichidarea lor completă” *(Ibidem).*

[26] *Ibidem.*

[27] Claudiu Iordache, *România la asfințit,* Editura IRINI, 2013, pp. 38-39. Domnul Claudiu Iordache precizează că „falit e un stat care fură de la săraci pentru a-și îndopa parveniții, un stat ce nu mai poate plăti pensiile și îngriji copiii” *(Ibidem,* p. 39).

[28] *Ibidem.*

Cine este autorul acestei lucrări?

1. Profesorul Dumitru Mazilu, Ambasador, s-a născut în România, la Bacău, la 24 iunie 1934. A absolvit Facultatea de Drept din București în anul 1959 și a obținut titlul științific de Doctor în Drept la Universitatea „Babeș-Bolyai" din Cluj-Napoca. După 1964 a obținut gradul didactic de lector și, apoi, de conferențiar universitar la Academia de Studii Social-Politice și la Școala nr. 1 a Ministerului de Interne. În august 1965 – când Școala a fost ridicată la nivelul unei instituții de învățământ superior – a fost numit Director, funcție pe care a îndeplinit-o până în iunie 1966, când a fost numit Comandant al Școlii un General din Ministerul de Interne.

1. 1. În anul 1970 a obținut gradul de profesor universitar – prin concurs – fiind titularizat de Comisia Superioară de Diplome și confirmat prin Ordinul nr. 13733 din 19 noiembrie 1970 al Ministerului Învățământului.

1. 2. În anii 1970-1974 a îndeplinit funcția de Director Științific al Institutului de Științe Politice din București, iar în anul 1974 a fost *visiting professor* la Universitatea Columbia - New York; Berkeley - California; Cambridge - Massachusetts.

2. În anul 1974 a fost încadrat în Corpul diplomatic al țării cu gradul de consilier, ocupându-se de problemele Dreptului Mării și de problemele Drepturilor Omului. În anii 1974-1983 a fost reprezentantul României (în calitate de adjunct al Șefului delegației) la Conferința Națiunilor Unite asupra Dreptului Mării. În anii 1983-1985 a fost Șeful delegației țării noastre la Comisia Pregătitoare pentru Autoritatea Internațională a Teritoriilor Submarine și pentru Tribunalul Dreptului Mării. Lucrările acestei Comisii au avut loc la Kingston, Jamaica.

În anii 1978-1985 a fost reprezentantul României în Comisia Juridică a Adunării Generale a Națiunilor Unite, iar în anii 1996-1997 a îndeplinit funcția de Vice-președinte al Comisiei Juridice a Adunării Generale a O.N.U. În această

calitate a condus dezbaterile privind Statutul Curții Penale Internaționale și cele privind definirea terorismului cu bombe și prin luarea de ostatici.

3. În anii 1983-1988 a fost membru al Sub-Comisiei Națiunilor Unite pentru Prevenirea Discriminărilor și Protecția Minorităților. În anul **1985 a fost ales Raportor Special privind Drepturile Omului și Tineretul în lume. În această calitate a elaborat un Raport amplu, în care a inclus un Capitol critic în legătură cu violările drepturilor omului în România. Ca urmare a acestui Raport, autoritățile române i-au suspendat viza de ieșire din țară și l-au pus sub arest la domiciliu. La solicitarea Consiliului Economic și Social al O.N.U. (ECOSOC), Curtea Internațională de Justiție de la Haga a judecat cazul său – singurul caz individual din istoria Curții, care examinează numai litigii între state – și a cerut autorităților române să-l pună în libertate atrăgând atenția că se bucură de imunitate *„în îndeplinirea misiunii încredințate de Națiunile Unite”*.**

4. La 22 decembrie 1989 a fost pus în libertate – atât el, cât și soția și copilul – devenind Prim-Vicepreședinte al Noii Puteri Revoluționare (Consiliul Frontului Salvării Naționale). A avut un rol recunoscut și apreciat în elaborarea „*Proclamației Revoluției Române*” (Comunicatul către Țară din 22 decembrie 1989).

Pentru contribuțiile sale în apărarea și promovarea Drepturilor omului în lume i s-a acordat titlul de Doctor Honoris Causa în anul 1991 de către Colegiul American al Elveției. Alocuțiunea de acceptare a titlului a evocat „*Prețul libertății*” și semnificația dobândirii acesteia.

5. După Revoluția Română din 1989 a fost reîncadrat în Corpul diplomatic al țării, îndeplinind mai multe misiuni importante, între care cea de Șef al Misiunii Diplomatice a României la Manila (Filipine); cea de Șef al Misiunii Diplomatice a României la Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa, cu sediul la Viena și de șef al Misiunii Diplomatice a României pe lângă Agenția Internațională pentru Energie Atomică și pe lângă alte Instituții specializate ale Națiunilor Unite cu sediul la Viena. În ultimul deceniu a fost ales – prin consens în conducerea mai multor foruri internaționale. Astfel,

în 1995 a fost ales Vicepreşedinte al Organizaţiei Naţiunilor Unite pentru Dezvoltare Industrială; în anul 1996 a fost ales Preşedintele Comitetului pentru aniversarea Agenţiei Internaţionale pentru Energie Atomică. În anii 1995-1997 a îndeplinit funcţia de Vicepreşedinte al Comitetului Naţiunilor Unite pentru folosirea paşnică a Spaţiului Cosmic; în anii 1995-1996 a îndeplinit funcţia de Vicepreşedinte al Comitetului General al Agenţiei Internaţionale pentru Energie Atomică. În anii 1998-2000 a fost Vicepreşedinte şi Preşedinte al Comisiei Naţiunilor Unite pentru Drept Comercial Internaţional.

Pentru contribuţiile aduse în activitatea diplomatică – în 1994 - Preşedintele României, în baza art. 94 din Constituţie, i-a acordat gradul definitiv de Ambasador.

6. În calitatea sa de profesor universitar a desfăşurat o bogată activitate didactică şi ştiinţifică. A publicat peste 400 de studii, articole şi lucrări de sinteză, îndeosebi în domeniul Dreptului Internaţional şi Relaţiilor Internaţionale. Sunt notabile lucrările sale monografice dedicate ***„Drepturilor Omului"; „Dreptului Mării"; „Dreptului Comerţului Internaţional"; „Integrării Europene"; „Dreptului Internaţional Public".***

7. În lucrările în care cercetează problemele ***„Drepturilor Omului"*** dânsul atrage atenţia că – în prezent – ***„valori morale tradiţionale, cum sunt: prietenia şi iubirea pălesc tot mai mult, în timp ce banul*** devine tot mai puternic. ***Fapte şi fenomene din cele mai diverse demonstrează că trăim – tot mai mult – în afara valorilor morale tradiţionale, fiind dominaţi într-o măsură care îngrijorează*** – de atotputernicia banului". În susţinerea acestei concluzii, dânsul evocă concursul „***Cine vrea să ia de soţ un milionar?***" care a atras în S.U.A. un număr record de tinere. „După o selecţie în trepte, milionarul s-a oprit asupra unei tinere blonde. A cerut-o în căsătorie. Ea a fost fericită că a fost aleasă. Cei doi s-au căsătorit. Nu se ştie cum evoluează mariajul, dar reacţia spontană a celor mai mulţi oameni cărora li s-a solicitat opinia a fost: ***«S-a mers prea departe! Să te căsătoreşti cu milionul şi nu cu omul este o sfidare la adresa celor mai sfinte valori morale!»*** Dânsul consideră că trebuie amintită guvernanţilor lumii de azi acea teză fundamentală formulată de Jean-Jacques Rousseau potrivit căreia ***«nimeni nu trebuie să fie atât de bogat, încât să poată cumpăra pe altul,***

și nimeni nu trebuie să fie atât de sărac, încât să fie silit să se vândă»" (***Drepturile Omului. Concept, exigențe și realități contemporane***, București, 2000, pp. 9-10).

7.1. Ca reprezentant al României la negocierile din cadrul Conferinței Națiunilor Unite asupra Dreptului Mării (1973-1982) și în cercetările științifice pe care le-a efectuat, dânsul a atras atenția că –în mările și oceanele lumii, care acoperă 71% din suprafața globului – *„se află hrană suficientă pentru 30 de miliarde de oameni și resurse energetice, estimate deocamdată la 160 de miliarde de barili de petrol și 14 miliarde de metri cubi de gaze naturale, mangan pentru 4000 de secole, cobalt pentru 200 de milenii".* ***Profesorul Dumitru Mazilu a subliniat – în amplele negocieri de la New York și Geneva din anii 1973-1982 – că*** *„din apele Oceanului Planetar se pot extrage 4 miliarde tone uraniu; într-un singur an se pot obține 10 milioane tone cărbune din minele submarine"... „energia mareelor poate înlocui într-un an consumul a 70 milioane tone echivalent cărbune"* ***și că „****totalul produselor de pescuit* ***recoltate*** *de pe glob se dublează la fiecare 10 ani".* ***(Dreptul*** Mării, București, 1980, p. 15). Susținând teza ***Patrimoniului Comun al Omenirii"*** (The Common Heritage of Mankind), lansată de maltezul Arvid Pardo, profesorul Dumitru Mazilu a adus contribuții importante la promovarea unor reglementări maritime care să garanteze explorarea și exploatarea imenselor bogății ale Oceanului Planetar în interesul tuturor popoarelor. (Dreptul Mării – Concepte și Instituții consacrate de Convenția de la Montego-Bay, București, 2002, pp. 14 și urm.)

7.2. În calitatea sa de reprezentant al Romămei la negocierile din cadrul Comisiei Națiunilor Unite pentru Drept Comercial Internațional, precum și de Vicepreședinte și de Președinte al acestei Comisii, profesorul Dumitru Mazilu a atras atenția că „*Libertatea comerțului, competiția deschisă pe piața internațională, s-au dovedit dintotdeauna factori fundamentali ai expansiunii comerțului și prosperității națiunilor"* (Dreptul Comerțului Internațional, București, 2001, p. 10). Dânsul observă că „*globalizarea duce la înlocuirea, treptată, a monopolului național asupra unor schimburi comerciale* cu un monopol transnațional asupra acestor schimburi. *Locul planificării fluxurilor comerciale la nivel național este luat de* o

planificare transnațională a acestor fluxuri, *cu toate consecințele cunoscute pentru economiile țărilor în cauză*". (Revista de Drept Comercial nr. 4, 2002 , pp. 112-113)

7.3. Pe parcursul negocierilor din Comisia Juridică a Adunării Generale (1978-1985; 1995-1998) a avut o contribuție importantă la elaborarea și adoptarea unor „principii și norme privind reglementarea pașnică a diferendelor dintre state". ***Preocupările sale pentru*** „structurarea unor relații de cooperare și de bună-vecinătate, de înțelegere și respect reciproc***" sunt dominante, atât în bogata sa activitate diplomatică, cât și în opera sa științifică. Sunt semnificative, în acest sens, unele concluzii pe care le formulează în Tratatul asupra Dreptului Păcii.*** „Evoluția vieții pe Planeta noastră ***– arată profesorul Dumitru Mazilu*** – istoria frământată a popoarelor, existența cotidiană a oamenilor din toate zonele și regiunile lumii, preocupările, eforturile și lupta lor pentru viață, libertate, progres și dezvoltare demonstrează că nu există țel mai luminos, cauză mai nobilă, decât apărarea, menținerea și consolidarea păcii". „Cântată de poeți, evocată cu căldură de toți marii scriitori ai lumii, descrisă de istorici, apărată în ample discursuri politice, sau încălcată cu brutalitate în tot mai frecvente confruntări militare, negociată adesea la masa tratativelor de destoinici diplomați, **pacea este tema majoră a existenței noastre**, constituind obiectul străduaniilor, luptei, acțiunilor noastre cele mai nobile, iar punerea ei în primejdie generează îngrijorările, neliniștile și zbuciumările noastre cele mai profunde". „Într-un cuvânt, pacea este cauza vitală a întregii omeniri". ***Profesorul Dumitru Mazilu atrage atenția că atunci*** „când n-o avem, o căutăm cu nesaț, o dorim, facem tot ce depinde de noi s-o recăpătăm, ceea ce ne obligă s-o prețuim când am obținut-o, apărând-o, consolidând-o, transformând-o într-o relație firească, statornică a vieții popoarelor, deoarece pacea este condiția fundamentală a existenței, afirmării și dezvoltării normale a întregii omeniri". ***În analiza efectuată, profesorul Mazilu subliniază importanța unor reglementări în măsură să garanteze menținerea păcii.*** „Dacă pacea este bunul cel mai de preț al omenirii – ***arată dânsul*** – să nu îngăduim nimănui, dar absolut nimănui să o pună în pericol**.** Iar în cazul în care ar face-o, să aplicăm cu fermitate sancțiunile care se

impun. Este misiunea care revine Dreptului Păcii, chemat să ocrotească viața, existența pe Planeta noastră. Aplicarea sa constituie nu numai o problemă de conștiință, ci și un act de voință politică de cea mai mare răspundere, deoarece numai astfel se va putea da eficiența necesară celui mai măreț edificiu făurit vreodată de oameni: edificiul păcii"... „Și ce beneficii imense ar aduce omenirii certitudinile păcii. Câtă liniște, câtă încredere, câtă siguranță poate să ne ofere realitatea ei, dispariția îndoielii asupra menținerii ei, eliminarea pericolului că va fi pusă în cauză și că războiul va începe". ***(Dreptul Păcii - Tratat, București, 1998, pp. 344-345).***

8. Promovarea unor garanții în menținerea Păcii s-a aflat în centrul negocierilor pe care le-a purtat în anii 1977-1982 în cadrul Conferinței Națiunilor Unite asupra Dreptului Mării. Profesorul Dumitru Mazilu a militat pentru stipularea unor norme juridice prin care să ***se garanteze folosirea pașnică a mărilor și oceanelor lumii.*** Dânsul a coordonat ***Grupul celor 30 de state*** care s-au pronunțat pentru reglementarea cât mai riguroasă a „***pasajului inofensiv al navelor militare prin marea teritorială***". În urma negocierilor, la 26 aprilie 1982, printr-o Declarație a Președintelui Conferinței s-a reafirmat ***„dreptul statelor riverane de a adopta măsuri pentru protecția intereselor lor de securitate, inclusiv dreptul de a adopta reglementări cu privire la trecerea navelor de război străine prin marea teritorială în conformitate cu articolele 19 și 25 ale Convenției".*** Pentru contribuția sa la succesul negocierilor, Președintele Conferinței asupra Dreptului Mării a propus celor 4.000 de delegați la Conferință să-l omagieze ridicându-se în picioare și aplaudându-l în seara adoptării Convenției, la 26 aprilie 1982. Următoarea personalitate omagiată – în același mod și în aceeași seară, după adoptarea Convenției – a fost chiar Președintele.

Conferinței asupra Dreptului Mării, ambasadorul Tommy T.B. Koh din Singapore. A doua zi, la 27 aprilie 1982, ziarul „New York Times" nota că profesorul român Dumitru Mazilu a determinat participanții la Conferință să adopte „*o soluție acceptabilă pentru ocrotirea intereselor de securitate ale statelor riverane*".

9. Participând la negocierile diplomatice cu U.R.S.S. în anii 1977-1984 pentru delimitarea spațiilor maritime din Marea Neagră, profesorul Dumitru Mazilu a demonstrat că *Insula Șerpilor* – a cărei apartenență la teritoriul României este indiscutabilă – „*după preluarea sa abuzivă de către dictatura stalinistă*" nu trebuie să influențeze negativ delimitarea acestor spații. Poziția adoptată în negocierile cu U.R.S.S. a fost aprobată de conducerea țării din acei ani, care a declarat „*nelegitim actul dictatorial din 1948 (de preluare a Insulei Șerpilor)*", deoarece era „*contrar dispozițiilor Tratatului de Pace din 1947*". Atât în cursul negocierilor, cât și în lucrările sale științifice, profesorul Dumitru Mazilu a arătat că „*Preluarea Insulei – care este de drept teritoriu românesc – viza extinderea spațiilor maritime ale Uniunii Sovietice până în apropierea coastelor României, ceea ce reprezenta un important obiectiv militaro-strategic al Puterii de la Răsărit*". După dezmembrarea U.R.S.S., Ucraina a preluat Insula Șerpilor, în calitate de stat succesor, comportându-se ca *titular al teritoriului preluat*. Profesorul Mazilu a atras atenția că „*un act de dictatură – cum sunt cele prin care Marea Putere de la Răsărit a anexat teritorii care* – sunt de drept ale României *– rămâne un act abuziv până în momentul anulării sale și înapoierii teritoriilor acaparate celor cărora aparțin de drept*". *Dânsul a demonstrat – cu argumente juridice – că nu încetează caracterul abuziv al unui act dictatorial prin preluarea acelui act de către statul succesor. Preluarea actului respectiv „duce la perpetuarea abuzului și ilegalității" cu toate consecintele pe care „le implică în relațiile dintre statele și popoarele în cauză, deoarece caracterul profund imoral al unui asemenea act a fost în toate timpurile, dezvăluit și condamnat cu toată hotărârea*". *Dânsul a arătat că recunoașterea efectelor unui act abuziv în favoarea statului succesor este „o opțiune incalificabilă", dezaprobând teza sacrificiilor istorice, lansată de Puterea instaurată în România în noiembrie 1996. Sacrificiile istorice – precizează profesorul Mazilu – reprezintă o concepție pusă în slujba menținerii efectelor actelor de forță la care a recurs Puterea de la Răsărit. Dânsul constată că liderii veniți în fruntea țării în 1996 au lansat teza sacrificiilor istorice pentru „a-și justifica incapacitatea de a apăra interesele naționale ale poporului român*". *(**Dreptul Internațional Public**, București, 2001, pp. 574-576).*

10. Pentru contribuțiile sale în activitatea diplomatică și științifică, profesorul Dumitru Mazilu a primit mai multe distincții atât pe plan național, cât și pe plan internațional. Astfel, în anul 1973, Academia Română i-a acordat Premiul „*SIMION BARNUȚIU*" pentru lucrarea „*Rolul Dreptului în afirmarea și ocrotirea personalității umane*". În anul 1980 i s-a acordat „*MEDIA PEACE PRIZE*" de către Federația Mondială a Asociațiilor pentru Națiunile Unite în semn de recunoaștere pentru rolul pe care l-a avut în *„promovarea idealurilor Păcii și Colaborării în lume prin lucrări de specialitate și prin emisiuni de radio și televiziune"*. Premiul i-a fost acordat la Geneva, în noiembrie 1980. Patru ani mai târziu, în 1984, Asociația Internațională „*Hugo van Groot*" i-a acordat, la New York, Premiul „*HUGO GROTIUS*" pentru contribuțiile sale în domeniul „Dreptului mării" și în dezvoltarea „Dreptului Păcii". Asociația a apreciat că monografia *„Dreptul Păcii – de la Dreptul războiului și al păcii la Dreptul păcii"*, publicată în 1983 a reprezentat o abordare – în lumina exigențelor Secolului al XX-lea – a tezelor lui Hugo van Groot publicate în lucrarea sa fundamentală „*De iure belli ac pacis*" (Dreptul războiului și al păcii), în secolul al XVII-lea.

10.1. Pentru activitatea sa în calitate de Raportor al Națiunilor Unite privind Drepturile Omului și Tineretul (1985-1993), Comisia Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului l-a omagiat în sesiunea sa din februarie 1990, la Geneva.

Raportul său privind *„Drepturile Omului în România"* a fost inclus în „Enciclopedia Drepturilor Omului" în 1995. (Encyclopedia of Human Rights, Taylor and Francis Inc., New York, Philadelphia, Washington, London, pp. 1307-1314).

Contribuția sa la victoria Revoluției Române a fost remarcată de Președintele țării prin acordarea – în 1991 – a „Medaliei de luptător pentru Victoria Revoluției".

Pentru contribuțiile sale științifice în domeniul dreptului, Uniunea Juriștilor din România i-a acordat, în anul 1999, Premiul *„ANDREI RĂDULESCU"*.

10.2. În octombrie 2000 a fost ales membru al Academiei Central-Europene de Știință și Artă, iar la 9 ianuarie 2001, Biroul Consiliului Științific l-a numit Președinte al Comitetului Național Român al acestei Academii. La 3 octombrie 2000 i

s-a conferit „*Diploma de excelență*" pentru lucrarea „*Drepturile Omului*" de către Academia Central-Europeană de Știință și Artă.

10.3. La 28 mai 2002 a fost ales membru titular al Academiei Balcanice de Științe, Noua Cultură și Dezvoltarea Durabilă „*Denis Jersov*".

În iunie 2002 a fost ales „Membru al Academiei Diplomatice Internaționale***" cu Sediul la Londra, iar în iulie același an a fost ales*** „Membru Asociat al Academiei Europene de Științe, Arte și Litere" ***cu sediul la Paris.***

În anul 2009 a fost ales Membru al Academiei Europene de Științe cu sediul la Viena.

10.4. În luna iulie 2002 i s-a acordat Ordinul „***Commander of the World Science - Education – Culture***" de către Academia Europeană de Informatizare.

La 30 septembrie 2002, Senatul Academiei „***Alexandru Ioan Cuza***" i-a acordat titlul de ***„Doctor Honoris Causa".***

La 11 noiembrie 2002, i s-a conferit titlul de Doctor Honoris Causa de către Universitatea Internațională „***Albert Schweitzer"*** din Geneva.

În anul 2011 i s-a conferit titlul de Doctor Honoris Causa al Universității Europene din Belgrad.

10.5. La 24 iunie 2004 i s-a acordat „Ordinul Național Steaua României în grad de Cavaler".

În decembrie 2004, Uniunea Juriștilor din România i-a acordat Premiul „***Vespasian Pella***" pentru lucrarea sa: „***Diplomația. Dreptul Diplomatic și Consular***".

11.1. La 19 aprilie 2006, Universitatea „Ovidius" i-a decernat titlul de ***Doctor Honoris Causa*** pentru întreaga activitate universitară desfășurată. Cu acest prilej, Rectorul Universității, prof.univ.dr. Victor Ciupină, a evocat contribuțiile științifice ale profesorului Dumitru Mazilu, în special în domeniile Dreptului și relațiilor internaționale (***Dreptul păcii, Dreptul Mării, Drepturile omului***), precum și rolul avut în bogata sa activitate didactică de peste patru decenii.

11.2. În octombrie 2006, profesorul Dumitru Mazilu a fost Moderatorul dezbaterilor Conferinței Rectorilor Academiilor de Poliție din Uniunea Europeană, care s-a concentrat asupra „***promovării sistemului european de***

învățământ superior la nivel mondial, în spiritul «Procesului Bologna»".

11.3. În noiembrie 2012 a moderat la București noua Conferință a Rectorilor Academiilor de Poliție din Europa.

În decembrie 2006 i s-a conferit Premiul „Titu Maiorescu" de către Societatea Academică „Titu Maiorescu" pentru lucrarea sa: ***Armonii solare. Reflecții și însemnări cu privire la America Latină***. Scrisă în anii arestului său la domiciliu (1985-1989), cartea debutează cu un eseu intitulat: *Ferestre spre lumină*, pus sub semnul acelei celebre judecăți a lui Jean de Salisbury: „***Suntem ca niște pitici pe umerii unor giganți; putem vedea mai mult și mai departe decât cei vechi, nu din pricina ascuțimii vederii sau din aceea a mărimii corpului nostru, ci pentru că suntem susținuți și ridicați de ei ca de niște uriași!***".

*
* *

În afara dezbaterilor diplomatice internaționale evocate, profesorul Dumitru Mazilu a participat la numeroase *Congrese* și *Reuniuni științifice* consacrate unor probleme prioritare ale Dreptului și Relațiilor internaționale, sub egida Institutului de Studii Strategice de la Londra, începând din 1971; sub egida Institutului Națiunilor Unite (UNITAR), începând din 1974; sub egida Federației Mondiale a Asociațiilor pentru Națiunile Unite, începând din 1975 etc.

INDICE GENERAL

A
Abensour, Michel, 190
Academia de Studii Economice, 61
Academia Română, 23, 29, 38, 59, 61, 63, 115, 203
academie, 23, 59, 61, 63, 69, 115, 128, 189, 203, 204
al II-lea Război Mondial, 14, 18
Alba, 52
Albright, Madeleine, 150
Alburnus Maior, 24
Alexianu, George, 12
Allaire, Yvan, 71, 72
Almaș, Ion, 73
America Latină, 145, 205
Andersen, Hans Christian, 30, 40
Anglia, 93, 154, 155, 156, 166, 178
Antena 3, 20, 69, 157
Anuar Statistic, 11
Apostolescu, 86
Apuseni, 22, 63
Arad, 50
Arcelor Mittal, 39
argint, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 38, 51, 56, 69, 78, 85, 86, 91, 140, 159, 185
Arieș, 21
Aristotel, 115
Asia Mică, 94
Asociația „Alburnus Maior", 24
Asthon, Catherine, 181, 183
Atena, 180
aur, 18, 20, 21, 22, 23, 29, 38, 53, 57, 59, 63, 67, 68, 69, 85, 86, 140; ~ *negru*, 18; ~ *galben*, 20; ~ *verde*, 28

Aureliu, Alexandru C., 147
Austria, 15, 18, 19, 36, 39

B
Babeș-Bolyai, 196
Bacon, Francis, 158
Baia de Arieș, 21
Baia Mare, 57
Banca Centrală Europeană, 107
Banca Națională a României, 59, 102
Baranovschi, Bogdan, 171, 172
Barbados, 183
Barroso, José Manuel, 65, 159, 161, 162, 168, 169, 179, 180, 181
Bauman, Zygmunt, 126
Bădălan, Alina, 24
Bădescu, Cristian, 15
Băile Tușnad, 62
Bălcescu, Nicolae, 130, 131
Bărnuțiu, Simion, 203
Băsescu, Traian, 38, 59, 60, 61, 139, 168
Bârda, Alexandru N. Stănciulescu, 42
Beaumarchais, Caron de, 158
Beccaria, Cesare, 74
Belgia, 163, 182
Beligan, Radu, 45
Berceanu, Radu, 22
Berger, Peter, 126
Berkeley, 196
Biblioteca din Alexandria, 95
Bismark, 98
Boc, Emil, 37
Bonaparte, Napoleon, 145, 162
Booker, Christopher, 134, 135
Borbély, László, 59, 60
Bordea, Adrian, 82, 83
Borzești, 16
Bosianu, 86
Brad, 21
Brașov, 50, 195

Bratislava, 46, 47
Brazi, 16
Brejnev, Leonid Ilici, 125, 136, 137, 141
Briand, Aristide, 134
Bruxelles, 100, 143, 144, 157, 158, 171, 172, 174, 179, 180, 181, 182
Brzerzinski, Zbigniew, 44, 167, 176
Buciumi, 21
București, 3, 4, 12, 14, 15, 16, 17, 26, 27, 30, 36, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 49, 65, 70, 72, 73, 77, 84, 88, 89, 101, 105, 110, 114, 115, 118, 119, 127, 128, 132, 137, 145, 147, 148, 154, 158, 167, 170, 176, 181, 195, 196, 199, 201, 202, 205
Budapesta, 45, 46, 47, 48
Bulgaria, 8, 11, 31, 33, 36, 67, 73, 74, 86, 98, 168, 185
Burkina Faso, 183
Bursa de valori București, 70
Bursa Română de Mărfuri, 71
Buzatu, Gheorghe, 14, 15, 18

C
Caesar, 116
Caietele Revoluției, 8, 68
California, 196
Calimach, 86
Cambridge, 126, 196
Camus, Albert, 133
Canada, 71
canadian, 21, 38, 52, 54, 68, 85
Carta Națiunilor Unite, 147
Carter, Jimmy, 156
Casa de Economii și Consemnațiuni, 65
Castells, Manuel, 126
Cazana, Victor, 71
Câmpulung, 195
ceh, 135, 165, 173
Cehia, 173
CFR Marfă, 70
Charles, 12, 26, 30, 31, 41, 43, 114, 115, 116, 117, 135, 165, 177, 178

Chevron, 14, 140
Chiriac, Bogdan, 157
Chiuzbaian, Gavril Iosif, 61, 180, 181
Choices, Hard, 126
Churchill, Winston, 134, 163, 177, 178
Cioacă, Florentina, 118
Ciupină, Victor, 204
Clark, Wesley, 22
Clinton, William Jefferson, 151
Cluj, 71, 196
Coates, David, 126
Collège de France, 12, 26, 43
Comisia Europeană, 49, 62, 123, 118, 160, 161, 168, 173, 174, 175, 179, 180, 181
Comisia Națională de Arheologie, 52
Comisia Trilaterală, 167
Compania Petrom, 16
Condorcet, Marie-Jean Antoine Caritat, 50
Conferința de la Haga, 145
Congresul de la Viena, 133
Consiliul European, 160, 163, 166, 179
Consiliul Frontului Salvării Naționale, 197
Consiliul Investitorilor Străini, 39, 40
Constantinescu, Emil, 168
Constantinescu, N.N., 14, 26
Constantiniu, Florin, 17, 18, 45, 113, 137, 156
Convenția de la Montego-Bay, 199
Cos, 94, 95
Costa Rica, 183
Coșbuc, George, 25, 98
Cotroceni, 38
Craig, David, 171, 172, 173, 174, 179, 181, 182
Crețescu, 86
Crișul Alb, 21
Cromwell Oliver, 154, 155
cruciade, 135, 162, 165
CUPRUMIN, 119
Curtea de Justiție a Uniunii Europene, 160
Cuza, Alexandru Ioan, 65, 86, 204

D
D'Aquino, Toma, 115
Da Vinci, Leonardo, 86
Dacia, 20, 39
Danemarca, 163, 182
David, 24, 115, 126, 156, 171, 172, 173, 174, 179, 181, 182
David, Eugen, 24
De Gaulle, Charles, 135, 165, 177, 178
De Leon, L. Diez-Picazo Pónce, 190
De Mariana, Juan, 115
De Salisbury, Jean, 205
Deac, Istvan, 44
Declarația de la Rio, 57
Delafras, Georgescu, 127
Delebacque, Philippe, 194
Depresiunea Transilvaniei, 16
Deutsch, Karl, 44
Diaconu, Elena, 4
Diaconu, Mircea, 45
Dictatul de la Viena, 17
Dinan, Desmond, 181
Dinu, Valeriu, 17
Doctrina Monroe, 145
Don Alonzo de Cardenas, 155
Drăgan, Ion, 73
Drept Comercial Internațional, 3, 12, 80, 198, 199
Drucker, Peter, 32, 33, 35, 40
Dubbison, M., 194
Dumitru, 1, 3, 4, 27, 50, 114, 145, 172, 196, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205
Dunărea, 57
Duțu, Mircea, 61

E
Ecaterina a II-a, 155
Eckstein Kovacs, Peter, 38, 62, 64
editura Adevărul Holding, 85; ~ *Albatros*, 41, 42; ~ *ALL Educational*, 137; ~ *Antet XX Press*, 50, 66, 171, 172, 187; ~ *Cartea*

Românească, 132; ~ *Cartier*, 76; ~ *Economică*, 14, 26; ~ *Enciclopedică*, 14, 195; ~ *Humanitas*, 44; ~ *Irini*, 23, 170, 171, 195; ~ *IRRD*, 3, 4; ~ *Litera*, 30, 76, 94, 176; ~ *Lumina Lex*, 27, 50, 65, 73, 88, 114, 145; ~ *Minerva*, 42; ~ *Orizonturi,* 154; ~ *Oscar Print*, 170; ~ *Politică,* 73, 147, 148, 154; ~ *Socec*, 12, 43; ~ Ştiinţifică, 40, 77, 89, 114, 127; ~ Ştiinţifică şi Enciclopedică, 40; ~ *Tehnică*, 16; *Univers Enciclopedic*, 17
Electrica, 71, 119
Elliott, Matthew, 171, 172, 173, 174, 179, 181, 182
Elveţia, 83, 197
Eminescu, Mihai, 5, 10, 30, 40, 43, 85, 126, 138, 185, 187
Enderlain, F. ,190
eurocraţie, 172, 173, 174, 175, 176, 183
Europa, 16, 21, 29, 47, 48, 57, 65, 66, 69, 71, 72, 86, 94, 125, 129, 133, 134, 135, 136, 139, 140, 153, 154, 158, 160, 162, 163, 166, 169, 170, 171, 172, 176, 177, 178, 179, 197, 205
EUROSTAT, 33, 36, 67, 73, 74
Evans, Peter B., 66

F
Fawcet, J., 146
Făgăraş, 16
Fârşirotu, Mihaela, 71, 72
Federaţia Rusă, 183
Filipine, 197
Finlanda, 39
Fondul Monetar Internaţional, 48, 49, 70, 71, 101, 102, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 111, 113, 117, 118, 119, 121, 122; (*FMI)*, 101, 109, 118, 123, 123, 186
Fondul Naţional de Pensii, 99
Fondul Naţional de Sănătate, 98, 99
Franks, Jeffrey, 71
Franţa, 103, 129, 132, 134, 138, 150, 154, 155, 163, 164, 177, 178, 182
Friedman, George, 176
Fukuyama, Francis, 66, 126, 187

G
Gabriel, 14, 26, 51, 52, 54, 56, 138
Galați, 38, 39, 71
Gamble, Andrew, 126
Garibaldi, Giussepe, 133
gaze naturale, 16, 17, 199
Găman, Sorin Mihai, 60
Geis, Imanuel, 137
Geneva, 1, 3, 199, 203, 204
George, 12, 25, 98, 134, 176
Germania, 17, 57, 132, 140, 163, 176, 182
Gheorghe, 14, 15, 18, 38, 101, 105
Gheorghe, Mariana, 38
Gibbins, John, 126
Giddens, Antony, 126
Gide, Charles, 12, 26, 30, 43
Giurgiu, Victor, 28, 29
Gladwyn, 134
Glaser, Edwin, 148
Goebbels, Joseph Paul 158
Gold Corporation, 21, 22, 23, 24, 38, 53, 54, 55, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 68, 69, 85, 140
Gordon, Philip 159
Gray, John 126
Grecia, 94, 161, 176, 179, 180
Greenpeace, 30
Greenspan, Alan, 100
Gresh, Alain, 138, 156
Grotius, Hugo, 89, 151, 203
Gustav al III-lea, 155
Gutâi, 21

H
Haga, 197
Haiduc, Ionel, 21, 23, 38, 59, 60, 61, 63, 64, 69
Hansen, Erik, 17
Hegel, Georg Wilhelm Friederich, 26, 128, 151, 152, 189
Held, David, 126

Helvetius, Claude Adrien, 74, 77
Herodot, 144, 153, 169
Hidroelectrica, 70, 122
Hippocrates, 94, 95, 96, 140
Hitler, 17, 158
Hobbes, 128, 187
Houte, 156
Hristos, 95
Hugo Victor, 50, 133
Hunedoara, 119
Hunor, Kelemen, 52

I
Iaru, Florin, 186
Iași, 38
Ibrăileanu, G., 85
IMGB, 38, 191
Imprimeria Națională, 132
inchiziție, 135, 165
India, 39
Institutul de Cercetări Juridice, 61
Institutul Geologic, 15
Institutul Național de Statistică, 39
Institutul Revoluției Române din Decembrie 1989, 4, 8, 24
Insula Barbados, 183
Insula Mare a Brăilei, 69, 70
Insula Șerpilor, 202
Insulele Solomon, 183
InterAgro, 39
International University Press, 14
Ioniță, Ion M., 142
Iordache, Claudiu, 23, 25, 170, 171, 195
Iorga, Nicolae, 30, 41
Irlanda, 161, 163, 180
Isărescu, Mugur Constantin, 101, 105
Islaz, 130
Italia, 82, 132, 161, 163, 176, 180, 182
Iugoslavia, 150

Î
Înalta Curte de Casație și Justiție, 52

J
Jacquet, Jean-Michel, 156
Jamaica, 196
*Jurnalul Naționa*l, 46, 118, 186

K
Kant, Immanuel, 151, 152, 189
Kazahstan, 39
Kingston, 196
Klaus, Vaclav, 135, 165, 166
Kogălniceanu, Mihail, 41, 126
Koh, 201
Kos, 140

L
Lang, Wilfried, 18, 19, 36, 37, 67, 84
Larissa, 94
Larousse, 76
Lazăr, Traian, 26, 28, 29
Lévy-Bruhl, Henry, 73
Livius, Titus, 144, 153, 169
Libertatea, 7, 35, 114, 129, 187, 199
Libia, 19, 37, 67, 139
Londra, *(London)*, 126, 134, 155, 178, 187, 190, 194, 204, 205
Lord Gladwyn, 134
Luburici, Momcilo, 170
Luckmann, Thomas, 126
Ludovic al XVI-lea, 154
Luxemburg, 163

M
Maastricht, 165
Madaule, Jacques, 154, 155
Madrid, 155, 162, 190
Mahomed al II-lea, 131

Manifestul Pan-European, 133, 134
Manila, 197
Maramureș, 21, 62
Marea Britanie, 132, 134, 136, 163, 166, 178, 183
Marinescu, Mihai, 14, 15, 26
Maroc, 183
Masivul Cârnic, 52, 54
Massachusetts, 44, 196
Matolcsy, Gyorgy, 47
Mauritius, 183
Maurois, André, 154, 155
Mazarin, 155
Mazilu, Dumitru, 1, 3, 4, 27, 50, 114, 145, 172, 196, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205 *(D.M.)* 149, 152, 157, 178
Memorandum, 107, 108, 109, 110, 134
Menon, 94
Merkel, Angela, 179, 180
metan, 16, 19, 37, 68
Mican, Mihai, 22, 53, 85
Michelet, Edmond, 133
Mihai, 10, 14, 15, 16, 22, 26, 30, 40, 43, 53, 60, 85, 113, 118, 126, 131, 138, 185, 187
minister, 52, 56, 59, 60, 64, 71, 102, 103, 104, 109, 110, 111, 196; ~ *Culturii și Patrimoniului Național*, 52; ~ *Finanțelor Publice*, 102, 104, 109, 110, 111; ~ *Muncii, Familiei și Protecției Sociale*, 110
Minvest, 21, 22, 53, 54, 55, 61, 84, 85
Mirabeau, Honoré Gabriel Riqueti, conte de, 138
Mitrovici, T., 145
Monitorul Oficial al României, 33
Monitorul Petrolului Român, 15
Monnet, Jean, 163, 164
Monroe, 145
Montesquieu, Charles Louis de Secondat, 31, 41, 114, 115, 116, 117
Mugerwa, N., 148
Munții Apuseni, 21
Mureș, 21

N
NATO, 44, 151
Națiunile Unite, 1, 3, 12, 49, 50, 80, 147, 148, 187, 197, 198, 199, 200, 202, 203, 205
Nazat, Marian, 193
Năstase, Gabriel, 14, 26
Năstase, Nicolae, 126
New York, 44, 148, 196, 199, 201, 203
Nicholson, 134
Nicolae, 30, 39, 41, 126, 130, 131, 132, 152, 153
Nicolae, Ioan, 39
Noica, Constantin, 44
Nokia, 39
North, Richard, 134, 135
Norvegia, 163
Nuclearelectrica, 70, 120, 122

O
O.N.U., 66, 149, 151, 196, 197
Oaș, 21
Oficiul European pentru Statistică, 11, 36
Olănescu, Alina, 42
Oltchim, 39, 119
Oltenia, 71, 119, 122
OMV, 14, 18, 19, 20, 37, 38, 39, 67, 68, 78, 84, 119, 121
Oprea, Marian, 140, 141
Orban, Victor, 46
Oxford, 126

P
Palermo, 130
Pann, Anton, 41
Papadopol, 86
Papua-New Guineea, 183
Paris, 12, 26, 43, 76, 100, 132, 155, 190, 193, 194, 204
Parlament, 14, 25, 111, 125, 154, 168, 174
Parlamentul European, 22, 54, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 64, 160, 161, 167, 168, 173, 174, 175

Patrick, Artus, 100
Pârvănescu, I.D., 41
Pella, Vespasian, 205
Peter, 32, 33, 35, 38, 40, 62, 64, 66, 126
Petersburg, 155
Petrella, Ricardo, 156
petrol, 14, 18, 19, 20, 37, 51, 67, 68, 186
Petrom, 16, 18, 19, 37, 38, 39, 67, 68, 70, 84, 119, 191
Philadelphia, 203
Piața Comună, 163, 164
Pierson, Christopher, 126
Pillnitz, 155
Pitagora, 77
Platon, 94, 116
Plautus, 144
Pogea, Gheorghe, 101, 105
Polonia, 93
Popescu, Bucur, 138, 185
Popescu, Petru Demetru, 138, 185
popor, 7, 8, 10, 13, 14, 25, 28, 30, 40, 87, 125, 128, 131, 132, 141, 142, 144, 149, 155, 157, 158, 159, 167, 168, 170, 185, 187, 188, 190, 191, 195
Portugalia, 161, 176, 180
Potter, F.B., 145
Preda, Gheorghe, 14
Principatele Române, 126, 130
privatizare, 14, 18, 36, 67, 70, 123
Pro TV, 37
Proclamația Revoluției Române, 33, 50, 65, 73, 75, 88, 114
Proiectul European, 177, 179
Pușcoiu, N., 16

Q
Qureshi, A., 149

R
radio, 12, 22, 37, 55, 122, 203
Rădulescu, Andrei, 203
Război Rece, 136

Reding, Viviane, 159, 161, 162, 167, 168, 180, 181
Referendum, 130, 168
Regim politic, 7
Renault, 39
Republica Cehă, 57, 173
Reuter, P., 147
Revista de Drept Comercial, 8, 200
Revoluția Franceză, 129, 138
Revoluția Română, 11, 21, 30, 33, 34, 65, 72, 73, 74, 88, 96, 117, 121, 124, 125, 160, 171, 184, 186, 197
Revoluția Rusă, 164
revoluție, 7, 11, 50, 77, 125, 129, 143, 160, 170, 194
Ricardo, David, 115, 156
Rio de Janeiro, 57
Roberto, 36, 38
Robischon, A., 15
România, 1, 3, 4, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 28, 29, 30, 31, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 42, 46, 51, 52, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 73, 74, 78, 81, 83, 84, 85, 86, 87, 89, 91, 93, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 111, 113, 114, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 128, 132, 139, 140, 141, 155, 156, 157, 159, 161, 165, 166, 168, 169, 170, 171, 172, 180, 185, 186, 192, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 202, 203, 204
Romcom, 38
Romgaz, 70, 120
Rompetrol Rafinare, 39
Romtelecom, 38, 191
Rossi, Ernesto, 133
Roșia, 8, 21, 22, 23, 24, 38, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 68, 69, 78, 84, 85, 140, 159
Roșia Montană, 8, 21, 22, 23, 24, 38, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 68, 78, 84, 85, 140
Roșia Poieni, 69
Rousseau, Jean-Jacques, 7, 77, 87, 89, 127, 128, 142, 198
Roux, Jacques, 129, 190, 191
Rusia, 16, 29

S
Saint-Just, Louis Antoine, 154, 190
Salter, Arthur, 134
Sarkozy Nicolas, 100, 179
Saviano, Roberto, 36, 38
Saxonia, 155
Săcărâmb, 21
Schmitthoff, Clive M., 156, 187, 194
Schulz, Martin, 168
Schumann, Robert, 135, 163, 177, 178
Schweitzer, Albert, 1, 3, 204
Scurtu, Ioan, 195
Sibiu, 39, 50
Sidex, 38, 39
Singapore, 201
Sinodul Bisericii Ortodoxe Române, 61
Slovacia, 46, 93
Smith, Adam, 115
Sobaru, Adrian, 34, 35
Societatea Națiunilor, 132, 133, 134, 152
Solana, Javier, 151
Spania, 132, 145, 155, 156, 161, 168, 176, 180
Spațiul Schengen, 169
Spinelli, Altiero, 133
Stalin, 17, 158
Statele Unite ale Americii, 44, 132, 139, 140, 151, 163, 164, 178, 183 *(SUA)*, 137, 140
Stiglitz, Joseph E., 156
Strat, 86
Strauss-Kahn, Dominique, 105
Stuart, Carol, 154, 155
Suedia, 155, 163, 182
Sulina, 59, 66, 139
Summit, 65, 100, 150, 180

Ș
Șerbănescu, Ilie 46, 186

T
Tarom, 70
Tănăsescu, Mihai, 113, 118
Târnăveni, 16
televiziune, 12, 22, 37, 55, 69, 122, 203
Tepro, 38
Tepro-Iași, 38
Tessalia, 94
Thatcher, Margaret, 166
Theodorescu, Barbu, 41
Timiș, 53, 71
Timiș, Frank, 53
Timișoara, 23, 50, 195
Tisa, 57
Titulescu, Nicolae, 132, 152, 153
Tommy T.B. Koh, 201
Toronto, 54
Traian, 26, 28, 29, 38, 59, 60, 61, 139
Transelectrica, 70, 119
Transgaz, 70, 120
Tratat, 158, 165, 166, 201
Tratatul de la Lisabona, 135, 160, 161, 183
Tratatul de la Maastricht, 135
Tratatul de la Varela, 155
Turcia, 131, 183

Ț
Țara Românească, 131
țiței, 14, 15

U
U.R.S.S., 18, 202
Ucraina, 16, 202
Ungaria, 12, 44, 46, 47, 57, 62, 93
Uniunea Europeană, 8, 27, 28, 31, 33, 36, 48, 49, 50, 56, 57, 60, 62, 65, 67, 73, 98, 100, 135, 140, 160, 161, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 173, 174, 175, 176, 179, 180, 181, 182, 183, 185, 205; *(UE)*, 56, 74, 174, 182

Uniunea Juriștilor, 61, 203, 204
Uniunea Pan-Europeană, 133

V
Van Houte, Hans, 156
Varela, 155
Varennes, 154
Varșovia, 46, 47, 48, 150
Vattel, E., 145, 147
Vernescu, 86
Victor, 28, 29, 46, 50, 71, 133, 204
Victoria, 16, 203
Viena, 17, 133, 134, 197, 204
Vietnam, 183
Vlad Țepeș, 131
Vladimirescu, Tudor, 128
Vlăsceanu, Alina, 4
Volkoff, Vladimir, 158
Voltaire, François Marie Arouet, 188

W
Washington, 143, 144, 150, 151, 157, 158, 203
Weidenfeld, 134
Wilfried, 18, 19, 36, 37, 67, 84
Wilson, Woodrow, 133, 151, 152
Wolfe-Murray, Rupert, 194
Wolff, C., 144, 145
Wright, Q., 145

Z
Ziegler, Jean, 49, 50, 139, 156, 157, 187
Zlatna, 21
zona euro, 65, 118, 121, 161, 179
Zotta, Benone, 15, 16, 21
Zürich, 163, 178

SUMAR

CUVÂNT ÎNAINTE.....7

ROMÂNIA – DE LA O ȚARĂ BOGATĂ ÎN RESURSE NATURALE, CU VALORI MATERIALE ȘI SPIRITUALE ACUMULATE PE PARCURSUL TIMPULUI, LA CEA MAI SĂRACĂ ȚARĂ, ALĂTURI DE BULGARIA, DIN UNIUNEA EUROPEANĂ.....11

I. „AURUL NEGRU" – O COMPONENTĂ MAJORĂ A BOGĂȚIEI ROMÂNIEI, AVÂND, TOTODATĂ, O VALOARE STRATEGICĂ.....14

1. Producția de țiței a României.....14
2. Producția de gaze naturale.....16
3. În cursul pregătirii acțiunilor militare pentru declanșarea confruntărilor armate în cel de-al doilea Război mondial s-a recunoscut valoarea strategică a petrolului românesc.....17

II. „AURUL GALBEN" ȘI ARGINTUL – BOGĂȚII TRANZACȚIONATE DE LIDERII CORUPȚI AI ȚĂRII.....20

1. Aurul și argintul – bogății râvnite și de multinaționalele din zilele noastre.....21
2. Wesley Clark – „Roșia Montană poate fi exploatată fără riscuri" 22
3. Morții de la Roșia Montană sunt scoși din morminte.....23

III. PĂMÂNTUL – O VALOARE SACRĂ, ASUPRA CĂREIA SUNT CONCENTRATE INTERESE ECONOMICE MAJORE.....26

IV. „AURUL VERDE" – LEMNUL PĂDURILOR, A CĂRUI PRĂDUIRE ESTE INTERZISĂ ÎN ȚĂRILE COMPANIILOR CARE OPEREAZĂ ÎN ROMÂNIA, CU APROBAREA UNOR GUVERNANȚI ROMÂNI, CARE, SE PARE, CĂ NU SUNT LIPSIȚI DE IMPORTANTE FOLOASE MATERIALE.....28

V. MUNCA – PRODUCĂTOARE DE VALORI, DE BOGĂȚIE ÎN ORICE ȚARĂ DIN LUME.....30

„ÎN LUME NU SUNT ȚĂRI BOGATE ȘI ȚĂRI SĂRACE, CI NUMAI ȚĂRI CONDUSE BINE ȘI ȚĂRI CONDUSE PROST".....33

I. INCOMPETENȚA ȘI IRESPONSABILITATEA AU LUAT PROPORȚII ÎNGRIJORĂTOARE ÎN ANII POST-REVOLUȚIONARI.....34

1. Sărăcirea poporului român – un management incompetent și, nu de puține ori, iresponsabil.....35
2. Cum se explică faptul că o țară cu resurse naturale relativ puține este caracterizată drept dezvoltată, și o țară dăruită cu importante resurse naturale este o țară săracă?.....36
3. Liderii care au șansa să conducă o țară cu resurse naturale, au datoria nu să le înstrăineze, ci să le valorifice în interesul progresului și dezvoltării propriei populații.....36
4. Companiile multinaționale care operează în România domină net topurile livrărilor pe piețele externe.....38
5. Consiliul Investitorilor Străini insistă să se accepte noi reguli privind statutul angajaților în raporturile cu angajatorii.....39

II. GRAVELE EFECTE ALE DESCURAJĂRII MUNCII PRIN MĂSURI PROMOVATE DE UNII GUVERNANȚI ÎN ANII DE DUPĂ VICTORIA REVOLUȚIEI DIN 1989 40

1. Munca este producătoare de valori, pe când lenea, trândăvia generează sărăcie și mizerie.....40

2. Lenea, inactivitatea, trândăvia te duc la dezastru.....41
3. Anul 1997 – inaugurarea „salariilor compensatorii pentru nemuncă”.....42
4. Interzicerea dreptului la muncă – „nu este permisă cumularea pensiei cu salariul”.....43
5. Impunerea unor „criterii” contrare expertizei și performanței.....44

III. INCOMPETENȚĂ ȘI IRESPONSABILITATE ÎN GESTIONAREA FONDULUI DE PENSII. TRANSFERUL OBLIGATORIU CĂTRE FONDURILE DE PENSII PRIVATE – CAUZĂ MAJORĂ A REDUCERII FONDURILOR DE PENSII ÎN PLATĂ.....45

1. „Cetățenii care refuză să-și transfere pensiile din sistemul privat la fondul național – rămân fără pensii de stat”.....47
2. Pilonul II – „un abuz al guvernanților prin care a fost viciat grav liberul consimțământ”.....47
3. Lobby-ul bancherilor care își văd periclitate profiturile în urma măsurilor adoptate de Guvernul de la Budapesta și de către alte guverne din Estul Europei.....48
4. Uniunea Europeană – noi abordări privind „modalitatea de calcul a datoriei publice”.....48
5. De ce autoritățile de la București **a.** nu renunță; **b.** nu reduc și **c.** nu suspendă transferurile obligatorii (Pilonul II), ci, dimpotrivă, le mențin și le extind.....49

DUPĂ REVOLUȚIA ROMÂNĂ DIN 1989, CELE MAI MULTE TRANZACȚII COMERCIALE S-AU ÎNCHEIAT ÎN DEZAVANTAJUL ROMÂNIEI.....51

1. O tranzacție comercială sub semnul profitului, cu orice preț, al unor guvernanți.....51
2. Relansarea Proiectului „Roșia Montană” printr-un aviz care pune în cauză responsabilitatea unor guvernanți.....52
3. Avizul Ministerului Culturii și Patrimoniului Național – a stimulat acțiunile Companiei Gabriel Resources.....54
4. O manipulare a opiniei publice de o agresivitate fără precedent 55

5. Parlamentul European a cerut Comisiei și Statelor Membre să nu susțină, direct sau indirect, vreun proiect de minerit în UE care implică tehnologia pe bază de cianuri.....56
6. Președintele României: Proiectul de la Roșia Montană „trebuie făcut cu condiția să fie renegociată partajarea beneficiilor".....59
7. Laszlo Borbely: „Am cerut SC Roșia Montană Gold Corporation să reducă procentul de cianură până la un nivel care să nu mai fie poluant".....60
8. Este timpul ca circumstanțele în care s-a promovat acest Proiect catastrofal să fie clarificate, iar, în cazul constatării unor acte și fapte incorecte, cei vinovați să fie trași la răspundere....61
9. Peter Eckstein Kovacs: „Răspunderea celor care sprijină acest proiect este imensă".....62
10. Academician Ionel Haiduc: Aurul de la Roșia Montană este „proprietatea statului român".....63

DUPĂ REVOLUȚIA ROMÂNĂ DIN 1989, CEL MAI AMPLU PROCES DE SLĂBIRE A FORȚEI ECONOMICE A ȚĂRII PRIN TRANZACȚII COMERCIALE ÎN FAVOAREA UNOR COMPANII STRĂINE.....65

1. Vânzarea Petrom – un act cu grave consecințe pentru economiaRomâniei.....67
2. „Roșia Poieni" – o tranzacție prin care statul va pierde peste o sutăde miliarde de EURO.....68
3. „Insula Mare a Brăilei"; apele minerale ale României; exploatațiile de marmură – afaceri comerciale prin care statul pierde milioane de euro.....69
4. O nouă etapă în procesul tranzacționării activelor pe care le mai deține statul român.....70
5. Oameni de știință străini atrag atenția că se impune îmbunătățirea „guvernanței întreprinderilor de stat" și nu „înstrăinarea lor".....71

GESTIONAREA UNOR IMPORTANTE DOMENII ECONOMICE ȘI SOCIALE CONTRAR INTERESELOR POPORULUI ROMÂN.....73

I. LEGE ȘI FĂRĂDELEGE ÎN GESTIONAREA UNOR IMPORTANTE DOMENII ECONOMICE ȘI SOCIALE.....74

1. Legi menite să promoveze libera inițiativă în procesele dezvoltării economice a țării.....74
2. Legi contrare intereselor poporului român, care s-au dovedit a fi fărădelegi.....76
3. Încălcarea liberului consimțământ al cetățenilor; nesocotirea interdicțiilor privind înstrăinarea resurselor naturale; transformarea angajaților în sclavi ai angajatorilor – acte incalificabile ale guvernanților.....77

II. TRANZACȚII DE SUTE DE MILIARDE DE EURO - SCOASE DE SUB INCIDENȚA REGLEMENTĂRILOR COMERCIALE.....80

1. „Topirea" dreptului comercial în niște reglementări civile se înscrie, oare, în acele acte și fapte caracteristice manevrelor practicate de „white collar criminality"?.....81
2. Prin scoaterea tranzacțiilor de sute de miliarde de euro de sub incidența legii comerciale se încearcă, oare, împiedicarea descifrării subtilității clauzelor prin care a fost păgubit statul român?.....82
3. Încadrarea tranzacțiilor comerciale în categoria unor „contracte civile" urmărește, oare, acoperirea vinovăților și a vinovaților de fapte suspecte de crimă organizată?.....83

III. PROMOVAREA UNOR LEGI PRIN CARE SĂ FIE APĂRATE INTERESELE POPORULUI ROMÂN – O ÎNDATORIRE FUNDAMENTALĂ A UNUI GUVERNĂMÂNT DEMOCRATIC.....85

1. Mihai Eminescu: „Spuneți-mi ce-i dreptatea? Cei tari se îngrădiră; Cu averea și mărirea în cercul lor de legi; Prin bunuri ce furară în veci vezi cum conspiră".....85
2. Leonardo da Vinci: „Cine nu pedepsește nedreptatea, poruncește ca ea să fie făcută".....86

3. Priorități în reanalizarea tranzacțiilor prin care statul român a fost păgubit cu sute de miliarde de euro.....87

SĂNĂTATEA O PRIORITATE NAȚIONALĂ. TRANSFORMAREA SĂNĂTĂȚII DINTR-O PRIORITATE NAȚIONALĂ ÎNTR-O „AFACERE PRIVATĂ" PRIN DICTAT JURIDIC – UNA DIN CELE MAI GRAVE FĂRĂDELEGI ALE UNOR GUVERNANȚI IRESPONSABILI.....88

1. De ce sănătatea este – și trebuie să rămână – o prioritate națională?.....90
2. Un parcurs deliberat de la prioritatea națională a sănătății la o „afacere privată".....91
3. Căpușarea sistemului național de sănătate.....92
4. Încercarea de acaparare a contribuțiilor milioanelor de salariați la fondul național de sănătate.....92
5. Sănătatea – coordonată la nivel național, la nivel european și la nivel mondial.....93
6. Hippocrates – părintele medicinei.....94
7. O „reformă" prin care este eliminată posibilitatea a milioane de oameni să beneficieze de dreptul de a-și ocroti sănătatea este inacceptabilă.....97
8. Sănătatea populației – o imensă responsabilitate a guvernanților..... 97

PRINCIPALELE COORDONATE ALE ARANJAMENTULUI STAND-BY DINTRE ROMÂNIA ȘI FONDUL MONETAR INTERNAȚIONAL PENTRU UN ÎMPRUMUT A CĂREI RAMBURSARE SE VA ÎNCHEIA ÎN MARTIE 2016.....100

I. CLAUZELE ARANJAMENTULUI STAND-BY DINTRE ROMÂNIA ȘI FONDUL MONETAR INTERNAȚIONAL 101

1. Valoarea împrumutului convenit cu Fondul Monetar.....101
2. Beneficiarul împrumutului.....102
3. Rambursarea ratelor de capital și modalitatea de calcul și de plată a dobânzilor.....103

II. CONDIȚIILE ÎN CARE ROMÂNIA A SOLICITAT ÎMPRUMUTUL.....105

1. Dublarea cheltuielilor bugetare în termeni reali.....105
2. Măsuri de reducere a deficitului cu aproximativ 3 puncte procentuale din PIB.....106
3. Impactul turbulențelor financiare globale.....107

III. CRITERIILE DE PERFORMANȚĂ ASUMATE DE PARTEA ROMÂNĂ.....107

1. Criterii de performanță cantitative, ținta indicativă și criterii de performanță permanente.....108
2. Condiționalități structurale asumate de Partea Română privind procedura de restructurare a băncilor și legislația privind salarizarea în sectorul public.....111

FONDUL MONETAR INTERNAȚIONAL – NOI ORIENTĂRI PRIVIND ÎNSTRĂINAREA COMBINATELOR ENERGETICE ALE ROMÂNIEI.....114

1. Charles Montesquieu – „Libertatea comerțului nu este un drept acordat comercianților de a face ceea ce vor”.....114
2. Toma d'Aquino și Juan de Mariana - condamnarea practicilor comerciale neloiale.....115
3. „Legile comerțului îmbunătățesc moravurile”, pe când absența lor determină „decăderea moravurilor”.....116
4. La 23 de ani de la Revoluția Română – conform indicației Fondului Monetar Internațional – s-a decis înstrăinarea activelor rentabile care au mai rămas.....117
5. Prioritățile tranzacțiilor comerciale în cursul anului 2012.....119
6. Ce metode se folosesc pentru tranzacționarea acestor importante companii comerciale.....120
7. Cum se explică preocuparea agresivă pentru tranzacțiile comerciale în vederea înstrăinării complexelor energetice ale României.....121
8. În baza Aranjamentului Stand-By de tip preventiv dintre România și F.M.I. „privatizarea va tine cont de realitatea piețelor”.....123

CEDAREA MASIVĂ DE SUVERANITATE ESTE, OARE, O OPȚIUNE CORECTĂ?.....125

1. Abandonarea suveranității servește, oare, promovării intereselor naționale?.....127
2. Suprastatalitatea reprezintă, oare, năzuința obiectivă a națiunilor lumii în etapa actuală?.....132
3. Care este perspectiva realistă privind suveranitatea în sistemul internațional? Se va trece, în continuare, de la „suveranitatea limitată"
– impusă în epoca lui Leonid Ilici Brejnev, la „suveranitatea limitată"
– impusă de reprezentanții unor mari puteri, care execută dispozițiile „noilor imperii transnaționale"?.....136

AMESTECUL ÎN TREBURILE INTERNE – UN ABUZ INCALIFICABIL ÎNTR-UN SISTEM INTERNAȚIONAL, BAZAT PE OBLIGAȚIA DE A RESPECTA SUVERANITATEA ȘI DEMNITATEA FIECĂRUI STAT MEMBRU.....143

I. INADMISIBILITATEA INTERVENȚIEI ÎN TREBURILE INTERNE.....146

1. Marile puteri – folosind superioritatea lor economică, militară, tehnico-științifică – se amestecă sau încearcă să se amestece în treburile interne sau externe ale celorlalte state.....146
2. Nu numai treburile interne, ci și cele externe țin de atributul suveran al statului independent.....147
3. Amestecul în treburile interne – expresie a unei politici de dictat și subordonare, practicată de statele mai mari și mai puternice.....148

II. NEAMESTECUL ÎN TREBURILE INTERNE ALE STATELOR – „O CONCEPȚIE DEPĂȘITĂ?".....150

1. „Democratic Leadership Council".....150
2. „Nici un stat să nu se amestece, întrebuințând forța, în constituirea și guvernarea altui stat".....151

3. „Legea internațională apare nu drept o lege de «subordonare», ci drept o lege de «coordonare»”.....152

III. SUNT, OARE, MAI PUȚIN NEDEMNE ABUZURILE PRACTICATE ÎN REGIMURI DEMOCRATICE, DECÂT ABUZURILE PRACTICATE ÎN REGIMURI TOTALITARE?.....153

1. Amestecul în treburile interne – o manifestare a solidarității de castă a tiranilor și dictatorilor – istorie și actualitate.....154
2. Amestecul în treburile interne practicat în ultimele decenii – o expresie a promovării intereselor „imperiilor transnaționale”. Minciuna și calomnia – instrumente valorificate în realizarea acestor interese.....156
3. Cum unii funcționari de la Bruxelles și de la Washington au reușit să risipească imensul capital de simpatie al unui popor într-un proiect generos european și în visul democratic american.....158

COMISARII EUROPENI AU, OARE, DREPTUL SĂ DICTEZE LIDERILOR STATELOR MEMBRE DECIZIILE PE CARE SĂ LE ADOPTE ÎN GUVERNAREA ȚĂRILOR LOR?.....160

1. Încercarea de construcție a Europei Unite prin subordonare și discriminare a fost sortită eșecului.....162
2. Instituirea Comisarilor Europeni – considerată o măsură democratică.....163
3. Trecerea de la Common Market la Uniunea Europeană.....164
4. Încercarea unor lideri europeni de a abandona cooperarea și de a impune subordonarea în relațiile statelor membre....165
5. Comisarii Europeni au, oare, dreptul să dicteze liderilor statelor membre deciziile pe care să le adopte în guvernarea țărilor lor?.....167

CORUPȚIA ȘI RISIPIREA RESURSELOR EUROPENE DE CĂTRE BIROCRAȚIA NEALEASĂ DE LA BRUXELLES 171

1. Vâclav Klaus – „cetățenii statelor membre sunt preocupați, mai presus de orice, de libertate și democrație”.....173
2. George Friedman și Zbigniew Brzerzinski – considerații cu privire la construcția europeană.....176
3. Robert Schuman, Charles de Gaulle și Winston Churchill cu privire la „Proiectul European”.....177
4. G.I. Chiuzbaian – „unii funcționari europeni își depășesc atribuțiile” statuate în Tratatele constitutive ale Uniunii Europene.....180
5. Birocrația nealeasă de la Bruxelles – „un statut economic și financiar de invidiat”.....181

În loc de concluzii
LIBERTATEA ȘI DEMNITATEA unui popor în anii integrării și globalizării.....185

AȘEZAREA RELAȚIILOR CONTRACTUALE pe temelia trainică a principiilor și normelor de drept consacrate – O PRIORITATE NAȚIONALĂ.....189

1. Libertatea contractuală – proclamată de Revoluția Franceză – și libera inițiativă – proclamată de Revoluția Română, practicate de elemente interesate, cu încălcarea principiilor și normelor de drept consacrate.....190
2. De ce este o prioritate națională așezarea relațiilor contractuale pe temelia principiilor și normelor de drept consacrate?.....192
3. Coordonatele principiilor și normelor de drept consacrate ale relațiilor contractuale la nivel național, european și global....193

Cine este autorul acestei lucrări?.....**196**

INDICE DE NUME.....**206**

SUMAR.....**222**